

Himlen på Jorden
- revolutionær bevidsthed -

Himlen på jorden. Revolutionær bevidsthed.

af Tommy Falkeøje

© Copyright

Skriftet kan også fås som hardware ved at købe bogen på:

Forlaget Lynet 2021.

www.forlaget-lynet.dk

CVR nr. 26088798

Tlf: 4042 7554

lyn@forlaget-lynet.dk

ISBN 978-87-972921-0-5

Alle rettigheder forbeholdes.

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele deraf uden forfatterens skriftlige samtykke er forbudt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug i anmeldelser.

Forord

Min mor troede, at afrikanerne boede oppe i træerne og spiste små børn. Hun havde en bog om børneopdragelse. I den stod der, at børn fra fødslen af var onde, og at de skulle opdrages til at blive gode. Når et barn gjorde noget forkert, skulle barnet have smæk. Og jeg fik i masse lussinger. Kropsligt var et menneske ligesom et dyr. Vi skulle derfor lære at styre og kontrollere vore følelser og dyriske lyster. Da jeg var helt lille, blev jeg sendt i søndagsskole, og jeg husker en dag, hvor jeg lærte om det gode og onde. Og da jeg kom hjem og kiggede på min mor, sagde jeg til hende: *Nu forstår jeg det. Det er dig, som er ond.* Uden denne tidlige indsigt var mit liv nok blevet anderledes. I løbet af barndommen fik jeg en masse andre erkendelser af, hvad der foregik blandt mennesker. Det var tydeligt, at folk ikke magtede at forholde sig til, hvad der egentlig skete.

Jeg husker, at jeg i 1961, da jeg var 15 år, besluttede at skrive en bog om samfundet, og hvordan vores bevidsthed var. Jeg ville dog lige dygtiggøre mig, så jeg startede som 20-årig med at læse national-økonomi. Når vi spurgte lærerne om, hvorfor den økonomiske teori var, som den var, svarede de, at det skyldtes menneskets psykologi, og hvis vi ville vide noget om det, skulle vi studere psykologi. Så det skiftede jeg over til. Når jeg så spurgte lærerne om, hvorfor den psykologiske teori var, som den var, svarede de, at det skyldtes samfundets struktur. Og hvis vi ville vide noget om det, skulle vi studere sociologi. Så det skiftede jeg over til. Når jeg så spurgte lærerne om, hvorfor den sociologiske teori var, som den var, svarede de, at det skyldtes de kulturelle forhold, som var skabt op gennem historien. Nå, men så skiftede jeg til at studere historie, religion, og socialantropologi. I løbet af nogle år blev det klart, at jeg aldrig fik svar på noget. Og sandheden var da også, at alle lærerne på universitetet havde en opfattelse, som bundede i en spekulativ fantasi om, hvordan alting havde været og var nu. Og så forlod jeg universitetet. Jeg lagde en 7-års plan, som jeg faktisk formåede at følge. Cirka hvert halve år flyttede jeg til en ny landsdel, hvor jeg studerede folk. Og hver gang fik jeg nyt arbejde som fabriksarbejder, chauffør, pædagog, lærer, skibsværftsarbejder, lagerarbejder osv. Jeg boede også på Christiania, Thylejren og et par andre store kollektiver. Og det lykkedes også at komme ind på både en lukket psykiatrisk afdeling og et fængsel. Parallelt hermed deltog jeg i en masse forskellige græsrodsforeninger. Ind imel-

lem sad jeg på Århus Universitets Bibliotek eller på Det Kongelige Bibliotek og læste en hel del bøger. Bagest i hver bog var der altid en litteraturliste, der bragte mig videre til næste bog. Efterhånden gik mine studier mere og mere i én bestemt retning, nemlig at studere bevidsthedsstrukturer i vores egen og i andre kulturer. Disse studier er jeg aldrig holdt op med.

Jeg besluttede tidligt, at jeg ikke ville have nogen karriere i dette samfund. Jeg sørgede for at være så meget arbejdsløs som muligt, og ellers arbejdede jeg som lærer på diverse daghøjskoler og tekniske skoler, hvor jeg kunne eksperimentere lidt med forskellige bevidstheder. I cirka 12 år var jeg også terapeut, hvor jeg hjalp mange mennesker med at skifte bevidsthed. I nogle år var jeg meget i det sydlige Indien, hvor jeg boede ude i nogle stammelandbyer i junglen. Her lærte jeg meget om en naturlig og oprindelig bevidsthed. I de senere år har jeg i forskellige græsrodssammenhænge eksperimenteret med at bruge andre kulturers bevidsthedsstrukturer – og lært om både det gode og dårlige ved det.

Det er 60 år siden, at jeg besluttede mig for at skrive denne bog. Jeg er blevet meget klogere hen ad vejen. Og jeg får nye erkendelse hvert år. Men nu udgiver jeg bogen. Jeg håber, at du og I får stor praktisk glæde af den. God læselyst.

Når du læser bogen, anbefaler jeg, at du læser den forfra, som om du læser en roman. Så møder du argumenterne i en rækkefølge, som trin for trin giver en forståelse.

Tommy Falkeøje
Forår 2021

Indholdsfortegnelse

Del 1

De himmelske kræfter

Oprindelsen til den europæiske bevidsthed	10
Hvordan opstod Gud?	12
Den jødiske bevidsthed	12
Den græske bevidsthed	13
Gammel kinesisk bevidsthed	15
Meridianer	15
Energimønstre	17
Bevidsthedsmønstre	18
Åndedrætsmønstre	18
Energipumpen	19
Ying-yang	20
Trigram og hexagram	21
Hvordan dannes et menneskes <i>jeg</i>	21
Visdommen forsvandt i et par hundrede år	22
Psyko-social brug af energimønstrene	22
Gammel indisk bevidsthed	28
Chakra	32
Kundalini rejsning	33
Buddhisme	34
Tantra	34
Afrikansk bevidsthed	35

Del 2

Kultursammenstød i Mellemøsten

Kristendommens opståen	37
Den kristne kirke	38
Gnosticismen	45
Arabisk bevidsthed	46

Del 3

Den vestlige civilisation

Adskillelse af det verdslige og det himmelske	50
Reformation af kirken.....	51
Adelens frigørelse fra kirken	51
Alienation – den første bevidsthedsspaltning	52
Adelen.....	52
Konge og nationalstat	54
Folket	54
Kirken	57
Heksebrændinger	58
Landsbyernes endeligt	59
Den lille istid	60
Den borgerlige revolution.....	60
Bureaukratisk teknokrati.....	64
Teoretikere i den revolutionære periode.....	65
Første Internationale	66
Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning	67
Udviklingen indenfor kirken	68
Europæisk reinkarnation.....	69
Skabelsen af arbejderen	71
Pariserkommunen	72
Bakunin.....	72
Anarkister og marxister	73
Marxismens udvikling	74
Anden Internationale	75
Første Verdenskrig	76
Tredje Internationale.....	77
Sovjetunionen	79
Fjerde Internationale.....	81
Anden Verdenskrig og den kolde krig.....	81
Imperialismen	82
Politiske grupperinger.....	83
Venstre- og højreorienterede	85
Kønsroller	89

Nyt syn på bevidstheden	94
Kultur revolution i 1968-70'erne	97
Kønnenes befrielse	97
Børnenes befrielse	98
Terapi	99
Postmodernisme	100
Ny kvindelighed	101
Maoisme	103
Management	104
Diskurs teori	109
Samfundsvidenskab	113
Dekonstruktion	113
Bevægelsen døde	117
Deperdution – den tredje bevidsthedsspaltning	119
Reaktioner	122
Kroppen	123
Transhumanisme	124

Del 4

Familielivet

Børn og opdragelse	128
Vride hoftelæddet	129
Alienation – den første bevidsthedsspaltning	129
Vilje	131
Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning	133
Børnehave	134
Køn	135
Misbilligelse	135
Skole	139
Psykologi og psykiatri	140
Deperdution – den tredje bevidsthedsspaltning	141
Køn	142
Terapi	144
Psykoterapi	144
Kropsterapi	147
Åndedrætsterapi	148

Nye terapimetoder	152
Min psykoterapeutiske proces	153
Spirituel terapi	155
Evolutionen.....	159
Familiemønster	160
Kernefamilie	161
Polyamory.....	162
Seksualitet.....	164
Seksuelle mønstre	165
Tantra.....	174
Vestlig tantra.....	175
Seksualkultur	176

Del 5 Samfundslivet

Vi skal leve af jorden.....	177
Ulandshjælp.....	179
Magtpolitiske forandringer	183
Europa.....	184
USA	185
Kina	187
Mediekommunikation.....	189
Revolutionære projekter	194

Del 6 Revolutionær bevidsthed

Frigørelse.....	196
Forvandling.....	197
Vi skal lige lære og forstå noget.....	198
Samlings-energien	198
Enheds-energien	200
Hengivelses-energien.....	201
Modtager-energien.....	201

Territorie-energien	203
Analyse-energien	203
Udlevelsens-energien	204
Skaber-energien	204
Fremtidens samfund.....	205
Børn.....	206
Skole	209
Familie	214
Folkeråd	216
Unge	216
Folkemagt	217
Samarbejde og kommunikation	218
Magten i samfundet.....	222
Himlen på jorden.....	228

Del 1

De himmelske kræfter

Oprindelsen til den europæiske bevidsthed

Man plejer at sige, at den sidste istid sluttede 10.000 før 0. Og jo, så begyndte isen at trække sig tilbage nordpå. Men det gik langsomt. I Mellemøsten omkring år 7000 før 0 var klimaet meget menneskevenligt. Der var varmt, men også fugtigt. De fleste mennesker boede i landsbyer på skråningerne i en dal, hvor der nede i bunden var en flod eller å. Og hele dalbunden var en jungle med vilde dyr. Helt frem til omkring år 3000 før 0 kunne folk nøjes med at gå rundt og plukke deres mad. Senere da klimaet havde ændret sig, kaldte folk denne tidlige tilstand for Paradisets have, fordi man ikke behøvede at arbejde. Men i takt med at klimaet blev tørre, begyndte man også at spise kød en gang imellem. Fra senere skrifter ved vi, at det var mændene, der i en lille gruppe gik ned i junglen og fangede og dræbte et dyr eller fiskede et par fisk i floden.

Omkring år 2000 før 0 havde isen trukket sig endnu mere nordpå, hvilket medførte, at klimaet i Mellemøsten var blevet så tørt, at man begyndte at anlægge haver og dyrke fødevarer. Men i løbet af nogle hundrede år var det ikke nok. Man blev nødt til nede i dalen at fælde noget af junglen og lave små marker. Og efter endnu et par hundrede år havde man fældet alle træerne og lavet marker på hver side af floden. Nu var der ikke jungle med vilde dyr, som man kunne dræbe og spise, og derfor begyndte man at skaffe sig tamme husdyr.

Omkring år 1700 før 0 begynder man for alvor med skriftsprog. Og meget af det handlede om at registrere, hvor mange dyr, den enkelte mand havde. Hvor man tidligere bare delte kødet, når man slagtede et dyr, opstod nu ejerskab til dyrene. Der var stadig nogle, der boede i

landsbyer på skråningerne, hvor de dyrkede deres haver; men det gav ikke mad nok. Så gik de ned i dalen til dem, der dyrkede landbrug og tiggede om mad. Men i længden måtte dem på skråningerne opgive. De fleste flyttede til en oase eller slog sig ned et sted ved siden af floden.

Men der opstod mange røverbander, der begyndte at stjæle mad fra landsbyerne nede ved floden. Her dannede man små forsvarsgrupper, der skaffede sig våben. Og man byggede også grøfter og gærder, så man kunne holde røverbander ude. Langsomt udviklede det sig, sådan at der i de nye landsbyer blev en gruppe væbnede krigere. Og de fik en magtposition, så de blev en overklasse med særlige privilegier. På dette tidspunkt havde skriftsproget udviklet sig så meget, at man begyndte at skrive love, der dels skulle begrænse og regulere krigernes magtposition og dels skulle forsvare de svage og give dem nogle rettigheder. Disse love minder meget om tilsvarende love, som vi har i dag. Og de vidner om, at mænd og kvinder have lige mange rettigheder, - at man hjalp de svage, som ikke kunne forsørge sig selv, - samt at man varetog fællesskabets interesser mere end individernes ønsker.

Det grundlæggende problem var, at der i regionen var flere mennesker, end der kunne skaffes mad til. Og derfor udviklede røverbanderne sig til små hære, som i desperation forsøgte at erobre en floddal eller oase. Men så slog landsbyerne sig sammen, sådan at hver landsby kunne stille med en gruppe soldater, og at man på egnen fik en hær, hvor der kom en hærfører, der var dygtig til at føre krig. Fra år 1200-800 før 0 var der krige i hele regionen om at skabe et land, hvor man kunne holde røvere ude – og internt holde fred. Den stærkeste hærfører blev konge, der skulle sikre fred og retfærdighed.

Fred blev der kun ind imellem. Nogle gange steg floden og oversvømmede markerne, så man ikke kunne producere fødevarer. Andre gange var der strid mellem stammerne, om hvem der skulle bestemme. For jødernes vedkommende var det kong Salomon, der levede omkring år 1000 før 0, der skabte et stort sammenhængende rige med fred. Og det indebar også erkendelsen af det, som man dengang kaldte en kraft, men som siden er blevet oversat til gud.

Hvordan opstod Gud?

De jødiske vismænd kiggede op på himlen og opdagede, at de fleste stjerner altid stod på samme sted. Så var der Solen og Månen, der bevægede sig. Men der var også nogle andre lysende himmellegemer, der bevægede sig, og de fik siden navnet planeter. I dag ved vi, at Månen bevæger sig rundt om jorden. Og vi ved, at planeterne bevæger sig rundt om Solen – ligesom Jorden gør. Men dengang oplevede man, at planeterne havde en særlig kraft.

Man mente, at hver planet var en gud. Og hver af de krigsførende hære knyttede an til en af disse guder – for at sikre sig en himmelsk kraft. Efterhånden som nogen sejrede, begyndte man at mene, at planeterne havde forskellige kræfter, sådan at nogen var stærkere end andre. Og da kong Salomon sejrede over et stort areal og opnåede fred gennem mange år, mente man, at den planet, som Salomon havde valgt at få hjælp fra, var den stærkeste – og det var Solen. De himmelske kræfter blev dermed sat ind i et hierarki.

Der var dog to årsager til, at man ikke bare opfattede kræfterne som lys. Den ene var, at floden nogle gange fik over sine bredder – uden at man kunne forklare det. Så altså måtte der være en anden kraft end lyset på himlen. Og den anden årsag var, at der ofte skete noget andet end det, som man kunne forvente, efter at man havde studeret konstellationerne på himlen. Derfor var der altså en kraft, som ikke kun var lys – men en kraft, som i sig selv havde evne til at skabe noget. Og denne kraft blev så kaldt Gud. Og de andre planeters kræfter blev så kaldt engle.

Det Salomonske rige med fred og retfærdighed varede ikke evigt. Men jøderne mente og mener, at Guds kraft er så stor, at der på et tidspunkt vil opstå et evigt guddommeligt rige på jorden.

Den jødiske bevidsthed

Jøderne kalder Gud for Jahve. Og når et barn fødes, udruster Jahve barnet med en bestemt bevidsthed. Det sker dels ved hjælp af astrologien – altså planeternes position på himlen – men også mere immaterielt som en åndelig energi, som Jahve giver barnet. I løbet af livet kan barnet ikke ændre på det. Men barnet kan godt opnå erfaringer og erkendelser. Og når barnet dør, høster Jahve disse erfaringer og erkendelser. Når Jahve så næste gang giver en ny baby en start-bevidsthed, får det nye barn Guds

høstede erfaringer og erkendelser. På den måde udvikler jødernes fællesskab sig.

Ifølge jødernes tankegang er der altså ingen forskel på Jahves og jødernes bevidsthed. Jøderne er de kropslige bærere af Jahves bevidsthed. I det fremtidige Guddommelige rige, som Jahve vil skabe på jorden, er der kun plads til dem, der sådan er de kødelige bærere af denne bevidsthed.

Når man dør, dør man. Der er ikke noget liv efter døden. Men i og med at man ikke identificerer sig med en individualistisk bevidsthed, men med den fælles guddommelige bevidsthed, er man en del af et evigt levende væsen.

Den græske bevidsthed

De gamle grækere kiggede også op på himlen, fordi de også mærkede, at de lysende himmellegemer havde en direkte kraft, der påvirkede mennesker. Men hvor jøderne koncentrerede sig om de himmellegemer, som bevægede sig i forhold stjernerne, var grækerne ligeglade med disse forholdsvis få himmellegemer. De fokuserede mere på alle stjernebillederne. Og de mente, at stjernerne havde en kraft – og var altså nogle guder.

De forestillede sig så, at jorden oprindeligt havde været en gold planet bestående af jord. Og så fik de den tanke, at det var himmellyset, der sugede jordpartikler op mod sig – og dannede levende væsener. Alt liv bestod derfor af 2 elementer, hvoraf noget kom fra himlen, og noget kom fra jorden. Det første kaldte de sjæl, og det andet for legeme. Når man døde, gik sjælen tilbage til himlen, og legemet blev igen til jord. Man forestillede sig, at sjælen udgjorde bevidstheden, mens legemet bare var noget materielt. Når sjælen så havde været et stykke tid i himlen, inkarnerede den igen på jorden og blev til et dyr eller mennesker. Sjælen skiftede altså hele tiden mellem at være i himlen og på jorden. Når den kom til jorden, kunne den måske komme ned og være en orm. Næste gang kunne den blive til en okse. Næste gang måske et menneske. Og næste gang måske en ræv. Der var ikke nogen udvikling i sjælen. I et menneske tog sjælen bolig i hovedet. Det jordiske i et menneske var så i underlivet. Og brystet dannede forbindelsen mellem sjælen og legemet, fordi man trak vejret – og energien fra hoved og underliv så blandede sig. Mens man levede, havde man 2 bevidstheder. Den ene befandt sig i hovedet. Det var sjælen. Og den var hævet op over det materielle – og

kunne rumme gudernes visdom. Den anden befandt sig mest i underlivet. Det var legemet. Og her havde man dyriske instinkter og kropslige behov.

Omkring år 350 før 0 mente filosofen Aristoteles (384-322), at al ”korrekt” tankegang er 2-polet - svarende til himmel og jord eller hoved og underliv. Han erkendte, at man kan opdele sine tanker sådan, at man kan have et *jeg*, der studerer et *objekt*. Man kan også bruge det sådan, at man i de 2 bevidsthedspoler kan have 2 tanker – og så sammenligne dem. Denne måde at bruge bevidstheden på er blevet til den videnskabelige tankegang, som vi kender i dag.

Den sociale brug af bevidstheden medfører, at der opstår en overklasse, der med brug af sjælens visdom bestemmer alt, mens der så opstår en underklasse, der i overvejende grad kun har en kropslig bevidsthed.

Mens jøderne havde en bevidsthed, der var direkte koblet sammen med Gud og alle andre mennesker, var den græske bevidsthed individuel. Ethvert menneske kunne erkende noget og opnå erfaringer, og så kunne man diskutere med andre og forsøge at overbevise dem om noget. Det udviklede sig så til det, som de kaldte demokrati, hvor overklassen samledes og diskuterede samt besluttede noget.

Grækerne bestod af små bystater, der konstant var i krig. Når man erobrede en fremmed by, dræbte man mændene og tog kvinderne til fanger. Dem brugte man så til at føde flere børn. Alle pibebørnene blev gjort til ludere, så de kunne føde flere børn. Og alle drengene blev allerede fra 5-årsalderen til soldater, der skulle lære at adlyde og dræbe. Drengene blev også brugt til sex.

Mens jøderne havde en vision om en fremtidig verden med en fælles bevidsthed om fred og retfærdighed, mente grækerne, at alle guderne – stjernebillederne – havde hver deres bevidsthed, og at alle disse bevidstheder trak i hver sin retning. Det afgørende var, at man skaffede sin en stærk hær, og så kunne man komme til at herske.

Det blev dog romerne, der overtog den græske bevidsthed og skaffede sig den stærkeste hær. De havde så den vision, at de ville skabe et verdenssamfund, hvor der kunne opstå fred og retfærdighed. De lavede en lov, som alle skulle rette sig efter. Og de besatte alle lande rundt om

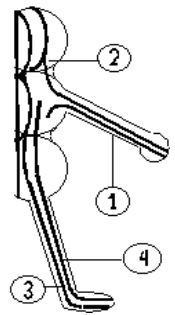
Middelhavet. Hvis nogen gjorde modstand, bekæmpede man dem blodigt med sit overlegne militær. Og oprørere blev grusomt straffet med tortur og død. Så byggede man veje overalt. Og man indsatte lokale embedsmænd. Romerne troede, at alle folk til sidst ville rette sig efter loven - og at man på den måde kunne opnå en fredelig verden. Det blev kun til mere krig og opstand.

Gammel kinesisk bevidsthed

Ligesom i Middelhavsområdet sad kinesiske vismænd for 3000 år siden og kiggede op på stjernehimlen. De fleste stjerner bevægede sig ikke i forhold til hinanden. Men nogen gjorde – og blandt dem var der 3, der gav så kraftigt lys, at de dannede skygge på jordoverfladen. Det var Solen, Månen og Venus. Og så tænkte kineserne, at de 3 kredsløb, som disse himmellegemer gennemløb på himlen, blev overført til alt levende på jorden, som så rettede sig ind efter disse himmelske kræfter. Hermed blev levende væsner 3-delte. En planter fik rod, stænger og blomst. Et menneske fik underliv, bryst og hoved. Og på ydersiden af et menneske kom der 3 elektriske kredsløb, svarende til de 3 kredsløb på himlen.

Meridianer

Kineserne erkendte så, at der i både højre og venstre side på hudens overflade er 3 elektriske kredsløb. Et af dem starter ved brystet, løber ud ad armen til tommelfingeren, tilbage ad pegefingeren, op over hovedet, ned og ud ad benet til nummer to tå, tilbage ad storetåen op til brystet. Det andet kredsløb løber på samme måde, men går til lillefinger og lilletå og er flyttet en tredjedel rundt på kroppens overflade. Og det tredje har det på samme måde, men går til langfingeren og nummer fire tå. Hvert kredsløb deler kineserne op i 4 meridianer. Strømmen kaldes for *chi*. I USA har flere forskellige virksomheder i slutningen af 1990'erne produceret små apparater, der kan måle disse energistrømme, så meridianer *er* virkelige.

De 12 meridianer har kineserne så overført til en 12-årig rytme, sådan at hvert 12. år har sin egen energi og eget navn.

Når strømmen flyder frit rundt i alle meridianerne, føler man bare en sammenhæng. Men så kan man bremse energistrømmen. Og det interessante i forhold til bevidsthed er, at man kan bremse strømmen mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv. Lad os tage et eksempel: Jeg sidder og snakker med en anden person. Men lidt efter lidt siger vedkommende noget værre sludder, og jeg bliver langsomt mere irriteret på ham. Pludselig siger han noget helt tåbeligt – og så sker der noget i min krop. Jeg kan mærke, hvordan der op gennem maven og brystet rejser sig en følelse af ophidselse. Men samtidig indser jeg, at vedkommende er naiv og ikke vil være i stand til at forstå mine synspunkter. Og så sker der det, at jeg er i stand til at standse ophidselsen. Jeg spænder op i alle musklerne i kæben og halsen samt i nakken og skuldrene. Og jeg gør musklerne i det øverste af brystet helt slatne. Og så standser den følelsesstrøm, som ellers var på vej op til hovedet. Jeg kan stadig mærke ophidselsen i brystet. Men nu er jeg i stand til at indtage et forstående smil med ansigtet – og lade som om, jeg stadig er interesseret i at lytte og forstå. Jeg har lavet en mur af spændinger mellem bryst og hoved. Når jeg spænder op i en muskel kaldes det en overspænding. Når jeg gør en muskel helt slatten, kaldes det en underspænding. Begge medfører, at den elektriske strøm i meridianerne standser. Og i det her eksempel opstår der så en højere elektrisk ladning i brystet end i hovedet.

Årsagen til at strømmen standser skyldes, at cellerne i de over- eller underspændte muskler ikke bevæger sig i forhold til hinanden. Det er kun, når musklerne bevæger sig, og cellerne dermed presser sig mod hinanden, at der overføres elektrisk ladning fra celle til celle. Det kan man konstatere ved at massere sådanne spændte muskler. Når man dermed presser cellerne mod hinanden, kan man presse strømmen fremad i en meridian. Og ja, det kan man også måle; så det er også rigtigt. Den elektriske ladning befinder sig altid i nogle kiselkrystaller i cellevæggene. Hvis 2 naboceller har forskellige ladninger, og de presses mod hinanden, overføres der ladning fra den celle, der har højest ladning, til den celle, der har lavest ladning.

Man kan lave en tilsvarende spændingsmur mellem underliv og bryst. Man spænder op i lænden. Og man spænder man op i mavemusklerne (hvis man er en mand, der gerne vil demonstrere, at han er stærk og sej) – eller man gør dem slatne (det er det normale).

Energimønstre

Ved hjælp af sådanne muskelspændinger kan man indtage 8 forskellige energimønstre. På tegningen betyder sort, at der er en relativ høj elektrisk ladning (kineserne brugte farven rød) – og hvid betyder, at der er en relativ lav elektrisk ladning (kineserne brugte gul eller gylden).

Jeg har givet energimønstrene følgende navne. Fra venstre til højre er det: territorie-energien, analyse-energien, udlevelsens-energien, skaber-energien, samlings-energien, enheds-energien, hengivelses-energien og modtager-energien. Oversat til engelsk er navnene: Territory Energy, Analyze Energy, Release Energy, Create Energy, Gather Energy, Unity Energy, Devote Energy og Receive Energy.

Fordi der er meridianer i begge kropssider, kan man have forskellige energimønstre i hver kropsside. Her er 3 eksempler. Den side, som man ser til venstre, er personens højre side. Og den side, som man ser til højre, er personens venstre side.

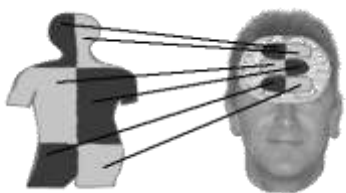
Det samlede elektriske ladningsmønster kaldes energilegemet. Nogen vil gerne kalde det sjælen. Andre kalder det for *jeg*'et. Det er et elektromagnetisk felt rundt om kroppen. Man kan føle og mærke det.

Når jeg her i bogen skriver, at der for eksempel er høj ladning i en kropsdel, betyder det i virkeligheden, at der er en høj elektrisk ladning på overfladen af den kropsdel.

Jeg har ikke set gamle kinesiske skrifter med disse tegninger. Men de er beskrevet, sådan som jeg tegner dem. Kineserne gav dem navne. Men fordi kineserne oplever og tænker anderledes end os vesterlændinge, synes jeg, at de kinesiske navne trækker vore tanker i retning, hvor vi let kommer til at misforstå, hvad de handler om. Derfor har jeg givet dem navne, som passer bedre til vestlig forståelse. Det er vigtigt at pointere, at det er navne. Når en mand for eksempel hedder Erik Bondegård, skal det ikke forstås sådan, at hans krop ligner en bondegård. Eller når en kvinde hedder Ida Lykke, betyder det ikke, at hun hele tiden er lykkelig. Jeg har haft svært ved at vælge navne til energimønstrene, men mener at have fundet de bedst mulige.

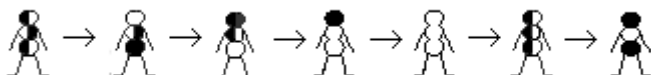
Bevidsthedsmønstre

Fra huden går der nervetråde op til hjernen. Og via disse nervetråde overføres energimønstret til hjernen, så der opstår samme ladningsmønstre i hjernen. Nogen har ment, at energimønstret opstår på grænsefladen mellem for- og baghjerne; og det er meget sandsynligt, men ikke påvist videnskabeligt.

Når man skifter energimønstre, skifter strukturen i bevidstheden også. Hvis man har et bestemt energimønstre og betragter, hvad der foregår socialt, får man en bestemt oplevelse af den sociale situation. Men hvis man så skifter til et andet energimønstre – og stadig kigger på den samme sociale

situation, får man en anden oplevelse. Man ser de strukturer i den ydre sociale virkelighed, som passer til de indre strukturer, som man har i sin bevidsthed.

Når man vil skifte energimønstre, er rækkefølgen, at energilegemet skifter først; det drejer sig om energistrømmene i kroppen. Umiddelbart efter skifter åndedrættet, så det tilpasser sig det nye mønstre. Og til sidst etablerer muskelspændingerne sig. Men de 3 trin sker uendelig hurtigt efter hinanden.

Åndedrætsmønstre

Der er mange terapeuter, der mener, at der er et naturligt åndedræt; men der er 8 forskellige måder at trække vejret på.

Indtager man energimønstre med høj ladning i underlivet, har man let ved at ånde ind og sværere ved at ånde ud.

Indtager man energimønstre med lav ladning i underlivet, har man let ved at ånde ud, men sværere ved at ånde ind.

Man kan have et tydeligt maveåndedræt.
Det knytter sig til udlevelsens-energien.

Tilsvarende kan man have et bryståndedræt.
Det knytter sig til samlings-energien.

Analyse-energien og enheds-energien giver begge et indespærret og lille åndedræt. Det er det, som vi kender i Europa.

Et endnu mindre åndedræt foregår i territorie-energien og hengivelses-energien. Her er det ikke indespærret.

Helt lille og næsten uden bevægelse af bryst og mave er åndedrættet i modtager-energien. Det har man for eksempel, når man mediterer.

Og så er der et meget stort åndedræt i skaber-energien. Her bruges bryst og mave lige meget. Mens en typisk europæisk ind- og udånding tager 4-5 sekunder, kan det med skaber-energien godt tage op til 10-20 sekunder.

Man trækker vejret dels ved hjælp af brystkassen, så ribbenene går udad på indåndingen og indad på udåndingen – og dels ved hjælp af mellemgulvsmusklen, så den går nedad på indåndingen og opad på udåndingen.

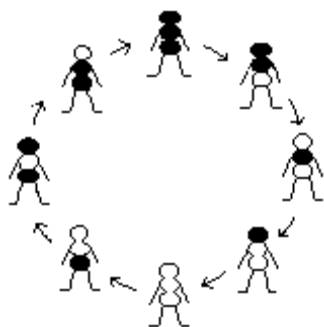
Energipumpen

Men der sker noget mere, når man trækker vejret. Samtlige muskler i hele kroppen spænder en anelse op på indåndingen og slapper en anelse af på udåndingen. Særlig interessant er bækkenbundsmusklen. Når den spænder op, hæver den sig opad. På indåndingen, hvor mellemgulvsmusklen går nedad, går bækkenbundsmusklen altså opad. Og på udåndingen sker så den modsatte bevægelse. Mekanisk set handler det om, at tarmene og andre organer i underlivet masseres, og at kønsdelene bevæges. Bevægelsen kaldes for *energipumpen*. Ifølge kinesisk tankegang er det den, der sender elektriske strømme rundt i meridianbanerne, og som altså er strømforsyningen til de overfladespændinger, der danner energimønstrene.

I det gamle Kina var der en række *skoler* for, hvordan man skulle bruge energimønstrene. Og der er 2 meget kendte, som er en slags modsætninger. Den ene er *konfucianisme*, hvor der lægges vægt på, at man kender og forstår energimønstrene, sådan at man er bevidst om, hvordan man tænker, og hvad man gør. Den anden er *taoisme*, hvor man bare skal lade energien strømme af sig selv. Taoisterne var dog nogle gamle embedsmænd, som godt kendte til konfucianismen og udmærket kendte til energimønstrenes bevidstheder. Men de var modstandere af, at man skulle styre sig selv.

Ying-yang

Omkring 500 før 0 erkendte kineserne, at der er en særlig rækkefølge, som man ikke kan lade være med at anvende, når man udvikler sig, kommunikerer, gør erkendelser osv.

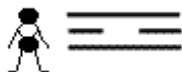
Man indtager et energimønster, og når man har gennemlevet det efter et par minutter, skifter man uden at tænke over det videre til et andet energimønster. Og når man så har gennemlevet det, skifter man igen osv. De 4 energimønstre, hvor der er høj ladning i underlivet, kaldes mandlige – og de 4 andre, hvor der er lav ladning i underlivet, kaldes kvindelige.

I denne cirkelproces er der en opladning gennem de 4 mandlige energimønstre – og en afladning gennem de 4 kvindelige energimønstre. Og så kommer en ny opladning. Og herefter en ny afladning. Og sådan kan man fortsætte længe og tage den ene runde efter den anden.

Når kineserne skulle symbolisere ovenstående cirkelproces, tegnede kineserne ying-yang symbolet – som ses til højre. Når kineserne så dette symbol, tænkte de på de 8 energimønstre og rækkefølgen gennem dem. Farverne her er sort og hvid. Kineserne brugte farverne rød og gul (gylden).

Trigram og hexagram

I stedet for at tegne de små figurer, fandt man på at bruge streger. Når de skulle tegne et samlet energimønster, tegnede man 3 linjer. En ubrudt linje betyder høj ladning. En brudt linje betyder lav ladning. Når der er samme energimønster i begge sider, kaldes det et trigram.

Når man skulle tegne et polariseret energimønster med forskellige energimønstre i de to sider, tegnede man et hexagram. De tre øverste linjer repræsenterer energimønstret i venstre side, og de 3 nederste energimønstret i højre side.

Richard Wilhelm (1873 – 1930), som var en tysk missionær, som levede i Kina i 25 år, oversatte bogen I Ching, sådan at vi i Vesten i 1960-70'erne fik kendskab til denne gamle kinesiske visdom. I bogen er der kun brugt trigrammer og hexagrammer. Bogen er oprindeligt skrevet i Kina omkring 500 f.å. - på samme tid, som bevidstheden stivnede i Mellemøsten i bestemte mønstre. Og beskrivelsen af energimønstrene vidner om, at kineserne også på dette tidspunkt havde en ret stivnet bevidsthed.

Hvordan dannes et menneskes *jeg*

Her i Vesten var der indtil for en del år siden nogen, der troede og mente, at et nyfødt barn ikke havde nogen bevidsthed, men at det var opdragelsen og barnets erfaringer med omverden, der skabte bevidstheden. Men ifølge kinesisk tankegang er det energistrømmene i meridianbanerne, der er grundlaget for bevidstheden. Den bevidsthed, som man kan føle, når man mærker energistrømmene, kalder kineserne en *materiel energi*, fordi den ikke giver nogen *jeg*-oplevelse. Men som en slags modenergi, opstår der så på overfladen af kroppen nogle energimønstre. Og dem kalder kineserne for en *levende energi*. Og her er den primære oplevelse, at man føler et *jeg*. Dette *jeg* kan så være med et samlet energimønster med samme energimønstre i de to sider; og så føler man sig ude i omverden. Og det kan være med et polariseret energimønster med forskellige energimønstre i de to sider; og så føler man sig mere indadvendt – men kan dog godt projicere det ene ud på omgivelserne.

For di der kan være alle 8 energimønstre i hver side, kan man altså opleve 64 forskellige udgaver af sit *jeg*.

Visdommen forsvandt i et par hundrede år

Kort efter år 0 begyndte kineserne at forestille sig selvstændige ånder i kropsdele med lav ladning. På det tidspunkt opfattede de strukturen i kroppen som vist på tegningen. De havde stadig en 3-delning; men de opfattede hovedet ligesom arme og ben. De inddelte i nedre bughule, øvre bughule og bryst. Sagen var, at kineserne opfattede øvre bughule som nogle organer, der sendte impulser op til hovedet og hjernen. Og de opfattede hovedet som et følehorn og hjernen som en føleknude, der til enhver tid kunne mærke en bevidsthed, men som ikke ophobede tanker. Leveren giver den grundlæggende impuls, som sender energi ud i kroppen i retning af hovedet. Når milten trækker sig sammen, forbruger den noget af denne energi, og når den slapper af, frigiver den energien igen. Det sker skiftevis i en langsom rytme, så energien kommer til hjernen i portioner, der passer til sætninger. Nyrene arbejder modsat leveren. Når de forbruger energi, sker det langsomt og længe, så energistrømmen op til hovedet standser.

Kineserne begyndte herefter at fokusere på en 5-delning, idet der jo var 5 udløbere: 2 ben, 2 arme og 1 hoved. Og det måtte skyldtes, at der var 5 indre energier. Der er mange i Vesten i dag, der mener, at kinesisk filosofi handler om en 5-delning.

Det interessante er, at man i Mellemøsten omkring år 0 også begyndte at fantasere om ånder. Men både i Kina og i Mellemøsten varede det kun et par hundrede år. Så vendte man tilbage til at mene, at der ikke eksisterede noget bevidsthedsmæssigt, uden at det havde et biologisk fundament.

Psyko-social brug af energimønstrene

Der er ikke nogle kinesiske skrifter, der egner sig til at forklare energimønstrene for en vesterlænding. Det tog mig 20 år at få en forståelse for dem. Undervejs troede jeg, at det var meget indviklet. Men så lige pludselig faldt alle brikkerne på plads – og jeg opdagede, at det var meget simpelt og let at forstå. Så i det følgende gennemgår jeg dem, sådan som jeg har oplevet dem. Jeg nøjes med de 8 energimønstre, hvor der er samme energimønster i højre og venstre side. For hvert energi-

mønster er der to tegninger. Tegningerne til højre viser personen set fra siden, idet jeg har overdrevet kropsholdningen.

Analyse-energien er på tegningen til højre lidt overdrevet, så den bliver klovneagtig. Hovedet og underlivet er stukket frem. Med hovedet spejder man fremad for at styre og se, hvor man går hen. Og med underlivet skyder man sin dyriske kraft fremad. Energimønstret overføres til hjernen, så det bliver et bevidstheds-mønster. De høje elektriske ladninger i hoved og underliv danner to bevidstheds-poler i hjernen, sådan at man har to tanker samtidig.

Det naturlige er, at man vil skabe noget nyt. Her går der en energistrøm fra underliv til hoved. Og der er en tilsvarende relation mellem de to bevidsthedspoler i hjernen. Det handler om en dyrisk konkret kraft, som overføres til en abstrakt tanke om, hvad man vil.

Men man kan også bremse sig selv. Man kan kontrollere og undertrykke sig selv. Her danner man et *jeg* i hovedet, der skal herske over ens umiddelbare dyriske lyster, drifter og vilje.

Endelig kan man skifte mellem de to første. Det drejer sig om, at man gennemfører en analyse. Nogle mennesker bruger analyse-energien hele tiden på denne måde. De har konstant tanker, som de analyserer.

Det interessante er, at den gamle græske bevidsthed stivnede i netop dette mønster.

Enheds-energien er *jeg/vi*-orienteret, idet man har lige meget fokus på sig selv og andre. Ligesom for analyse-energien er der muskelspændinger mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv, så hele kroppen er stiv. Der foregår ingen bevægelse mellem hoved, bryst og underliv. Man er i god kontakt med sine følelser i brystet på grund af den høje elektriske ladning, der er her. Når man overdriper kropsholdningen som vist på tegningen til højre, går man på en bestemt måde. Mens man med analyse-energien sætter hælene i jorden først, går man med enheds-energien mere oppe på tå.

Med analyse-energien træffer man beslutninger om, hvilke projekter man vil kaste sig ud i. Her er der analyser af fortid og fremtid, sammenligninger, forklaringer, begrundelser osv. I enheds-energien træffer man også en slags beslutninger. Men det er midt i de enkelte projekters udførelse. Og der er ingen forklaringer eller begrundelser. Man snakker fra hjertet. Det handler ikke om at vælge projektet til eller fra - men lade andre erfarer, hvad man føler.

Det interessante er, at den gamle jødiske bevidsthed stivnede i netop dette mønster.

Med **udlevelses-energien** er det som at gå hovedløst rundt og lade kroppen bevæge sig hensynsløst, mens man udtrykker følelser fra brystet og underlivet. Al fornuft og civilisation er fraværende. Man er ikke hensynsløs, for med hovedet har man en opmærksomhed på andre. Men man viser ikke hensyn på forhånd. Man er ikke tilbageholdende. Man tænker ikke: ”Jeg må hellere lade være med at gøre sådan, for det kunne jo være, at andre ikke kan lide det – jeg må nok hellere gå lidt forsigtigt til værks ...” Man holder ikke noget tilbage. Det er andre, der giver modstand, hvis man er for meget – og så skifter man til et andet energimønster.

I udlevelses-energien er der høj ladning i både underliv og bryst – og energien i de to kropsdele er forenet. Der er ingen spændinger mellem underliv og bryst, så underlivet vugger frem og tilbage i forhold til brystet. Det viser jeg med pilen på tegningen. Hvis man forestiller sig en vandret akse fra højre til venstre midt gennem hoften, sker bevægelsen sådan, at man på indåndingen fører halebenet bagud, mens det nederste af maven bevæger sig fremad – og at man på udåndingen slapper af, så halebenet sænker sig ned og fremad, mens maven bevæger sig indad.

På indåndingen bevæger mellemgulvsmusklen sig nedad og bækkenbundsmusklen sig opad – og presser energien i underlivet sammen, mens der på udåndingen sker det modsatte. På udåndingen overføres så følelserne fra underlivet til følelserne i brystet, hvorved de to sæt følelser blandes, så der opstår nogle helt tredje følelser. En af disse tredje-følelse er mod. Man tør gøre det, som man ellers ikke tør.

Med **hengivelses-energien** snakker man, som om der ikke er vilje bag ordene (kraft fra bryst og underliv), men hvor

tanker hele tiden kører i ring og gentager sig i det uendelige. Der er ingen bevægelighed. Man snakker gerne om sig selv, men på en måde, hvor man ikke foretager sig noget, men bare har de tanker, som man nu engang har. Hvis man får dårlige følelser, kan det blive til hysteri og hovedpine.

Der opstår let et problem med den høje ladning i hovedet, fordi der hele tiden kommer ord, som man ikke kan lade være med at sige. Der er ingen analyse, så man kan diskutere, om man skal kalde det tanker. Men der kommer hele tiden nogle sætninger. Den gode brug af energimønstret opstår, når hovedet reagerer på det, der sker i bryst og underliv. For at opnå det, skal man have sin opmærksomhed i kroppen (bryst og underliv), selvom der er lav ladning her. Og så skal man lade hovedet følge impulserne fra bryst og underliv. Og det skal komme frit og spontant som lyde, ord og sætninger.

Når en tanke i hengivelses-energien aflejrer sig permanent i hovedet, kaldes det en *holdning*. Det er ikke noget, man kan analysere. Og det er ofte umuligt at argumentere for det. Men det er nogle værdier, som er opstået gennem lang tid, og som handler om, hvad man grundlæggende synes er rigtigt og forkert.

I **territorie-energien** er der høj ladning i underlivet og lav ladning i bryst og hoved. Det vil sige, at der er en spændingsmur mellem underliv og bryst; og det medfører, at underlivet holdes stille i forhold til brystet. Men der er også en bestemt vinkel, så underlivet stikker lidt fremad, mens bryst og hoved er mere tilbagelænet. På tegningen er det overdrevet, så det ligner: *Her kommer jeg med min kønsdel*. Men det er især bryst og hoved, der signalerer tydeligst. Denne tilbagelænedede holdning signalerer, at tanker og følelser blot følger passivt efter det, som i øvrigt sker. Der er absolut ingen aggression i mønstret; men underlivet signalerer en parathed til kraftfuld handling.

Bevidsthedsmæssigt projicerer man energimønstret ud, så man oplever en psykisk grænse mellem sig selv (underliv) og andre eller omgivelserne (bryst og hoved).

Med territorie-energien lærer man sine grænser at kende. Ved grænse forstås ikke en moralsk grænse i tankerne (hoved). Det er heller ikke, når man begynder at føle noget nyt og anderledes (bryst). Det er, når man mærker, at ens *jeg* bliver truet eller udfordret. Hvis det sidste sker, opstår en følelse af frygt.

Med territorie-energien danner man 2 psykiske grænser og får 2 psykiske territorier. Den ene kaldes primærgruppen. Det er den nære familie. Den består af kæreste og børn, farmor, en onkel, en kusine, en nabokone og måske en elskerinde eller elsker. Den anden kaldes sekundærgruppen. Det er storfamilien, landsbyfællesskabet, stammen, klanen eller menigheden.

Med **skaber-energien** bevæger hoved, bryst og underliv sig i forhold til hinanden. Bevidsthedsmæssigt oplever man en koordination mellem ens egne og andres energier, så man mærker en fælles bevidsthed. Det går ikke ud på at blive enige. Det handler om at opleve fællesskabet. Fænomenet *beslutning* knytter sig til individet. Fænomenet *koordination* knytter sig til fællesskabet. Der er ingen, der bestemmer over andre.

Dog kan energimønstret misbruges, hvis der er et magtforhold, hvor én hersker over andre. For sådan en hersker kan med dette energimønster ikke mærke nogen forskel mellem sine egne tanker, følelser og vilje – og de andres. Alle skal så bare rette sig efter ham. Og hvis de ikke gør det, er de fjender og sabotører.

Brystet balancerer oven på underlivet. Man kan sammenligne brystet med en mast, der holdes lodret af to elastiske barduner. Mavemusklerne er den ene bardun. Og lændemusklerne er den anden bardun. Når man står og slapper af, er der lige stor spænding i begge barduner. På indåndingen bliver mavebardunen strakt. Og den virker lidt som en elastik, sådan at den trækker sig sammen på udåndingen. På udåndingen bliver lændebardunen strakt. Og den virker også som en elastik og trækker sig sammen på indåndingen. Begge barduner hjælper med vejtrækningen.

I **samlings-energien** er opmærksomheden oppe i bryst og hoved på grund af den høje ladning her. Energimæssigt udgør de et hele, da der ikke er nogen spændingsmur mellem bryst og hoved. Og de kan bevæge sig uafhængig af hinanden – vist med pilen. Når man kigger på en person i dette energimønster, bemærker man mest, at brystet bevæger sig i forhold til hovedet. Man kan forestille sig en vandret akse, der går fra højre til venstre midt gennem skuldrene. På indåndingen vippes hovedet bagud; men samtidig hæver brystpartiet sig. Og på udåndingen vippes hovedet frem; men samtidig sænker bryst-

partiet sig. Det ses tydeligst hos kvinder, hvor brysterne således hæver og sænker sig.

Der er lav ladning i underlivet; og det gør, at ens vilje formindskes, så man bliver mindre opmærksom på sig selv. Det gør, at man slipper opmærksomheden på sig selv og etablerer en *vi*-situation. Når en anden siger noget, får man en følelse (bryst), og den er koblet sammen med ens tanker (hoved), så man straks siger noget. Når den anden – også i dette energimønster - hører det, får han eller hun også en følelse (bryst), som også straks omsættes til tale (hoved) osv.

I **modtager-energien** er der lav ladning over det hele. Selvom kropsdelene ikke bevæger sig, opleves kroppen ikke stiv. Det ses, når man går. For her er der ingen mål i retningen. Man svæver intuitivt af sted som en ballon i vinden. Bevidsthedsmæssigt integrerer energien sig i energilegemet, så man forvandler sig selv. Der er hverken tanker eller følelser. Men når man har været der 2-15 minutter, starter tankerne og følelserne igen, fordi man ikke kan lade være med at skifte til et andet energimønster.

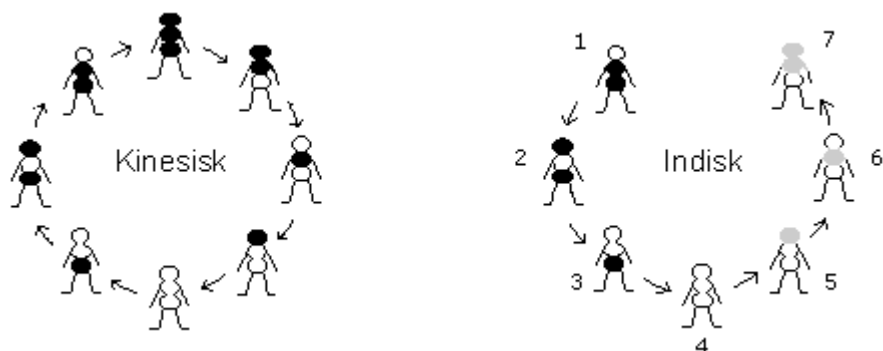

Man kan have alle 8 energimønstre i hver side, så man kan indtage 64 energimønstre i alt. Her er vist et polariseret energimønster med hengivelses-energien i højre side og analyse-energien i venstre side. Når man polariserer sig i højre og venstre side, bliver man faktisk indadvendt, idet den ene side på en måde kigger på den anden. Én af siderne kan godt projiceres ud, så man kigger ud på omgivelserne, men faktisk er opmærksomheden inde i ens bevidsthed. Det indebærer, at man føler sig indadvendt. Når man samler de to sider til en fælles bevidsthed, ophører man med at betragte. Så oplever man, at man er ude i omgivelserne.

Jeg er jo opdraget til den europæiske bevidsthed, hvor man altid har det samme energimønster. Men jeg har arbejdet terapeutisk med mig selv, så jeg nu kan skifte rundt mellem alle energimønstrene. Jeg kan polarisere mig i højre og venstre side – og have 2 energimønstre samtidig. Jeg kan også samle bevidstheden, så jeg kun har ét energimønster. Via nerve-trådene overføres de til hjernen, hvor der opstår det tilsvarende bevidsthedsmønster. Når jeg studerer en bestemt social situation, får jeg nogle tanker om det. Men hvis jeg så skifter til et andet energimønster – og

stadig iagttager den samme sociale situation, får jeg nogle andre tanker. Strukturen i min tankegang følger altid strukturen i det energimønster, som jeg har indtaget.

Gammel indisk bevidsthed

Inderne var i starten påvirket af Kina. Men mens kineserne skiftede rundt mellem alle energimønstrene og deres bevidstheder, fik inderne den tankegang, som hedder yogi-vejen, og som er en udviklingsvej gennem 7 energimønstre og de tilhørende bevidstheder.

Det energimønster, hvor der er høj ladning i både hoved, bryst og underliv opfattede man som en dyrisk bevidsthed. Og hvis man bare skiftede rundt ligesom kineserne, kunne man aldrig i længden hæve sig op over det dyriske. For at skabe en verden med fred og retfærdighed, skulle man derfor holde op med at knytte sig til bevidstheder, hvor der var høje ladninger i kroppen. Man skulle i stedet blive mere indadvendt og mærke de bevidstheder, der knyttede sig til kropsdele med lav ladning. Her var der nogle spirituelle kræfter. Ligesom i Mellemøsten blev disse kræfter kaldt guder. Der var en slags over-gud med lav ladning i både hoved, bryst og underliv. Og så var der 3 primære guder, hvor der var lav ladning i én af de tre kropsdele – og altså høj ladning i de to andre. Og fordi man også kunne polarisere sig i højre og venstre side – og have forskellige kombinationer af lave ladninger - opstod der en masse guder.

Hvert menneske skulle udvikle sig gennem alle energimønstre, indtil man beherskede det hele. Kun sådan kunne man opnå et samfund og en verden med fred og retfærdighed. Inderne mener, at menneskeheden er

på vej til det. Men det vil tage yderligere cirka 1000 år – mener de fleste indiske vismænd.

Lad os nu følge hvordan det enkelte menneske kan udvikle sig på yogivejen. Det viser sig, at man udvikler sig gennem 4 kaster i samfundet – og at der er yderlige 3 kaster indenfor munkevæsnet.

Mennesker i den laveste kaste er bønder og arbejdere, og de er meget dyriske, men har fået ånd i hovedet. Her oplever de ånder, som de danner billeder af, og som de laver fortællinger om.

På dette lave åndelige stade er den visdom - der skal samles sammen for at avancere til en højere kaste - ren kropslig. Det er Hatha-yoga, hvor man skal indtage forskellige stillinger og få energien til at strømme. Det er dette, der er kommet til Vesten under betegnelsen yoga.

Oprindeligt skulle man kun indtage en stilling i kort tid – og så slappe af. Og det er på afslapningen, at der opstår en bevidsthedsmæssig erkendelse. Men her i Vesten er det lige omvendt. Her skal man holde stillingen i lang tid. Det bliver så anstrengende, at man til sidst giver op. Musklerne bliver ikke afslappede, men slatne og livløse. Efter et stykke tid vågner musklerne op igen og spænder op. Men så skal man bare dyrke yoga igen. Altså indtage en stilling, der er så smertefuld og anstrengende, at kroppen igen giver op – og man bliver slatten. I dag er der mange virksomheder, hvor medarbejderne i arbejdstiden dyrker yoga. Den slatne og opgivende krop giver en bevidsthed, hvor man også opgiver. Man affinder sig med samfundet og arbejdet, som det er. Intet skal ændres. Man skal bare dagligt dyrke yoga. Så kan man holde det ud.

I det gamle Indien skulle man få erkendelser via yoga. Man skulle indse, at ens vilje (underliv) og ens lyst (bryst) skulle have et spirituelt mål (hoved). Når man til fulde havde forstået det, kunne man avancere på yogivejen. Ideelt kunne man avancere efter kort tid. Man der var så megen bevidsthedsmæssig tilknytning til det eksisterende samfund, at man hang fast i den bevidsthed, som man nu engang havde. Derfor fik man den opfattelse, at det først var et nyfødt barn i familien, der kunne avancere til næste kaste.

Når et menneske i et indisk lokalsamfund så døde, fødtes der sikkert også nogenlunde samtidig et barn. Og så mener inderne, at der overføres en telepatisk bevidsthed fra den døde til den nyfødte. De erkendelser og progressive erfaringer, som den døde fik skabt i løbet af sit liv, gives nu videre til det nyfødte barn. I takt med at barnet vokser op, kan barnet arbejde spirituelt videre med at opnå endnu mere visdom – og dermed gå et trin videre på yogi-vejen. Mange indere mener, at samfundet er så undertrykkende, at der skal flere af sådanne livsforløb til, for at et menneske kan avancere fra et trin til næste trin på yogi-vejen. Og mange mener, at man her i livet hænger fast i den kaste, som man befinder sig i. Det er kun et nyfødt barn, der har mulighed for at skifte kaste – altså bryde ud af familiens situation og skabe et bedre liv for sig selv og sine efterkommere.

Den næstlaveste kaste er købmænd og håndværkere. Her skal forstanden (hoved) styre over det materielle (underliv). Men i forhold til yogi-vejen handler det om den spirituelle bevidsthed i brystet. Man skal sørge for, at bevidstheden i hovedet hænger sammen med den dyriske bevidsthed i underlivet, således at man ikke hæver sig op over naturen og skaber et unaturligt samfund. Man skal sørge for, at der er harmoni mellem alt levende.

Der er teknikker, hvor man skal lave åndedrætsøvelser og mærke det åndelige i åndedrættet. Man skal fornemme et indre lys i brystet. Og man skal høre den guddommelige lyd OM, som knytter sig direkte til vejrtrækningen. Her i Vesten er den mest udbredte teknik Transcendental Meditation. Her skal man meditere på en lyd – kaldet mantra. Man gentager lyden igen og igen, indtil al tankevirksomhed forsvinder i hovedet, og så kommer man ned og mærker stilheden i brystet.

Til daglig har en vesterlænding tusindvis af tanker, der konstant kører rundt i hovedet. Men ved at meditere på et mantra kan man skifte fra at mærke hovedet til at mærke brystet. Og så kommer man ned i et tomrum, hvor der er helt stille – på grund af den lave ladning. Hvis der var høj ladning, ville man have en masse følelser. Men nu føler man ingenting. Der er total ro. Det er meget behageligt. Når der så er gået 15 minutter, kan man ikke holde den længere, og så er man tilbage i hovedet, hvor tankerne igen presser på. Herhjemme er det normen, at man mediterer 2 gange dagligt. Det svarer til 2 gange middagssøvn. Man slapper dejlig af. Man kunne i princippet også bare tage en nervepille 2 gange dagligt. Så

ville man få en tilsvarende afslapning. Så herhjemme handler det om at komme ud af tankerne, stress af og blive afslappet. Det oprindelige indiske formål med at skabe harmoni mellem natur og forstand er fraværende.

Når man til fulde har erkendt sammenhængen mellem natur og forstand, kan man avancere til den næste kaste, som udgøres af krigere og embedsmænd. Denne kaste udfolder deres dyriske kraft (underliv) som en magtfaktor i samfundet. Men de har samtidig nogle spirituelle og åndelige mål, som handler om at få det spirituelle i følelserne (bryst) og det spirituelle i forstanden (hoved) til at smelte sammen. Samlet set går det ud på at organisere samfundet på en måde, hvor det spirituelle (bryst/hoved) styrer det dyriske.

Næste kaste udgøres af munkene. De fungerer som katalysatorer eller forbindelsesled mellem menneskene i samfundet. Alle de spirituelle og åndelige energier går gennem dem. Munkene sørger for, at de kollektive bevidstheder og telepatiske budskaber kommer igennem til alle – især til dem, der er fortravlede og ikke selv er i stand til at modtage.

Inden for munkevæsnen er der 3 yderligere kaster. Den høje ladning i hovedet vil normalt være det, som man mærker tydeligst; men på yogi-vejen koncentrerer man sig om de lave ladninger. Jeg har på tegningen givet hovedet en lys grå farve – og dermed fremhævet fokus på de lave ladninger i underliv og bryst.

Dette energimønster kalder de indiske munke for sjælslegemet. Det giver nogle tanker om alt det, som historisk har bragt én frem til den bevidsthed, som man har nu.

Når de indiske munke avancerer videre på yogi-vejen, kommer de til næste kaste, hvor man mærker to adskilte åndelige energier (hoved og underliv), der tænder en materiel energi i brystet, hvor der så opstår det kosmiske ego. Her oplever man sin individuelle opgave i evolutionen.

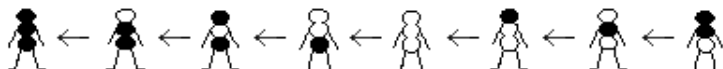

Til allersidst avancerer munkenes til den højeste kaste, hvor de kan erkende, hvordan det guddommelige (underliv) kommer ind i

mennesket (bryst og hoved). Når de herefter tænker tilbage på hele deres egen udviklingsproces, har den fulgt denne rækkefølge:

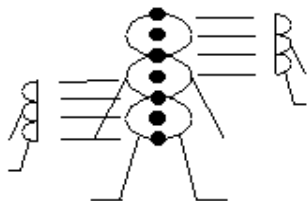

Og nu erkender de så, at det præcis er de samme trin, som det åndelige skal igennem for at komme ind i materien – blot i modsat rækkefølge:

Det er en trinvis materialisation, der ender med, at det åndelige til sidst bliver til kød. Det sidste er dér, hvor dyrene og de kasteløse befinder sig. Og nogle vismænd i Indien diskuterer, om man bliver ligesom dyrene og de kasteløse - eller om man i det ydre opfører sig ligesom dyrene og de kasteløse, mens man har en særlig indsigt, som dyrene og de kasteløse ikke har.

Chakra

Når man er polariseret med forskellige energimønstre i højre og venstre side, opstår der mellem de to sider 7 energiknudepunkter, som kaldes chakra'er. Hvis man er lidt fintfølelse, kan man mærke dem ved at føre en hånd op og ned foran sig. Chakra'erne befinder sig i toppen, i midten og i bunden

af henholdsvis hoved, bryst og underliv. Til hvert chakra er der en tilhørende bevidsthed.

Den bevidsthed, der opstår mellem sådanne to chakra'er, svarer til den bevidsthed, der er i enten hoved, bryst eller underliv i enten højre eller venstre side. Bevidstheden i venstre sides energimønster kan således findes i relationerne mellem de fire øverste chakra'er; mens bevidstheden i højre sides energimønster kan findes i relationerne mellem de fire nederste. Mens bevidstheden i de enkelte kropsdele er handlingsorienteret svarende til op- og afladning, er bevidsthedsoplevelsen i de enkelte chakra'er statisk og passiv.

Kundalini rejsning

Hvis man er polariseret og går ude i junglen, og en tiger lige pludselig angriber, er bevidstheden slet ikke klar til forsvar; men her er der en medfødt evne, der kommer til hjælp. I løbet af en tiendedel sekund er siderne forenet på højest mulige energiniveau. Det kaldes en kundalini rejsning.

Kundalini bliver sammenlignet med en slange, der har rullet sig sammen ved roden af rygraden. Når den rejser sig, sker det som et lyn, hvor energien eksploderer op langs rygraden. Jeg har ikke prøvet det med en tiger; men engang kravlede jeg over et hegn til en byggeplads og gik ind i en hal; og her kom der en stor hund løbende mod mig med fråde om munden og blottede tænder. På et øjeblik blev jeg til et smidigt vilddyr og sprang over et 2 meter højt hegn. Der var ingen tanker undervejs.

Det europæiske menneske, der permanent er stivnet i et dobbelt energimønster med muskelspændinger overalt, kan ikke gennemføre sådan en fuldstændig kundalini rejsning. Hvis man står på en gade, og der kommer en bil kørende lige mod én, er den naturlige reaktion – ved hjælp af en kundalini rejsning - at man springer til siden. Men det europæiske menneske står i stedet lammet og bliver kørt ned.

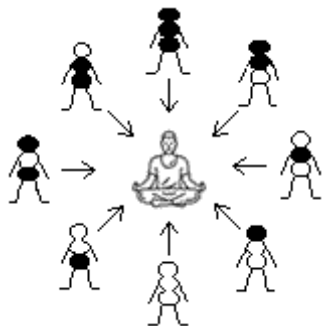
På mange europæiske terapi-skoler, hvor man arbejder med kropsterapi, er det sket, at nogen har fået en delvis kundalini rejsning. Det kan være, at der kommer en kraftig energistrøm op i brystet, men så ikke videre. Her vil brystet føles varmere og varmere. Og man vil måske til sidst skrike, som om man har fået kogende vand i lungerne. Adskillige er blevet indlagt på hospitalet sådan. Andre har fået energien videre op til hovedet, men så heller ikke længere. Her kører hjerneaktiviteten helt løbsk. Man får tusindvis af erkendelser på én gang. Det er som en eksplosion i hovedet, hvor man helt mister kontakten til resten af kroppen. Adskillige er blevet indlagt på lukket afdeling sådan; og så kan det tage 5-7 år og en masse nervemedicin at falde ned igen. Andre er mere heldige. Jeg så en mand, hvor det havde sat sig i skuldrene. De var hævet halvvejs op til ørerne. Og han kunne ikke bevæge hovedet. Sådan havde han haft det i et halvt år. Man kan også få en ”skæv” kundalini rejsning, så det sætter sig i den ene side.

De fleste læger i Vesten ved ikke, hvad der sker. Ofte har patienterne muskelkramper, opfører sig usædvanligt og har unormale kropsfunktioner. Nogle græder og siger, at de har konstante smerter i en

kropsdel. Andre er totalt kulrede og forvirrende, og deres tanker skifter hele tiden.

Når jeg har lavet kropskurser, har jeg aldrig forsøgt at få energien til at strømme igennem muskelspændinger. Det er meget lettere at opnå fri energi ved *psykisk* at slippe den selvundertrykkelse, der handler om at fastholde sådanne spændinger.

Buddhisme

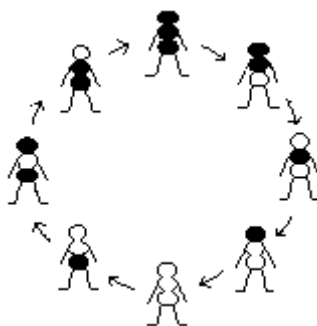

Ovenstående indiske bevidstheder kaldes ofte for hinduisme. I det østlige Indien opstod buddhismen omkring 500 før 0 som en slags mellemting mellem kinesisk og indisk bevidsthed. Det går ud på, at man i meditation kommer igennem alle energimønstrenes bevidstheder. Og når man rejser sig efter meditationen, opfører man sig, som om man hele tiden er i balance mellem de 8 bevidstheder, som er vist på tegningen.

Den kinesiske og hinduistiske kritik af buddhismen handler om, at buddhisterne ikke engagerer sig i verden.

Tantra

På et senere tidspunkt kom der en tantra bevægelse i Indien. Det blev især praktiseret af fyrster og de mest avancerede munke, som ikke var stagneret i et enkelt energimønster. Og de begyndte at praktisere den oprindelige kinesiske model, hvor man skifter rundt mellem energimønstrene som vist på tegningen. Her sker der en opladning igennem de 4 mandlige energimønstre, der alle har høj ladning i underlivet. Og så sker

der en afladning igennem de 4 kvindelige energimønstre, der alle har en lav ladning i underlivet. På opladningen bliver man mere og mere seksuel. På afladningen bliver man mere og mere erotisk. For hver runde opbygger man mere og mere seksuel og erotisk energi. Og fordi man hele tiden skifter mellem op- og afladning, kan man fortsætte i det

uendelige. Mens yogi-vejen handler om spirituelle bevidstheder, der knytter sig til kropsdele med lav ladning, handler tantra især om at mærke kropsdele med høj ladning – og derfor mener mange, at tantra handler om sex og erotik. Men oprindelige handlede tantra både om det kropslige og det spirituelle.

Afrikansk bevidsthed

Det er ikke i alle kulturer, at mennesker har knyttet bevidstheden til himmellyssets kræfter. I for eksempel Afrika har lyd spillet en afgørende rolle. Og trommer, sang og dans har været og er det centrale i afrikanernes bevidsthed.

I Afrika mærker man også underliv, bryst og hoved. Og et afrikansk trommesæt består af en stortromme, der resonerer med underlivet. En mindre tromme, der resonerer med brystet. Og en klokke, der resonerer med hovedet. En 5-delt rytme medfører en bevægelse fra side til side. En 3-delt rytme medfører en bevægelse frem og tilbage. Og en 4-delt rytme medfører en bevægelse op og ned. Mens andre kulturer markerer første slag i en takt med en tydelig tone, holder afrikanerne her en pause, hvor de modtager en åndelig impuls. Og så kommer tonerne på de andre taktslag.

Mange vesterlændinge har svært ved at være sammen med afrikanere, fordi afrikanerne udfolder energimønstrene mere frit.

Nogen gange er en afrikaner næsten energiforladt. Og en vesterlænding undrer sig over, at vedkommende ikke tager sig sammen og gør noget. Afrikaneren mediterer ikke, som mennesker gør i Østen - men kan være lige så passiv.

Og så er der andre gange, hvor afrikaneren har en meget kraftig stemme, udtrykker følelser, når han snakker, og bevæger sig samtidig ganske meget. Og her føler nogle vesterlændinge det som en slags mental og følelsesmæssig voldtægt, fordi alt bliver for kraftigt.

Nogle frygter den afrikanske bevidsthed, fordi der hele tiden er stammekrige, og at man også ser, at et barn lige pludselig bliver udstødt af fællesskabet, fordi vedkommende er besat af en ond ånd. Og så er der nogle, der mener, at afrikanerne med fordel kan lære af de kulturer, som opstod i Mellemøsten, hvor man til sidst indså, at alle ånder havde en

over-ånd – kaldet Gud – og at alle åndekræfter blev til konstruktive og kærlige kræfter, når mennesker forholdt sig til dem som en fælles ånde verden.

En sådan kærlighed mellem alle mennesker opstår, når man fylder alle kropsdele – der har lav ladning - med den samme fælles ånd. Så vil onde ånder ikke have noget sted at være. Og så vil de forsvinde.

Desværre er det sådan, at der er kristne og muhamedanske grupper i Afrika, der nærmest fører krig mod hinanden. Begge grupper mener, at Gud Allah tilgiver og forsoner mennesker. Men grupperne gør det modsatte. De slår hinanden ihjel. Det skyldes, at de kristne grupper har en vestlig livsstil og udgør de rige, der sidder på den politiske magt, mens de muhamedanske grupper er oprørere.

I disse år er afrikanerne ved at genvinde respekten for sig selv. Tiden, hvor man var slaver, og hvor der var koloniherrer, der piskede og myrdede, var jo ikke kun en tid, hvor de hvide herskede. Det var også en tid, hvor afrikanerne lod sig underkue. Nu er det spændende at se, hvad mennesker i Afrika vil gøre. Lige nu virker det, som om Afrika er en skueplads med alles kamp mod alle. Men det *kan* blive til et kontinent, hvor noget helt nyt har gode muligheder for at vokse frem.

Især er det godt, at mange unge afrikanerne i disse år flytter i nogle nye landsbyfællesskaber, hvor de er selvforsynende med fødevarer, bygger deres huse i fællesskab og fungerer kollektivt og demokratisk.

For en vesterlænding som mig har det været rart at lære afrikanere at kende, så mine gamle racistiske fordomme er forsvundet. Jeg har lært, at alle mennesker dybest set er lige så intelligente og kærlige som mig. Og jeg har lært, at afrikanere er dejlige og spændende mennesker, som er på vej til at åbne sig for nye tider, hvor menneskeheden kan leve i fred og harmoni med hinanden – selvom der lige nu er magthavere, der trækker i modsat retning.

Del 2

Kultursammenstød i Mellemøsten

Kristendommens opståen

For et par tusinde år siden var Jerusalem et handelsknudepunkt. Kamelkaravaner kom fra Indien til Jerusalem, hvorfra der gik kamelkaravaner nordpå til Grækenland og sydpå til det nordlige Afrika. Og trafikken gik selvfølgelig også den anden vej. Med handelen blandedes også kulturerne.

Det første kultursammenstød handlede om den græske og den jødiske bevidsthed. Omkring år 300 før 0 og senere igen omkring år 150 før 0 kom der folkevandringer fra det græske område ned til det jødiske område. Og her opstod der mange grupper, der blandede den jødiske og den græske tankegang. Ifølge jøderne bestod mennesker af kød og ånd, som var to sider af det samme, sådan at man ikke kunne have kød uden ånd – og heller ikke ånd uden kød. Ifølge grækerne bestod mennesker af legeme og sjæl, som var adskilte inde i det enkelte menneske. Legemet kom fra jord og ville efter døden igen blive til jord. Og sjælen kom fra himlen og ville efter døden igen komme op i himlen. Kultursammensmeltningen medførte, at mange snakkede om både kød og ånd samt legeme og sjæl. Disse nye tanker bredte sig også til Grækenland og til storbyen Alexandria i Nord-Ægypten, som på dette tidspunkt var besat af grækere.

Der er mange skrifter fra den tid, som handler om denne sammenblanding af græsk og jødisk bevidsthed. Det fremgår, at man oplevede den græske bevidsthed i højre kropsside – og den jødiske bevidsthed i venstre side. Men mente også, at mænd identificerede sig med højre side – og kvinder med venstre.

Universitetet i Alexandria var den tids centrum for visdom. Her udviklede man det, som blev kaldt terapi og healing, og som gik ud på at få de to siders bevidstheder til at smelte sammen, sådan at man kunne blive hel. Det generelle var dog, at man ikke kunne finde ud af at forene de to sider.

På et tidspunkt var der en meget dygtig jødisk healer, som åbenbart godt kunne finde ud af at hjælpe mennesker med at befri sig fra fastlåsnings i det dobbelte energimønster. Efter hans død opstod, hvad vi i dag kalder Jesusbevægelsen, som udviklede sig i mange retninger. Der opstod 2 store sådanne bevægelser. Den ene blev til den kristne kirke, hvor man mente, at Jesus var en særlig ånd, som magtede at ændre bevidstheden, mens andre ikke gjorde. Og kirken mente, at Jesus efter sin død snart ville vende tilbage til jorden – og sørge for, at alle andre mennesker også kunne ændre bevidsthed. Kirken fokuserede udelukkende på den græske og den jødiske bevidsthed. Den anden bevægelse blev til det, som man i dag kalder gnosticismen. Den handlede om at forene den indiske bevidsthed med den jødiske bevidsthed og tage afstand fra den græske bevidsthed. Og her formåede man at skabe fællesskaber, hvor mennesker kunne udfolde bevidsthedsmønstrene frit.

Den kristne kirke

I de sidste par hundrede år før 0 udgjorde grækerne cirka halvdelen af befolkningen i landet omkring Jerusalem, mens den anden halvdel var jøder. Men i år 63 før 0 blev området besat af romerne, som på dette tidspunkt var den stærkeste militærmagt, som ville erobre hele verden. Det lykkedes for dem at besætte alle lande rundt om Middelhavet; og de kom også et godt stykke op i Europa.

Traditionen tro ville jøderne ikke underlægge sig nogen overmagt. De havde altid købt sig fri ved hjælp af de enorme rigdomme, de fik samlet i Jerusalem fra handelskaravanerne mellem Østen og Vesten. Og nu prøvede de så at gøre oprør mod romerne. Men hver gang slog romerne dem hårdt ned, og mange jøder havnede som slaver.

Der var nogle jøder, der samarbejdede med romerne, og de blev stukket ned af andre jøder - og deres huse brændt. Og der opstod en masse partisangrupper, der bekæmpede romerne. Ifølge romernes tankegang var der ikke andet at gøre end at udvise grusomhed og kæmpe, indtil man overtog hele verdensmagten. Når man fangede oprørske jøder, blev de

pisket og korsfæstet. Nogle gange kun én eller et par stykker. Andre gange 10.000 og 30.000 på én gang.

Jøderne blev tvunget til at betale store skatter til romerne, og flere og flere jøder mistede alt, hvad de ejede – og måtte gå fra hus og hjem. Mange blev regulære landevejsrøvere. Men flere indgik i partisan-grupper, der dels røvede for at overleve, men som også overfaldt romerne. Essæerne, som var en jødisk sekt, forberedte et enkelt stort angreb, men det kom aldrig. Der var mange prædikanter, der samlede folk ude i ørkenen og holdt flammende taler. Sådan en prædikant samlede engang 30.000 mennesker i en hær, der skulle erobre Jerusalem. Det blev heller aldrig til noget. Så var der mange vandregupper, der ernærede sig ved at gå rundt og tilbyde praktisk arbejde. Nogle af dem fungerede som omvandrende hospitaler; og Jesus (som Kristendommen handler om) og hans gruppe var præcis sådan nogle omvandrende helbredere. Der var også mange mindre partisangrupper, og de havde alle til hensigt at angribe romerne i Jerusalem. Jesus kom også til Jerusalem med sin gruppe. Og romerne antog, at han var en partisan. Han blev korsfæstet omkring år 30. I år 66 kom der en total krig mellem jøder og romer. Og i år 73 sejrede romerne endeligt, så det jødiske samfund blev udsløjet.

Vi skal nu se på nogle af den tidlige kristendoms skrifter. Og vi begynder med skribenten Thomas, som gik sammen med Jesus. Hans skrift er sandsynligvis skrevet i 40'erne. Men det flyder med utallige af sådanne Thomas-evangelier, der er meget forskellige. Og kirken i dag accepterer ikke indholdet i disse skrifter, fordi de alle sammen indeholder nogle tanker, der ikke kun passer til græsk og jødisk tankegang, men også med indisk. Men lad os holde os til tekster, der handler om det stivnede energimønster, som de fleste var stagneret i - for eksempel følgende:

Når I anser det, som er to for ét, og I anser det indvendige for lige med det udvendige, og det udvendige for lige med det indvendige, og det øvre for lige med den nedre, og når I anser det mandlige og det kvindelige for at være ét, så at det mandlige ikke skal være mandligt, og det kvindelige ikke kvindeligt .... da skal I gå ind i riget.

Det indvendige og det udvendige handler om, at man har to bevidstheder – én i hver kropsside; og at man projicerer den ene ud. Og budskabet er, at man skal få de to til at fungere sammen. Det

øvre er bevidstheden i hovedet, og det nedre er bevidstheden i underlivet; og de skal også gå op i en højere enhed. Det mandlige er bevidstheds-mønstreret i højre side, mens det kvindelige er bevidstheds-mønstreret i venstre side, men det skal ikke fordeles til henholdsvis mænd og kvinder; begge køn skal udfolde begge sider. Når man gør alt dette, går man ind i riget ... og hermed mente man Guds rige på Jorden.

Markus skrev et skrift i 60'erne, hvor han trækker Jesus's lære tydeligt op. Der er 3 hovedemner. Det første handler om onde ånder og knytter sig til de kropsdele i det græsk-jødiske mønster, hvor der er lav eller aftagende energi.

Her får vi at vide, at hvis en sådan spirituel kropsdel ikke er fyldt op med en bevidsthed, der er integreret med

den samlede bevidsthed, vil den fyldes med et ubevidst åndefænomen, der har sig selv i centrum. Der bor så i kroppen en ånd, der har sit eget *ego*, og som kun har interesse i at opretholde den kropsdel, som den befinder sig i. Og så er man besat af en ond ånd. Hvis man er det, bliver man syg. Så skal man uddrive den onde ånd. Men hvis man ikke gør andet, kommer der bare en anden ond ånd igen. Man skal fylde sig med Guds ånd.

Det næste hovedemne hos Markus er helbredelse. For hvis man er permanent spaltet i to kropssider, bliver man også syg. Og så kan vi læse, at Jesus uddanner og udsender healere, der skal helbrede folk. Når man har en splittet krop (højre og venstre side), får man også en splittet bevidsthed. Så har man sit *jeg* i den ene side. Og den anden side projiceres ud på andre, så man ubevidst tager afstand til andre – og det giver vrede. For at forene sine to sider igen, må man derfor tilgive de andre. Og ”de andre” er ikke ydre mennesker, men sin egen ene kropsside. Efter tilgivelsen kan man så integrere de to kropssider igen – og forene sig til et helt menneske. Hermed ophører de sygdomme, som er forårsaget af splittelsen og stagnationen. Så kan man altid bagefter forsones sig med de ”ydre” fjender.

Det tredje og sidste budskab hos Markus handler om at blive hel, så man ikke har bevidste eller ubevidste dele, der splitter bevidstheden. Der skal heller ikke være splittelse mellem Gud (kropsdele med lav ladning) og det kropslige *jeg* (kropsdele med høj ladning).

Efter at Jesus blev pågrebet af romerne, blev han forhørt om, hvorvidt han var en partisan, der ville bekæmpe romerriget. Her blev han pisket for at få ham til at tilstå. Og han sagde sandsynligvis noget om, at han forestillede sig en anden fremtid end romerriget. Der var ingen bevis for, at han var partisan; men romerne korsfæstede ham alligevel tidligt næste morgen. I løbet af formiddagen blev det klart for jøderne i Jerusalem, at romerne havde korsfæstet en mand, der var totalt uskyldig. Det medførte en oprørsstemning i byen. Og formanden for det jødiske råd gik hen til den romerske kommandant og krævede, at Jesus blev taget ned fra korset. Af frygt for opstand beordrede kommandanten, at Jesus skulle tages ned. Og det skete så. Men en soldat stak sit spyd i siden på Jesus, så han blev hårdt såret. Fra forskellige kilder ved vi, at Jesus overlevede et par uger, men døde så.

I nogle af Biblens evangelier er der mange år senere tilføjet en historie om, at Jesus døde på korset, og at han blev lagt i en gravhule med en stor sten foran indgangen. Et par dage senere kom så nogle af hans venner og væltede stenen fra indgangen. Og inde i hulen stod en engel og sagde, at Jesus var opstået fra de døde og nu var fløjet op til himlen. Alle historikere er enige om, at denne fortælling er tilføjet meget senere. Og det er en sammenblanding af jødisk og græsk tankegang, idet et menneske efter jødisk forestilling bare dør, mens sjælen efter græsk forestilling kommer op i himlen.

Nogle uger efter Jesus's korsfæstelse og død mødtes hans disciple for at finde ud af, hvad de nu skulle. Jøderne mente jo, at det var Gud, der høstede et menneskes bevidsthed, når mennesket døde, og at Gud så senere kunne give bevidstheden videre, når et nyt barn fødtes. Derfor var Jesus's bevidsthed nu hos Gud. Men så skete der noget, som kom helt bag på dem. For mens de sad og snakkede, gik det op for dem, at Jesus's bevidsthed også var til stede. Det kom som et chok. Og først blev de bange, fordi der åbenbart var en usynlig ånd iblandt dem. Men lidt efter lidt ændredes hele deres verdensbillede.

Ifølge jødisk tankegang bestod et menneske af kød og ånd – og ingen af dem skulle eksistere uden den anden. Men nu hvor Jesus var død, mærkede de alligevel hans ånd. Hvordan kunne det være? Når et menneske døde, var det Gud, der høstede menneskets erfaringer – og det

skulle man ikke blande sig i. Men hvad skulle man nu, hvor man på en måde selv sad og høstede Jesus' erfaringer?

Det, som de opdagede, var den græske form for bevidsthed. Denne bevidsthed kendte de ikke – i hvert fald ikke ret godt. Jesus havde altid taget afstand fra den græske bevidsthed. Men fordi halvdelen af befolkningen var grækere, og de sikkert påvirkede jøderne meget, var disse disciple også blevet påvirket så meget, at de nu begyndte at opleve denne bevidsthed. Det fremgår tydeligt af skrifterne, at de ikke opfattede denne bevidsthed som græsk. De troede, at Jesus's ånd var den første af denne slags bevidstheder. Altså en ånd uden kød. De troede derfor, at Gud og Jesus hermed havde skabt noget helt nyt for hele menneskeheden.

I dag er det her jo helt banalt. Det handler om, at et menneske har en bevidsthed, og at man kan forklare noget, så andre også får denne bevidsthed. Det at mennesker sådan kunne overføre bevidsthed til hinanden, kunne jøderne ellers ikke forestille sig – og prøvede derfor heller ikke på det.

Nu sad så Jesus's disciple med en helt ny erkendelse. Og de besluttede, at de ville drage ud i verden og fortælle om dette nye. Det nye var, at Jesus's ånd og bevidsthed levede, selvom han var død. Men det væsentlige var selvfølgelig indholdet i bevidstheden, som handlede om ånder i kroppen, healing og om at blive hel og dermed være med til at realisere en ny verdensorden.

50 år senere er det tydeligt, at det er grækere, der har dannet den kristne kirke. I Biblen er der en række breve af grækeren Paulus. De er alle skrevet efter år 50 - men inden, at romerne endelig besejrede jøderne. Paulus kunne godt mærke, at han havde 2 bevidsthedsmønstre - ét i hver kropside. Og han var også godt klar over, at det handlede om at blive hel. Men han magtede det ikke. Han skrev:

... jeg forstår ikke mine handlinger. Det, jeg vil, det gør jeg ikke, og det, jeg hader, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, giver jeg loven ret i, at den er god. Men så er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.

Han forstod altså ikke sit eget bevidsthedsmønster. Han oplevede sig selv som et åndeligt *jeg* (bryst). Så gav han loven (hoved) ret i, at den er god. Men han troede, at der kun eksisterede ét *jeg*. Så

han projicerede underlivet udenfor *jeg*'et. Og synden (underliv) boede så i ham.

Jeg ved, at i mig, altså i mit kød, bor der intet godt. Viljen har jeg, men udføre det gode kan jeg ikke. For det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke; men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg. Men når jeg gør det, jeg ikke vil, er det ikke længere mig, der handler, men synden, som bor i mig.

Paulus projicerede altså det onde (underliv) over i sit kød. Og så undskyldte han sig med, at det ikke var ham, der handlede, men synden (underliv), som boede i ham. Og for ham blev seksualiteten (underliv) derfor også syndig.

Gud
Satan

Nogle år senere begyndte de kristne så at forestille sig, at der var en af englene, der havde adskilt sig fra Gud. Og denne engel blev kaldt Satan, som altså havde åndelige kræfter, men som modarbejdede Gud. Sagen var nemlig, at romerne totalt havde udsluttet det jødiske rige. Og det kunne kun forklares med, at Satan midlertidigt havde sejret på Jorden. Man regnede derfor med, at Gud snarest ville sende en erstatning for Jesus, som så skulle indføre Guds rige på Jorden.

Paulus mente, at det kun var Jesus, der havde særlige medfødte evner, og som derfor kunne forene de to sider. Paulus selv magtede det ikke. Og senere kom der en kirke med præster, der tydeligvis heller ikke magtede det. På et tidspunkt mellem år 120-150 skrev biskop Klemens følgende brev:

For da Herren (Jesus) selv blev spurgt af en, hvornår hans rige ville komme, sagde han: Når de to bliver ét og det ydre som det indre, og det mandlige tillige med det kvindelige hverken er mandligt eller kvindeligt. Nu er "de to ét", når vi taler sandfærdigt med hinanden, og der uden nogen forstillelse kun er én sjæl i to legemer. Og det at "det ydre bliver som det indre", betyder dette: Det indre betyder sjælen, og det ydre betyder legemet. Derfor, ligesom dit legeme er synligt, således skal også din sjæl vise sig i de gode gerninger. Og at "det mandlige tillige med det kvindelige hverken er mandligt eller kvindeligt", betyder det, at når en broder ser en søster, skal han ikke tænke på hende som

kvinde, og hun skal heller ikke tænke på ham som mand. "Når I handler således," siger han, "vil min Faders rige komme.

Her viser det sig, at kirkens præster var begyndt at glide over til en moralsk forståelse. Nu handlede det om at tale sandfærdigt med hinanden. Klemens havde fint forstået, at alle både har det mandlige og det kvindelige bevidsthedsmønster i sig, og at man skal behandle hinanden som hele mennesker. Men der er ikke længere fokus på, at den enkelte skal foretage en integration af sin egen indre mandeenergi med sin egen inde kvindeenergi. Nu skal det foregå i det ydre som en social proces.

Omkring år 400 var der nogen inden for den kristne kirke, der var blevet lidt fornuftigere og godt var klar over, at Satan ikke var et levende væsen, men mere fraværet af Guds ånd. Men man kunne tydelig mærke, at der var 3 åndelige kræfter i kroppen (lav energi). Gud var selvfølgelig kun én; men når man nu kunne mærke 3, blev man enige om, at Gud havde én substans, nemlig ånd, men at han havde tre fremtrædelsesformer, nemlig Gud, Søn og Helligånd.

Kirken mente nemlig, at Jesus som ånd nu var kommet op i himlen. Alle andre menneske døde bare, når de døde. Men så forestillede man sig, at Gud ville gribe ind på et tidspunkt. Så ville Jesus komme tilbage til jorden. Og så ville Gud opvække alle de døde, som havde levet efter Guds bud. Og så skulle der opstå et guddommeligt rige på jorden.

Kirken blev delt i en østlig og en vestlig del. Den østlige blev ledet af Patriarken i Konstantinopel (nuværende Istanbul i Tyrkiet). Og den anden blev ledet af Paven i Rom. I Biblen kan man læse, at Johannes mente, at Gud ville gribe ind i verden igen efter tusinde år. Og den vestlige kirke og Paven mente, at det skulle ske på årets sidste dag i år 1000 ved midnat. Alle de troende havde forinden foræret deres jord, bygninger og penge til kirken, for nu skulle Guds rige opstå. Alle kirkeklokker kimedede i timerne op til midnat. Og folk gik ud på markerne og knælede ned og så op mod Himlen. Ved midnat holdt man op med at ringe med klokkerne. Folk holdt vejret. Og man spejdede op. Hvor kom revnen i Himlen? Det var herfra, at Jesus ville svære ned på jorden igen.

Der var helt stille, og man lyttede intenst. Man begyndte at kigge lidt forvirret rundt og se på hinanden. Var der noget galt med uret? Havde man regnet et år forkert? Havde man taget fejl? Hvad ville der ske nu?

Ja, kirken havde ikke lyst til at forære alting tilbage. Man var jo blevet kolossal rig og ejede alting. Så lidt efter lidt begyndte man at bygge store kirker, klostre og præsteboliger. Og Paven ansatte mange soldater og fik sig en hær.

Man inddeler ofte perioden 500-1500 i den mørke middelalder fra 500-1000 – og middelalderen fra 1000-1500. Sagen er, at perioden fra 1000-1500 var ret grusom, og at mennesker handlede temmelig ondt. Og så tror man, at det må have været meget værre tidligere, fordi man har den opfattelse, at historien altid går fremad. Men det er lige omvendt. Perioden fra 500-1000 var relativ fornuftig. Og at folk var parate til at forære alt til kirken og få et pengeløst samfund, hvor kun Gud var hersker, vidner om en tilstand, som ligner et socialistisk og kommunistisk samfund.

I år 1054 kom der et brud mellem Paven i Rom og Patriarken i Konstantinopel. Den romersk-katolske kirke i vest betragtede herefter den græsk-ortodokse kirke i øst som kættersk – altså at de havde den forkerte tro, fordi kirken i øst ikke mente, at Jesus var en levende ånd - og heller ikke, at han var Guds søn. De mente bare, at han havde stor visdom og var en meget dygtig healer.

Gnosticismen

Men lad os gå 1000 baglæns igen. Jesusbevægelsen delte sig i mange sekter og retninger, hvoraf én blev til den kristne kirke, som jeg netop har beskrevet. En anden sekt, som selv mente, at de videreførte det, som Jesus havde sat i gang, voksede meget i løbet af 100-tallet. Og deres bevægelse er siden blevet kaldt gnosticisme. Det karakteristiske er, at deres tanker er en blanding af jødisk og indisk kultur. På den ene side fastholder de den jødiske tankegang om, at man skal være et fællesskab med guddommelig bevidsthed. Og på den anden side går de ind for den indiske yogi-vej, hvor et menneske skal udvikle sig gennem alle energimønstrenes bevidstheder. Inderne på dette tidspunkt mente, at man skulle bruge adskillige liv for at komme igennem alle energimønstrene. Men gnostikerne mente, at hvert enkelt menneske kunne og skulle

komme igennem dem i løbet af kort tid. De byggede videre på datiden opfattelse af terapi, hvor det handlede om at blive et helt menneske. De gnostiske grupper udviklede sig til store gruppefamilier, hvor man havde fælles økonomi, og hvor mænd og kvinder var ligestillet. De blev kendt for at være glade samt gå og omfavne og kysse hinanden. Der eksisterede selvfølgelig parforhold, men der var også sex med flere og sex med begge køn. Selv følte de sig som en del af den kristne bevægelse. Den etablerede kirke mente, at de havde den forkerte tro – og angreb dem køller i håb om, at de forsvandt. Men der blev bare flere og flere af dem. Og de bredte sig til hele Middelhavsområdet.

Romerriget satsede på, at man med militær kunne erobre hele verden, indføre en fælles lovgivning, og at hele menneskeheden så kunne blive ét fælles rige med fred. Men udefra blev de angrebet af forskellige landes hære. Og indefra gik samfundet moralsk i opløsning. Og det var især de kristne gruppefamiliers visdom og moral, der fik Romerriget til at smuldre. Der kom flere og flere af disse gruppefamilier. Men mange år senere - i 1200-tallet - var der så mange af dem på den spanske halvø, at Paven i Rom lod sin hær angribe og myrde alle de kristne gruppefamilier, der fandtes her.

Arabisk bevidsthed

Omkring år 500 havde de kristne udviklet en kultur, som var temmelig modsætningsfuld. Man havde det græske energimønster og dets bevidsthed i højre side – det jødiske energimønster og dets bevidsthed i venstre side. Kirkens budskab var, at man skulle få de to sæt bevidstheder til at smelte sammen; men det kunne man ikke. Jesus kunne, men han var nu i himlen.

 Med den græske bevidsthed oplevede man sig dyrisk (underliv), men havde en forstand og fornuft (hoved), så man kunne styre og kontrollere sig selv. Det gik ofte godt; men ind imellem dårligt. Og på lang sigt stivnede man i et klassesamfund med en overklasse, der ville styre og kontrollere – og en underklasse med arbejdere og kvinder, der blev opfattet som en slags dyr.

 Med den jødiske bevidsthed oplevede man, at man havde Jesus's ånd i sit bryst. Og når man med højre sides bevidsthed kom til at undertrykke andre mennesker, ville Jesus frelse én ved at tilgive de fejl, som man havde begået.

Men så var der en vismand, der hed Mohammed, som sammen med andre tog afstand fra denne dobbeltmoral. Ifølge traditionen er det Mohammed, der skrev al visdommen; men måske var de flere om at formulere de nye tanker.

Mohammed mente, at menneskehedens udvikling gik gennem 3 fase. I første fase var menneskene meget dyriske. Ganske vist havde de en smule spirituel og åndelig indsigt (hoved). Men de kunne myrde og voldtage – og styrede sig selv udelukkende efter deres egne dyriske instinkter.

I anden fase – og det var her, at de kristne befandt sig – havde menneskene fået en selvkontrol. Med deres forstand (hoved) kunne de nu begrænse deres dyriske instinkter (underliv). Problemet var bare, at deres bevidsthed altid var selvisk.

I tredje fase – og det var den, som Mohammed startede – var mennesker stadig dyriske (underliv), men nu underkastede de sig Gud Allahs visdom og styring.

Sammenligner man med yogi-vejen i Indien, svarer det præcis til de 3 laveste kaster – hvor man også skal udvikle sig gennem disse faser. Om Mohammed og hans bevægelse var inspireret af indisk tankegang, eller de selv udtænkte disse faser – ved jeg ikke. Men kamelkaravanerne mellem Indien og Mellemøsten var der stadig – og det er sandsynligt, at der har været en sammenblanding af kulturerne. Hvis man studerer landene mellem Indien og Mellemøsten, finder vi i dag en række forskellige folkeslag med religioner, der er en blanding af indisk og arabisk bevidsthed.

Mohammed mente, at man i fremtiden ville opnå, hvad man kalder Islam, nemlig et samfund, hvor mennesker lever i harmoni med Gud Allah. På lang sigt ville mænd og kvinder være totalt ligestillede. Men på kort sigt handlede det om at beskytte kvinder mod den undertrykkelse, som fandt sted. Det handlede også om at beskytte og hjælpe de svage og fattige. Og først og fremmest handlede det om at skabe et guddommeligt fællesskab.

Her mente Mohammed, at de kristne havde en samfundsmoral, hvor man hævdede sig så højt op over det dyriske i sig selv – og fik så høje

moralske standarder, at ingen kunne leve op til det i praksis. Og derfor fejlede de kristne da også hele tiden. Og Mohammed brød sig ikke om den kristne dobbeltmoral, hvor man mente, at et menneske var syndigt, og at man bare skulle bede Jesus om tilgivelse hele tiden.

Derfor skulle man indarbejde nogle praktiske leveregler, som man så til gengæld skulle efterleve i praksis. Araberne mener derfor, at mennesker ikke skal lave love. Der er kun én lov. Og det er Gud Allahs lov. Og så er der gennem traditionen skabt nogle leveregler, som man skal følge. Selvfølgelig kan der her opstå stridigheder mellem mennesker, men så skal den lokale Iman mægle og forlige parterne.

Ligesom med den kristne bevidsthed, hvor man stivnede i et dobbelt energimønster med modsatte energier i de to sider, fik man i den arabiske kultur noget lignende. Når det drejer sig om det kønslige, er det ligesom i Europa, at højre sides bevidsthed er mandlig, mens venstre sides bevidsthed er kvindelig. Når det drejer sig om det samfundsmæssige, har vi i dag Sunni-muslimer og Shia-muslimer, der knytter sig til den ene eller den anden af de to sideres bevidstheder. Den ene part går ind for, at den muslimske bevægelse skal ledes af de religiøse institutioner. Den anden part går ind for, at ledelsen skal bestå af konkrete personer. Der er også andre forskelligheder mellem de to retninger. Man er dog enige om det grundlæggende.

Man anerkender, at man har det dyriske i sig. Og derfor skal man underkaste sig de guddommelige energier. Det drejer sig om samfundets styring (hoved). Og det handler også om familiens og stammens sociale relationer (bryst). Det karakteristiske er, at børn og unge elsker deres forældre og familie, mens man for eksempel i Europa har en konstant kamp mellem forældre og børn, og hvor de unge gør oprør mod forældrene i deres egen frigørelse.

Så oplever man sin krop som et tempel for Gud Allah. Man har sine egne tanker (hoved) og følelser (bryst), men ens spirituelle og åndelige energi (underliv) er en del af den fælles guddommelige bevidsthed. Sidstnævnte har sandsynligvis været grundlaget for, at man hen ad vejen er begyndt at tro, at man efter døden kommer i Paradis, hvor ens individuelle ånd kommer sammen med alle andre ånder. Der er dog intet i de oprindelige skrifter, der handler om sådan noget.

 Noget, som jeg finder meget smukt ved den arabiske kultur er, at man på det personlig plan forbinder tanker og følelser – sådan at det hverken er tanker eller følelser, men følelsesmæssige tanker, der samtidig er tankemæssige følelser. Med sådan en bevidsthed tager man selvfølgelig ikke renter, hvis man låner penge ud til fattige mennesker. Og hvis man har købt noget og fortryder, kan man selvfølgelig aflevere det tilbage. Og hvis der opstår en konflikt mellem mennesker, handler det ikke om at finde den syndige, som så skal straffes, men at forlige sig med hinanden og tilgive hinanden. Disse oprindelige leve-regler efterleves desværre ikke i mange arabiske lande i dag.

 I Europa har man 3 synspunkter ad gangen. Der er problemet (underliv), som man diskuterer. Der er den ideelle løsning (hoved). Og der er et kompromis, som er acceptabelt (bryst).

 I den arabiske kultur har man 2 synspunkter ad gangen. Der er problemet (underliv). Og så er der en løsning med visdom (hoved og bryst).

Det giver et problem, hvis en europæer og en araber kommer til at såre hinanden ved at sige noget, der opleves krænkende. I sådan en konflikt vil en europæer opleve problemet (underliv). Og også det u hensigtsmæssige, han kom til at sige (hoved). Men selv (bryst) føler han ikke, at han fortryder noget, og han har ingen impulser til at sige undskyld. For han oplever sig selv i brystet – og ikke som de tanker, der blev sagt.

En araber vil i samme situation også opleve problemet (underliv). Men han har kun én mulighed (hoved og bryst) for at trække noget u hensigtsmæssigt tilbage, og det er at sige undskyld. Der eksisterer ingen andre muligheder i hans bevidsthed. Og han kan ikke forstå, hvorfor en europæer ikke kan sige undskyld. Generelt viser det sig, at en europæer og en araber let kommer til at snakke forbi hinanden. Men hvis man forstår hinandens bevidsthedsmønster, er det ikke noget problem.

Del 3

Den vestlige civilisation

Adskillelse af det verdslige og det himmelske

Thomas Aquinas (ca. 1225-1274), der tilhørte den katolske kirke, var den første, der fortolkede den polariserede bevidsthed (højre-venstre eller græsk-jødiske) på den måde, som vi kender i dag.

Allerede fra starten af kirkens tid havde man problemer med at forene de to sider, sådan som det oprindeligt var idéen. Men Aquinas erkendte, at de hører til to forskellige slags bevidsthedssfærer og altså ikke kan forenes. Den græske tanke (højre) handler om viden og filosofi. Og den jødiske tanke (venstre) handler om teologi og tro. Og i de følgende år kom der en opdeling, sådan at samfundets magthavere og filosoffer brugte højre sides bevidsthed, og de beskæftigede sig med det ”*dennesidige*” eller jordiske, mens kirken og teologerne brugte venstre sides bevidsthed, og de beskæftigede sig med det ”*hinsidige*” eller himmelske. Aquinas mente, at de to sæt bevidstheder supplerede hinanden. Der var ingen modsætninger. De himmelske kræfter påvirkede alting hele tiden. Og derfor blandede den katolske kirke sig i ledelsen af det verdslige samfund.

Der opstod universiteter, hvor filosoffer studerede bevidstheden. Man oplevede, at mennesker havde et *jeg* i hovedet, der kiggede ned på den dyriske *krop* i underlivet. Og så begyndte man at filosofere over, hvordan forstanden kunne styre mennesker.

På universiteterne var der også en afdeling, der beskæftigede sig med det himmelske. Og her begyndte teologer at studere astrologi. Man kunne godt mærke, at der var nogle jordiske kræfter

(underliv), der påvirkede menneskene. Men det interessante var at studere, hvordan de himmelske kræfter (hoved) påvirkede menneskene.

Reformation af kirken

Præsten Martin Luther (1483 – 1546) vendte sig mod den katolske kirke, fordi kirken stadig ville forene de to bevidsthedsmønstre (højre og venstre side). Og han og andre gennemførte så reformationen, hvorved den reformerte og den protestantiske kirke opstod. Her lagde man vægt på ”to-regime-læren”, så kongen og adelen herskede i samfundslivet (højre), mens kirken herskede i det religiøse liv (venstre side).

Den protestantiske og reformerte kirke gjorde hermed religionen til noget privat. Nu handlede det ikke længere om at skabe Guds rige på Jorden. Nu blev det til et forhold mellem det enkelte menneske og Gud. Man skulle have et personligt forhold til Jesus, hvis ånd befandt sig i venstre sides bryst.

Adelens frigørelse fra kirken

Adelen havde stadig den to-delte bevidsthed; men de ville ikke længere være underlagt den katolske kirkes kobling af det himmelske og det jordiske. De ville herske udelukkende ved hjælp af den jordiske bevidsthed (højre side). Så kunne kirken tage sig af det himmelske (venstre side).

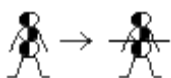
Adelen bestod af nogle krigskarle, der havde vundet rigdomme i plyndringstogter, og som havde sat sig på et landområde og gjort bønderne til en slags slaver. Bønderne blev tvunget til at bygge en borg til deres adelsmand. Og nogle af bønderne blev herefter tvunget til fast arbejde på borgen, mens de omkringliggende landsbyer blev tvunget til at arbejde for adelsmanden og hvert år aflevere en stor del af høsten til ham.

Det ville bønderne ikke finde sig i. Beboerne i flere af bonde-landsbyerne slog sig sammen og angreb den lokale adelsborg og brændte den af. Men så slog flere adelsmænd sig sammen og red ind i disse landsbyer, huggede folk ned og brændte landsbyerne ned. Det medførte, at endnu flere landsbyer slog sig sammen og dannede en bondehær og brændte nogle adelsborge af. Men så dannede adelsmændene nogle store hære og angreb landsbyerne og brændte dem af. Ind imellem deltog pavens soldater på adelens side og var med til at nedkæmpe bondehærene.

Sådan fortsatte det de følgende 500 år. I historiebøgerne kan man læse om overklassens historie. Og her er krigene mod bønderne bare en tilføjelse til alt det, som adelen ellers foretog sig. Men man kan godt opfatte perioden fra 1200-1700 som en lang borgerkrig mellem landsbyfællesskaberne og adelen.

Alienation – den første bevidsthedsspaltning

Både indenfor adelen og indenfor kirken distancerede man sig nu fra underlivet. Og lidt efter lidt projicerede man underlivet udenfor *jeg*'et.

Når jeg her tegner en streg, der adskiller underliv og bryst, betyder det en bevidsthedsmæssig spaltning, så der er et *jeg* (bryst og hoved) og noget (underliv), som opleves *udenfor jeg*'et. Denne spaltning af bevidstheden kaldes alienation. Når man kigger ned på sit eget underliv, opleves det, som noget man *har* – og ikke noget, man *er*.

Det er den sociale brug af bevidstheden, der skaber spaltningen. Når man gennem mange år bruger bevidstheden sådan, at den bevidsthed, der knytter sig til underlivet, ikke kobles til tankerne i hovedet – og tilsvarende, at de tanker, der knytter sig til hovedet, ikke kobles til bevidstheden i underlivet, opstår til sidst 2 sæt bevidstheder, som aldrig blandes eller forbindes med hinanden. Man får altså 2 bevidstheder, der lever hvert sit liv.

Begrebet alienation anvendes i dag både af arkitekter, filosoffer, psykologer og mange andre. Og mange af dem opfatter alienation som en polariseret bevidsthed – og ikke en spaltet bevidsthed – sådan som jeg gør.

Adelen

Efter 1400-tallet fik adelen den tanke, at alt var muligt. Man følte, at man (hoved) havde hævet sig selv op over det dyriske (underliv). Og hermed startede det, som man stadig i dag kalder civilisationen, nemlig en hjernebaseret bevidsthed, hvor det er sanserne og forstanden, der skaber tankerne.

Det interessante er for eksempel, at man i 1300-tallet havde beretninger fra nogle, der havde besøgt Kina. Ud fra disse fortællinger vidste europæere, at kineserne var et højt civiliseret samfund. Men efter 1400-

tallet og helt op til begyndelsen af 1900-tallet var alle europæere helt sikre på, at alle samfund udenfor Europa aldrig havde udviklet sig. For udvikling *startede* nemlig med at hæve sig op over det dyriske (underliv) – mente man.

Når Europæerne efter 1400-tallet sejlede ud til fremmede verdensdele for at handle, opførte de sig på en ny måde. Dels havde de præster med, som skulle omvende de indfødte til Kristendommen, så de kunne blive mennesker med en sjæl. Og dels behandlede man de indfødte som dyr. Dem kunne man godt slå ihjel, hvis det var nødvendigt. Det gav ikke større samvittighedskvaler, end når man slagtede en gris. De havde ingen sjæl. De var bare et stykke kød. Da man begyndte at fange slaver i Afrika og fragte dem til Amerika, havde man heller ingen moralske problemer. Det var på lige fod med at indfange vilde heste – bare meget lettere.

Mens de sindssyge tidligere blev betragtet som landsbytusser, som fik lov til at gå rundt, som de ville, begyndte man nu at spærre dem inde i stalde og lænke dem ligesom køer. Man mente, at de havde mistet det menneskelige – altså sjælen – og derfor var de dyr. Og de kunne så stå i stalden, indtil de døde.

Kriminelle mennesker blev også betragtet som nogle, der delvis var dyr. Mens overklassen oplevede deres *jeg* i hovedet og havde projiceret deres underliv udenfor *jeg*'et, mente man, at de kriminelle i underklassen kun i meget begrænset omfang havde formet et forstands-*jeg* i hovedet, og at de primært havde deres *jeg* i underlivet, sådan at de var styret af dyriske kræfter. Man kunne derfor ikke tale dem til fornuft. Hvis man skulle opdrage dem og lære dem at opføre sig rigtigt, kunne det kun lade sig gøre, hvis man straffede dem fysisk.

Hvis en mand for eksempel havde stjålet noget fra de rige, måtte man vise et eksempel for folket, så de afholdt sig fra at stjæle. Og så kunne det være, at tyven blev placeret på en forhøjning på torvet, mens bøddlen slog med en jernstang på hans arme og ben, indtil de var brækket mange steder. Herefter kunne man flette hans arme og ben ind mellem egerne i et stort vognhjul. Mildere straffe var tommelskruer, som blev skruet ned i en finger, indtil fingeren gik i stykker.

Her i Danmark var det almindeligt, at en herremand havde en træhest. Og når han skulle straffe en bonde, kom bonden op at sidde på træhesten – på en måde, så han ikke kunne komme af. Her sad han så på en firkantet bjælke, hvor kanterne pressede sig ind i lårene på ham. Og efter

nogle timer blev smerten næsten uudholdelige. Efter sådan en ridetur kunne bonden kun kravle hjem på knæene, og det kunne tage flere dage, inden han kunne stå på benene igen.

Konge og nationalstat

Krigene mellem adel og bønder fortsatte. Og oven i det kom pesten. Det gjorde, at folk døde yngre og yngre. Omkring år 1600 begyndte man at arbejde som 4-årig og blev anset for voksen som 8-årig. Mange generaler var kun 17 år. De fleste døde, inden de blev 20. Og kun få levede længere end til 35 års alderen. Nogle mener i dag, at det er det moderne samfund, der er årsag til, at vi lever længere. Men folk før år 1200 blev lige så gamle, som vi gør i dag.

Nu var der jo forskel på de enkelte adelsmænd. Nogle var mere grusomme end andre. Og bønderne magtede ikke at være i krig hele tiden. Folk valgte derfor at støtte en af de mægtigste adelsmænd og gøre ham til konge. Så sendte man nogle unge mænd til ham, og de skulle være kongens soldater. Til gengæld skulle kongen forsvare landsbyerne mod andre adelsmænd, som opførte sig mere grusomt. Det medførte et par hundrede år med magtkampe mellem adel og konge, mellem forskellige adelsmænd og mellem forskellige konger. Og der opstod det, vi kalder nationalstater med store landområder og en konge, der havde mange soldater. Det medførte også krige mellem kongerne om at erobre så meget land som muligt.

Folket

Lad os se lidt på landsbyfællesskaberne. Der var stor ligestilling mellem mænd og kvinder. En historie fortæller, at en mand havde været lidt for grov overfor kvinderne; og de bandt så en snor om hans testikler og trak ham rundt i landsbyen, mens de spottede ham. De fandt sig ikke i nogen undertrykkelse. Om sommeren var det normalt, at kvinderne gik med bare bryster og mændene uden bukser. Når man gik i seng, tog man alt tøjet af. Og så krøb man nøgen op i en fællesseng for 2-10 mennesker, hvor man lå sammen og sov. Seksuel udfoldelse var naturlig. Man berørte hinanden, kyssede og omfavnede hinanden. Forældrene onanerede på deres børn og lærte dem selv at onanere. De unge skiftede kæresten cirka hver måned. Og der var altid seksuelle lege og konkurrencer. Man kunne lege *blindebuk*, hvor en mand fik bind for øjnene og skulle så fange en kvinde, hvorefter han kunne have et minuts seksuel leg med

hende. En anden leg hed *to mand frem for en enke*. To mænd skulle løbe forbi en kvinde, og hvis hun fangede en af dem, kunne hun også lave noget kortvarig sex med ham. *Løbe ud i kæret* var en anden leg. Kæret var en eng uden for landsbyen, hvor der var mange buske og højt græs. Legen foregik om aftenen. Først løb 5 kvinder af sted; og lidt efter løb 5 mænd efter dem. De 5 mænd kunne så slås indbyrdes og erobre en kvinde. De unge skiftedes hele tiden til at sove og have sex med hinanden. De ældre havde en mindre seksuel omgangskreds. Ungdommen var en fælles arbejdsstyrke for hele landsbyen – og sov på skift på gårdene. Men som voksen flyttede man sammen i familier og boede fast på en gård.

Indimellem var der så krig med adelen, og det resulterede i, at både adelsborge og landsbyer blev brændt. De overlevende – både adel og bønder – flygtede og endte i det, der nu er vor tids byer. Her opstod prostitutionen. Ofte var det kommunerne, der ejede bordellerne, eller også blev de forpagtet ud. Når der var statslige forsamlinger med repræsentanter fra alle egne af et land, samledes de prostituerede i stort antal for at betjene de forsamlede. Når kongen kom på besøg og havde overstået de formelle ting, drog han og borgmesteren og andre borgere i samlet optog til byens bordel. I de større byer var det omvendt; de prostituerede deltog på rådhuset, når mændene mødtes. Når der var folkefester, gik de prostituerede ofte i optog og stillede op til parader. I hver større by var der et område, hvor de prostituerede boede; men derudover var der mange flere kvinder, der tjente penge på sex. I slutningen af 1400-tallet var op mod 10 % af kvinderne prostituerede. Et par hundrede år senere var det nogle steder op mod 25 %.

Kønssygdommen syfilis dukkede pludselig op og spredte sig hurtigt. I dag kan den helbredes med medicin; men dengang døde folk af den. Man begyndte at kræve, at de sygdomsramte forlod byerne – ellers blev de hængt. De syge, der ikke kunne gå selv, blev båret uden for byen og efterladt på en mark, hvor de kunne ligge og dø. Nogle steder oprettede man hospitaler; men langt de fleste steder antog man syfilis som Guds straf; og det kunne man ikke sætte sig op imod.

Kirken prædikede cølibat for de unge og ægteskab for de voksne. Bordellerne blev efterhånden forbudt. Lovgivningen fulgte efter. En mand, der blev grebet i ægteskabsbrud, skulle halshugges. Og en kvinde,

der gjorde ligeså, skulle stoppes i en sæk og druknes. Hvis man fangede en prostitueret i at udøve hor, blev hun pisket offentligt og udvist af byen. Kom hun tilbage, skar man ørerne af hende. Og kom hun endnu en gang, blev hun puttet i en sæk og druknet.

I starten var der en pæl på torvet i byen, hvor man piskede de prostituerede; men så fandt man på at bygge en lille forhøjning, så den prostituerede kunne ses af folkeskaren – og hånes, mens hun blev pisket. De piskede kvinder (og mænd) - med eller uden afskårne ører og anden mishandling - blev en stadig større gruppe, som efterhånden dannede en "forbryderverden", der var sat uden for samfundet. I stedet for bare at piske dem og sætte dem fri, begyndte man derfor efter piskningen at fængsle dem. Det blev senere til, at man fængslede dem, og at man i fængselsgården fik en pæl, hvor de ulydige kunne piskes.

Da man nu havde forbudt bordellerne, betød det blot, at de prostituerede bredte sig ud til alle værtshuse. Bysvendene og nattevægterne fik derfor til opgave at afsløre de prostituerede. De bedre borgere begyndte også at kontrollere kvindernes adfærd. Kampen blev ikke kun rettet mod de prostituerede. Man forsøgte også at bremse de unges sexudfoldelse. I mange byer blev der nedsat en gruppe af erfarne kvinder til at tage rundt og malke de unge kvinders bryster for at kontrollere, om de uden for ægteskabet var blevet gravide.

Arbejderne i byerne boede i særlige lejekaserne. Her udgjorde de et fællesskab, som lignede det, der var i landsbyerne. Man havde fælles sex og opfattede sig som én stor familie. Men samtidig var der enorm meget druk. Hver dag blev der drukket store mængder øl og snaps, så alle konstant var fulde. De fleste nyfødte børn blev bare smidt ud i rendestenen, men enkelte blev dog sendt på landet til en landsby, hvor de voksede op.

Landsbyerne fik det værre og værre. Ofte blev unge mænd tvunget til at være soldater. Og de lokale adelsmænd opkrævede store skatter af bønderne. Nægtede man at betale, blev man fysisk straffet.

En mand og en kvinde kunne bede adelsmanden om at blive gift. Hvis han accepterede det, blev de fæstebønder. Adelsmanden havde ret til at have det første seksuelle samleje med kvinden efter brylluppet; og der var mange, der benyttede sig af denne ret. Manden risikerede ikke mere at skulle være soldat; men han skulle arbejde for adelsmanden et vist antal dage om året. Nægtede man at adlyde, blev man fysisk straffet.

Det vigtige når man skal forstå alienationen er, at der er tale om en egentlig bevidsthedsspaltning. Den systematiske grusomhed, som adelen og herremændene udøvede, kan kun lade sig gøre, hvis den herskende part opfatter de undertrykte som en slags ting. Lige i situationen, hvor undertrykkelsen foregår, kan den herskende selvfølgelig godt erkende det smertelige. Men den herskende og udøvende part kan ikke holde det ud i længden, med mindre man fortrænger det bevidsthedsmæssigt.

Adelen opfattede ikke alienationen som noget dårligt. Tværtimod. Deres vision var, at man helt kunne hæve sig op over alt det naturlige – og så skabe det, som man med sin forstand fantaserede sig til. Man skulle ikke længere være afhængig af Gud. Man skulle i stedet udfolde sin grådighed frit. Man skulle heller ikke være afhængig af naturen. Man kunne lave om på alt, hvis man bare skaffede sig midlerne til det. Ganske vist blev man nødt at herske og være grusom mod bønderne. Men dem skulle man bare holde på afstand, så man ikke mærkede dem.

Kirken

Jeg kigger nu på den anden del af den europæiske bevidsthed – nemlig den i venstre side, som kirken knyttede sig til. Her fik man også en spaltning mellem underliv og bryst.

Tidligere var det sådan, at både Gud og Satan påvirkede ens følelser; men nu fik man Satan projiceret udenfor sit eget *jeg*. Man kunne godt opleve Satans kræfter, men fordi det var udenfor ens *jeg*, måtte det jo være hos andre. Og det betød, at man oplevede, at nogle *andre* mennesker var besat af Satan.

En del af kirkens lære gik ud på, at Gud engang i fremtiden ville skabe Guds rige på jorden. Så ville Gud opvække de døde, som havde levet deres liv efter Guds lov. De ville så blive levende igen. Alle andre ville dø. Jesus var en undtagelse. Efter hans død kom han op Himlen, hvor han nu sidder sammen med Gud.

Men her i 1400-tallet var der både en pave og en kejser, som mente, at de også fortjente at komme op i Himlen, når de engang døde.

For almindelige mennesker fandt kirken på en måde, som man kunne bruge, hvis man kom til at synde - altså bryde Gud lov. Det blev kaldt aflad. Det gik ud på, at man skulle betale nogle penge til kirken, hvis man

havde begået noget syndigt. Så kunne en præst på Guds vegne tilgive synderen. Og så var man stadig berettiget til at komme med i det fremtidige Guds rige på jorden.

Hvis man havde syndet og ikke betalt aflad, inden man døde – og hvis Gud mente, at man skulle have en sidste chance, ville man komme ned i Skærsilden. Det var en slags underverden, og her skulle man brændes, lige indtil al synd var brændt væk. Hvis alle synderne så var brændt, kunne man komme med i det fremtidige Guds rige.

Kirken prædikede så, hvad der var synd. Og det var alle de følelser og bevidstheder, som knyttede sig til underlivet.

Det seksuelle blev herefter syndigt. Seksuel afholdenhed var godt. Men Satans kraft var stor, og almindelige mennesker bukkede under herfor, så de ikke kunne lade være med at dyrke sex. Gud havde åbenbart tolereret det, så der kunne fødes børn. Men så skulle det også begrænses hertil – mente kirken.

Mens Gud havde fat i menneskers hoved, havde Satan fat i menneskers underliv. Kun hvis man kunne hæve sig op over det dyriske og blive et hjerne-menneske, kunne ens sjæl frelses fra Skærsilden. Og det magtede i hvert fald præsterne, idet de hævdede sig op over underlivet – og fik deres *jeg* i hovedet.

Heksebrændinger

Hvis man ikke kunne slå Satan ud af en person, blev man nødt til at brænde vedkommende. Det nyttede ikke først at slå vedkommende ihjel og så brænde kroppen bagefter. For hvis vedkommende døde først, overgik underlivets ånd til Satan igen – og så havde Satan ligeså mange kræfter til at besætte endnu et menneske. Derfor måtte man brænde den onde ånd i underlivet, mens personen var levende, så Satans magt blev mindre. Og efterhånden som man fik brændt alle de besatte mennesker, kunne man til sidst fjerne Satans indflydelse totalt – én gang for altid – troede man.

I starten var det mest mænd, der blev brændt. Men senere blev det kvinder, som man troede var besatte af Satan, og som man kaldte hekse. Det lykkedes i mange af hekseprocesserne at nedbryde disse kvinders selvværd så meget, at de til sidst både overfor forhørslederne, men også overfor sig selv måtte erkende, at de havde underlivets bevidsthed i sig –

og altså var besat af en djævel. Når en heks havde erkendt det, blev hun brændt levende på bålet.

Når noget ”ondt” opstod i et lokalsamfund, troede man, at det skyldtes Satan. Man skulle så finde den eller de hekse, som var besat af Satan. Og her opstod en kirkelig domstol, som hed inkquisitionen. Det var den katolske kirke, der stod for inkquisitionen, men den protestantiske kirke var lige så meget involveret i heksebrændinger. Og det var det verdslige samfund, der udførte brændingerne. Den græsk-ortodokse kirke i øst var slet ikke med i noget af det her. For de troede ikke på ånder – hverken på Jesus, Satan eller andre.

På den tid opfandt man bogtrykkerkunsten. Og den medførte, at både tankerne om hekse og Satan - samt historier, om hvem der var blevet brændt på bålet - spredte sig hurtigt over hele Europa. Det blev til skrækhistorier, som alle snakkede om. Og det gjorde, at alle var på vagt overfor eventuelle hekse, som kunne sprede al slags fordærv.

Den seneste forskning har opgjort det til omkring 50.000 kvinder, der blev brændt levende. De sidste hekse blev brændt i begyndelsen af 1700-tallet.

Landsbyernes endeligt

I løbet af 1700-tallet lykkedes det stort set for adelen at knække landsbyfællesskaberne, som til sidst gik mere eller mindre i opløsning. I skolen har vi lært, at disse landsbyer dyrkede jorden rundt om landsbyen, og at jorden var opdelt i lodder, sådan at hver gård havde en lille lod af den gode jord, en lille lod af en nogenlunde jord, og en lille lod i den dårlige jord. Og det giver den forståelse, at hver gård arbejdede for sig selv. Men det var kun til allersidst, at det var tilfældet. Ellers havde det været sådan, at alle de unge var én stor fælles arbejdsstyrke, som arbejdede for hele landsbyen. Der var én af de ældre mænd, der passede tyren, en anden passede ornen osv. Man var ét stort kollektiv. Men det holdt altså op. Vi lærte også i skolen, at de gamle mænd sad på nogle sten i en rundkreds, og at det var dem, der bestemte alt. De var forløberne for det moderne demokrati, fik vi at vide. Men det var lige omvendt. Tidligere var der et direkte demokrati mellem alle i landsbyen. Men da alt gik i opløsning, forsvandt demokratiet – og så kom de gamle mænds tyranni, hvor de sad og bestemte alt.

Mange flyttede så væk fra landsbyerne og fik en gård ude på landet. Og nu opstod storfamilierne, hvor flere generationer holdt sammen om de gårde, som de ejede. Den ældste mand i familien var ham, der bestemte alt. Han bestemte, hvem der måtte gifte sig med hinanden. Og de fik så en gård, som de skulle passe. Alle dem, der ikke blev gift – og altså ikke fik nogen gård – var karle og piger på gårdene. Hvis der opstod giftermål mellem to familier, var det en slags handel, hvor der også fulgte en gård med. Sex uden for ægteskabet blev forbudt, og børn udenfor ægteskabet fik ingen andel i familiens formue.

Den lille istid

Allerede i 1300-tallet begyndte den gennemsnitlige temperatur at falde. Og omkring år 1600 var sommertemperaturen cirka 10 grader lavere end tidligere. Resultatet var, at halvdelen af europæerne døde af sult. Det var også årsag til, at landsbyerne gik i opløsning, fordi markerne omkring landsbyerne jo oprindeligt var beregnet til at dyrke planter. De overlevende blev så nødt til at omlægge deres kost og begynde at avle husdyr og spise kød.

Omkring år 1880 begyndte folk igen at blive vegetarer, fordi temperaturen igen begyndte at stige. Og efter 1920 har den gennemsnitlige sommertemperatur været så høj, at man igen kan producere rigelig med planteføde.

Den borgerlige revolution

Vi ved, at der i 1700-tallet cirkulerede mange skrifter med revolutionære tekster; men der er ikke bevaret nogle af dem. Men der var nogle i overklassen, som havde sympati med de revolutionære – og skrev bøger om et nyt og anderledes samfund, hvor adelen og kongen ikke længere regerede, men hvor folket organiserede sig lokalt i fællesskaber, hvor de arbejdede for hinanden.

Siden 1400-tallet havde man den opfattelse, at mennesker havde en dyrisk, aggressiv og destruktiv natur. Det var følelser, som befandt sig i underlivet. Og derfor blev det enkelte menneske nødt til at styre og kontrollere sig selv – og projicere underlivets følelser udenfor *jeg*'et.

Men så kom der mennesker hjem fra Indien, som fortalte om en helt anden bevidsthed, som bønderne dér havde. Her skulle man ikke styre og kontrollere sig selv. I stedet for at kæmpe mod det naturlige og dyriske skulle man acceptere, at man var, som man var. Og så skulle man koble følelserne i underlivet sammen med følelserne i brystet. I underlivet var det noget med aggression, erobre, udnytte mm. Og i brystet var det noget med kærlighed, medfølelse og ømhed. Og når man lod disse to sæt følelser forbinde sig med hinanden, blev det til, at man bare var fræk, sjov og spændende – samt udfoldede sig på egne præmisser.

Denne nye bevidsthed tog man til sig i de revolutionære kredse – og man kaldte den for individualisme. Det var noget helt andet end det, som vi i dag forstår ved individualisme. I dag tænker vi, at individualisme er noget med *mig* i modsætning til de andre. Men dengang i 1700-tallet var individualisme noget kollektivt. Man ville af med adelen og kongen. Der skulle ikke være nogen samfundsmagt, som skulle undertrykke folk. Og man ville også væk fra selvundertrykkelse, hvor man med sit hoved skulle undertrykke sine dyriske kræfter. Man ville overgå til den indiske bevidsthed, hvor man ikke behøvede nogen styring eller kontrol.

Man skulle derfor ikke træffe beslutninger. Man skulle i stedet koordinere sig med hinanden. Hvert enkelt menneske skulle acceptere, at man var, som man var – og at man var god nok. Og så skulle man lave ”kontrakter” – kaldte man det - med naboer og andre.

I sidste halvdel af 1700-tallet var der mange mennesker, som arbejdede terapeutisk med sig selv for at skifte bevidsthedsstruktur. Og de dannede græsrodsbevægelser, der havde klare revolutionære budskaber - med fokus på at skabe lokale fællesskaber, hvor der ikke skulle være nogen undertrykkelse af mennesker.

Inde i byerne sad borgerskabet i kaffesaloner og diskuterede afskaffelse af kongemagten, fratagelse af adelens privilegier og dannelse af en republik med et demokratisk parlament.

Og i 1789 startede der så en revolution i Paris – og den ændrede lidt efter lidt hele Europa. Der var mange faser med forskellige oprør, statskup mm. Det blev ikke til den frigørelse, som mange havde håbet på. Der kom revolutioner igen i 1830 og 1848. Men de blev blodigt slået ned.

I 1810 beskrev Henri de Saint-Simon (1760-1825) den folkelige revolutionære bevægelse og kaldte den socialisme.

De rige, som satte sig på magten i det nye parlament blev senere kaldt kapitalister. Mange år senere – i 1960'erne – var der nogle forskere, der lavede slægtsforskning og fandt ud af, at kapitalisterne efter revolutionen var de samme mennesker, som før revolutionen var en del af adelen. De adelsmænd, som fik hovedet kappet af ved revolutionens start, var dem, der ikke ville være med til de nye økonomiske muligheder med slaver og verdenshandel.

Både socialister og kapitalister gik ind for liberalisme. Man skulle bygge på det enkelte menneskes frihed. Forskellen var, at socialisterne mente, at det enkelte menneske ønskede fællesskab, mens kapitalisterne fokuserede på at skabe noget for sig selv.

Efter 1850 stod det klart, at det var kapitalisterne, der havde vundet magten i samfundet. Der var 3 forskellige opfattelser af hvorfor:

1) Henri de Saint-Simon (1760-1825) mente, at den kapitalistiske overklassens magt skyldtes deres intellektuelle overlegenhed. Og han mente, at der altid ville være sådan en overklasse, der ville styre samfundet. For at forbedre de lavere klassers forhold skulle staten være et instrument til videnskabelige fremskridt og social produktion. Det skulle være eksperter, der styrede alting, og derfor ville klassekonflikter ophøre, fordi alt ville blive til gavn for alle.

2) Charles Fourier (1772-1837) mente, at problemerne var bøndernes og arbejderens intellektuelle underlegenhed, fordi de oplevede sig selv i den konkrete kropslige bevidsthed (underliv) og projicerede den styrende bevidsthed (hoved) udenfor sig selv. De kunne derfor kun opfatte sig selv som nogle, der blev styret af andre - og kunne altså ikke finde ud af at tage initiativer til at forbedre deres situation.

3) Kapitalisterne selv mente, at arbejderne var ligesom dyr. De ville altid leve på sultegrænsen. Når de var mætte, blev de passive. Hvis man gav dem mere i løn, så de kom op over sultegrænsen, ville de bare sætte flere børn i verden, og så ville familien igen komme ned på sultegrænsen. Maskinerne på fabrikkerne var farlige, og der skete mange arbejdsulykker. Mange arbejdere døde inden de var 30 år.

Revolutionens parole hed *frihed, lighed og broderskab*.

Frihed. Vi ved, at de revolutionære, der gennemførte revolutionen i Frankrig i 1789-91, var meget inspireret af det indiske bevidsthedsmønster, hvor man ikke skulle styre og kontrollere det dyriske i underlivet, men bare udfolde sig frit ved at koble underlivets og brystets energier og følelser.

Lighed. Kapitalisterne ville opretholde det gamle græske bevidsthedsmønster, hvor man med forstanden (hoved) kunne herske over bønder og arbejdere (underliv). Men i stedet for at det var kongen eller en adelsmand, der skulle herske i en bestemt sag ud fra sit humør den pågældende dag, skulle der være nogle få love, som alle skulle rette sig efter.

Broderskab. Den magt, som kirken havde, byggede på det gamle jødiske bevidsthedsmønster, hvor det var Gud, der dømte et menneske. Hvis man overholdt Guds lov, ville man engang i fremtiden komme med i Guds rige på jorden. Ellers var man fortabt. Men de nye magthavere forkastede kirkens tro. Der var ingen Gud, der skulle dømme én. Hvis der var stridigheder mellem mennesker, skulle man opfatte hinanden som brødre, og så skulle man forlige sig med hinanden. Og derfor skulle man vælge en dommer, som havde samme position i samfundet, som de stridende parter – og som derfor forstod dem. Og dommeren skulle så mægle mellem parterne.

Efter revolutionen indførte man så en 3-delning af samfundsmagten – i henholdsvis *den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt.*

Den lovgivende magt. Man dannede et parlament uden en magthaver (hoved). I stedet var det medlemmerne, der ud fra deres kropslige følelser og energier skulle stemme i de enkelte sager, og så var det flertallet, der afgjorde, hvordan en lov skulle være. Parlamentet bestod (selvfølgelig) kun af rigte kapitalister.

Den udøvende magt. Så skulle parlamentet (hoved) herske over militæret og politiet, så man kunne undertrykke bønderne og arbejderne (underliv), hvis de ikke rettede sig efter lovene.

Den dømmende magt. Så skulle der være domstole og dommere, der skulle dømme i stridigheder. Dengang var det helt utænkeligt, at parlamentet vedtog noget om, hvad en straf skulle være, hvis man overtrådte loven. Det skulle en dommer selv finde ud af. Og han skulle dømme i overensstemmelse med folkets retsfølelse. Altså *følelse* (bryst).

For at sikre retfærdighed skulle domme nedskrives i en retsprotokol. Og når en kriminel skulle have sin straf, skulle dommeren ikke følge sit humør, men kigge i retsprotokollen og give en dom, der svarede til, hvad andre kriminelle havde fået for nylig. En dommer skulle vælges af folket og blandt folket – og kunne til enhver tid afsættes, hvis folk mistede tilliden til ham.

Bureaukratisk teknokrati

I dag er 3-delingen af magten blevet symbolsk i Europa. Parlaterne laver love, der i mindste detalje bestemmer, hvad embedsmændene skal gøre, og hvordan dommerne skal dømme. Ingen behøver længere at tænke selv. På alle livets områder har nogle teknokrater udtænkt, hvordan alting skal være. Der er også et bureaukrati, der viser sig ved mængden af papir. Når en sag skal behandles, ender det altid med flere hundrede eller tusinde siders dokumenter.

I England har man holdt delvis fast i de oprindelige idéer. Når man skal behandle en politisk sag, fylder den ét stykke papir. Den, som starter sagen, skriver med helt små bogstaver oppe i venstre hjørne. Man undlader argumenter, men nøjes med konklusioner. Så sendes papiret til næste myndighed, hvor man læser, hvad der er skrevet – og uden mellemrum eller linjeskift skriver deres konklusion. Sådan sendes papiret rundt til alle relevante myndigheder, indtil det sendes tilbage til den udøvende myndighed. De fleste sager fylder skriftlig kun noget på forsiden af papiret. Men enkelte sager er så omfattende og komplekse, at der også skrives på bagsiden.

I England er dommerne stadig uafhængige og skal stadig dømme ud fra folks retsfølelse. I nogen år synes lokalbefolkningen, at en røver skal have en lang fængselsstraf. Og det retter dommeren sig efter og idømmer en lang fængselsstraf. Andre år synes lokalbefolkningen, at dommene skal være mildere. Og det retter dommeren sig også efter og giver så en

mildere straf. Og den lokale retfærdighed sikres ved at indføre alle domme i en retsprotokol.

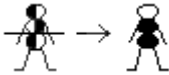
England har pr. 1. januar 2021 meldt sig ud af bureaukratiet – altså meldt sig ud af Den Europæiske Union (EU).

Teoretikere i den revolutionære periode

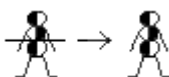
Pierre-Joseph Proudhon (1809-1865) og Karl Marx (1818-1883) mødte hinanden i Paris i 1844. De ønskede en socialistisk revolution, og de aftalte at samarbejde. Men venskabet varede kun et år. Og så stod det klart, at de havde vidt forskellige opfattelser af, hvad der skulle til for at ændre samfundet.

I 1846 skrev Proudhon *Det økonomiske systems modsætninger eller Elendighedens filosofi*. Og året efter udkom så Marx's svar med bogen *Filosofiens elendighed*, hvor han kritiserede Proudhon, så det nærmest lignede en nedrakning.

Hvis man detaillæser alle deres argumenter, drukner man let i alle analyserne. Men nu mange år senere er det let at forstå deres forskellige bevidstheder.

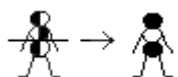
Proudhon var inspireret af den nye bevidsthed, der kom fra Indien i 1700-tallet, og som var hele fundamentet for revolutionen, der startede i 1789. I stedet for det splittede bevidsthedsmønster, hvor kirken mente, at man skulle fortrænge de dyriske kræfter i sit underliv, skulle man koble det dyriske (underliv) med det kærlige (bryst) - og blive et frit menneske, der ikke behøvede nogen ledelse, autoritet eller stat til at styre og kontrollere. Hermed grundlagde Proudhon anarkismen.

Marx mente, at man skulle bygge på mennesket – og ikke på bevidstheden. Og Marx var overbevidst om, at mennesket havde en naturlig bevidsthedsstruktur. Filosofen Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770–1831) beskrev den grundigt. Senere har psykologen Sigmund Freud (1856-1939) også beskrevet den, men dog med en forståelse for, at det var den vestlige kulturs bevidsthed.

Marx mente, at bevidstheden var et produkt af samfundets udvikling. Og langt de fleste på Marx's tid kunne tydelig mærke denne bevidsthedsstruktur, hvor man havde 3 forskellige bevidstheder samtidig. Den ene

var i hovedet – og indeholdt abstrakte eller religiøse tanker. Den anden var i underlivet – og rummede dyriske og materielle bevidstheder. Og den tredje var i brystet – og udgjorde menneskets følelser og var den kraft, som fik mennesket til at gøre noget. De 3 bevidstheder påvirkede hele tiden hinanden – og det var samspillet mellem de 3, der skabte både det enkelte menneskets og samfundets udvikling. Marx grundlagde hermed den kommunistiske socialisme.

Allerede i 1836 skrev Ludwig Feuerbach (1804–1872), at den gamle europæiske bevidsthed, hvor man i venstre side havde Gud i hovedet, Jesus i brystet og Satan i underlivet, bare var kirkens propaganda. Den ægte bevidsthed bestod kun af det, som man havde i højre kropsside. Her havde man et *jeg* (hoved) – men havde også en materiel og dyrisk bevidsthed (underliv). Og det var samspillet mellem de to, der skabte udviklingen. Hermed grundlagde han materialismen. ”*Det er ikke Gud, der har skabt menneskene, men menneskene, der har skabt Gud*” – proklamerede Feuerbach – og grundlagde dermed også ateismen.

I 1848 skrev Marx en kritik af Feuerbach, hvor Marx redegør for, at Feuerbach’s materialistiske bevidsthed ikke har nogen forståelse for menneskets subjektivitet.

Bevidstheden i venstre side i det splittede europæiske bevidsthedsmønster var ikke kun sanseoplevelser – sådan som Feuerbach mente. Det var også et følelsesmæssigt *jeg*, hvormed man kunne forholde sig til højre sides abstrakte *jeg* (hoved) og de materielle ”*produktivkræfter*” (underliv) i samfundet. Og derfor var det en fejl at forkaste denne subjektive bevidsthed – mente Marx.

Første Internationale

Efter den mislykkede revolution i 1848 blev den socialistiske bevægelse svækket meget. I slutningen af 50’erne kom der en økonomisk krise, hvor der blandt andet var en lang strejke i England, der resulterede i, at arbejdere opnåede ret til at organisere sig. I 1864 stiftede så nogle engelske og franske arbejdere den Internationale Arbejdersammenlutning - senere kaldt Første Internationale. Idéen var, at arbejderne i alle lande skulle forene sig i kampen mod den globale kapitalisme.

Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning

Efter 1850 var det tydeligt, at den revolutionære bevægelse var gået i stå. Folk var atter stagneret i det gamle bevidsthedsmønster.

Man var ganske vist holdt op med at brænde kvinder levende på bålet; men til genhæld kom der en ny religiøs bevægelse, som afløste heksebrændingerne. I enhver borgers hjem hang en pisk over ægtesengen. Og jævnligt blev manden nødt til at piske konen for at slå Satan ud af hendes underliv. Nu var det ikke kun nogle få kvinder (heksene), men alle kvinder, der skulle have Satan fjernet. Og man fik erfaring med, at hvis kvinderne regelmæssigt blev pisket i enden, kunne de opføre sig ordentligt.

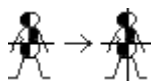
Ved et bryllup fik brudgommen en pisk af brudes far – med en formaning om at tugte sin kommende kone, så hendes underliv ikke blev besat af Satan.

Fordi børn jo kom ud af en kvindes underliv, mente man også, at man måtte bekæmpe Satan gennem hele barnets opvækst ved at slå det i enden. Det mest udbredte var en endefuld med flad hånd. Men man brugte også redskaber – og det var forskelligt fra land til land. I England blev det normalt at bruge spanskrør. I Tyskland brugte man en læderrem. Her i Danmark fik børnene hvert år til Fastelavn et nyt fastelavnsris bestående af nogle birkegrene. Der var hængt slik på, så børnene blev glade for riset. Men det blev så resten af året brugt til at slå børnene i enden. Langfredag i påsken slog man for at minde om Jesus's lidelser. Men ellers slog man, når Satan havde fristet børnene – og det var temmelig ofte.

Et særligt problem var børnenes kønsdele. Gud havde skabt menneskene, men Satan havde også en magt - og sørget for, at menneskene havde nogle kønsdele, som gav vellyst ved berøring. Og børnene kunne ikke lade være med at lege med deres kønsdele – og dermed stimulere følelserne i underlivet, så de fik lyst til Satan. Derfor opstod der en masse forskellige måder, hvorpå forældrene kunne gribe ind over for det. Når man lagde børnene i seng om aftenen, bandt man deres hænder til sengen - eller sådan, at barnet ikke kunne nå ned til underlivet. Børnene fik dragter på, hvor der kun var åbning bagtil, så de ikke kunne komme ind til kønsdelene. Man bandt et tyndt bånd om en drengs penis, så det gjorde ondt ved erektion. Nogle børn fik bjælder eller klokker bundet om

håndleddene. Nogle fik et bind mellem benene, hvor der var metal, der blev presset op mod kønsdelene. Nogle drenge fik fastspændt små bure med indvendige spidser omkring kønsdelene, så det gjorde ondt ved erektion. I nogle af disse bure havde man om penis bundet en snor, der gik ind til forældrenes soveværelse til en lille klokke. Nogle drenge fik trukket forhuden så langt frem, at man gennemborede huden og trak en ring gennem hullerne. Det ville så gøre ondt ved erektion. Hos pigerne forsøgte man det samme. Først prøvede man med huller i de ydre skamlæber og en ring igennem; men det forhindrede ikke adgang til klitoris. Så prøvede man med huller i de indre skamlæber og satte nogle ringe i, så skamlæberne blev trukket sammen hen over klitoris. Man begyndte også at skære klitoris af og ætse penishovedet med syrer eller brænde det med glødende jern. Disse voldsomme indgreb holdt hurtigt op igen – og i stedet nøjedes man med at skære lidt af forhuden og af skamlæberne. Så blev penishovedet og klitoris mere ufølsom.

Udviklingen indenfor kirken

Indtil 1400-tallet var der en slags arbejdsdeling mellem brugen af bevidsthederne i højre og venstre side, sådan at adelen brugte højre sides bevidsthed (gammel græsk bevidsthed), mens kirken brugte venstre sides bevidsthed (gammel jødisk bevidsthed). Men så skete der en egentlig bevidsthedsspaltning mellem de 2 sider. Spaltningen kalder jeg reifikation. Det bliver normalt oversat til fremmedgørelse. Højre side blev nu opfattet som en slags rolle, man spillede på arbejdet og i samfundet, mens venstre side nu var ens sjæl. Når man døde – og hvis man havde levet efter Guds lov – kom sjælen op i himlen. Tidligere var det kun Jesus, der var kommet derop (samt en pave og en kejser – mente de selv). Men nu kom alle de rettroende op i Himlen efter døden. Her blev de genforenet med deres tidligere døde familie og venner – begyndte man at tro.

Tidligere havde man jo haft den forestilling, at Gud engang i fremtiden ville ændre alt. Alle onde mennesker skulle så forsvinde for altid. De døde skulle opvækkes fra deres grave – hvis de altså havde levet efter Guds lov. Og så skulle Guds rige opstå på jorden.

Men tankegangen skiftede nu til at mene, at Gud rige kun skulle bestå af sjæle. Og hvis man havde levet efter Guds lov, ville man allerede straks efter døden komme op i Guds rige.

De fleste kristne i dag tror, at kristne altid har tænkt, at de kom op i Himlen efter døden. Men det er først i 1800-tallet, at denne forestilling bliver udbredt blandt europæerne.

Europæisk reinkarnation

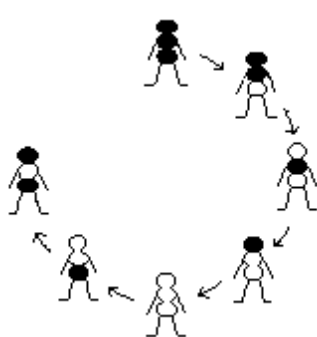
Den indiske tanke om reinkarnation og yogi-vejen kom til Europa i 17- og 1800-tallet. Men hvor inderne mente, at en død persons bevidsthed straks gives videre til en nyfødt, tænkte europæerne, at en død persons sjæl levede videre i Himlen. Når sjælen var i Himlen, kunne den ikke gøre flere erkendelser. Men på et senere tidspunkt kom sjælen tilbage til jorden, hvor den så igen kunne opnå nye erkendelser. Hver gang sjælen var på jorden, var det altid i et menneske, hvor den opnåede mere visdom. Nogle sjæle, som havde været mange gange på jorden, var derfor nogle åndelige mestre, mens unge sjæle bare var på vej.

Helena Petrovna Blavatsky (1831-1891) troede, at Jesus ikke var en historisk person, men en myte. Men der fandtes andre åndelige Mestre. En af disse Mestre var Maitreya, som i en af sine reinkarnationer var Buddha. Blavatsky dannede Det Teosofiske Samfund og flyttede til Indien. Her forventede man, at Maitreya igen ville blive reinkarneret, og på et tidspunkt troede man, at det var Jiddu Krishnamurti (1895-1986). Han brød dog med teosofferne og fik nogle tanker, som handler om, at bevidstheden er fanget ind i særlige mønstre, der skaber illusioner. Man skal frigøre sig fra disse bindinger – og se sig selv i en social proces, der er fri for sådanne tankemønstre.

Alice Bailey (1880–1949) var også med i Det Teosofiske Samfund, men brød med det. Fra 1919 og frem til sin død fungerede hun som ”åndelig kanal”, idet hun var i telepatisk kontakt med ”tibetaneren”, som var en åndelig Mester, der gav hende en masse beskeder. Hun fik blandt andet at vide, at flere af Mestrene havde dannet Det Store Hvide Broderskab. Det var sket allerede for ca. 18 millioner år, og det blev dannet for at vejlede menneskehedens udvikling. Mestrene arbejder med en samlet plan for at hæve menneskehedens bevidsthed op til et højere niveau.

Efter fødslen er det normalt, at et barn skifter rundt mellem energimønstrene; men som voksen stivner de fleste i et enkelt energimønster. Hvis man så mærker efter, kan man huske skiftene fra energimønster til

energimønstre. Teosofferne mener, at enhver sjæl gennemlever energimønstrene i en ganske bestemt rækkefølge, idet man følger evolutionen.

Evolutionen starter med, at man er som et dyr, hvor der kun er høj ladning – og ingen spiritualitet. Så gennemlever man nogle trin, hvor der hver gang kommer mere spiritualitet ind i bevidstheden. De sjæle, der er kommet længst i udviklingen, er nået frem til det energimønster, som vi har i Vesten i højre side, hvor der er høj ladning i underliv og hoved, men spiritualitet i brystet. Og her i brystet kan man direkte mærke energi-

strømmen fra underliv til hoved, og det giver oplevelsen af, at man stiger op fra det dyriske til det civiliserede. Men man kan også huske tilbage, og så kan man huske den historiske evolution, trin for trin.

Man oplever også, at man kan avancere yderligere. Nu er man i det energimønster, hvor der er høj ladning i hovedet, og derfor har man en meget egoistisk bevidsthed i hovedet. Men engang vil man kunne avancere yderligere, så hovedet i stedet for kan fyldes med spiritualitet.

Teosofferne mener, at der er unge sjæle, som først lige er begyndt på hele denne udvikling. De har kun foretaget et eller et par skift. De befinder sig i et af de energimønstre, som kan ses i højre halvdel af den øverste tegning. De har lav energi i underlivet. I deres uvidenhed opfører de sig ondt. Det er ikke, fordi de er onde. De forstår bare ikke konsekvenserne af deres bevidsthed.

Hvert skift opleves, som om en civilisation går til grunde og genopstår som ny. Og når man mærker efter inde i sig selv, kan man mærke, at det er en proces, der har taget mange tusinder år. Der er nogle af de gamle sjæle, som kan huske tilbage til dengang, hvor menneskeheden levede på Månen. Der havde folk en ret lav bevidsthed, og derfor gik samfundet til grunde. Senere kom der en ny "rodrace" i Atlantis, men det sank i havet – også på grund af for lav bevidsthed. Men nu har Mestrene taget sig sammen for at redde Jorden. Der er en udbredt opfattelse af, at ånderne

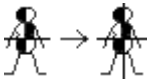
nu har sat sig for at hjælpe os, så vi ikke går til grunde. At der er nogle, der fører krige og laver menneskekroppe om til robotter og også ødelægger naturen, behøver vi ikke at bekymre os om. Det er unge sjæle, som bare ikke ved bedre. Deres destruktive adfærd vil ikke lykkes. Det skal Mestrene nok sørge for.

Alle teosofferne er overbeviste om, at deres tanker ikke kun er egne fantasier. Uafhængig af hinanden får de nemlig præcis de samme oplevelser. Og derfor kalder de deres viden for åndsvidenskab. Det, som de oplever, er tanker og følelser, der knytter sig til de lave energier i energimønstrene.

Rudolph Steiner (1861-1925) var i starten med i Det Teosofiske Samfund, men dannede i 1912 sin egen bevægelse, som han kaldte antroposofi. Han kombinerede naturvidenskab med det åndelige. Han forestillede sig for eksempel, at de kosmiske energier fra Himlen kom ned gennem hornene på en ko, sådan at dens afføring havde en særlig åndelig kraft, når den blev brugt som gødning til planter i den biodynamiske dyrkningsmetode, som han grundlagde. Mange af hans tilhængere i dag mener, at han - som sjæl i Himlen – havde adgang til et åndeligt bibliotek, og at han derfor var meget klog. Nogle af dem mener, at vi almindelige mennesker ikke er i stand til at forstå ham fuldt ud, fordi vi er unge sjæle, der ikke har reinkarneret så mange gange som ham. Vi skal derfor bare gøre det, som han har sagt og skrevet.

Skabelsen af arbejderen

Karl Marx skrev et langt skrift i 1857-58, hvor han beskrev, hvordan samfundet havde udviklet sig. Han gav det ikke nogen titel, men andre har døbt det til *Grundrids. Til kritikken af den politiske økonomi*. Noget af det blev udgivet i 1859 under titlen *Kritik af den politiske økonomi*. Men så i 1867 udgav Marx hans vigtigste bog med titlen *Kapitalen. Kritik af den politiske økonomi*. Det interessante er at sammenligne det første skrift fra 1858 med det andet skrift i 1867, fordi Marx har taget det sidste kapitel fra det første skrift og gjort det til det første kapitel i det andet skrift – samt at han i alle kapitlerne har han lavet nogle ændringer, der viser, at der er sket noget helt nyt i samfundet – noget, som han slet ikke kunne forestille sig i 1858.

Det er reifikationen – spaltningen mellem højre og venstre siders energier og bevidstheder. Jeg illustrerer det her med en lodret streg. Og det betyder, at man ikke længere bruger de to siders bevidstheder sammen. Selvom Marx skriver mest om økonomien, mener han i slutningen af 1860'erne, at kapitalismens egentlige produkt er skabelsen af ”arbejderen” – altså et menneske med 2 adskilte bevidstheder, hvoraf den ene bruges til at gå på arbejde og være arbejdskraft, mens den anden bruges i familien til at være menneske.

Pariserkommunen

Den fransk-tyske krig i 1870-71 endte med tysk overlegenhed. Under de afsluttende fredsforhandlinger besatte pariserne deres by og erklærede den for befriet. Det franske militær knuste oprøret blodigt. Og Marx og andre erkendte efterfølgende, at en befrielse fra kapitalismen kun kunne lade sig gøre, hvis man først erobrede statsmagten.

Bakunin

Mikhail Bakunin (1814-76) var ofte den, der stod foran folket i revolutionære situationer og opildnede dem til handling. Han vidste derfor af erfaring, at folk godt kunne slippe den europæiske fastlåste bevidsthed. Spontant kunne de skifte, så deres tanker og følelser blev mere umiddelbare, og at de derfor blev i stand til at handle revolutionært.

Kort efter Pariserkommunen faldt i 1871 skrev Bakuni:

Jeg er en overbevist fortaler for økonomisk og social lighed, fordi jeg ved, at uden det vil frihed, retfærdighed, værdighed, moral, folks velbefindende, såvel som det nationale velfærd aldrig blive til andet end løgne. Men fordi jeg står for frihed som det primære for mennesker, tror jeg, at lighed må skabes her på jorden via spontan organisering af arbejde og kollektiv ejerskab gennem organiserede producenters sammenslutning

...

Her er der en fundamental forskel mellem socialister og revolutionære kollektivist på den ene side og autoritære kommunister, som støtter den absolutte statsmagt på den anden.

De førstnævnte er dem, som vi dag kalder anarkister. De sidstnævnte er dem, som vi i dag kalder kommunister, socialister og marxister. Om de to grupper skriver Bakunin:

Deres slutmål er det samme. Begge ønsker lige meget at skabe en ny social orden, der for det første er baseret på den kollektive arbejdes organisation ... og for det andet på fælles ejelse af produktionsmidlerne.

Forskellen er kun, at kommunisterne forestiller sig, at de kan opnå deres mål ved at udvikle og organisere arbejderklassens politiske magt, hovedsagelig proletariatet i byerne, hjulpet af radikale borgere. De revolutionære socialister derimod tror, at de kun kan opnå succes ved at udvikle og organisere ikke-politiske eller anti-politiske sociale kræfter i arbejderklassen i byer og på landet, inklusiv alle af god vilje fra overklassen, som bryder med deres fortid og åbent ønsker at tilslutte sig og acceptere det revolutionære program fuldt ud.

Forskellen fører til forskel i taktik. Kommunisterne tror, det er nødvendigt at organisere arbejderne med det formål at erobre den politiske statsmagt. De revolutionære socialister organiserer sig med det formål at destruere – eller formuleret mere høfligt – at likvidere staten.

Det er tydeligt, at Bakunin har en bevidsthed, hvor der kun er to muligheder – stat (hoved) og folket (underliv). Og det indebar, at Marx opfattede ham som uvidende og farlig.

Anarkister og marxister

På Arbejdernes Internationale kongres i 1872 lykkedes det Marx at få besluttet, at internationalen skulle flytte til USA. På dette tidspunkt var marxismen mest populær i Tyskland, og anarkismen mest populær i de andre europæiske lande. De vedkendte sig begge til socialisme, men havde forskellige strategier for at opnå det. Arbejderne i Europa var hermed splittet mellem de to strategier; og det var årsagen til, at Internationalen blev nedlagt i 1876.

Anarkisterne fokuserede på den første bevidsthedsspaltning. Arbejderne (underliv) skulle ikke vedblive med at være undertrykt af kapitalistklassen (hoved). Man skulle gøre oprør. Derfor saboterede man fabrikker og opildnede til revolution.

Marxisterne fokuserede på den anden bevidsthedsspaltning. Man skulle ikke skifte mellem at være arbejdskraft (højre kropsside) og være menneske (venstre side) i familien.

Modsætningen mellem de to retninger medførte, at hele den revolutionære bevægelse gik i stå. Anarkismen overlevede i Syd-Europa, hvor der som modreaktion kom fascisme. Og marxismen overlevede i Nord-Europa, hvor der opstod den socialdemokratiske bevægelse.

Modsætningen eksisterer stadig i dag. En anarkist anser kapitalismen og marxismen som fjender. Målet er at frigøre sig og få lokalt selvstyre. I en bydel skal man for eksempel have et demokratisk råd, der bestemmer alt, hvad der skal ske lokalt. I samarbejdet mellem bydele skal der også være et demokratisk råd, men de skal kun bestemme om samarbejdet. Og for hele byen skal der være et råd, men de skal bestemme endnu mindre – og kun om alt det fælles.

En marxist anser kapitalismen og anarkismen som fjender. Målet er at skabe et menneskevenligt samfund. Alle børn i en bydel skal være med i en børnehave. De unge skal være med i en fritidsklub og sportsklub. Der skal være ungdomsboliger. Og de gamle skal have særlige ældreboliger. Alle skal kunne komme på hospital, hvis de blive syge. Enhver skal have mulighed for at uddanne sig. Alle skal have ret til at ytre sig. Man skal have ret til at forsamle sig.

Mange år senere i 1950'erne mente både anarkister og marxister, at kapitalisterne kun havde hævet sig halvvejs op over naturen og det dyriske – og derfor hang de fast følelser og instinkter. Når man engang fik afskaffet kapitalismen, kunne man hæve sig helt op over naturen og det dyriske – og så kunne man skabe det perfekte samfund. 50 år senere er det vendt på hovedet. Og nu går de to grupper ind for henholdsvis socialøkologi og økosocialisme.

Marxismens udvikling

Kort før Marx's død læste han tilfældig i Biblen, og opdagede Paulus's skrifter, som i mindste detalje beskrev det bevidsthedsmønster, som der også var på Marx's tid. Og så blev han klar over, at hele hans teori om den historiske udvikling var forkert. Han havde troet, at det udelukkende

var materielle, økonomiske og sociale forhold, der til enhver tid skabte bevidstheden. Men nu indså han, at der måtte være andre årsager til, at bevidstheden var, som den var.

Det fik ingen betydning for andre end ham selv. For alle andre begyndte at forholde sig til Friedrich Engels (1820 - 1895), som var Marx's skrivekammerat – og som ”udviklede” marxismen til, hvad han kaldte den videnskabelige socialisme. Engels mente, at det lå i menneskets oprindelige natur at have slaver. Klasesamfundet var startet med, at mændene tog magten over kvinderne. Siden var der opstået adelsvældet. Nu var det kapitalismen. Og senere ville det blive socialismen. Det var en videnskabelig sandhed. Engels var inspireret af Charles Darwin (1809-1882), som mente, at det var de mest dygtige til at tilpasse sig, der sejrede og overlevede. Og for menneskers vedkommende var det de mest intelligente. Kapitalisterne var mere intelligente end adelen – og havde derfor sejret over dem. Og socialisterne var mere intelligente end kapitalisterne, som jo var nede på et halvdyrisk stade – og derfor ville socialismen sejre før eller siden. Fordi socialisme stiller alle mennesker lige, vil socialismen blive det sidste og evige stadium for menneskeheden.

Anden Internationale

I 1889 dannedes den Anden Internationale. Den var i høj grad præget af det tyske socialdemokrati. Set udefra havde de teorier om demokrati, revolution og internationalisme, men deres praksis var ret bureaukratisk, reformistisk og nationalistisk.

Efter Marx's død i 1883 mente Engels, at marxismen havde en lov om, hvordan et samfund udvikler sig. Hovedpointen var, at kapitalismen ville udvikle en stadig større krise, som ville få kapitalismen til at bryde sammen; så derfor skulle man bare vente. Internt kom der så en højreorienteret fraktion, ledet af Eduard Beinstein (1850-1932), der mente, at kapitalismen ikke ville bryde sammen. Det borgerlige samfund ville kun ændres, hvis socialisterne gik ind i det og dannede et politik parti, der arbejdede for forandringer. Senere opstod der så en venstrefløj, ledet af Rosa Luxemburg (1871-1919), der mente, at en samfundsform ikke kunne bryde sammen ”*af sig selv*”; socialisterne måtte tage magten og ikke vente på, at den faldt i hænderne på dem som et modent æble.

I 1905 kom der i Rusland en kortvarig revolutionær opstand, som hurtigt blev slået ned. Men den medførte alligevel en varig revolutionær tilstand, hvor mange forskellige grupper vendte sig mod zaren og begyndte at visualisere et nyt og andet samfund. Vladimir Iljitj Uljanov (1870-1924), som tog dæknævnet Lenin, var modstander af Anden Internationales ”ventepolitik”, hvor man bare skulle deltage politisk, indtil kapitalismen brød sammen. Han argumenterede for, at man skulle sætte sig på den politiske statsmagt.

Første Verdenskrig

De europæiske konger og kejsere havde ført utallige krige mod hinanden, men lidt efter lidt indså man, at det bedre kunne betale sig at samarbejde om at udnytte og udplyndre den primitive del af verden. Og i stedet for at have slaver, der altid forsøgte at gøre oprør og befri sig, kunne det bedre betale sig at gøre dem til stabile lønarbejdere, der kunne producere varer, som kunne transporteres til den rige del af verden.

Alle de fattige lande blev til kolonier, sådan at et europæisk land havde et eller flere områder, som var deres, og hvorfra de kunne hente råvarer og fødevarer. Siden år 1880 er der især overført enormt store mængder af foder fra Syd-Amerika til Europa, så man kan avle køer, svin, høns og andre husdyr i langt større antal, end man på europæisk jord kan skaffe foder til.

Første Verdenskrig (1914-18) var reelt en krig mellem de europæiske lande om, hvem der havde ret til at udnytte de forskellige kolonier. Da krigen brød ud, var Anden Internationale reelt færdig. Fra 1923-40 var der en afløser, Socialistisk Arbejderinternationale, som var et samarbejde mellem socialdemokratier i Europa. Og i 1951 kom Socialistisk Internationale, som stadig eksisterer, og som er et samarbejde, der kun omhandler socialdemokratiene.

Inden Første Verdenskrig startede, havde Rusland været igennem en voldsom udvikling. Befolkningen var fordoblet på 50 år; og selvom 80 % af befolkningen stadig var bønder, havde der rejst sig en omfattende industri og en ny arbejderklasse. Ingen af de socialistiske teoretikere i Europa havde forestillet sig, at der kunne komme en socialistisk revolution i Rusland. Man mente, at det var den materielle og sociale udvikling (produktivkræfternes udvikling), der skabte bevidstheden, så

derfor troede man, at socialismen ville opstå (automatisk) i et af de mest udviklede lande i Europa. Men så kom der en spontan opstand i begyndelsen af 1917 i Rusland. Det skyldtes især krigen og de stigende fødevarerpriser. Men den gav anledning til en generalstrejke. Myndighederne satte militæret ind og opløste parlamentet. De fleste troede, at oprøret var slået ned; men så besluttede soldaterne i nogle af regimenterne sig til at tilslutte sig oprøret. Bønder og arbejdere fik dermed mere magt. Bolsjevikpartiet med Lenin i spidsen gik med i opstandene.

Lev Bronstein (1879-1940), der tog dæknævnet Trotskij, blev leder af Petrograd (Sankt Petersborg) sovjetten. Sovjet betyder folkeråd. Han havde udtænkt, hvad han kaldte ”*den permanente revolution*”. Mens de fleste socialistiske teoretikere indtil da mente, at produktivkræfterne først ville medføre en borgerlig revolution, der kunne omdanne et underudviklet land til kapitalisme – og så senere ville medføre en socialistisk revolution, der kunne omdanne kapitalisme til socialisme, mente Trotskij, at en begyndende revolution i et underudviklet land godt kunne være permanent – og føre udviklingen helt frem til socialisme. Det lykkedes ham at overbevise Lenin om det. De var dog begge godt klar over, at en isoleret revolution i Rusland ville blive knust af de kapitalistiske lande. Derfor var det alt afgørende, at der også kom revolution i Tyskland, som var det mest udviklede land i Europa; og at revolutionen så bredte sig til alle andre lande.

I oktober i Petrograd besatte bolsjevikkerne så de institutioner, der endnu ikke var under folkets kontrol. Trotskij organiserede et magtfuldt forsvar; og han blev formand for en militær revolutionskomité, der skulle forberede et forsvar af revolutionen mod en mulig kontrarevolution. Han blev senere leder af den røde (sovjetiske) hær; og der kom så en borgerkrig mellem ”de røde” og ”de hvide”. De hvide var en blandet gruppe, der blandt andet modtog støtte fra udlandet, og som modsatte sig bolsjevikkerne; men borgerkrigen endte med de røde som sejrsherrer.

Tredje Internationale

Første Verdenskrig sluttede november 1918, og i Rusland stiftede man så i 1919 den Tredje Internationale, også kaldet Komintern. Lenin skrev:

Foran den Tredje Internationale står opgaven med at organisere proletariatets kræfter til et revolutionært stormløb mod de kapitalistiske regeringer til borgerkrig mod borger-skabet i alle lande, for den politiske magt, for socialismens sejr!

I løbet af krigen kom der alvorlig hungersnød i Tyskland; og mange døde af sult. Befolkningen protesterede mod krigen, og i november 1918 gjorde nogle matroser mytteri og startede en revolutionær opstand. Der blev dannet soldater- og arbejdsråd; og revolutionen bredte sig hurtigt til hele Tyskland. Hele det tyske folk blev revet med i begejstring. Og hurtigt kom de 60 største byer i Tyskland under de revolutionæres kontrol. Den tyske kejser satte militæret ind; men mange af soldaterne sluttede sig til de revolutionære. En demonstration besatte rigsdagsbygningen, og Tyskland blev udråbt til en demokratisk socialistisk republik. Overalt blev der nedsat arbejder- og soldateråd. Og 3000 delegerede samledes i Berlin og udråbte sig til landets højeste magt. Socialdemokraterne fik en massiv indflydelse; og folkemasserne ønskede bare fred og brød.

Der dukkede borgerlige råd op af husejere, udlejere, læger, lærere og præster; og de trængte også ind i arbejdsrådene. Og på landet opstod bonderåd af storbønder, der infiltrerede de rigtige bonderåd. Og sammen med kapitalister, officerer og højreorienterede socialdemokrater lykkedes det dem at få arbejderne til at stemme på politikere til en ny parlamentarisk forsamling.

På en rådskongres i december gav man den socialdemokratiske regering den udøvende og den lovgivende magt – og besluttede at afholde valg den 19. januar 1919 til en konstituerende nationalforsamling. De revolutionære fortsatte med strejker og opstande, som socialdemokraterne vendte sig imod. Og et frikorps af frivillige soldater myrdede kort før valget de revolutionæres ledere. De borgerlige vandt valget, og socialdemokraterne støttede deres politik.

De revolutionære gav dog ikke op. De iværksatte strejker og krævede, at samfundet nationaliserede fabrikkerne, samt at frikorpserne blev opløst. Men under en strejke i Berlin indsatte man kampvogne, morterer, flammekastere og fly mod de strejkende arbejdere, så 1.200 blev dræbt og titusinder såret; og frikorpserne fortsatte med at nedskyde arbejdere. I begyndelsen af 1920 etablerede de tyske minearbejdere så generalstrejke. Den socialdemokratisk dominerede rigsdag bekæmpede den med

militær. Men så besluttede minearbejderne at danne Rote Armee (Den røde hær). 50.000 arbejdere erobrede hele Ruhr distriktet. De socialistiske ledere mente, at nu måtte socialismen sejre. De var overbeviste om, at produktivkræfterne var udviklet nok, og at bevidstheden hos arbejderne derfor ville være socialistisk; men flertallet af tyskerne forblev passive. Og frikorpsene kunne så nedslagte de revolutionære i Ruhr.

Sovjetunionen

Da det mislykkedes at gennemføre den socialistiske revolution i Tyskland i 1920, befandt man sig i Rusland i en mærkelig situation, fordi man jo mente, at det nødvendigvis ville gå sådan, at de kapitalistiske lande ville omringe Rusland og knuse revolutionen. I 1922 dannede man derfor Sovjetunionen, som var en sammenslutning af 15 republikker. Lenin døde i 1924, og Josef Stalin (1878-1953) overtog lederskabet. Stalin proklamerede så idéen om ”*socialisme i ét land*”; og så begyndte en kamp for at udvikle Sovjetunionen og forsvare sig mod de kapitalistiske lande. Stalins idé blev videreført i Kina og på Cuba, hvor man også fik socialistiske stater.

I 1929 kom et stort økonomiske sammenbrud, hvorefter alle kapitalistiske lande gik økonomisk i stå og massearbejdsløshed bredte sig overalt. Trotskij troede, at det var enden for kapitalismen, og at fremgang kun komme opstå, hvis man skiftede til socialisme.

I bogen ”Revolutionen forrådt” af 1936 skrev Trotskij indledningsvis:

Proletariatets diktatur er en bro mellem det borgerlige og det socialistiske samfund. Efter selve sit væsen er det derfor af foreløbig karakter. En bi-opgave for staten, der udøver diktaturet, men en meget vigtig, består i at forberede sig på at afskaffe sig selv. Den grad, denne bi-opgave gennemføres i, er på en vis måde en målestok for, hvordan den har løst sin hovedmission: opbygningen af et samfund uden klasser og materielle modsætninger.

Allerede i 1932 havde magthaverne i Sovjetunionen deklareret overgang til ”*udvidet socialisme*”. Sagen var, at det gik rigtigt dårligt for staten med at afskaffe sig selv og opbygge et samfund uden klasser. Derfor havde de brug for en fortælling om, at det ikke kunne lade sig gøre lige

med det samme, men at der var nogle udviklingstrin, som man skulle igennem.

Her vil jeg lige indskyde nogle visdomsord: *Sådan som det er i begyndelsen, sådan ender det også med at blive.*

Til at starte med organiserede man sig i Sovjetunionen sådan, at man lokalt i de enkelte industrigrupper valgte et råd, som kaldtes en sovjet. De mødtes så på den årlige kongres, hvor man vedtog de fælles beslutninger, og imellem kongresserne var der en eksekutivkomité, der styrede fællesskabet. Men i 1936 vedtog man en ny forfatning, som efter Stalins mening ville være "den mest demokratiske i hele verden". Det var reelt en tilbagevenden til det borgerlige demokrati med direkte valg til den ledende forsamling, som herefter blev kaldt den Øverste Sovjet.

Baggrunden var, at man var bange for, at fascismen ville begynde at samarbejde med de europæiske socialdemokratier. De kommunistiske partier i alle de europæiske lande blev pålagt at indgå alliance med socialdemokrater, liberale og andre under navnet "*folkefront*". Stalin ønskede også selv at fremstå mere "*demokratisk*".

Så man begyndte at afholde valg, hvor den enkelte kunne sætte sit kryds hemmeligt. Og forfatningen havde en bestemmelse om at beskytte borgernes personlige ejendom – altså en tilbagevenden til den borgerlige ejendomsret i stedet for en socialistisk brugsret.

Og hermed var man vendt tilbage til samme magtstruktur som i de kapitalistiske lande. Nu var det bare partiet og bureaukratiet, der sad på magten. For at sikre sig den fortsatte magt, var det kun det kommunistiske parti, der havde eneret til at opstille kandidater til valgene, og derfor var det da heller ikke spor demokratisk.

For at fuldende billedet hører, at man iværksatte massive udrensninger. Sovjetstyret har beregnet det til små 700.000 personer. Men vestlige kilder mener, at det var omkring 2 millioner, der blev myrdet eller sendt i koncentrationslejre.

Fjerde Internationale

Som protest mod styret skrev Trotskij:

Bureaukratisk selvherskerstyre må give plads for sovjetdemokrati. En genoprettelse af retten til kritik og en uforfalsket frihed i alle valg er nødvendige betingelser for den videre udvikling af landet. Dette forudsætter, at der genopstår frihed til at danne sovjetpartier ... Rang vil blive afskaffet med det samme ... Ungdommen vil få lejlighed til at ånde frit, til at kritisere, gøre fejltagelser og vokse op. Videnskab og kunst vil blive befriet for deres lænker. Og endelig, så vil udenrigspolitikken vende tilbage til den revolutionære internationalisme.

Og i 1938 dannede Trotskij og andre så den Fjerde Internationale; men han blev myrdet 2 år senere af russerne.

Anden Verdenskrig og den kolde krig

Anden Verdenskrig (1939-45) handlede om, at Tyskland var utilfreds med ikke at have lige så mange kolonier som de andre europæiske lande. Og nazisterne i Tyskland ville så skabe et verdensrige – efter samme tankegang som Romerriget – hvor der skulle være én stærk militær magt, og at alle de enkelte riger så kunne leve i fred. Tyskland tabte krigen. Bagefter satsede Sovjetunionen på at blive en verdensmagt og skabe socialisme over hele verden. Men i den økonomiske såkaldte kolde krig (1945-91) mellem Sovjetunionen og USA sejrede amerikanerne. Og siden har USA så forsøgt at være den herskende magt på jorden med militær udstationeret overalt.

Under krigen i 1943 besluttede Sovjet at nedlægge Komintern (Tredje Internationale). Den havde mest haft den funktion at give opbakning til Sovjet; men da den også var styret af Sovjet, og alle var klar over det, var der ingen grund til at køre den videre.

Tankegangen bag alle fire Internationaler var, at venstre sides bevidsthed i det europæiske energimønster var kunstig skabt – og derfor ville falde bort af sig selv på et tidspunkt. Den rigtige bevidsthed var den i højre side, hvor man tydeligt oplevede kapitalistklassen (hoved) og arbejderklassen (underliv). Op til Anden Verdenskrig

troede mange derfor, at arbejderklassen i de europæiske lande ville forene sig i en fælles kamp mod den internationale kapitalisme.

Det skete ikke. Arbejderne i hvert land forenede sig mere med overklassen i deres eget land, idet de følte en national bevidsthed, der har skaber-energien som fundament.

Imperialismen

Så længe den kolde krig varede, fik arbejdere i Vesten flere og flere velfærdsgoder med lønforhøjelser og råd til fjernsyn, bil, hus mm, sådan at arbejderne i Sovjetunionen blev mere og mere jaloux og også ønskede sig kapitalistiske tilstande. Efter at den kolde krig standsede, er velfærdsgoderne i Vesten beskåret mere og mere. Samtidig har de rige i Vesten fået en galopperende stigning i profit og lønninger til direktører. Overførslen af råvarer og fødevarer fra de fattige lande er steget kolossalt. De fattige bønder i ulandene har været tvunget til at sælge deres jorde – og bor nu i slumkvarterer rundt om de store byer. Deres marker ejes nu af kapitalistiske virksomheder, som især producerer biobrændsel, palmeolie og foder, der transporteres til Vesten i stadig større mængder år for år.

Her er mængden af CO2 udslip blevet så stor, at den globale opvarmning truer hele menneskeheden. Magthaverne i de vestlige lande er bange for, at ulandene får lige så megen industri som i Vesten, for så går det helt galt. Hvis ulandene skal op på vores industrielle niveau, er der brug for 4-5 jordkloder for at skaffe råvarer nok. Men bare en mindre industriel udvikling i ulandene er nok til at true hele menneskeheden. Stormagterne kæmper nu indbyrdes om at udnytte havene og områder ved polerne. Og alle vestlige politikere og økonomer mener, at det kun er en økonomisk vækst og øget forbrug, der kan redde kloden.

Den danske klimaminister har udtalt: ”*Det vil koste mellem 16 og 24 milliarder danske kroner at nå klimamålsætningen*”. Hele hans bevidsthed handler *kun* om kvantitative forandringer. Der er intet om mennesker, livsstil og sociale mønstre. Løsningen på alle problemer handler om investeringer og mervækst.

Den tænkte virkelighed	Den virkelige virkelighed
Virksomheder og forbrugere skal betale afgifter	Vi holder op med at bruge kul og olie
Vi finder på nye smarte teknologier, som vi ikke kender i dag	Vi nedsætter vores forbrug, så der er nok til alle - og vi ikke ødelægger kloden

Det gælder for de fleste politikere i dag, at de lever i en tænkt virkelighed, hvor de tror, at kapitalisme og imperialismen kan vokse i uendelighed. Vi skal bare blive endnu bedre til at lave en kunstig verden – mener de. De ved godt, at vi skal standse med at bruge kul og olie. Men de synes, at vi skal fortsætte med det i mange år endnu, så vil kan tjene penge til den ”grønne omstilling”, som de kalder det. At vi i Vesten skal holde op med økonomisk vækst og merforbrug – mener de er helt urealistisk.

Politiske grupperinger

Ser vi tilbage på udviklingen, efter den anden bevidsthedsspaltning (reifikation) etablerede sig, har der altså været en samfundsbevidsthed og en familiebevidsthed, hvor de to ikke har haft noget med hinanden at gøre.

Med samfundsbevidstheden har man hævet sig op over naturen og det dyriske – og kun oplevet sin egen bevidsthed som noget abstrakt i hovedet. I de socialistiske kredse har man troet, at denne bevidsthed hele tiden kom op på et endnu højere niveau, som ville resultere i store samfundsforandringer. Men det eneste, som man har opnået, er kvantitative forøgelser.

Ifølge Marx skulle man have 3 bevidstheder, som gensidig påvirkede hinanden, for at man *kan* skabe udvikling ud over det kvantitative.

I Europa er det nu sådan, at cirka en tredjedel af befolkningerne går ind for socialisme, en anden tredjedel går ind kapitalisme, og den sidste tredjedel går ind for nationalisme.

kapitalist klasse
arbejder klasse falsk bevidsthed

Socialisterne mener, at den ægte bevidsthed består af den, som man har i højre side, fordi den passer til den ægte virkelighed. Bevidstheden

i venstre side kalder de falsk. Den er efter deres opfattelse skabt af kapitalisterne for at undertrykke arbejdere og kvinder.

 Den venstreorienterede tyske sociolog Oscar Negt (1934-) fik den idé, at man skulle lave kurser for fagbevægelsens tillidsmænd, hvor de skulle lære at indse, hvordan bevidstheden i venstre side opstod, så de fik individuelle følelser (bryst).

I 1970'erne begyndte fagbevægelsen overalt i Europa med arbejderkurser efter Negts tankegang. Det enkelte kursus skulle tage udgangspunkt i overstået strejkeaktion. Læreren skulle vælge en aktion, der kunne bruges til at opnå den korrekte bevidsthed. Aktionen skulle give tanker, der kunne forklare, hvorfor arbejderne drømmer sig væk fra det politiske (højre side) og over i det private (venstre side). Når arbejderne i undervisningssituationen gav udtryk for deres følelser, ville de til deres forbavselse opdage, at deres kammerater havde de samme følelser som dem selv. Det var derfor ikke kun noget, der hørte til familien eller individet. Det måtte åbenbart være noget samfundsmæssigt. Og denne indsigt skulle så få arbejderne til at erkende, at bevidstheden i venstre side er skabt af det kapitalistiske system, siden det nu viser sig, at alle har denne bevidsthed. Arbejderne skulle så hjælpes til at forstå, at de havde en splittet bevidsthed. Og de skulle lære at indse, at hvis de afskaffede kapitalismen, ville de kunne nøjes med bevidstheden i højre side - og så ville bevidstheden i venstre side forsvinde.

Men fordi arbejderne følte bevidstheden i venstre side, kunne de mærke, at den ikke var kunstig. Og de syntes derfor, at kurserne var tåbelige. Efter nogle år holdt man så også op med disse kurser.

ledelse
arbejdere kapitalist

Kapitalisterne identificerer sig med bevidstheden i venstre side. Her har man en sjæl i hjertet. Og det er herfra, at man kigger ud i verden. På virksomheden har man så en ledelse, der skal styre arbejderne. Egentlig er denne bevidsthed i højre side kunstig skabt. Men den er opstået på grund af de forhold, der er i samfundet.

over-mennesker
under-mennesker

samfund

Nationalisterne kender vi mest fra nazisterne. I forhold til socialister og kapitalister, der begge oplever samfundet med højre sides bevidsthed, ople-

vede nazisterne dengang – og oplever nationalisterne i dag samfundet med venstre sides bevidsthed, hvor alle er med i én stor familie. Og så bruger de højre sides bevidsthed til en opfattelse af, at der findes over- og undermennesker, hvor tyskerne og europæerne er overmenneske, mens mennesker i andre kulturer er undermennesker. I de europæiske lande i dag mener nationalisterne, at det vestlige menneske er civiliseret, mens mennesker i andre kulturer ikke er det.

Venstre- og højreorienterede

Herhjemme er den vigtigste politiske polaritet knyttet til reifikation. De venstreorienterede knytter an til højre sides bevidsthedsmønstre. Deres ideal er en kraftig statsadministration med politisk kontrol (hoved) over markedets frie kræfter (underliv). De bruger megen tid på at analysere forholdet mellem stat (hoved) og produktion (underliv) - og mellem magthaverne (hoved) og folket (underliv). De går ind for viden, information, kommunikation og bevidste beslutningsprocesser. Produktionen skal ikke bare ledes fra oven (hoved). Arbejderne (underliv) må organisere sig, så de får indflydelse.

Den venstreorienterede opfatter sin bevidsthed som videnskabelig, fordi han (hoved) jo studerer den fysiske og sociale virkelighed (underliv). Og han oplever den historiske udvikling som bestående af nogle trin, hvor han kan se to ad gangen - svarende til energipolerne i hoved og underliv. Når den venstreorienterede snakker, ser han indad. I hans hjerne sammenligner han hele tiden to tanker (hoved og underliv). Men når de højreorienterede ser på ham, oplever de det som en robot, der bliver styret af en iskold hjerne.

De højreorienterede knytter an til venstre sides bevidsthedsmønstre. Deres ideal er ingen statsadministration (hoved) og ingen underkastelsesmentalitet (underliv). De nægter at deltage i analyser af samfundet; det opfatter de bagstræberisk. Livet består af valg, der skal komme indefra (bryst); og så forvandler tilværelsen sig hele tiden. Livet er et mirakel. I sit indre har man en individuel ånd (bryst).

Produktionen skal helst foregå i familieagtige fællesskaber. Familiefølelsen (bryst) og familieansvaret er centralt.

Den højreorienterede opfatter ikke, at han *har* en bevidsthed; han har jo kun én bevidsthedspol, så derfor *er* han bevidst. Han har ikke et sæt tanker og teorier om samfundet. Men han ser blot ud i verden og lærer af erfaringen. Her ser han hele billeder af virkeligheden - og han ser historiens gang som en række øjebliksbilleder, der afløser hinanden som en film. Med bevidstheden i venstre side opleves jo, at alt udgør en enhed. Penge og materielle værdier opleves derfor lige så nært som alt andet - og man sparer og holder på værdierne. Når den højreorienterede snakker, ser han udad og føler et *vi* med tilhørerne (kun én energipol). Når de venstreorienterede lytter til ham, oplever de blot, at han bare forholder sig til det umiddelbare og slet ikke forsøger eller er i stand til at forholde sig til konflikter eller modsætninger – hvad han da heller ikke kan, fordi han kun har én bevidsthedspol.

Når den venstreorienterede politiker omtaler forhold til andre mennesker og relationer i samfundet, bliver det meget fornuftigt.

For det passer godt til politikerens stivnede bevidsthedsmønster, som netop handler om forhold og relationer. Her har han en abstrakt og analyserende tankegang. Men når den selv samme politiker udtaler sig om individet, bliver det helt grotesk – efter de højreorienteredes mening. Og de love og bestemmelser, sådan en politiker laver, føles kvælende og umyndiggørende. Det enkelte menneske bliver en brik i et system. Alt det, der kan få et menneske til at føle motivation, er fraværende. Lovene passer på et gennemsnitsmenneske, som ikke eksisterer i virkeligheden. Og det virkelige menneske kommer konstant i klemme mellem lovenes paragraffer - mener de højreorienterede.

Når den højreorienterede politiker udtaler sig om individets behov, motivation og udfoldelse bliver det meget fornuftigt. For det passer godt til politikerens stivnede bevidsthedsmønster, som netop handler om individets inderste følelser (bryst). Her har han sit *jeg* i centrum. Men når den selvsamme politiker omtaler forhold og relationer mellem mennesker i samfundet, bliver det helt grotesk - efter de venstreorienteredes mening. Og de love og bestemmelser, sådan en politiker laver, giver fri mulighed for, at den stærke rager alt til sig, mens den svage intet får.

Den venstreorienterede bevidsthed er karakteristisk ved, at man kan sætte sig mål (fra underliv til hoved), - at man kan analysere (sammenligne underliv og hoved), og at man kan kontrollere sig selv (fra hoved til underliv). Men problemet i dag er, at der er for mange mål, for meget analyse og for meget kontrol. Politikerne (hoved) har hævet sig højere og højere op over den sociale virkelighed (underliv). Antallet og kompleksiteten af lovene er nu så omfattende, at forbindelsen mellem lovene og folks adfærd definitivt er brudt. Polariteten i bevidsthedsmønsteret mellem hoved og underliv er blevet til en splittelse, så der ikke længere er sammenhæng mellem den bevidsthed, som knytter sig til hovedets energipol, og den bevidsthed, som knytter sig til underlivets energipol. Politikerne reagerer desperat med endnu flere love. Det, som engang medførte større retfærdighed og styring, medfører nu uoverkuelighed, tilfældighed, uretfærdighed, afmagt m.m.

Den højreorienterede bevidsthed er karakteristisk ved, at man føler et ansvar. Med denne bevidsthed kan man nemlig ikke skille sig selv fra omgivelserne. Man er midt i verden, og ens handlinger får konsekvenser for udviklingen. Denne oplevelse af, at alt hænger sammen i en enhed, medfører dog også, at man er helt sikker på, at alle problemer nok skal løses hen ad vejen. Man oplever jo – via erfaringen - at alting igen og igen samler sig til en enhed (inde i ens egen bevidsthed), så derfor er naturens og Guds orden åbenbart sådan, at alt finder sin egen løsning. Forskerne har for eksempel de sidste 25 år advaret mod at afbrænde mere kul, olie og benzin. Sagen er, at afbrændingen øger luftens indhold af kuldioxid; det giver den såkaldte drivhuseffekt. I atmosfæren opstår et lag af kuldioxid, så solens varme godt kan slippe ind, men ikke ud. Og derfor vil jordens temperatur stige med 2-4 grader inden år 2100. Noget af Grønlands is vil smelte, så verdenshavene vil stige. Der vil komme mere storm og regn; og der er fare for, at havstrømmene ændrer sig. Men når man identificerer sig med venstre sides bevidsthedsmønster, føler man, at den helt store harmoni er så stærk, at mennesker ikke kan forrykke balancen. Og det væsentlige er, at man *føler* det. Og denne følelse er altid sand.

De venstreorienterede mener, at venstre sides bevidsthed er kunstigt skabt af kapitalisterne. Her er der ondskab i underlivet og godhed i hovedet. Men mennesket er ikke skabt ondt. Det er

klasesamfundet, der har medført det onde. Når man engang har lavet socialistisk revolution, vil man kun have bevidsthedsmønstret i højre side. Her er der en overklasse (hoved) og en underklasse (underliv). Men så starter en ny historisk udvikling, hvor man skal afskaffe klasesamfundet. Og i takt med at det sker, forandrer bevidstheden sig også, så man bare får en samlet bevidsthed. Hvor det tidligere var kapitalisterne, der var overklassen, skal man i stedet have *proletariatets diktatur*, hvor det er arbejderklassen, der skal have magten. Og når det er arbejderklassen, der både udgør overklassen og underklassen, vil klasesamfundets bevidsthed efterhånden forsvinde.

De højreorienterede mener, at menneskets inderste *jeg* består af en sjæl, der knytter sig til hjertet. Men nede i underlivet er der en ondskab. Det er en del af den menneskelige natur. Og man bliver nødt til med sin forstand og fornuft at kontrollere og styre sig selv. Heldigvis er der Jesus (bryst) og Gud (hoved), som frelser én og tilgiver én, når man har syndet.

Bevidstheden i højre side er ikke noget, som man identificerer sig med. Det er en nødvendig samfundsbevidsthed, der er social skabt. Det har været nødvendigt med en overklasse, der kan styre samfundet. Og der har også været brug for en underklasse til at udføre det hårde arbejde. Ved hjælp af teknikken kan arbejderne i Vesten forhåbentlig i fremtiden blive mere frie. Det er næppe realistisk, at de fattige i ulandene også kan blive rige og få den frihed, som vi har.

Den utopiske forestilling, som de venstreorienterede har, handler om, at man med sin forstand kan skabe et samfund, hvor alle er lige og frie, og hvor ondskab ikke eksisterer. Men det er en illusion, som ikke kan lade sig udføre i praksis – mener man.

Samfundsbevidstheden (højre side) er en national og kulturel bevidsthed, der er opstået historisk gennem hundreder af år. Den er forskellig fra land til land. Og man kan ikke ændre den politisk uden at ødelægge samfundet. Den udvikler sig langsomt fra generation til generation – mener de højreorienterede.

Det interessante er, at de 2 bevidstheder på en måde skaber hinanden, sådan at man ikke kan ”se” andre bevidstheder end de 2. Både de venstreorienterede og de højreorienterede har begge bevidstheder i sig. De elsker den ene og hader den anden. Befolkningen har det på tilsva-

rende måde. Man har begge sider i sig. Når den ene politiske fløj har siddet på regeringsmagten i en lang periode, har de trukket samfundet så meget i deres retning, at der er kommet ubalance i næsten alting. Og så skifter vælgertilslutningen, så man vælger en ny regering fra den anden fløj. Efter et stykke tid trækker de så udviklingen i modsatte retning.

Kønsroller

I Europa har man et fastlåst polariseret energimønster. Tidligere identificerede man sig kun med den ene side og projicerede den anden ud på en kæreste. Men man kan godt opleve begge sider inde i sig selv. Nu vil jeg kort gennemgå de to kønsroller, idet jeg her lader, som om en mand kun mærker sin højre side og en kvinde kun sin venstre side.

 En mand identificerer sig meget med hoved og underliv. Mange kvinder har bemærket, at mænd ikke er i kontakt med følelserne i brystet. Og meget ofte forfalder manden til at analysere og forklare (hoved), så han bliver indadvendt og får en masse teorier. Lige så ofte tænker han på sex (underliv), for han kan konstant mærke sine kønsdele.

 Mange kvinder i dag identificerer sig på samme måde som manden, og det passer godt til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Men vi kender alle den gammeldags kvindes rolle. Hun er hele tiden i kontakt med sine følelser (bryst).

 Manden har to energipoler (hoved og underliv). Det giver tilsvarende to bevidsthedspoler i hjernen, så der altid er to oplevelser samtidig. Det interessante med denne bevidsthed er, at manden ikke ”ser” andet end præcis den relation mellem to fænomener, som han lige nu er opmærksom på. Når han og en kvinde sidder og snakker sammen, har han for eksempel opmærksomhed på ham og hende. Skal vi elske? (her mærker han sit underliv mest) – eller skal vi snakke? (her mærker han hovedet mest).

 Kvinden har kun én bevidsthedspol – og her er hun (bryst) i centrum, mens hun kigger ud på omgivelserne (hoved og underliv). Når manden spørger, om de skal elske, synes hun lige, at de skal vaske op først. Og det er meget svært for hende at give sig hen i elskoven, før barnet er puttet, der er ryddet op, tøjet lagt på plads, der er gjort rent i køkkenet, og alting er gjort klar til i morgen. Først så er der kun hende selv og kæresten tilbage i hendes opmærksomhed. Og så kan hun slappe af og nyde elskoven.

Hun oplever nemlig alt omkring sig samtidig. Ofte giver hun udtryk for, at hun føler sig som en blæksprutte. Hun skal sørge for alting. Og det er hende, der har opmærksomhed på, om der skal vaskes op eller vaskes tøj. Det er også hende, der ser, om barnet har brug for hjælp. Når hun tænker på kærlighed, har hun opmærksomhed på det alt sammen. Hvis manden tømmer skraldespanden, føler hun sig værdsat og elsket. Hun føler, at hun og manden hører sammen, så de udgør et *vi*. Fordi hun kun har én bevidsthedspol (bryst), kan hun ikke skelne mellem manden og sig selv, når det drejer sig om psykiske og sociale forhold. For hende er parforholdet en tilstand. Manden og kvinden er sammen i en fælles følelse.

 Hvis manden bliver kritiseret voldsomt af kvinden, kan han blive presset ned i følelserne i brystet. Og så sker der det, som han selv bliver overrasket over, men som sker for de fleste, at han kun mærker en tomhed (bryst) og ikke kan finde på noget at sige. ”*Sig noget! Hvad tænker du på?*” provokerer kvinden. Og så prøver han med lidt analyse oppe fra hovedet. Men det fungerer ikke, for han er nu følelsesmæssigt nede i brystet. Og kvinden vil sikkert presse ham: ”*Sig dog, hvad du føler*”. Og så mærker han igen tomheden.

Hun snakker sikkert mere og mere. Og han sidder bare inde i et sort hul – og kan slet ikke finde nogle ord. Følelsen herinde kan lamme ham i flere dage, inden han igen kan vende tilbage og bruge sit energimønster, som han plejer.

 På sådanne dage har kvinden det meget dårligt, for hun har kun én bevidsthedspol, og den kan ikke rumme splittelser. Hun lider enormt, og det bliver lidt efter lidt et magtinstrument for manden. Så hvis diskussionen kommer derhen, hvor hun begynder at kritisere ham, standser hun af frygt for, at han skal glide ind i sit indre tomrum.

Kvinden føler, at hun skal give noget til parforholdet hele tiden – og hun giver først og fremmest omsorg og medfølelse (bryst). Hun kan jo heller ikke andet, for med hendes bevidsthedsmønster er hun og manden hele tiden forenede inde i hendes bevidsthed. Men så forventer hun, at manden også giver noget. Og hun forventer, at han giver noget af samme slags kvalitet, som hun giver. Men det gør han ikke. Han giver frække fantasier (hoved) og sex (underliv). Det kan også være filosofiske betragtninger (hoved) - hævet over den materielle verden (underliv). Men det opfatter hun ikke, som om han giver noget. Og så synes hun ikke, der er balance i forholdet. Og derfor kan hun finde på at straffe manden ved at lukke af for det seksuelle.

 Når kvinden kommer hjem fra arbejde, begynder hun at fortælle om den ene sociale situation efter den anden. Hun oplever det som et kaos, fordi alt i hendes bevidsthed hænger sammen (bryst). Imens sidder manden med sit *jeg* i den ene pol og placerer hendes historier i den anden pol. Og hermed har han udlevet sit bevidsthedsmønster. ”Hører du efter?” spørger hun så. Forbavset siger han ja. Hun vil gerne have, at han snakker løs ligesom hende; men det giver hans bevidsthedsmønster ham ikke impulser til.

Lad os forestille os, at kvinden har haft en konflikt med en kollega. Og nu kommer hun hjem og fortæller. Ind imellem siger manden ”ja” og ”nej”. Og han forstår helt fint hendes historie, og han kan godt indse, at hun har et problem, som hun må finde en løsning på.

 På et tidspunkt begynder hun at slappe af, og så er det mandens tur til at sige noget. Han bruger sine to bevidsthedspoler, sådan at alt i hans bevidsthed opdeles i nogle underproblemer og faser. Og så gennemgår han, hvad hun eventuelt kunne gøre med de forskellige delproblemer. Imens sidder hun sikkert og kigger mærkeligt på ham. Hun kan selvfølgelig godt forstå hans argumenter; men hun kan ikke forstå, hvorfor han siger det. Løsningerne på hendes problemer skal hun nok

finde hen ad vejen. Og hun har ikke bedt ham om hjælp til det. Hun vil bare gerne have forståelse og accept; men det giver hans bevidstheds-mønster ham ingen impulser til.

Så begynder han at fortælle om sit arbejde. Han bruger sine to bevidsthedspoler og snakker om ledelse (hoved) og medarbejdere (underliv), om planer (hoved) og udførelser (underliv), om hvad vi godt ville (hoved), og hvad vi opnåede (underliv), om afsætning (hoved) og produktion (underliv). Han kan også snakke om nu (hoved) og før (underliv) samt om fremtid (hoved) og nu (underliv). Blandt arbejds-kammeraterne handler det også om at sammenligne ham selv med én anden ad gangen: Er jeg (hoved) højere i hierarkiet end ham (underliv)? Manden har hele tiden to fænomener, som han sammenligner og vurderer.

Kvinden er sikkert glad for, at han sådan går op i sit arbejde. Men hun har svært ved at forstå, at han oplever sig selv som et arbejdsredskab i forhold til andre og virksomheden.

Når mænd og kvinder kigger i en køreplan, sker det også på forskellig måde. Manden bruger sin ene bevidsthedspol lodret og den anden vandret - og finder straks både afgang- og ankomsttidspunkt. Kvinden læser på alle ordene og tallene; og hun føler sig overhovedet ikke sikker på, om hun forstår det.

Manden kan med sine to bevidsthedspoler holde en kurs. Hvis det er mentalt – altså noget man har besluttet - mener han, at man skal holde sig til det. Kvinden kan med sin ene bevidsthedspol ikke følge sådan en kurs. Lige når man beslutter noget, kan hun godt være enig. Men kort tid efter føler hun, at man skal prøve noget nyt.

Hvis det drejer sig om at gå en tur i byen, og man skal tilbage til, hvor man kom fra, har manden også en klar idé om, hvilken retning man skal gå. Det har kvinden ikke. Men hvis hun genkender et hus eller noget andet, ved hun, at hun er på rette vej.

Manden kan med sine to bevidsthedspoler godt tænke på sin kæreste med den ene pol (hoved) og have fantasier om en prostitueret med den anden pol (underliv). Kvinden er derfor hele tiden i tvivl om, hvorvidt det kun er den ene pol, at manden bruger til hende, mens han bruger den anden pol til en anden kvinde. Og manden kan derfor få hende til at slappe af,

hvis han igen og igen bekræfter, at det kun er hende, han elsker. Ellers bliver hun i tvivl.

Kvinden føler, at alt går op i en højere enhed, fordi hun kun har én bevidsthedspol. Parforholdet opfatter hun ikke som to mennesker, men som et par, hvor man deler følelser. Uden helt at være klar over det deler hun faktisk også følelser med ting. For hvis der står et par sko og flyder midt på gulvet, føler hun det, som om der er et fremmedlegeme midt i brystet på hende. Hun føler sig hel, og hun føler, at hun er ude i virkeligheden mellem alting.

Alle musklerne omkring ribbenene samt mellemgulvsmusklen forned og skuldermusklerne foroven danner tilsammen en muskelspændingsbeholder, som hendes hjerte sidder beskyttet inden i. Denne spændingsstruktur danner hendes psykiske bevidsthedsstruktur, som hun projicerer ud på omgivelserne. Her er mure, gulv og loft rundt om boligen en psykisk beholder, som hun og hendes familie er inden i. Herinde oplever kvinden kun ét energimæssigt og bevidsthedsmæssigt centrum – svarende til, at hun kun har én bevidsthedspol (bryst).

Manden har hele tiden to poler i sit bevidsthedsmønster. Han er splittet og indadvendt, fordi han altid skal sammenligne to ting ad gangen. Manden selv føler det helt naturligt, at man forholder sig til omverdenen og tager stilling. Og han synes, at kvinder er enfoldige (har kun én bevidsthedspol).

Mange mænd opfattes som primitive, fordi de ikke kan lade være med at opdele kvinder i en madonna (hoved) og en luder (underliv). I den europæiske litteratur fra de sidste par hundrede år kan man læse om, hvordan mænd må igennem en fase i deres tilværelse, hvor de udlever det dyriske (underliv), indtil de til sidst får slidt deres følelser i stykker og opgiver. Så bliver de for alvor civiliserede. Og så kan de blive en god ægtemand og far, der handler ud fra fornuften (hoved).

Nu har mænd og kvinder jo begge sider i sig. Den ene side identificerer man sig med. Og den anden side bliver et fænomen, hvis indhold man opfatter udenfor sig selv.

Hos mange kvinder bliver det mandlige bevidsthedsmønster til en masse stivnede tanker, som har bestemte relationer til hinanden.

Det bliver til regler og moral. Og hun oplever dem som selvfølgelige og naturlige – og forholder sig slet ikke til dem som noget, der er skabt af mennesker. De er almengyldige og uforanderlige. Man sidder da pænt ved bordet. Og man svarer, når man bliver spurgt. Disse moralregler er projiceret udenfor hendes *jeg*. Og derfor kan hun ikke forholde sig til dem som noget, der måske kan ændres.

Hos mange mænd bliver det kvindelige bevidsthedsmønster til tanken om noget evigt, hvor alting går op i en højere enhed med harmoni mellem alt liv. Det er paradiset og det politiske Utopia.

Det er mega-teorien over alle teorier. Her stræber han efter at skabe et verdensomspændende evigt rige, hvor alle er lykkelige – hvad enten de har lyst eller ej til at være med i hans paradis.

Set med nutidens øjne er det interessant, at mange mellemlags- og overklassekvinder helt op til slutningen af 1960'erne gik hjemme, gjorde rent og lavede mad til manden, som var ham, der tjente pengene. Og ovenstående passer da også mest til familiemønstret dengang. I dag får kvinder også en uddannelse og her lærer de mandemønstret at kende, sådan at de bruger det ligesom mændene.

Nyt syn på bevidstheden

Auguste Comte (1798-1857) fandt på ordet sociologi - og udtænkte den teori, som hedder positivisme. Her inddeles historien i 3 faser. I første fase styrer Gud. I anden fase opdager mennesker, at de har nogle rettigheder. Og i tredje og nuværende fase, er det menneskene, der styrer med deres forstand.

David Émile Durkheim (1858-1917) er den moderne sociologis fader. Han opdagede ligesom så mange andre, at det europæiske menneske var spærret inde i et bestemt bevidsthedsmønster. Og for ham var sociologiens opgave at finde ud af hvorfor. En del af forklaringen var, at børnene modtager en bevidsthedsmæssig påvirkning i skolen. Ved studier af forskellige samfund og kulturer fandt han også ud af, at bevidstheden udvikler sig i gennem tiden.

Sociologer i dag er stort set enige om, at bevidstheden bygges op gennem erkendelsesprocesser. Det enkelte menneske deltager i en gensidig

konstruktion af den sociale virkelighed. De sociale strukturer skaber bevidsthedens strukturer, som så igen projiceres ud og forstærker de sociale strukturer. Det er selvfølgelig rigtigt. Men det interessante er Durkheims oprindelige iagttagelser. Lige gyldigt hvilke sociale og erkendelsesmæssige processer, der er foregået her i Europa, havner befolkningen igen og igen i den europæiske bevidsthedsstruktur. Og hvorfor sker det?

Her er det, at mine iagttagelser om energimønstrene giver forklaringen. Der er en direkte sammenhæng mellem strukturerne i bevidstheden og strukturerne i vores kropslige energier.

I den arabiske kultur foregår der en masse erkendelsesmæssige processer, der udvikler bevidstheden, men slutresultatet er altid, at den overordnede bevidsthedsstruktur havner i det samme mønster.

I den europæiske kultur foregår også mange erkendelsesmæssige processer, der udvikler bevidstheden, men slutresultatet er altid, at den overordnede bevidsthedsstruktur havner i det samme mønster.

Og tilsvarende med andre kulturer. Den overordnede bevidsthedsstruktur giver en *følelse*. Her handler det ikke om at erkende noget. Her oplever man umiddelbart en sandhed, hvor man slet ikke kan forestille sig noget andet. Alle de erkendelsesmæssige nye bevidstheder, som man får, tilpasser sig den bevidsthedsstruktur, som man er stagneret i.

Der er ingen blandt samfundets politikere, journalister og forskere, der kan forstå noget som helst – udover det, som passer til den stivnede bevidsthedsstruktur og tilhørende energimønstre, som der er i samfundet.

Men i midten af 1920'erne var der nogle teoretikere, der lavede deres eget Institut for Socialforskning i Frankfurt – senere kaldet Frankfurter-skolen. Det var blandt andre Max Horkheimer (1895–1973) og Theodor W. Adorno (1903–1969).

De kunne godt se, at arbejderklassen havde en spaltning mellem samfundsbevidstheden (højre) og den individuelle familiebevidsthed (venstre). Men i begyndelsen af 30'erne troede de stadig, at arbejderklassen ville slippe denne spaltning og få en revolutionær bevidsthed. I slutningen af 30'erne blev det dog klart, at det ikke skete. De mistede derfor troen på arbejderklassen; og i stedet udviklede de den ”kritiske teori”, som skulle afsløre klassesamfundets modsætninger.

Horkheimers og Adornos bog *Dialektik der Aufklärung* fra 1944 betragtes som hovedværket for den kritiske teori. I kapitlet *Kulturindustri – oplysning som massebedrag* beskriver de, hvordan massemediernes informationer til befolkningen skaber kunstige behov. Og i 1965 skrev Horkheimer:

Den kritiske teori bygger videre på den oprindelige europæiske tanke, hvor der foregår en stadig udvikling fra det dyriske op mod det forstandige. Problemet med kapitalismen er bare, at goderne ikke bliver spredt ud til alle, men primært til kapitalisterne. En videreudvikling vil så på et senere historisk tidspunkt – hvor udviklingen når op på et endnu højere forstandsniveau - medføre socialisme.

Nu er det altså ikke produktivkræfterne, der skal udvikles, og som vil medføre socialisme, når de er udviklet nok – sådan som Marx mente. Nu er det forstanden.

En af deltagerne i Frankfurterskolen var Herbert Marcuse (1898-1979). Han indså klart, at der i vores kultur er en spaltning mellem den politiske og sociale filosofi på den ene side (højre) og psykologien på den anden side (venstre). Han så også, at der i mellemlagene var en igangværende proces, hvor man ophævede denne spaltning, sådan at det private og psykologisk (venstre) blev gjort politisk - og at det enkelte menneskes helbredelse i høj grad er en politisk proces, der går ud på at ophæve spaltningen mellem de to sider.

I hans bog *”Det éndimensionelle menneske. En undersøgelse af det højtudviklede industrisamfunds ideologi”* fra 1964 opfordrer han til, at et mindretal i mellemlagene gør oprør for at frigøre menneskeheden fra de falske behov – nu, hvor arbejderklassen åbenbart ikke magtede at ændre noget. Med falske behov forstår Marcuse de behov, som magthaverne har påduttet folket på den ene eller anden måde. *”Alle tanker er blevet éndimensionelle”*, skriver han – og styres af samfundet på den ene eller anden måde. Han mener, at samfundet pådutter folk imaginære behov. Mennesker handler ikke længere ud af deres egne behov, men ud fra systemets behov. Bogen *Det éndimensionelle menneske* fik stor betydning for det ungdomsoprør, som satte ind i 1968.

Den tyske forfatter Hans Magnus Enzensberger (1929-) uddybede tankegangen i sit essay *Einzelheiten* fra 1962, hvor han skriver om *bevidsthedsindustri*. Der er kommet en massiv påvirkning fra medierne, som totalt dominerer folks bevidsthed. Evnen til at tænke selvstændigt eksisterer selvfølgelig stadig; men påvirkningen fra massemedierne er så kraftig, at de reelt sætter rammerne for, hvad vi tænker samt tvinger tankerne ind i bestemte mønstre.

Kultur revolution i 1968-70'erne

Tanken om at frigøre sig fra det europæiske bevidsthedsmønster modnedes i 1960'erne og blussede for alvor op efter et studenteroprør i 1968 i Paris, så det fik karakter af en kulturrevolution, der ændrede hele samfundet i alle vestlige lande.

 Det var et opgør mod den traditionelle bevidsthed. Tidligere herskede universitetsprofessorerne (hoved) over studenterne (underliv). Men nu ville studenterne selv bestemme, hvad de skulle studere. Det bredte sig til hele samfundet.

Jeg husker det fra mig selv. Jeg startede på Københavns Universitet i august 1968. De psykologistuderende havde allerede besat deres institut. Og jeg og mine medstuderende behøvede ikke at rette os efter, hvad lærerne sagde; vi kunne tage udgangspunkt i os selv.

Kønnes befrielse

 Tidligere var mellemlagenes kvinder hjemmegående. De var i god kontakt med følelserne (bryst). De beskæftigede sig ikke med abstrakte analyser (hoved). Og de fleste fik aldrig en orgasme (underliv). Nogle læger mente, at kvinder kunne få en særlig følelses-orgasme, der startede i brystet.

 Der kom derfor gang i en kvindebevægelse, der dels handlede om at frigøre seksualiteten (underliv) og dels handlede om at få en uddannelse og viden (hoved), så kvinderne kunne komme ud og deltage i samfundslivet.

 Der kom også en mandebevægelse. Nu blev det populært at komme i kontakt med sine følelser (bryst). Tidligere græd en mand ikke. Men hvis han nu gjorde det, betød det, at han var

følsom og blid. Han var kommet i kontakt med sin kvindelige side.

I starten havde mandebevægelsen kritik af kvinderne, fordi det var dem, der havde opdraget drengebørnene. En dreng havde ikke fået lov til at udfolde sine naturlige energier, og som voksen oplevede han derfor en kvinde som en madonna (hoved) og en luder (underliv). Vejen fremad skulle være, at kvinder skulle lade drenge og mænd være, som de var. Så ville mænd få en naturlig bevidsthed. Og så kunne begge køn leve frit sammen.

Få år senere kom der så en anden mandebevægelse, der brugte det spejlvendte argument. Fædrene har svigtet i børneopdragelsen. Drengene har ikke haft et mandeideal. De har ikke haft en far, som de kunne identificere sig med, så de kunne udvikle en sund brug af mande-energiene. Det tomrum må de nu som voksne selv udfylde. De må udvikle en faderrolle, så de ikke giver problemet videre til næste generation.

Kulturrevolutionen medførte, at man mærkede begge sider lige meget. Og den side, som man tidligere havde projiceret ud på en kæreste, blev nu en side af sig selv. Det medførte, at parforhold og kernefamilier gik i opløsning, og mange begyndte at bo i kollektiver.

Traditionelt brugte man højre side på arbejdspladsen – og venstre side i familien. Men nu blandede man det sammen, og så opstod produktionskollektiver, hvor arbejdsfællesskab og familie var det samme. Jeg selv var med til at starte et økologisk landbrugskollektiv.

Børnenes befrielse

I 1972 besøgte jeg Tvind børnekursus her i Danmark. Forældrene til børnene gik på "Det nødvendige Seminarium" for at studere til lærer. Og det "nødvendige" handlede om at udvikle en pædagogik, hvor børn ikke var undertrykte. Forældrenes børn gik så på børnekursus. Forældre og børn kunne være sammen i weekender; men ellers passede forældrene deres studier, mens børnene passede deres skolegang og leg.

Der var cirka 60 børn på børnekurset og én lærer. Jeg snakkede med hende og spurgte, om det ikke var anstrengende kun at være én lærer til så mange børn. Men nej, hun hyggede sig rigtig meget. Det var kun indimellem, at børnene sendte bud efter hende for at få noget hjælp; ellers klarede de det hele selv.

Jeg var på besøg en enkelt dag. Og jeg gik lidt rundt i bygningerne og kiggede. Så åbnede jeg en dør, hvor der sad 5 små børn omkring et rundt bord og snakkede. ”Nå, er du ham, der er på besøg,” spurgte de. Ja, det var jeg jo. Jeg spurgte, hvor gamle de var. Og de var 4-5 år. ”Hvad snakker I om?” De sad bare og hyggesnakkede.

Lidt senere kom en 9-årig pige hen til mig. ”Nu skal jeg vise dig rundt og fortælle lidt.” Og så viste hun mig alle faciliteterne og fortalte om alt muligt. Det sværeste, de havde været ude for, var da de skulle forklare budgettet for de mindste. De havde brugt en hel væg til at klistre tegninger op, der dels repræsenterede udgifter og dels penge. Men det var da lykkedes at få de små til at forstå det.

På et tidspunkt vendte hun sig om mod mig og kiggede mig dybt i øjnene. Hun vidste nu, at jeg var blevet mør. Jeg stod som en lille dreng med tårer i øjnene, for jeg havde aldrig oplevet nogen børn så frie og naturlige. ”Du kan jo nok se, at vi er anderledes end andre børn,” begyndte hun. ”Vi er ikke undertrykte og kuede. Vi er frie.” Og så fortsatte hun med en lille belæring, mens jeg stod og havde en stor klump i halsen og ikke kunne sige noget.

Senere fortalte lærerinden mig, at de første 3 uger havde været én stor slåskamp, hvor alle børnene kæmpede mod hinanden og havde grædt. Men så begyndte de ældste at forsvare de yngste. Og hurtigt opstod der harmoni mellem børnene.

Børnekurset medførte senere, at der kom de såkaldte lilleskoler rundt om i landet. Og endnu senere kom pædagogikken også ud til folkeskolen. Før kulturrevolutionen blev børnene straffet med spanskror i folkeskolen, og de skulle lære salmevers udenad. Efter kulturrevolutionen indførte man humanisme i skolen og mente, at tryghed var forudsætningen for at kunne lære noget. Før kulturrevolutionen var læreren i centrum, og man snakkede om undervisning. Efter kulturrevolutionen snakkede man om læring, og at børn skulle lære at kommunikere og tage ansvar.

Terapi

Tidligere havde man en spaltet bevidsthed, hvor man talte fra sit hoved, følte fra sit bryst, og havde sex fra sit underliv. Men så kom der en terapi-bevægelse, hvor det handlede om at af-alienere

og af-reificere sig selv samt forene sine forskellige bevidstheder i højre og venstre side.

Nu skulle man lære at snakke fra sit hjerte – altså koble bevidsthederne i bryst og hoved. Og man skulle blive ”herre i eget liv” – altså koble sin dyriske kraft i underlivet med sine følelser i brystet.

Der var kropsterapier, hvor man skulle nedbryde muskelspændingerne mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved, så energierne kunne blande sig i hele kroppen. Og der var psykoterapier, hvor man skulle erindre sin barndom og huske, hvordan spaltningerne opstod i magtkampene mellem barn og forældre. Og når man havde indset, at man stadig bar rundt på en *indre forælder* (den ene kropsside), som man (den anden kropsside) tog afstand fra, skulle man tilgive sin *indre forælder* – og herefter skulle man forene sine to sider og blive et *helt* menneske.

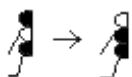
De fleste af dem, der gik i terapi gennem mange år for at opnå en *personlig udvikling*, kom til det resultat, at man godt kunne opnå ændringer, men at man efter et stykke tid havnede i det gamle bevidsthedsmønster igen. Og derfor erkendte de, at man godt kunne opnå viden om ens bevidsthedsmønster, men man kunne ikke ændre det. Årsagen hertil var, at man aldrig indtog andre bevidsthedsmønstre end det traditionelle europæiske.

Postmodernisme

Det at europæerne havde hævet sig op over dyret i sig selv (underliv) og fået en civiliseret fornuft (hoved) har gået under navnet *modernisme*. Men nu medførte kulturrevolutionen en afstandtagen fra denne civiliserede fornuft – og det har så gået under navnet *postmodernisme*.

Delvis blev det til et skift fra det gamle europæiske bevidsthedsmønster til det bevidsthedsmønster, som man har i Republikanske kredse i USA, men som også var en inspiration fra Indien – præcis som det også var tilfældet i 1700-tallet.

Tidligere organiserede man virksomheder med en ledelse (hoved), der overvågede arbejderne (underliv). Det er man ikke helt holdt op med; men hvis man nøjes med det, taber man i konkurrencen. Nu skal ledelse (bryst) kobles sammen med

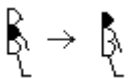
produktionen (underliv). Det skal ikke være en kontrolfunktion; men en styrende funktion, der går foran. Ledelsen skal opfange problemer, så snart de mødes. Og enten skal man straks styre udenom, eller også skal der straks findes veje til at komme igennem vanskelighederne. Her er ikke brug for det store overblik (hoved), for hvis man først skal skaffe det, er mulighederne forpasset. Man skal kunne vælge hurtigt og komme videre.

Tidligere var en mands seksuelle kraft (underliv) tæmmet af hans civiliserede kontrol (hoved); og det gjorde ham tam og uspændende. Han havde mistet brystets latter, sang og følelsesmæssige udbrud. Men efter skiftet handlede det om at slippe selvundertrykkelsen fra hovedet og lade underlivets kraft strømme op og blande sig med hjertets og lungernes følelser.

Der kom også en ny politikertype, der opdagede, at det ikke længere handlede om at have nogle politiske mål (hoved) om de ustyrlige kræfter i samfundet (underliv). Der var langt mere brug for, at folk oplevede ham som et helt menneske, der turde vælge ud fra sine følelser (bryst), og som turde vise sin kraft (underliv). Kun sådan blev han respekteret og beundret af vælgerne.

Med den gamle ”*moderne*” bevidsthed har politikerne (hoved) hævet sig højere og højere over naturen (underliv). Og selvom de snakker om økologi og får stadig større forståelse for økologisk problemer, bliver gabet mellem naturens overlevelse (underliv) og vores civilisation (hoved) stadig større. Men så er der flere og flere, der har skiftet til den ”*postmoderne*” bevidsthed. De tror ikke længere på, at vi bare skal have mere forskning og viden (hoved). Vi skal mærke (bryst), at vi er en del af naturen (underliv). Kun sådan får vi en bevidsthed, som varigt kan genskabe naturens balance.

Ny kvindelighed

 Venstre sides bevidsthed er også skiftet. Tidligere mærkede man meget sine følelser (bryst). Nu er man mere tilskuere (hoved). Til gengæld er der mange, der nu oplever spiritualitet. De (hoved) kigger på sig selv (bryst/underliv) og oplever, at de er produkt af fortiden eller af alle universets kræfter.

Med den nye bevidsthed ser en kvinde (hoved) sig selv (bryst og underliv) udefra. Hendes krop er i sig selv intet. Den bliver kun noget i kraft af andre. Når en mand derfor tager hende og gør hende til ”rigtig

kvinde", oplever hun en ægthed og oprindelighed. Her skal manden blot udfolde sig spontant uden at tage hensyn til hende på forhånd; så føles det rigtigt i kroppen.

Reklameindustrien forstår at udnytte dette energimønster. De ved, at en kvinde ikke føler sin krop som noget i sig selv, men at hun skal iklædes sin kvindelighed. Et dameblad havde f.eks. en artikel med overskriften: "*Ann er blevet en ny kvinde - væk med de lange bluser.*" Sagen var, at hun var begyndt at bruge korte bluser. Men hele artiklen handlede ikke om, at hun havde skiftet tøjmode; men at hun var blevet en anden kvinde.

Med den nye bevidsthed skal der gøres meget mere ud af udseendet. Håret skal plejes med særlige produkter, øjenbrynene skal plukkes, øjenvipperne skal farves, kinderne skal fremhæves med kindrødt, halsen skal masseres, brysterne skal trænes, albuerne skal gnides ind i olie for at blive smidige, armhulerne skal barberes, maven afmagres, så den falder indad, balderne skal optrænes, så de bliver faste, hårene skal barberes af ved trussekanter, knæene skal blødgøres med salver, benene skal barberes, fødderne skal indsmøres, tåneglene skal lakeres.

Den kunstige hud, som kvinden påsmører sig, opnås også ved tøj. Når hun tager tøj på, tager hun sin kvindelighed på; men tøjet dækker ikke ansigtet og hænderne. Så i ansigtet bruges dagcreme, pudder, øjenskygge og lidt farve samt læbestift. Og på hænderne files neglene i en fremstrittende bue, hvorefter de males røde.

Senere er det også blevet populært med kosmetiske operationer. Der tilbydes læbeforstørrelse, rynkebehandling, brystforstørrelse, ansigtssløft, fjernelse af poser under øjnene, opstramning af maven, fjerne modermærker mm. De unge kvinder i dag ved ikke, hvordan et normalt bryst ser ud. De tror, at det skal strutte; og derfor tror de, at deres eget bryst er forkert. Så brystoperationer er blevet helt normalt.

De fleste kvinder føler sig nøgne, hvis de ikke får makeup på. De føler, at deres øjne forsvinder, hvis de ikke maler sorte kanter rundt om øjnene. Mange af dem synes også, at de kun kan være sig selv, hvis de har ringe på fingrene og armbånd om håndleddene, halskæde og øreringe. Og hvis de ikke har noget bestemt tøj på, kan de heller ikke føle sig tilpas. Identiteten i bevidsthedsmønstret udgøres af kvindens overflade. Hun ser på sig selv. Og her oplever hun sit *jeg*.

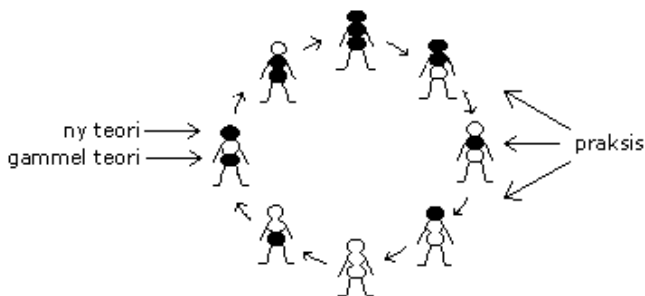
Maoisme

Mao Tse-tung (1893-1976), som blev den kinesiske revolutions ledende teoretiker og organisator, begyndte i midten af 1920'erne at læse om europæisk marxisme. Og det medførte, at Mao lidt efter lidt ændrede hele den kinesiske tankegang.

Da Mao læste Karl Marx, opdagede Mao, at der særligt var ét bevidsthedsmønster, som han blev betaget af, fordi europæerne brugte det til at blive klogere. Det er det gamle græske mønster,

hvor man har to energipoler i kroppen (underliv og hoved), men som også via nervetrådene giver to energipoler i hjernen, så man får en 2-polet bevidsthedsstruktur, hvor man kan have to adskilte bevidstheder samtidig og sammenligne dem.

Men Mao var også klar over, at den europæiske tankekonstruktion var dårlig, fordi den bare byggede tanker ovenpå tanker, uden at man nogensinde kunne finde ud af, om det var konstruktivt eller ødelæggende. Derfor kombinerede han denne bevidsthed med den traditionelle kinesiske bevidsthed, hvor man konstant kører rundt mellem alle energimønstrene og deres bevidstheder. Mao kaldte det at skifte mellem teori og praksis. Processen er: 1) Man får en ny idé eller teori. 2) Man udfører den i praksis. 3) Man høster erfaringer, hvilket bliver til en ny idé eller teori. 4) Man sammenligner så den nye teori med den gamle – og *herved* bliver man klogere, så man er sikker på at opbygge visdom i stedet for dumheder. Man skal altså ikke veksle mellem teori og praksis. Man skal udføre processen sådan: teori-praksis-teori-analyse. Og i næste runde: teori-praksis-teori-analyse osv.

Her i Europa blev man i 1970'erne også inspireret af Maos tanker; og i kulturrevolutionære kredse begyndte man også at snakke om at veksle mellem teori og praksis. Men det blev til en veksling mellem en praksis-

løs teori og en teoriløs praksis. Man byggede mere ovenpå sine teorier og troede, at man blev klogere, hvor man reelt blev dummere på et højere niveau. Jeg begyndte at studere Maos teori-praksis-model i 1972; men det var først i 90'erne, at jeg for alvor forstod den.

Mao fik først den idé, at man skulle lære at bruge kul til at lave stål. Alle landsbyer begyndte derfor at lave stål. Det meste af det egnede sig dog ikke til noget som helst. Og bønderne forsøgte dyrkningen af fødevarer, så millioner døde af sult. *"Det var jo ikke godt,"* sagde Mao; men han sagde også, at det var en nødvendig læreproces for at udvikle den nye bevidsthed. Og kineserne fik lært, at man godt kan lave stål, men at man skal lave det af god kvalitet malm. Fordi mange kinesere døde af sult, fik Mao den idé, at man skulle dræbe alle fuglene, fordi de spiste en del korn. Herefter løb alle kineserne rundt efter fuglene, indtil fuglene blev så udmattede, at de lod sig fange og blive dræbt. Men herefter kom der flere insekter, som ødelagde mere korn end fuglene. Og igen døde millioner af kinesere af sult. Det var jo ikke godt. *"Men nu har vi lært, at fugle er nødvendige i naturens husholdning,"* sagde Mao. Han gav også signal til, at de forstokkede universitetsprofessorer, læger og embedsmænd skulle afskaffes; og mange blev myrdet. Men så stod pludselig nogle studenter på et hospital og skulle hjælpe en vanskelig patient; og det kunne de ikke. Men så lærte kineserne, at det var godt, at der var kloge og erfarne folk. Mao kaldte hele processen at opbygge en ideologi – og det var både omkring produktion, politik mm.

De fleste her i Vesten anser Mao for en tyrant, der var skyld i millioner af kineseres død. Men kineserne anser ham for en stor reformator, der har ændret kinesisk bevidsthed. For selvom det kostede mange menneskeliv i starten, har kineserne fortsat den bevidsthedsmæssige proces.

Management

Her i Europa blev arbejdere indtil 1960 betragtet på lige fod med råvarer og maskiner. Men det medførte ofte et spild i råvarer på op mod 20 %. Men da især Japan kom ind på det kapitalistiske marked, blev de vestlige virksomheder udsat for en hård konkurrence, fordi japanerne havde et spil på under 5 % - eller som de selv sagde 0 %.

Derfor begyndte virksomhedsledere i Vesten at tage til Japan og Kina for at studere deres form for organisation og ledelse. Og det har ændret

Vestens form for management ganske meget. Som vi nu skal se, handler det om at bruge flere af energimønstrene og deres bevidstheder.

Jeg sætter nu navne på energimønstrene. Og selvom forklaringerne her er overfladiske, giver teksten også bud på, hvad de enkelte energimønstres bevidstheder kan bruges til.

I 1979 skrev Ichak Adizes bogen ”*How to Solve the Mismanagement Crisis*” (”*Lederens faldgruber*”), som faktisk beskriver 4 forskellige ledertyper svarende til de mandlige energimønstre. Ideelt set skal en leder beherske alle 4 energier; men i praksis – her i Vesten - er det ofte sådan, at den enkelte leder kun behersker én, i sjældne tilfælde måske 2 eller 3, men aldrig alle 4. Derved opstår mis-management. Og Adizes’s løsning herpå er at sammensætte et ledelsesteam, hvor lederne skal supplere hinanden og tilsammen beherske alle 4 energimønstre.

Den første ledertype svarer til territorie-energien. Det handler om at værne om virksomheden (underliv). En sådan leder har ikke tid til andre (bryst og hoved) og ikke tid til møder. Han får andre til at overtager alle opgaverne. Og han ser på de resultater, som er høstet. Opmærksomheden er på situationen her og nu. Og det handler altid om at beskytte virksomheden og sikre overlevelse på markedet.

Den anden ledertype svarer til analyse-energien. Sådan er den traditionelle ledertype – svarende til det stivnede energimønster i europæisk kultur. Her tænkes i organisation, overordnede (hoved) og underordnede (underliv), opdelinger, procedurer, sammenlignende kontrol, regnskab for fortiden (underliv) og budgetter for fremtiden (hoved).

Den tredje ledertype svarer til udlevelsens-energien. Her kæmper lederen med det problem eller den idé, som lige er opstået. Han slipper selv – og får andre til at slippe alt (hoved), hvad de er i gang med og får dem til at hjælpe sig. Det handler om at smede, mens jernet er varmt. Og det handler om at overkomme forhindringer og opnå resultater. Og så bruger man alle sine kræfter (underliv) og sine sociale relationer (bryst) til at opnå så meget, som man magter.

Den fjerde ledertype svarer til skaber-energien. Denne ledertype er som en far, der koordinerer og integrerer alting (hoved, bryst og underliv) i virksomheden. Denne ledertype stræber efter enighed og kompromiser; og hans mål er at skabe et fællesskab.

Adizes beskriver også ledertyper, der kan mere end ét energimønster – og får så en række kombinationer.

I midten af 1980'erne introducerede man begrebet værdiledelse, som knytter sig til enheds-energien, hvor *hele* virksomheden opfattes som én stor familie (bryst). Idéen var, at medarbejdere skulle identificere sig med nogle fælles værdier, som alle skulle kæmpe for at realisere. Generelt handlede det om at få arbejderne til at bruge familiebevidstheden på arbejdspladsen, så de ville yde lige så meget for virksomheden, som de ydede til familien.

Hvis man opfatter det som et skift fra højre til venstre kropsside i det traditionelle vestlige energimønster, kan det beskrives sådan:

Skift fra til

Organisation	Hierarki	Netværk
Styrke	Stabilitet	Forandringer
Kultur	Tradition	Kropslighed
Ledelse	Dogmatisk	Inspiratorisk
Kvalitetskrav	Bedst muligt	Ingen kompromis
Forventninger	Sikkerhed	Personlig vækst
Status gennem	Titel og rang	Være sig selv
Ressourcer	Penge	Information
Motivation	Tjene mere	Realisere sig selv

Den individualistiske betragtning blev hurtigt afløst af eller suppleret med begrebet teambuilding, hvor man indførte små grupper på størrelse med en familie. Og for at tilfredsstille dem, der på arbejdspladsen stadig kun anvendte analyse-energien, beskrev man teambuilding som en metode:

- Man skal finde formålet med teamets arbejde.
- Man skal finde mulighederne og begrænsningerne for teamet.
- Man skal finde ud af, hvordan man bruger hinandens ressourcer.
- Man skal opbygge og styrke relationerne i teamet.
- Man skal koordinere teamet med resten af organisationen.

Man fandt også på en bedre måde til at snakke med sine underordnede medarbejdere. I USA kalder man det for "Appreciative Inquiry" (anerkendende spørgsmål). Her i Danmark snakker man om "systemisk ledelse".

Fællesskab bliver skabt af det, man siger til hinanden. Normerne bør derfor være, at man skal lytte til alle, ikke afbryde, tale respektfuld, acceptere uenighed, finde styrke i forskellighed osv. Det vil give samarbejde, tillid, ansvarlighed, åbenhed og udvikling – og dermed en mere effektiv virksomhed.

Men det virker jo kun, hvis man trækker i retning af samme mål. Magt og vilje snakker man aldrig om, fordi man antager, at alle ofrer sig for virksomheden. Man undlader også at bruge ordet *hvorfor*. Man nøjes med ordene *hvad, hvem, hvordan og hvornår*.

Hvad har mest påvirket dig? Hvordan håndterer I uenighed i jeres gruppe? Hvilke sammenhænge kan du se? Hvad håber du på, at en ny kollega kan bidrage med? Hvad ville du foreslå ham, hvis du kunne give ham et godt råd?

For 10-15 år siden havde de fleste store virksomheder kun én personalechef og måske nogle få assistenter; men i dag er det vokset til en stor HR (Human Resource) afdeling, som ofte består af 10-20 mennesker, der hjælper den enkelte ansatte med hans videre personlige uddannelse og tilfredshed med sit arbejde.

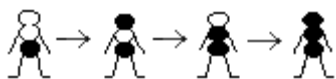

Det handler om at bruge samlings-energien, så man hjælper de enkelte ansatte med at få tanker (hoved) og følelser (bryst) til at hænge sammen. Deres kropslige vilje (underliv) snakker man ikke om.

Den amerikanske managementforsker Peter Senge udgav i 1990 bogen: *'The Fifth Discipline: The art and practice of the learning organization'* ("Den femte disciplin: den lærende organisations teori og praksis"). Det handler om, hvordan individ og gruppe kan lære sammen, så man hen ad vejen bliver dygtigere til at udføre sit arbejde. Den femte disciplin beskrives som "systemtænkningen", der skal integrere de fire øvrige discipliner inden for den lærende organisation: personlig beherskelse, mentale modeller, fælles visioner og teamlæring.

Senge definerer den lærende organisation sådan – idet jeg i parentes har skrevet de energimønstre, som bruges:

En organisation, hvor alle til stadighed øger deres evne til at skabe de resultater, som de virkelig ønsker at opnå (*analyse-energien*) – hvor organisationen opmuntrer til nye måder at tænke på (*territorie-energien*), hvor den kollektive vision (*skaber-energien*) om at skabe det bedste er sat på fri fod (*udlevelsens-energien*), og hvor alle til stadighed lærer, hvordan man skal lære sammen (*territorie-energien*, *analyse-energien*, *udlevelsens-energien* og *skaber-energien*).

Senge har lært af Østens management – og beskriver altså en proces gennem de 4 mandlige energimønstre.

Den danske direktør Finn van Hauen har også skrevet om den lærende organisation; men han synes, at ovenstående har for mange udsagn – og har omdannet teorien til nogle principper for samarbejde. Og hele hans tankegang befinder sig inden for analyse-energiens bevidsthed.

I de allerseneste år er der virksomheder, som også inddrager hengivelses-energien på arbejdspladsen. Man har fundet ud af, at det øger effektiviteten gevaldigt, hvis man tillader, at medarbejderne nogle gange trækker sig lidt tilbage og bliver tilskuer (hoved) til, hvad der foregår. Man skal ikke kræve, at de er engageret hele tiden. Hvis de ind imellem får lov til at slippe ansvar og selvkontrol, vil de efterfølgende yde meget mere.

Man har også opdaget, at medarbejdernes indsats øges, hvis de midt på dagen tager en lur eller mediterer, så tanker (hoved), følelser (bryst) og kræfter (underliv) slapper helt af – altså inddrager modtager-energien.

Konklusionen er, at hvis man ikke bruger alle energimønstrene, bliver man ineffektiv. Men selv på de virksomheder, hvor medarbejderne – mellemlagene og overklassen - nu bruger alle energimønstrene, er der ingen bevidsthedsmæssig sammenhæng. Der er forskellige situationer, og til hver situation bruger man et af energimønstrene – og glemmer det så, når man skifter til en anden situation.

Når man så efter arbejdstid kommer hjem til kæresten, oplever man det som en spændetrøje, hvor man er låst fast i det gamle europæiske energimønster med to modsatrettede bevidstheder, hvor der ikke synes nogen mulighed for at udvikle sig.

Inden for stat og kommune er der heller ikke sket nogen udvikling væk fra et gamle europæiske energimønsters bevidsthed. Ganske vist var der i Danmark en anti-korruptions proces i 1980-90'erne – specielt indenfor staten. Men det ændrede ikke på brugen af bevidsthedsmønstrene.

Diskurs teori

Michel Foucault (1926-84) var en af de franske socialister, der kaldte sig maoister. Han kendte ikke til energimønstrene, men han var klar over, at bevidstheden foretog cirkelprocesser. Foucault udgav i 1961 «*Histoire de la folie à l'âge classique - Folie et déraison*» ("Galskabens historie i den klassiske periode"). Han tog udgangspunkt omkring år 1500, hvor spedalskheden var ved at ophøre. Man havde systematisk udvist de spedalske fra byerne. Og hvis de ikke kunne gå, bar man dem udenfor, så de kunne ligge og dø på en mark. Denne tankegang med at udvise mennesker, blev nu videreført, så alle ikke-normale også blev udvist. Gale mennesker, som tidligere blev accepteret som landsbytosser, blev nu uddrevet. I starten blev de bare konstant sendt videre; men efterhånden begyndte man at spærre dem inde. Der var ikke tale om nogen straf eller behandling. De skulle bare væk fra det normale samfund. Hvis de blev for aktive og opførte sig aggressivt, gav man dem kolde bade, eller de blev spærret inde i beholdere, så det kun var deres hoved, der var fri. Man prøvede også at placere dem i nogle apparater, der blev snurret hurtigt rundt for at passivisere dem.

Nogle af de gale blev behandlet som dyr. De blev bundet eller lænket i noget, der lignede en stald. Om vinteren kunne der være frost. Men de havde kun noget halm til at beskytte sig med. Hvis de gale ikke gjorde, hvad man sagde, blev de pisket. Man mente, at de gale var nogle væsner, hvor det menneskelige var forsvundet. De var overgået til at være dyr.

Foucault mente, at der i 1400-1500-tallet opstod en bevidsthed, hvor det europæiske menneske hævede sig op over det dyriske i sig selv. Jeg er enig; men jeg mener, at bevidsthedsstrukturen allerede eksisterede. Efter min opfattelse kom der bare en social proces, hvor man

bevidsthedsmæssigt fik en adskillelse mellem en fornuftsbevidsthed (hoved) og en dyrisk bevidsthed (underliv). Men Foucault mente altså, at selve det to-polede bevidsthedsmønster opstod i disse år.

I 1963 skrev Foucault bogen «*Naissance de la clinique - une archéologie du regard médical*» ("Klinikkens fødsel"). Efter den borgerlige revolution i 1789 kom der klinikker og sygehuse for de fattige. De medførte, at lægerne nu kunne forholde sig mange patienter; og så begyndte man at registrere sygdomstegn. Hvis en patient havde nogle bestemte symptomer, var der sandsynlighed for, at patienten havde en bestemt sygdom. I stedet for at hjælpe patienten, vendte lægerne sig nu mod at afhjælpe sygdommen.

Foucault så her, at der var en lighed mellem filosofferne og lægerne. Filosofferne havde teorier, som beskrev virkeligheden. Og lægerne havde tegn eller symptomer, som beskrev sygdommene. Teorierne og symptomerne fik hermed et selvstændigt liv.

Foucault erkendte hermed, at "samfundsbevidstheden er ændret". Tidligere havde man en læge (hoved) og en patient (underliv). Men de nye samfundsinstitutioner, klinikker og sygehuse gjorde, at man fik sygdomme (hoved) og symptomer (underliv). Lægen kiggede ikke på patienten. Han undersøgte en lang række patienter og kiggede på, om de havde samme symptomer. Selve sygdommen ses ikke. Der eksisterer kun symptomer. Sygdommen eksisterer kun i sproget.

Nu hvor lægerne i fællesskab havde fået overblik over symptomer og givet navn til sygdomme, blev de gale ikke længere betragtet som dyr, men som syge. De levede herefter i særlige asyler, hvor de skulle behandles. Her anvendte man dels straf med pisk, kolde styrtebade, fratagelse af mad osv. Og dels psykologisk hjælp, hvor de skulle lære at identificere sig med fornuften (hoved), der kunne styre og kontrollere deres ufornuft (underliv). De kom under konstant overvågning. Deres ord og handlinger blev bedømt. De var (og er) blevet ofre for psykologers og psykiateres behandlinger.

Den nye bevidsthed om sygdomme, som altså var socialt skabt, ændrede, hvordan man behandlede de gale. Fra at betragte dem som dyr blev de nu betragtet som syge mennesker.

I 1966 skrev Foucault bogen «*Les mots et les choses - une archéologie des sciences humaines*» ("Ordene og tingene"). Bogen handler om

”ordene” (hoved) og ”tingene” (underliv). Han skrev, at der er ideologiske og institutionelle rammer for, hvad man i en bestemt historisk periode *kan* tænke. Han mente, at der til enhver tid er nogle samfundsinstitutioner, der skaber bevidsthed. Og beviset er netop de gales historie, hvor de først blev accepteret som landsbytosser, så blev de dyr - og til sidst blev de patienter. I bogen forsøgte han at vise en tilsvarende udvikling indenfor kunst og økonomi.

Foucault generaliserede så. Historisk er der først noget usynligt (underliv). Men ved at sætte sprog på, opstår der noget synligt, som Foucault kaldte signatur (hoved). Det er altså sproget, der trækker disse fænomener ud af mørket og gør dem til noget.

Jeg er ikke uenig. Jeg har for eksempel beskrevet 8 nye begreber (energimønstrene), og de trækker noget frem, så det bliver synligt. Og dermed begynder de at eksistere. Jeg mener så, at de altid har eksisteret – også inden, jeg fik øje på dem. Men Foucault mente, at hans objekter ikke havde nogen eksistens, før der blev sat sprog på. Og det så han i lægevidenskaben omkring år 1800, hvor sygdommene og behandlingerne opstod, og hvor det var tydeligt, at sygdommene var ligeså meget socialt skabt, som de var skabt af noget biologisk.

Foucault mente, at han helt havde forladt analyse-energiens bevidsthed – og var skiftet til udlevelsens-energiens bevidsthed. Men han blev mødt med en videnskabelig kritik, hvor han måtte indrømme, at hans teori var ufuldstændig. Sagen er jo, at der er et subjekt. Og ergo må der også være et objekt. Det opleves tydeligt i analyse-energien. Men denne oplevelse er der ikke i udlevelsens-energien. Der er en svag ladning i hovedet, så man godt kan fornemme, hvad man har omkring sig. Men egentlig oplever man bare en proces.

I 1969 skrev Foucault bogen «*L'archéologie du savoir*» (“*Vidensarkæologien*”). Foucault startede med at konstatere, at den vestlige kultur ikke er et produkt af en fortløbende positiv udvikling - sådan som marxisterne forestiller sig. Foucault beskriver, at det er noget *inde* i selve bevidstheden (energimønstrene). Han vidste, at bevidstheden kan ændre sig – og derfor mente han, at analyse-energiens stivnede bevidsthed ikke svarede til den sociale virkelighed. Og han definerede så begrebet

”ytring” (*énoncé*), som er den bevidsthed, der kan opstå, når den sociale virkelighed ændres.

En ”ytring” i denne sammenhæng er ikke det at sige noget. En ”ytring” er det bevidsthedsindhold, der manifesterer sig, *hvis* der altså er erkendt noget. For så iagttager man det, man har ”ytret”, og det giver anledning til videre sociale og erkendelsesmæssige processer. Vidt forskellige begreber kan godt udgøre en identisk ”ytring” eller ligge nær hinanden. Men de skal dog tilhøre samme ”domæne” eller ”felt”.

Processen kører igennem nogle erkendelsesrunder. Når en ny bevidsthed er på vej, sker det efter en runde – og her befinder det nye sig på et ”*førbegrebsligt*” niveau. Så kommer næste runde, hvor der er nogle, der kommer med en ”ytring”. Det er normalt samfundsinstitutioner, som skaber disse ”ytringer”. Det er ikke nødvendigvis kendte institutioner. Ofte er det nye spirende grupper, som senere bliver til etablerede institutioner. Her kan man så analysere, hvem der ytrer sig, deres indplacering i samfundssystemet samt personernes forhold til et domæne (emneområde).

Efter endnu en runde opstår så et diskursobjekt. Diskurs betyder ”*det, man snakker om*”. Og Foucault mente her, at det skal være noget, som et stort flertal i samfundet snakker om. Hvis det kun er en mindre gruppe, er det *ikke* et diskursobjekt.

Foucault frasagde sig analyse-energiens sprog, idet han ikke interesse-rede sig for logikken, den sproglige korrekthed (grammatik), sprogets sociale struktur eller relation til handlinger samt de faktiske sproglige udsagn. Og han tog afstand fra den traditionelle videnskab med analyse-energiens bevidsthed, hvor man hele tiden fortolker det, der siges eller skrives – for at få det til at passe til en overordnet teori.

I stedet mente han, at man skal fokusere på, hvorvidt noget rent faktisk er sagt eller skrevet. Altså om der har været en ”ytring”, der har skabt et ”*diskursobjekt*”. Og det interessante er så at studere flere erkendelsesrunder i forlængelse af hinanden og se på, hvordan disse ”ytringer” ændrer sig – og så relatere dem til samfundets øvrige processer.

Foucault påviste, at der er en sammenhæng mellem viden og magt. Samfundets magthavere forsøger at definere, hvad der er sandt – og hvilken viden, man bør have. Og andre grupper kan udøve en magt, hvis de har en viden.

Samfundsvidenskab

Foucault har givet anledning til, der i dag er 2 forskellige samfundsvidenskabelige institutter.

På nogle universiteter dyrker man samfundsvidenskab efter den gamle metode, hvor man ”sitter” oppe i hovedet og studerer den kropslige virkelighed. Her følger al tankegang analyse-energiens struktur.

Og på andre universiteter dyrker man så samfundsvidenskab ud fra Foucaults diskurs teori, hvor man beskriver, hvad der foregår i samfundet. Og det følger udlevelsens-energiens tankegang.

De to videnskabsretninger kritiserer hinanden for at være uvidenskabelige. De har hver deres metode, som de mener, man skal følge, hvis noget skal kaldes videnskabeligt. Den viden, som der er i nærværende bog, hvor alle energimønsters bevidstheder inddrages, er derfor uvidenskabelig - ifølge de to ovennævnte videnskabsretninger, fordi jeg ikke kun benytter analyse-energiens og udlevelsens-energiens bevidsthed – men benytter alle 8. Nogen vil kalde min tankegang for animalisme, hvor man overfører kroppens strukturer til sine tanker.

Min metode går ud på at beskrive energimønstrene – og så via fortællinger om forskellige kulturer og forskellige samfundsprocesser demonstrere, at der er en overensstemmelse mellem energimønstrene og menneskers bevidsthed. Den enkelte kultur er stivnet i et bevidsthedsmønster, fordi man har fået en indsigt og klarhed ved at bruge bevidstheden i overensstemmelse med et eller flere af sine egne kropslige strukturer. Det har så medført, at man har tilpasset det sociale liv efter disse mønstre. Og det har igen medført, at man har fået et indhold i bevidstheden, som passer til disse mønstre.

Dekonstruktion

Udgangspunktet for den europæiske tankegang er, at hjernen er en slags tom sæk, når man bliver født – og den fyldes så langsomt op med bevidsthed.

Det sker ved, at man (én bevidsthedspol) iagttager et objekt (en anden bevidsthedspol). Det er kun analyse-energien, der har to bevidsthedspoler. Og med den er det så, at man (hoved) iagttager

et objekt (underliv). Jacques Derrida (1930-2004), som var elev af Foucault, begyndte at udforske denne bevidsthed. Han erkendte, at vores bevidsthed er to-polet: sand/falsk, det samme/forskellig, ånd/materie, væren/intet, kultur/natur, liv/død, god/ond. Traditionelt mener filosoffer, at der har været en bestemt historisk udvikling fra dyr til menneske. Først var der nærvær, og siden kom bevidsthed, der kunne kigge på verden. Men Derrida mente, at bevidstheden fra starten har været to-polet.

Et af Derridas begreber er ”*supplément*”. Hvis man ligger og har samleje, føler man med analyse-energien sine kønsdele (underliv); men man har også en fantasi (hoved). Hvis man ikke har en seksuel fantasi, vil man måske have en fantasi om morgendagens arbejde. Man kan *ikke* vælge *ingen* fantasi. Så derfor er den seksuelle fantasi (hoved) ikke noget, der trækker én væk fra nærværet (underliv). Den gør det faktisk muligt at være mere nærværende. På dette tidspunkt i Derridas liv, kendte han kun til analyse-energiens bevidsthed.

I 1962 skrev Derrida «*Introduction de l'Origine de la géométrie d'Edmund Husserl*» (*Introduktion til geometriens oprindelse af Edmund Husserl*). Bogen handler om kritik af filosofen Edmund Husserl (1859-1938). De to herrer havde samme grundsyn; og det udgør deres problem. De mente, at al tankegang er udviklet af mennesker historisk. Og derfor opstår der det problem, hvem der startede med at tænke. Det er uinteressant, så længe tanker blot er konstatering af, at der står et træ. Det begynder at blive interessant, når man for eksempel begynder at tænke geometri. Og spørgsmålet er, hvordan kunne det lade sig gøre?

Når man kender til energimønstrene, er svaret ligetil. Man indtager enheds-energien i venstre kropsside, så man har et *jeg*, der kigger på højre kropsside, hvor man indtager analyse-energien, som rummer to bevidsthedspoler, som man sammenligner. Men for Husserl og Derrida eksisterede kun analyse-energiens bevidsthed.

Og når man kun har analyse-energiens to bevidsthedspoler, mangler man hele tiden en tredje pol til at forklare, hvordan det hele begyndte. Man kan kun forklare, at man får en viden (hoved) ved at studere et objekt (underliv) - og at man derefter får en ny viden (hoved) ved at studere den gamle viden (underliv) – og at man gennem den historiske udvikling sådan bliver klogere. Men hvis der kun eksisterer sådanne to poler, hvordan kunne så det allerførste menneske tænke geometri, hvor

han (hoved) kiggede på to elementer og sammenlignede dem. Med to bevidsthedspoler kunne han jo kun kigge på ét element (underliv), fordi den anden bevidsthedspol jo var ham selv, der kiggede.

Når man kun har et *jeg* (hoved), der beskriver et objekt (underliv), er dette objekt altid noget konkret, der er knyttet til *jeg*'et. Så hvordan opstår abstrakte begreber? Når jeg (hoved) ser en løve (underliv), er det en konkret løve. Men hvordan opstår *begrebet* løve? Det kan kun ske, hvis jeg (første bevidsthedspol) kigger på en løve (anden bevidsthedspol) og sammenligner løven med andre dyr (tredje bevidsthedspol). Der skal altså 3 bevidsthedspoler til; men man har kun 2 – mente Husserl og Derrida. Husserls ”løste” problemet med at mene, at sproget i sig selv udgør noget levende, der kan fungere som det, der kigger på noget. Derrida byggede videre på Foucault og mente, at erkendelsesprocessen tog noget tid. Først iagttog man 2 ting. Så var der en tidsmæssig ud-sættelse, hvor indholdet i bevidstheden på en eller anden måde over-levede. Og så kunne man igen iagttage 2 ting.

I 1967 udgav Derrida «*De la grammatologie*», «*La voix et le phénomène*» og «*L'écriture et la différence*» (”*Om grammatologi*”, *Tale og fænomener, Skrift og forskel*). I de 3 bøger undersøgte han Europas vigtigste filosoffer og opdagede, at de fleste hang fast i analyse-energiens bevidsthed.

Dog så han, at Freud, Nietzsche, Heidegger og Kierkegaard knyttede an til enheds-energiens tankegang. I bogen «*L'écriture et la différence*» skrev han, at Nietzsches og Heideggers tankegange (enheds-energien) handlede om en bevidsthed, som var før Platons tankegang (analyse-energien).

I bogen «*De la grammatologie*» udviklede han sin tankegang. Hvis man tænker 2500 år tilbage, er der en mand, der ser en ko (underliv), og som tegner et symbol (hoved), der betyder ko. Lidt senere bruger han analyse-energiens to bevidsthedspoler på en ny måde. Han (hoved) kigger på symbolet (underliv) og laver nu symbolet om, så det bliver et tegn, der betyder en lyd, som kan genbruges og indgå sammen med andre lyde og dermed betyde noget nyt. Hans søn (hoved) kigger nu på alle tegnene og laver en grammatik (hoved), hvorved alle tegnene kan betyde noget

forskelligt, alt efter hvordan man bruger dem. Når vi (hoved) så i dag kigger ned på den ydre virkelighed (underliv), kan vi bruge nogle tegn – bogstaver, begreber, sætninger – til at betegne eller beskrive, hvad det er, vi gør.

Ligesom Foucault gjorde det i sin analyse om de sindssyge, så Derrida nu, hvordan sproget forvandler sig gennem tiden. I forordet til «*De la grammatologie*» afstak Derrida banen. Filosofer har tidligere ment, at skrift bare var en overbygning på det talte sprog, og at logikken byggede på det talte ord. Men skriften har været der fra begyndelse af hele den vestlige kulturs historie. Vi har ikke kun et primitivt lydssprog. Vi har også et skriftsprog. Og det har været der, lige siden vi begyndte at anvende analyse-energiens bevidsthed.

Dette skriftsprog har så udviklet sig langsomt gennem tiden. Først betød ordene noget konkret. Så blev det mere abstrakt, men knyttede sig stadig til noget socialt.

Lad os nu vende tilbage til Derridas hovedproblem. Der skal tre bevidsthedspoler til for at udvikle abstrakte begreber, og man har kun to (med analyse-energien). I bogen «*La voix et le phénomène*» afsløres ”løsningen”. Først iagttager man (hoved) noget (underliv). Og så er der en tidsudsættelse, inden man (hoved) iagttager sin egen bevidsthed (underliv). Derrida var klar over, at den ydre verden og sanseapparatet ikke spiller nogen rolle her; det hele foregår inde i bevidstheden.

Og hvad er det så, der sker? Den bevidsthed (hoved), som man først har, *destrueres* i en proces - og så *konstrueres* der en anden bevidsthed (hoved). Hele processen kaldte han *dekonstruktion*.

Han fandt også på begrebet ”*différance*”. Det betyder tidlig og rumlig adskillelse. Det minder om ”différence”, der betyder forskel. Når man udtaler det på fransk, lyder det ens. Men på skrift skifter e til a. Og det er, fordi skriftsproget indgår i erkendelsesrunden, mente Derrida. Man bruger sine to poler – og skriver så ned, hvad en tredje pol kunne have fastholdt. Og så kan man fortsætte.

I begyndelsen af 70'erne opdagede Derrida, at mange kvinder skiftede bevidsthed til analyse-energiens bevidsthed. De fik en mandlig tankegang. Og dermed erkendte han, at der også eksisterer en kvindelig tankegang, som er enheds-energien.

Han blev mere og mere fascineret af, at man kunne erkende virkeligheden på en helt anden måde med enheds-energien end med analyse-energien, som var den eneste, han kendte tidligere. Især begyndte han at læse i Biblen, og opdagede, at den gamle jødiske bevidsthed netop havde enheds-energiens struktur.

Derrida endte op med at mene, at man kunne indtage mange forskellige bevidsthedsmønstre, og at hver af dem gav forskellige opfattelse af virkeligheden.

Disse 2 franske filosoffer – Foucault og Derrida – var dem, der skabte en kulturrevolution indenfor samfundsvidenskaberne, fordi de forkastede, at bevidsthed kun tilhørte analyse-energiens struktur. De nåede dog kun til et skift til udlevelsens-energiens bevidsthed (Foucault) og enheds-energiens bevidsthed (Derrida).

Bevægelsen døde

Når jeg tænker tilbage på 70'erne, er det tydeligt, at alt det progressive begyndte at stivne efter 1975. Jeg mener, at der var 5 årsager. Den første er, at der var stor forskel på mænd og kvinder dengang. Jeg husker, hvem det var, der var med i de progressive kredse, som satte dagsordenen. Vi unge mænd kom fra arbejderklassen, og vi havde visioner om at leve i fællesskaber. De unge kvinder kom fra akademikerhjem, og deres oprør rettede sig mod den gamle kvindeundertrykkelse. De syntes, det var lidt vovet men interessant at leve mere kollektivt; men når det kom til stykket, drømte de om en kernefamilie, hvor kvinder var ligestillede med mænd. Derfor var der mange konflikter i parforholdene. Og de endte alle med skilsmisser. Jeg kan for mit indre blik stadig se nogle af de mænd, som holdt taler ved demonstrationer. De snakkede om et fællesskabs-samfund. Men når de ikke engang kunne finde ud af det med deres kæreste, hvordan skulle de så kunne finde ud af det flere mennesker? Deres taler blev mere og mere abstrakte.

Den anden årsag var de venstreorienterede. De mente jo, at hele venstre sides bevidsthed var kunstigt skabt af kapitalisterne. Når man skulle forklare noget, skulle man bruge sin hjerne (hoved) og studere den materialistiske og kropslige virkelighed. Og der kom flere og flere teorier, som blev mere og mere abstrakte. Til møder var der nogle, der kunne argumentere i timevis og forklare næsten alting. Men et flertal magtede ikke at høre teorierne og idéerne. For de sad og mærkede deres

indre *jeg* i venstre side – og trængte desperat til, at det var dette *jeg*, der kunne realisere sig selv. Og i begyndelse af 80'erne skete det så, at ingen mere gad høre på de venstreorienteredes teorier.

Den tredje årsag var, at man oplevede en masse problemer. Ikke om den del af bevidstheden, som man selv identificerede sig med – men om den del, som de politiske modstandere var stagneret i. Og derfor handlede snakken meget om, hvad man *ikke* skulle. De tanker om, hvad man skulle – for at skabe et bedre samfund – blev aldrig ordentlig formuleret, fordi alting var umuligt, så længe de politiske modstandere havde deres del af magten.

Den fjerde årsag var så, at man ikke havde konkrete og detaljerede idéer og planer for, hvad man ville i fremtiden. Der var kun en abstrakt forestilling om at tage magten. Og når folk fik magten, ville alt blive godt – forestillede man sig.

Den femte årsag var ganske enkelt, at man var stivnet i det gamle europæiske energimønster og dets bevidsthed. Man havde idéer om at ændre samfundet til noget bedre. Og man forsøgte også at ændre meget, men et flertal *følte* det gamle energimønster – og *følte* derfor, at den gamle bevidsthed var rigtig, og at de nye idéer var sociale eksperimenter, som ganske vist var spændende og interessante, men som ikke duede på lang sigt. Her er vi tilbage til sociologen Durkheims iagttagelser: Lige-gyldigt hvilke sociale og erkendelsesmæssige processer, der er foregået her i Europa, havner befolkningen igen og igen i den europæiske bevidsthedsstruktur.

Allerede i begyndelsen af 1980'erne kom en reaktion. Et flertal af befolkningen var træt af de mange teorier og idéer til, hvad man skulle. Nu skulle man bare slappe af og have det sjovt. I de borgerlige ungdomspartier begyndte man at gå med slips – for at markere en afstand fra 70'erne, hvor man gik i fodformede sko, cowboybukser og sweater. Og man fik en ny intern politisk kultur. Man prøvede delvis at argumentere. Og man kunne da også opremse et par argumenter. Men et overblik og konklusion magtede man ikke. Men i stedet for at blive forlegen, begyndte man bare at grine. Og det blev helt normalt i de kredse. Når man skulle argumentere for en politisk idé, kom man med et par argumenter – og så grinte man – hvorefter man formulerede den endelige idé, selvom den ikke hang sammen med argumenterne. Den endelige idé var noget, man *følte* (venstre side) – og det var det vigtigste.

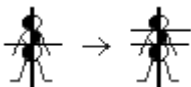
Og så syntes man, at det var fint, hvis man også havde et par argumenter (højre side).

Der var også nogle fjernsynsudsendelser, hvor en studievært inviterede en højre- og en venstreorienteret politiker i studiet for at debattere et emne. Først fik den venstreorienterede ordet og kom med et par argumenter. Men så afbrød studieværten og gav ordet til den højreorienterede. Han nøjedes med et enkelt argument og skiftede så over til, hvad han følte – og konkluderede ud fra det. Så fik den venstreorienterede igen ordet. Han var blevet afbrudt midt i en lang argumentationskæde og repeterede derfor de argumenter, han havde snakket om og tilføjede så nogle ekstra argumenter – men nåede ikke frem til nogen konklusion, fordi studieværten igen afbrød og gav ordet til den højreorienterede. Han var glad og fremsatte igen sin konklusion – og fik lejlighed til at sige den adskillige gange, inden den venstreorienterede igen fik ordet, som så blev nødt til at komme med en konklusion uden at kunne argumentere ordentlig for den.

Deperdition – den tredje bevidsthedsspaltning

Jeg oplevede noget helt nyt i vinteren 1982-83. Der skete noget med folks bevidsthed. Og i løbet af 90'erne bredte det sig til næsten alle unge mennesker. Det var en bevidsthedsspaltning, hvor folk fik deres *jeg* i hjernen, mens kroppen blev betragtet som en slags maskine.

Deperdition betyder nedbrydelse, ødelæggelse og fuldstændigt tab. Og i denne sammenhæng handler det om destruktion af den slags *jeg*, som man havde tidligere. Det minder lidt om det franske ord *deperdition*; men jeg har udskiftet *i* med *et* u.

Egentlig drejer det sig om et skift fra at føle sit *jeg* i hjertet – til at føle *jeg*'et i hjernen. Før 1980 antog man nemlig, at menneskets *jeg* befandt sig i hjertet. Og man havde ofte hjernedøde mennesker liggende resten af deres liv på særlige hospitaler. Men efter 1985 er man begyndt at opfatte hjernedød som den egentlige død. Og et hjernedødt menneske med et levende hjerte er blot et

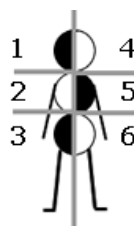
præparat, som man kan udtage organer fra og transplantere til andre mennesker.

Når man er deperduteret, kan man i kroppen enten ingenting mærke – eller også kan man kun mærke træthed, stivhed og smerte. Et billede på deperdutionens følelse er, at man befinder sig på en tømmerflåde (hjernen) midt ude på havet (kroppen). Man kan regne ud, at man må have været på et skib, der er gået ned. Men man kan ikke huske det. Man er grundlæggende set alene. Og man aner ikke, hvor man flyder hen. Et andet billede er, at kroppen er en maskine eller en robot, og at hovedet (hjernen) er en computer eller kommandocentral. Man sidder oppe i hovedet og kan ikke mærke sin krop, som nu er det, der er under halsen.

Det egentlig levende føler man i hjernen. Resten er bare noget mekanik, der skal virke. Man er ikke i kontakt med sin vilje, som er en kraft, der knytter sig til underlivet. Men man har omdefinert begrebet, så det nu betyder et valg mellem flere muligheder. Man er heller ikke i kontakt med det åndelige eller med visioner. Så udvikling er ikke længere en skabelsesproces; det er blevet til noget, der kommer, når man arbejder med det. Alt levende er således blevet til processer, der er så døde, at en computer i princippet kan overtage dem – og udføre det samme.

Forskerne er fulgt med i denne omstilling, så de i dag mener, at følelserne befinder sig i hjernen. Hvis nogen tror, at følelserne er i kroppen, er det bare en illusion, der dannes i hjernen, forklarer forskerne.

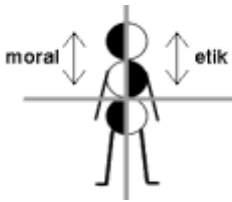
De ”normale” mennesker i dag har en 6-delt personlighed. 1) En del handler om politik, samfund og intellektuelt arbejde. 2) En anden del om café, fællesskab og tilskuer. 3) En tredje om krop og natur. 4) En fjerde om computer/mobil/sociale medier. 5) En femte om familie. 6) Og en sjette om sex. De 6 bevidstheder lever hvert deres eget liv. Enhver af dem hænger sammen med noget ude i den sociale virkelighed. Og derfor føler man noget meningsfuldt. Men der er ingen sammenhæng inde i det enkelte menneske.

Jeg hørte i slutningen af 1990'erne et radioprogram, hvor nogle unge forskere blev spurgt om, hvordan det moderne menneske er i dag. Og der blev svaret med et *vi*. Vi identificerer os ikke kun med én rolle – som for

eksempel ”jeg er slagter”, eller ”jeg er læge”. Vi har også en rolle i familien. Og så har vi en tredje rolle sammen med vennerne. Seksuelt har vi måske en rolle, hvor vi går i swinger klub lørdag aften. Og så har vi måske en religiøs rolle, hvor vi om søndagen går i kirke og skrifter til en præst. Sagen er, mente forskerne, at vi i dag kan vælge en masse. Vi har mere frihed end nogensinde, mente de. Rollerne bliver defineret af dem, der er med i de sociale fællesskaber. Og det enkelte menneske er bare glad for, at man kan bruge mange sider af sig selv. Der er også en forventning fra samfundet om, at man deltager i mange forskellige aktiviteter.

Inden deperdutionen var der en energimæssig sammenhæng mellem hoved og bryst. Den høje ladning i hovedet i højre side gav en politisk samfundsbevidsthed, og sammen med den lave ladning i brystet gav det en moralsk bevidsthed.

Det gjorde, at man kunne analysere og vurdere samfundsforhold følelsesmæssigt. Det kan de fleste ikke mere. Den politiske bevidsthed (hoved) består nu kun af et sæt tanker. Der er ikke længere nogen spirituel bevidsthed (bryst) forbundet med den. Når unge akademikere derfor i dag er ansat i den offentlige administration og skal finde på politiske løsninger, kan de kun tænke kvantitativt. Alt skal kunne måles. Enten er der for lidt eller for meget. De har ikke evnen til at tænke kvalitativt, hvor det handler om indholdet eller måden, som noget fungerer på.

Inden deperdutionen var familiefølelsen i venstre side (bryst) koblet sammen med en etisk bevidsthed (hoved). Hvis et menneske eller en familie kom i klemme mellem paragrafferne i en lov, kunne embedsmændene godt være fleksible og lade det etiske råde. Men i dag går det ikke mere; det betragtes som korrupsion og magtmisbrug. I dag skal man følge loven. Og hvis et menneske kommer i klemme, er det bare ærgerligt. Etikken er forsvundet.

Når to kropsdele (hoved og bryst) er i kontakt med hinanden, opstår der det, som man før deperdutionen kaldte et *jeg*. Det var samfundsbevidstheden med moral – og familiebevidstheden med etik. Det gav en retning, en relation, et mål eller lignende. Der var noget, som man ville. Med deperdutionen er der ikke sådan noget *jeg*. Man zapper rundt fra det

ene *mig* til det andet *mig*. Hvis der ikke er aktivitet nok med det ene *mig*, skifter man til ét af de andre.

Den splittede bevidsthed er ved at blive samfundsmæssiggjort. Det vil sige, at samfundet er ved at blive 6-delt. Delene hænger ikke sammen inde i det enkelte menneske. De hænger heller ikke sammen ude i samfundet. Men til enhver del i bevidstheden er der en tilsvarende del i samfundet.

I én sammenhæng bruger man den politiske del af bevidstheden, når man snakker med andre, som så også bruger den politiske del af deres bevidsthed. I en anden sammenhæng bruger man sin computer/mobil bevidsthed sammen med andre, som så også bruger deres computer- og mobil bevidsthed. I en tredje sammenhæng bruger man sin café-bevidsthed sammen med andre, som så også bruger deres café-bevidsthed. Man kommunikerer ikke med hele mennesker. Man kommunikerer fra en sjettedel af sig selv og til en sjettedel af andre mennesker.

Der er ikke længere nogen sammenhæng i ens tilværelse. Der er heller ingen kvalitativ udvikling. Det eneste, der er tilbage, er en kvantitativ forandring, så der kommer mere eller mindre af det, som allerede eksisterer. Hvis indholdet i én af bevidsthederne bryder sammen, klarer man sig med de 5 andre, indtil man får et nyt indhold i den sjette. Det er ligesom med en maskine. Hvis en lille del bryder sammen, udskifter man den. Og så kører det hele igen.

Reaktioner

I fjernsynet er der kommet stadig flere serier og film om voldelige kriminelle bander og mord. Og der er kommet stadig flere serier og film om Anden Verdenskrig. Interessen for se alt det her bunder i et indre psykisk behov for at forlige folks bevidsthedsmæssige splittelser. Alle serier og film munder ud i, at det gode vinder over det onde.

Det er også kommet uendelige mange sportskampe i fjernsynet, hvor professionelle udøvere kæmper for at sejre. For 30 år siden var der også sådanne fjernsynsudsendelser, og når der blev scoret mål, kunne målscoreren smile, grine eller hoppe af glæde. Men i dag løftes armene med knyttede hænder, og med åben mund udstødes et indespærret skrig, som mere passer til en morder, der lige har hævnnet sig. Hvis der var tid til det, ville vi også se fråde om munden. Men kampen går videre – og varer så længe, at man til sidst er totalt udmattet.

Mange kan ikke holde ud kun at have 6 *mig*'er, som man zapper rundt mellem. Men oplever den overordnede splittelse – og får trang til at gøre noget. Og så vælger man én af de 6 tilsvarende samfundsområder, hvor man så kan aktionere. Vi har en kønspolitisk kamp, hvor nogle kæmper for at få lov til at udfolde den seksualitet, som passer til dem. Vi har en miljøkamp, hvor nogen bekymrer sig om klimakrisen og CO2-udslip. Vi en naturkamp, hvor nogen kæmper for at bevare biodiversiteten – for at redde leveområde for en frø eller sommerfugl. Vi har en folkelig bevægelse, som ikke magter at kæmpe, men som samler sig om at hjælpe psykisk syge. Og vi har nogle spontane demonstrationer og protestmarcher, hvor man retter vreden mod dem, der sidder på magten – og som jo må være dem, der er ansvarlige for al elendigheden.

Det karakteristiske er, at alle disse folkelige kampe og bevægelser ikke knytter an til noget menneskeligt *jeg*, sådan som det er sket i forbindelse med revolutioner, oprør og store politiske ændringer. De knytter sig til nogle *mig*'er, der henvender sig til politikerne, som man så håber har nogle *jeg*'er, der kan handle. Men det kan de ikke. De er også ofte for bevidsthedsspaltningerne. De kan selvfølgelig godt lave lidt om på noget indenfor hvert af de 6 samfundsområder. Men elendigheden består i, at disse 6 områder er splittet fra hinanden. Og det magter politikerne ikke at ændre.

Kroppen

Ikke nok med, at *jeg*'et nu er i hjernen, så er opfattelsen af kroppen blevet ændret ganske meget. I løbet af de allerseneste år er fitness og ekstremsport blevet mere og mere udbredt. Kroppen skal have et perfekt udseende; og så griber man til doping. Mange unge almindelige mænd tager anabolske steroider og væksthormoner for at opbygge store muskler - og EPO for at kunne holde ud at svømme, løbe og cykle helt utrolig meget. Tidligere var det kun top idrætsfolk, der gjorde det; men nu er det helt almindelige mennesker, der indtager sådanne stoffer. Det er nærmest blevet en folkesport at løbe *maraton* på 42 km, men nu også gennemføre en *ironman*, hvor man skal svømme 3800 meter, cykle 180 km og afslutte med at løbe en maraton. Drengene helt ned til 13-årsalderen tager anabolske steroider for at se bedre ud, så de kan gøre et godt indtryk på pigerne. Hvilke stoffer, som pigerne tager, er mindre kendt. Men ganske mange piger tager stoffer, der medfører, at de slanker sig, så de bliver tynde. Hvor medicin tidligere kun blev brugt, når kroppen var syg, er det

nu normalt, at medicin tages for at forbedre kroppen. Alt det her kan kun lade sig gøre, fordi man ikke mærker nogen følelser i kroppen. De er fortrængt ved hjælp af deperdutionen. Man kan godt mærke træthed og smerte. Men de hundredvis af andre følelser, som mennesker tidligere oplevede, mærker man ikke mere.

De adskilte bevidstheder opretholdes af muskelspændinger i kroppen, idet der er spændinger mellem hoved og bryst samt mellem bryst og underliv. Spændingerne gør også, at kroppen "holder" på sig selv ved at indtage en zig-zag holdning. Fastholdelse af polariteten mellem højre og venstre side opretholdes delvis af spændinger i musklerne langs ryggraden.

Muskelspændingerne forplanter sig ud i arm og ben, sådan at hele legemet lider af over- og underspændinger. Ansigtet er en reflekszone, sådan at man genfinder spændingerne her. Spændingerne mellem underliv og bryst ses i området omkring munden. Og spændingerne mellem bryst og hovedet ses omkring øjnene. Og man ser tydeligt forskellen imellem højre og venstre side i ansigtet. Det normale er, at der er en tilbageholdt vrede i højre side – og en tilbageholdt frygt i venstre side.

Muskelspændingerne medfører blodkredsløbssygdomme, betændelser og gigt. For 10 år siden fik 25 % kræft. Nu er det 35 %. Kræftlæger forudser, at det sandsynligvis bliver 45 % inden år 2025. Her i Vesten er det normalt, at kvinder bærer en nedringet bluse, så man kan se det øverste af brystet. Og her ses det, at der er en total underspænding i musklerne. Det er en del af den spændingsmur, der er mellem bryst og hoved. De underspændte muskler er blevet til en slags brusk. Og der foregår ingen bevægelse. Jeg bliver lidt bange, hver gang jeg ser sådan en kvinde. Og det er stort set dem alle sammen. Deres bryst ligner et plastikskjold. Det indebærer, at der ikke kommer ilt nok ned til brysterne. Måske er derfor, at mange af dem får brystkræft.

Transhumanisme

Interessant er det, at mange oplever den nye splittede bevidsthed som noget positivt. Hvor man tidligere kun havde et par udfoldelser i samfundet samt et par mere psykosociale hjemme, har man nu 6 udfoldelser i samfundet. Nogle mener, at det er en berigelse. De 6 er

meget forskellige – og man skal også bruge sig selv på 6 forskellige måder. Det giver en afveksling. De unge i dag er meget dygtige til at zappe hurtigt fra den til den anden af de 6 bevidstheder. Hvor man tidligere havde over 100 følelser, som man skiftede rundt mellem, har man i dag kun 4-5.

Flere og flere mennesker her i Vesten er parate til at få ændret deres krop, så den får overmenneskelige egenskaber. Vi anvender allerede medicin, briller, kunstige hofter mm. for at hjælpe mennesker, der har fået forringet deres evner. Nu har vi så fået en transhumanistisk bevægelse, der også har dannet politiske partier, og hvor man går ind for at forbedre det naturlige menneske. Mange har fået inplanteret en mikrochip. I USA har mange børn sådan én, som kan bruges som en GPS; og så kan forældre altid se, hvor deres børn befinder sig. Ældre på plejehjem har også én, og så kan man altid finde dem, hvis de farer vild. Mikrochippen kan også bruges til at identificere en person, og den kan så bruges i stedet for at bruge en nøgle eller kreditkort. Mange er også parate til at få indsat en mikrochip i deres hjerne – og få den forbundet med supercomputere, så man opnår en super intelligens, der i princippet kan vide alt. Transhumanisterne ønsker også en genforskning, hvor man finder ud af, hvordan man kan undgå at ældes og altså leve meget længere – måske evigt. Og endelig skal det gerne være sådan, at man kan bestemme, hvordan et foster udvikler sig. Dels skal mennesker fødes med et meget smukt udseende. Men de skal også fødes med et følelsesliv, hvor de aldrig bliver ængstelige eller deprimerede, men altid føler glæde og lykke.

Der er visse forskere, der tror, at fremtidens mennesker bliver mere robot end menneske. Sådanne robot-mennesker vil blive i stand til at leve i flere tusinde år. Og de vil flyve rundt i verdensrummet. De kan formere sig. Og de behøver hverken at trække vejret eller drikke. Disse forskere tror, at jordkloden vil blive ubeboelig for højerestående biologiske væsner, inden der er gået 500 år. Det er Guds plan, mener mange af dem. Biologiske mennesker er bare et forstadium til fremtidens rumvæsner, som vil befolke hele universet. Andre forskere er mere skeptiske. Men mange af dem mener, at mennesket ikke kan lade være med at forfølge denne udvikling. Vores bevidsthed har allerede – med deperdutionen – adskilt sig fra den biologiske krop. Og der er ingen vej tilbage.

politik →

Der var engang, hvor politikerne beskæftigede sig med alle sider af samfundet. Nu gør de det kun med den sjettedel af virkeligheden, som er politik. Det er politik

for politikens egen skyld. Det handler om at svine andre politiske partier til. Helt op i 1960'erne kan jeg huske politikere, som havde politiske visioner om brugen af jorden, økonomisk samarbejde, retfærdighed mm. Nu handler politik kun om kvantitative forbedringer af det eksisterende – samt om at bevare det politiske.

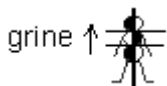
← virtuelle guder

Ligesom i fortiden, hvor denne del af energilegemet gav oplevelser af guder, vil fremtiden byde på noget lignende, hvor nye slags guder

og kræfter vil overvælde os. Når vi i dag ser en speaker på TV, ved vi, at det er et levende menneske. Men inden for få år vil det være billigere at programmere sådan en speaker. Så ser det ud som et menneske, men er blot avanceret programmering. Når vi i dag går ind på en nyhedsside på internettet, dukker der en masse reklamer op. Men de er alle sammen tilpasset mig. Det, som jeg har søgt efter på nettet, men endnu ikke har købt, er der masser af reklamer om. Og det, som passer til mine øvrige interesser, er der også mange reklamer om. Alle andre reklamer kommer ikke på skærmen, for det hele er programmeret til mig.

Om få år vil det samme gælde nyhedsudsendelser. Hvis jeg interesserer mig for naturkatastrofer, vil jeg se en masse af dem. Hvis jeg interesserer mig for sportsstjerner skilsmisser, vil jeg se en masse af det. Jeg vil også selv kunne vælge, hvordan nyhedsværten skal se ud. Skal det være en mand eller kvinde? Skal vedkommende have lyst eller mørkt hår? Skal vedkommende været sexet og fræk eller provokerende og barsk? Alt det her er stadig styret af mennesker.

Men allerede nu er der på internettet robotter, der undersøger mine vaner og interesser. Og det vil snart være muligt for disse robotter at kortlægge hele min personlighed, så de kan få kendskab til, hvor der er "huller" i min bevidsthed, eller hvor jeg har svaghed i min tankegang. Og så vil alle robotterne få nogle over-robotter, der styrer det hele ud fra nogle værdier, som selvfølgelig bygger på noget i menneskets sind – ligesom de gamle guder gjorde – men som vil få deres eget liv – ligesom de gamle guder.

De bevidsthedsmæssige spaltninger forstærkes i de ”normale” sociale situationer, hvor man undertrykker sig selv og tilpasser sig. Brystet i højre side, som tidligere blev brugt sammen med hovedet, gav en moralsk bevidsthed. Men med deperdutionen er der i brystet i højre side kommet en selvstændig energi, som især bliver brugt til stand-up, samt når man er tilskuer til store koncerter og sportskampe.

Det handler om at få en energistrøm fra underlivet op til hovedet. Og det kan ske, fordi bevidsthedsspaltningerne godt kan slippes, når man er udenfor de ”normale” sociale forventninger – men bare slapper af.

Når det sker, bryder man ud i grin eller kommer med befriende råb. Til stand-up sidder man passivt og lytter. Hver gang den optrædende siger noget, griner man. Det behøver ikke være særlig morsomt. For der er et enormt stort behov for at forløse energien. Så der grines hele tiden. Til koncerter og sportskampe var det *før* deperdutionen sådan, at det kun var de udøvende, der grinte og blev begejstret; men i dag er der et stort publikum, som bare venter på øjeblikke, hvor de kan grine, juble, råbe, skribe osv. I fjernsynet er der også kommet udsendelser, hvor det handler om at grine. Det er konkurrencer, hvor deltagerne og seerne venter på små resultater, hvorefter man griner. Som oftest er der intet sjovt. Men det gør ikke noget. Det er selve dynamikken, hvor man opbygger en proces, der giver forløsningen.

Del 4

Familielivet

Børn og opdragelse

Da min ældste søn blev født, satte jeg ham på et tidspunkt nøgen på et bord, så han lænede sig op ad nogle puder op mod en væg. Og så kiggede jeg på ham – og især på de små muskelspændinger, der opstod, og som varede lidt, hvorefter de skiftede til andre muskelspændinger.

Det var tydeligt, at han skiftede mellem energimønstrene. Nogle gange med samme mønster i begge kropssider, andre gange med forskellige energimønstre i de to sider. Energimønstrene blev projiceret op i ansigtet.

Er der muskelspænding mellem underliv og bryst, ses det som en spænding omkring munden. Og er der muskelspænding mellem bryst og hoved, ses det som en spænding omkring øjnene.

Vi boede ud på landet. Og fødslen foregik i en lille hyggelig varm stue, hvor der var roligt, så han var helt tryk, da han kom til verden. En normal vestlig kvinde er totalt underspændt i bækkenbundsmusklen. Hun har smerter ved menstruation. Og hun er nødt til at gå til fødselsforberedelse – og har store problemer med at føde. I frie kulturer får kvinder seksuelle lyster ved menstruation. Og når de føder, smutter ungen forholdsvis let ud. Her i vores kultur får over 20 % af kvinderne kejsersnit. Ellers sidder ungen mere eller mindre fast i fødselskanalen. Når barnet endelig kommer ud, tager man og løfter det i benene og klasker det i enden. Og

så – endelig - lægger man barnet hos moderen. Her ligger barnet ikke og skifter rundt mellem alle energimønstrene. Barnet er sandsynligvis stivnet med opspændinger overalt – eller også har det opgivet med mange underspændte muskler.

Vride hoftelæddet

Når barnet begynder at kunne gå – og samtidig har en ”normal” ble på, vrides hoftelæddet, sådan at fødderne vender lidt udad. Det medfører, at musklerne omkring hoften får en spændingsstruktur, hvor nogle muskler bliver permanent overspændte, mens andre bliver permanent underspændte. Man kan undgå det ved at bruge en blød stof-ble i uvaskede uldbukser, som kan suge tis til sig.

Det tog mig flere år – da jeg var i 40'erne - at få mine fødder og min hoft til at opnå den medfødte stilling, sådan at jeg nu står og går med fødderne pegende lige fremad. I dag kan jeg godt spænde op i hoften, sådan at mine fødder vender lidt ud af. Det indebærer, at jeg bliver stiv i den nederste halvdel af mig, og at mine tanker også stivner.

Alienation – den første bevidsthedsspaltning

I de fleste kulturer vokser børn op i børnegrupper, hvor børnene primært lærer af hinanden og sekundært lærer af de voksne. Her i Europa lærer børnene primært af deres mor og far.

Faderen opfører sig det meste af tiden sådan, at venstre side synes livløs med et tomt udtryk – og højre side har hele tiden en polaritet, der projiceres op i ansigtet, hvor der opstår spændinger omkring øjne og mund, og hvor udtrykket ved øjnene giver en anden følelse end udtrykket ved munden.

Moderen opfører sig lidt på samme måde. Når barnet kigger på moderens ansigt, ser barnet, at den ene side er lidt livløs og har et tomt udtryk, mens den anden side er mere kommunikerende. Moderen forsøger hele tiden at dele følelser med barnet – og det er jo vældig rart for barnet, så længe moderen tilpasser sig barnets behov. Og det gør moderen i starten. Senere bliver det omvendt. Så forventer moderen, at barnet tilpasser sig moderen, og så kommer der konflikt.

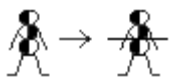
Når barnet er kommet op i 1-2 års alderen, går man i gang med pottetræningen. Nogle starter allerede ved ½-års alderen. Barnet skal lære at

blive renligt. Det, der kommer fra underlivet, er noget dårligt, som man skal skille sig af med. Og i underlivet er der en række følelser, som er dyriske. Det drejer sig om at kræve et territorium (markere med urin). Det handler om at udskille noget uønsket (afføring). Man skal også indtage (tarme) alt det, som man vil have. Den overordnede følelse er *vilje* – forstået som kropslig vilje i modsætning til en intellektuel vilje.

Forældrene begynder så at lære deres lille barn at opføre sig på en ikke-dyrisk måde. Europæiske psykologer har opdaget, at børn omkring 2-årsalderen har en periode, hvor de opfører sig sadistisk. De slår gerne andre børn og griner samtidig. Og hvis man kigger på deres ansigt, ses tydeligt et sadistisk udtryk ved deres øjne.

De par gange, hvor jeg har boet i en stammelandsby ude i junglen, oplevede jeg aldrig sådan noget. Her kunne børnene godt skifte mellem energimønstrene – og også nogle gange være dyriske og magtfulde. Men det varede altid kun kort tid, og så opførte de sig igen meget socialt.

Men her i Europa befinder børnene sig et stykke tid i sådan en sadistisk fase. Forældrene reagerer ved at vise børnene, at forældrene selv ikke opfører sig sådan. Og de irettesætter barnet, når barnet opfører sig dyrisk. Barnet får derfor den oplevelse, at barnet er umenneskeligt. Det er født forkert. Det har nogle medfødte tendenser, som er uacceptable. Og barnet tvinges til at polarisere sig mellem underlivet og det onde på den ene side – og hovedet og det gode på den anden side. Når barnet er i kontakt med det gode (hoved), bliver det accepteret, og forældrene smiler kærligt. Og når barnet er i kontakt med det onde (underliv), bliver det ikke accepteret, og forældrene udviser misbilligelse. Så kommer der en periode, hvor barnet svinger mellem enten at være i kontakt med det gode, og så opfører barnet sig civiliseret – eller være i kontakt med det onde, og så opfører barnet sig sadistisk. Når det sidste indtræffer, reagerer forældrene med en kraftig misbilligelse. Og det ender med, at barnet til sidst fortrænger underlivets bevidsthed, sådan at det projiceres uden for barnets *jeg*. Hermed ophører den periode, hvor barnet ind imellem opfører sig sadistisk. Og så mener psykologer, at man har opdraget barnet godt.

Når barnet er blevet 2 år, er bevidsthedsspaltningen fuldt gennemført. Barnet er blevet alieneret. *Jeg*'et består af følelser (bryst) og tanker (hoved). Og så *har* barnet noget dyrisk i underlivet. Nu er der nogle børn, hvor det kun lykkes delvist. Og

der er mange sadomasochister, der husker, hvordan de i 2-4 års alderen slog deres bamse i numsen – og at det følte helt rigtigt.

Det interessante er, at der er mange, der mener, at et barn fødes uden bevidsthed, og at der kun er sanser, sådan at barnet kan erkende noget. Og så mener man, at et lille barn ikke selv kan finde ud af at orientere sig socialt, og at det er derfor, at små børn ind imellem opfører sig uhensigtsmæssigt. Derfor er det også nødvendigt – mener man - at forældre og pædagoger irettesætter barnet og fortæller, hvordan man skal opføre sig.

De fleste børn kommer alligevel indimellem i kontakt med deres underliv. Sagen er, at bevidsthedsspaltningen ikke er noget fysiologisk, men noget psykosocialt. Der er ikke tale om, at barnet én gang for altid har fået underlivets bevidsthed spaltet udenfor sit *jeg*. Det fungerer mere sådan, at der er bestemte sociale situationer, hvor barnet genskaber spaltningen. Igennem hele barndommen og ungdommen vil barnet indimellem kortvarig ophæve spaltningen – og så er der konflikt og skænderi. Det ”normale” barn vil så ikke kunne orientere sig. Det føler afmagt, forvirring og frustration. Og det reagerer hysterisk, græder og skriger. Forældrene ser ingen anden udvej end at tvinge barnet til at genetablere bevidsthedsspaltningen. Det er den eneste måde, hvorpå barnet kan falde til ro – mener man.

Vilje

Hvis det er lykket at få barnet til at fortrænge underlivets bevidsthed, har man samtidig knækket barnets vilje. Det gælder kun i bestemte situationer, hvor denne fortrængning etablerer sig – og det er typisk, når det handler om autoriteter. Så når en voksen for eksempel siger til barnet, at det skal tage sin jakke, træder bevidsthedsspaltningen i kraft. Barnet hører godt den voksnes ord, men retter sig ikke efter det. Den voksne skal sige det flere gange og helst lidt vredt og truende. Og så kan det være, at barnet gør det modstræbende.

Man kan godt rette op på det – og altså ophæve alienationen. Det kræver stor tålmodighed fra den voksnes side. Det starter for eksempel med, at den voksne siger: *Vil du ikke godt tage din jakke?*

Så skifter barnet til enheds-energien og føler efter. *Hvad har jeg lyst til? Hvilken glæde har jeg af jakken? Hvad føler jeg, når den voksne beder mig om noget?*

Så skal den voksne helst skifte til udlevelsens-energien, hvor der både er vilje og lyst, og hvor man signalerer, at man gerne vil koordinere sig med andre.

Barnet spejler sig i den voksnes energimønster – og indtager det modsatte energimønster, som er hengivelses-energien. *Hvad er der lige foregået? Hvad er vi i gang med? Hvad betyder jeg i forhold til den voksne?*

Så er det godt, hvis den voksne skifter til skaber-energien, hvor man signalerer, at vi er sammen, og at der sker det, som der sker.

Barnet spejler sig igen i den voksne og skifter til modtager-energien, hvor barnet slapper af – og åbner sig for, at noget nyt kan ske.

Så vil det føles naturligt, hvis den voksne skifter til samlings-energien, hvor man små-sludrer uden at markere nogen vilje, men signalerer en interesse i, hvad barnet tænker og føler.

Det nedfører, at barnet så skifter til territorie-energien. *Hvad sker der nu? Hvad mærker jeg? Hvad vil jeg egentlig?*

Så er det oplagt, at den voksne skifter til enheds-energien, hvor man viser lyst, ansvar, initiativ og udtrykker sine følelser – uden at forvente noget af andre.

Og så skifter barnet til det modsatte energimønster, som er analyse-energien, hvor vilje fra underlivet giver tanker i hovedet om, hvad man vil og skal.

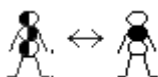

Og så beslutter barnet at tage sin jakke - fordi barnet i sin proces gennem energimønstrene føler fællesskab med den voksne. Hele processen tager måske 2 minutter. Og barnet lærer, at den voksne ikke er en autoritet, der kræver svar og handling indenfor et sekund. Så næste gang tager processen kun 1 minut. Og

når omgangsformen er indarbejdet, tager processen kun 2 sekunder. Så er man tilbage til at bruge de medfødte evner på en naturlig måde. Jeg kalder processen ”at bunde”, fordi man kommer ud af gamle dårlige følelser, ned til ingenting at føle og mærke, og så op igen til at finde ud af, hvad man selv vil.

I ovenstående gennemgang antages det, at den voksne er meget bevidst om energimønstrene. Men det behøver man ikke at være. Man skal bare slappe af og lade barnet få chancen til også at slappe af. Det er medfødte evner, som både børn og voksne har. Man behøver ikke tænke. Man skal bare følge sine kropslige impulser.

Reifikation – den anden bevidsthedsspaltning

Et barn har en medfødt evne til at polarisere og samle sig. Når man er polariseret, får man to bevidstheder samtidig – én i hver hjernehalvdel. Forældrene, som er permanent stivnet i det europæiske polariserede energimønster med analyse-energien og enheds-enhedsenergien, kommer hele tiden i konflikt med barnet, som har trang til at skifte rundt mellem alle energimønstre og deres bevidstheder.

Når man indtager et polariseret energimønster, kan man godt projicere den ene ud på omgivelser eller på andre. Og barnet tvinges mere og mere til at opleve sig selv i den ene sides bevidsthed, mens forældrene opleves i den anden.

Igennem et par år står magtkampen på, indtil barnet til sidst bukker under for overmagten. Og når barnet er 3-4 år, gennemfører barnet en spaltning af sin bevidsthed. Herefter oplever barnet et meget individualistisk *jeg*, der hele tiden er adskilt fra andre (den anden kropsside). Efterhånden glider forældrene ud af denne bevidsthed – og efterlader barnet med en side, der opleves tom.

Inden denne spaltning dannes, kan barnet lege med alle børn. Efter spaltningen leger barnet helst kun en ven. Psykologer antager derfor, at det er en modningsproces, hvor barnet får en personlighed. I de senere år er der psykologer, som mener, at barnet først efter denne proces har fået en identitet.

De par år, hvor magtkampen mellem forældre og barn foregår, kaldte man tidligere for *trodsalderen*, hvor barnet hele tiden protesterer. Barnet

kan ikke forstå, hvorfor forældrene kun udfolder et par enkelte energimønstres bevidstheder. I dag kalder psykologerne det for *selvstændighedsalderen*.

Børnehaver

I 1970'erne – under kulturrevolutionen, hvor man slap bevidsthedsspaltningerne - udviklede der sig 2 slags børnehaver. Og i 1980'erne var der på Danmarks Pædagogiske Universitet en gruppe pædagogiske forskere med Sven Thyssen som leder, der undersøgte disse børnehaver for at finde ud af, hvordan pædagogikken var. Konklusionen var, at der var en "marxistisk" og en borgerlig pædagogik.

 Den "marxistiske" pædagogik gik ud på, at pædagogerne skulle lade børnene i fred, sådan at børnene selv kunne udvikle sig. Børnene skulle skaffe sig en bevidsthed (hoved) ud fra de konkrete erfaringer (underliv), som de selv fik. Hvis der var konflikter mellem nogle børn, skulle man helst ikke gribe ind. Børnene skulle lære at danne naturlige hierarkier. De skulle lære at begå sig socialt. Kun hvis det udviklede sig voldsomt, råbte pædagogerne ad børnene; men de fortalte ikke børnene, hvad børnene så skulle gøre; det skulle børnene selv finde ud af.

 Den borgerlige pædagogik gik ud på, at børnene skulle udvikle deres følelsesmæssige tilknytning til en voksen. Når der skulle drikkes te, hældte pædagogen teen op i en lille kande, og så hældte barnet teen op i sin egen kop. Når barnet tegnede et hus, kiggede barnet op på pædagogen, som så sagde, at det var et pænt hus. Hvis barnet udførte noget "forkert", kiggede barnet også op på pædagogen, og så indtog pædagogen et vredt udtryk, så barnet kunne indse, at det havde gjort noget forkert. På denne måde skabte man et sæt følelser hos barnet, så barnet lærte, hvordan man skal opføre sig rigtigt. I virkeligheden bygger denne form for børneopdragelse på frygt. Barnet skal hele tiden kigge på den voksne for at se, om barnets handlinger bliver accepteret. Hvis den voksne smiler, kan barnet slappe af og fortsætte. Hvis den voksne ser stram ud, betyder det, at der kommer misbilligelse, hvis barnet fortsætter.

Forskerholdet konkluderede, at børnene i begge slags børnehaver udviklede sig godt. Men de mente dog, at den borgerlige pædagogik var den

rigtige. Alt det her er nu glemt. For i løbet af 80'erne blev spaltningen mellem de to sider genskabt så massivt, så man slet ikke kan forestille sig en pædagogik, der knytter an til analyse-energien. Thyssen har dog siden erkendt, at børn ikke bare skal have omsorg, men at samværet med andre børn er lige så vigtigt, så de kan udfolde sig mere oprindeligt og naturligt.

Køn

Som 4-årig har det reificerede barn fået et *jeg* i den ene kropside og et tomrum i den anden kropside, som man bevidsthedsmæssigt projicerer udenfor *jeg*'et. I vores kultur har vi en mandebevidsthed i højre kropside og en kvindebevidsthed i venstre side. Hvis en reificeret dreng identificerer sig med højre side, får han en mandebevidsthed og projicerer det kvindelige udenfor sit *jeg*. Og senere i livet trænger han så til forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en kvindebevidsthed. Han bliver hermed heteroseksuel. Hvis han derimod identificerer sig med venstre side og enheds-energien, får han en kvindebevidsthed og projicerer det mandlige udenfor sig *jeg*. Og senere i livet trænger han så til at forene sig med det, som han har projiceret ud, og som altså udgøres af en mandebevidsthed. Og dermed bliver han homoseksuel. Tilsvarende men omvendt for en kvinde.

I den virkelige virkelighed er der ikke bare mænd og kvinder. Der er nogle drenge, som har brede hofter, og som ligner en kvinde. Men så får sådan en dreng hormonbehandling, så kroppen udvikler sig i retning af en mand. Tilsvarende med piger. Hvis man ikke får disse hormonbehandling, viser det sig, at der er alle mellemformer mellem mænd og kvinder.

Misbilligelse

Nu er det sådan, at vi mennesker slet ikke kan lade være med at indtage de forskellige energimønstre. Det sker af sig selv hele tiden. Under opvæksten bliver vi imidlertid misbilliget eller rost, alt efter hvilke energimønstre vi bruger.

Hvis du berører dine kønsdele (underliv), er det pinligt. Det må kun foregå i en erotisk sammenhæng.

Når du ikke kontrollerer og styrer dig selv (lav ladning i hoved), bliver du misbilliget. Det skal du nemlig kunne hele tiden.

Når du ikke danner nogen indre bevidsthedsgrænse, og dermed heller ikke er i stand til at danne grænse mellem dig selv og andre - og derfor opfører dig egoistisk, som om der slet ikke var andre, misbilliges du også. Det er socialt uacceptabelt.

Når du bare siger (hoved), hvad du føler (bryst) uden at tænke dig om først, misbilliger man dig også. Så er du et sludrehoved.

Når du bare er tilskuer (hoved) og ikke engagerer dig følelsesmæssigt og kropsligt, misbilliges du også. Så er du barnlig og uansvarlig.

Og når du er energiforladt og indadvendt, bliver du også misbilliget. Så skal du tage dig sammen.

Men hvornår roses du så?

Når du (hoved) kan kontrollere dig selv (underliv), og når du (underliv) kan sætte mål (hoved) for din stræben, bliver du rost.

Og når du kan have medfølelse med andre og føle ansvar (bryst), roses du, fordi du hermed viser, at du opfører dig socialt.

Ind imellem får du nogle af de 6 første impulser. Men fordi du er opdraget godt, skynder du dig at fortrænge dem. Og så tager du dig sammen og skifter over til et af de to, hvor du bliver rost.

Lad os se lidt på det "normale" - nemlig, at man lærer at identificere sig med den ene side og projicere den anden siden uden for sit *jeg*.

Legekammeraterne præger hinanden. En dreng leger mest lege, der handler om at blive en "rigtig" mand - altså energimønstret i højreside. Det er lege, der handler om "at være den". Enten er man sejrsherre (hoved) eller taber (underliv). Man lærer at herske. Og man lærer også at underordne sig. Der er også konkurrencer, hvor man kan sammenligne sig med andre. Det handler meget om hierarki. Man får en bestemt plads.

 En pige leger mest lege, der handler om at blive en "rigtig" kvinde - altså energimønstret i venstre side. Det er lege, der handler om at være sammen - udgøre en enhed. Her kan man være giftig, intrigant, samarbejdende, modarbejdende, klikedannende, bagtalende, frastødende, dominerende. Det er følelserne (bryst), der styrer. Og den enkelte er altid i centrum og selvhævdende.

Når børnene kommer i skole, skal de lære at være sociale. Og det betyder, at de skal lære at bruge de to sider i det traditionelle energimønster på en bestemt måde.

 Pædagoger og lærere er enige om, at børnene skal bruge det bevidsthedsmæssige indhold fra energimønstret i venstre side følelsesmæssigt og socialt. Man skal lære at være ét fællesskab. Det er dårligt at bruge det intellektuelt, for så får man en selvcentreret opfattelse, hvor man ikke kan se andres synsvinkler. Og det er dårligt at gå egne veje, for så bliver man egoistisk.

 Og man er også enig i, at det er dårligt at bruge energimønstret i højre side som følelsesmæssig identifikation. For det giver en bevidsthed med adskillelse, så der kommer konfrontationer, klikedannelse og magtkampe. I stedet skal man bruge det til intellektuel udvikling, så det er inde i hjernen, at der kommer konfrontationer mellem ord, hvorved der opstår klikker af begreber og idéer, der relaterer sig til hinanden.

I løbet af puberteten bliver påvirkningerne fra forældrene mindre end påvirkningerne fra jævnaldrende og skolen. Nu bliver de unge ikke længere påvirket af lige meget mande- og kvindeenergi, selvom de har begge sider i sig. De kan sikkert stadig indtage alle energimønstrene; men med nogle af dem bliver de nedgjort:

 Hvis en dreng indtager dette energimønster, er han en usling, der kun tænker på sin egen penis (underliv), mens han ikke kan finde ud af at orientere sig (bryst og hoved) i forhold til andre.

 Hvis han indtager dette energimønster, er han vild (underliv og bryst) og kan ikke kontrollere eller styre (hoved) sig selv.

Hvis han indtager dette energimønster er han selvoptaget, dominerende og tror, at han altid har ret. Med høj ladning overalt er der ingen energimæssig adskillelse og derfor heller ingen bevidsthedsmæssig adskillelse. Han oplever derfor kun sin egen bevidsthed.

Hvis en pige indtager nogle af disse mande-energier, er hun meget fræk, men bliver også anerkendt for ikke at være så piget.

Hvis en pige indtager dette energimønster, er hun et sludrehoved, der snakker konstant - uden at have noget emne, hun holder sig til. Hver gang hun får en følelse (bryst), omsættes den straks til snak (hoved).

Hvis hun indtager dette energimønster, er hun uselvstændig og uengageret. Hun (hoved) kan kun kigge på sig selv (bryst og underliv).

Hvis hun indtager dette energimønster, er hun apatisk og opgivende. Der er ingen energimæssig adskillelse og derfor heller ingen bevidsthedsmæssig adskillelse. Og hun oplever egentlig ikke noget, for det ville kræve en høj ladning.

Hvis en dreng indtager nogle af disse kvinde-energier, er han lidt af en tøsedreng, men bliver også anerkendt for at være blid og sød.

Bruger man disse 6 energimønstre, bliver man altså misbilliget. Men så er der to energimønstre, hvor man bliver rost:

Når man indtager dette energimønster, er man intelligent (kan arbejde med to bevidsthedspoler), selvkontrollerende (hoved kan styre underliv) og målrettet (energi fra underliv til hoved). Det forventes af en dreng; men det er godt, hvis en pige også kan det.

Og når man indtager dette energimønster, er der kun én energipol – og dermed én bevidstheds-pol. Man føler, at de kræfter, som man har i sig, ikke kan adskilles fra andre. Man kan bruge det på

en intrigant måde for at hævde sig selv. Men man har dog i det mindste en føling med andre. Og når man ikke selv er presset, bliver man ansvarlig, medfølelse og omsorgsfuld. Det forventes af en pige; men det er godt, hvis en dreng også kan det.

Skole

Det er en almindelig antagelse, at børn i skolen lærer noget godt. Men er alt sammen godt?

abstrakt konkret Oprindeligt er det konkrete ensbetydende med det, der er der først, og som hænger direkte sammen med den fysiske natur. Og det abstrakte er så det, som et menneske danner oppe i sit hoved. Når et lille barn siger *jeg*, er det et kropsligt konkret *jeg*.

konkret abstrakt Men så skal eleverne lære at identificere sig med hovedet – og ikke med, hvad der sker i underlivet. I stedet for at sige: *jeg cykler en tur*, skal det lidt større barn sige: *jeg tager en cykeltur*. Nu er *jeg*'et kommet op i hovedet.

I de små klasser bruger man mange udsagnsord: leger, spiser, hopper, gynger, løber osv. Det gør man, fordi børnene stadig har oplevelsen af det oprindeligt konkrete, hvor det er et *jeg*, der udfører noget. I de højere skoleklasser gøres en kraftanstrengelse for at ændre dette.

Computeren har stor anvendelighed.

Denne sætning giver en høj karakter, når der skrives stil i skolen.

Jeg bruger computeren til mange ting.

Denne sætning giver derimod kun en middelmådig karakter, og man bliver betragtet som umoden, og som at have et meget barnligt sprog.

For at anskueliggøre problemstillingen, vil jeg tage udgangspunkt i ...

Her er vi oppe i de højeste klasser, hvor den unge har lært det. Hele denne skoling har ikke handlet om, at barnet skulle udvikle sig. Altså

folde sig ud på baggrund af sig selv. Det har handlet om at få barnet til at bruge bevidstheden sådan, at *jeg*'et er i hovedet.

Det var præcis det modsatte, der skete i revolutionen i 1700-tallet. Dengang gjorde man oprør mod adelen og kirken, der havde en masse idéer, som folk skulle rette sig efter. Og i hele perioden fra 1750-1850 snakkede folk om at komme ud af hovedets undertrykkende bevidsthed og få et handlekraftigt *jeg*, der var kropsligt funderet. Der skulle ikke være nogen fælles bevidsthed, som alle skulle rette sig efter. Man skulle i stedet lave individuelle kontrakter eller aftaler med sine naboer.

Men i de sidste 100 år har staten formået at generobre bevidstheden. Og voksne mennesker i dag har dels en kropslig og dyrisk bevidsthed, som de dog fortrænger – og så en hjernemæssig bevidsthed, hvis indhold er fælles for alle, og som man bruger til at styre og kontrollere sig selv.

Bortset fra de få gange, hvor man har ”klassens time”, hvor man sidder og snakker om sociale problemer i klassen, er det karakteristiske for læringen i skolen, at man altid og hele tiden kun udfolder højre sides bevidsthed. Hvis der er problemer med venstre side, er det en sag for en psykolog.

Psykologi og psykiatri

Psykologer og psykiatere har ingen ambitioner om at ændre det grundlæggende bevidsthedsmønster. Deres behandling går altid ud på at lære deres patienter at styre og kontrollere sig selv. Med hovedet skal man beherske følelserne i brystet og de dyriske kræfter i underlivet. Der kan være personlighedsforstyrrelse af borderline typen, hvor man ikke har opnået et trygt *jeg* i den ene side. Det kan være Asperger's syndrom, hvor de to sider ikke er ordentlig adskilte. Eller autisme, hvor den ene side er person-løs. Eller skizofreni, hvor man mærker begge sider og ikke kan skelne mellem det indre og det ydre i bevidstheden. Det kan være ADHD, hvor underlivet ikke er tilstrækkeligt fortrængt. Neuroser eller depressioner, hvor man oplever angst, fordi ens *jeg* ikke er tilstrækkelig adskilt fra andet. Og behandlingen går altid ud på at styrke splittelserne i bevidstheden, så patienten bliver ”normal”.

Den skotske psykiater Ronald David Laing (1927-89) mente, at andre psykologer tog fejl, når de mente, at det var drifter eller biologiske

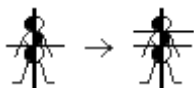
årsager, der skabte det splittede og stivnede energimønster. Det var lige omvendt – mente han. Det var det splittede og stivnede energimønster, der skabte folks behov og drifter. Og han mente, at skizofreni blot var en naturlig reaktion på det europæiske energimønster. Han opfandt derfor ”anti-psykiatrien”, hvor han gennem samtale hjalp patienterne til at forstå, at de egentlig havde reageret helt naturligt, og det var samfundet, der var sygt og ikke dem.

Det gav anledning til, at man lige siden har haft sindslidende i samtaleterapi. Man undgår diskussionen om, hvorvidt det er samfundet eller patienten, der er syg. Samtalen begrænses til, at samfundets bevidsthed er det normale, og at den syge har en unormal bevidsthed. Hvis han eller hun vil have det bedre, må man ændre eller tilpasse den unormale bevidsthed til det normale.

For en del år siden brevvekslede jeg med en læge på et af Moskvas psykiatriske hospitaler. Her griber man det meget anderledes an. Man er godt klar over, at der er eller kan være forskellige bevidstheder i underliv, bryst og hoved. Hver af disse 3 bevidstheder kan så udfolde sig på 4 måder: 1) man kan have for meget energi. 2) for lidt. 3) være for udadvendt. 4) være for indadvendt. Psykiaterens opgave er så at undersøge alle 12 energiprocesser – og finde ud af, hvilke der skal stimuleres, og hvilke der skal passiviseres.

Men her i Europa skal *jeg*’et i hovedet styre og kontrollerer alt. Det har medført en voldsom stigning i antallet af sindslidende. Forbruget af nervemedicin og lykkepiller er i de sidste 10 år steget med over 1000 %. Og i dag anvendes elektrochok mere end nogen sinde. Tidligere var det 5-10 % af befolkningen, der havde psykiske lidelser. I dag er det over 20 %, der for tiden har en depression. Og vi nærmer os til, at det er halvdelen af os, der har en eller anden psykisk lidelse.

Deperdution – den tredje bevidsthedsspaltning

Vi skal helt op i 10-14 års alderen, inden børnene får en deperdureret bevidsthed. Det svarer til det, som man tidligere kaldte pubertetsfrigørelse, hvor den unge ikke længere tror på forældrene, men danner sit eget *jeg*, hvor man får tanker om, hvad man vil med sit liv. Det nye er, at den unge mister selve det at have et *jeg*, sådan som man havde tidligere. Man har fået 6 *mig*’er, som

man zapper rundt mellem. Man har mange tanker om, hvad *vi* skal, og hvad *man* skal. Men det kniber med, hvad *jeg* skal. Resultatet er, at den unge føler en indre ensomhed samtidig med, at man forsøger at klynge sig til andre.

Hver tredje unge i 10-14 års alderen skader sig selv – og af dem skærer nogle i sig med kniv eller barberblad. Den fysiske smerte er lettere at holde ud end den psykiske. En tredjedel af de unge hader deres udseende. Når de ser i spejlet, oplever de et splittet og modsætningsfuldt udtryk, som giver angst og vrede. Mere end hver fjerde græder sig i søvn. Der er omkring 35 % af de unge, der ikke ønsker at leve videre og overvejer selvmord.

De fleste danner sig et *overflade-jeg*. Kropsligt befinder det sig på forsiden midt mellem højre og venstre kropsside. Det er et *jeg*, der dækker over de indre splittelse, men også et *jeg*, der ikke forholder sig til én selv. Her har man en dagligdags bevidsthed, der spiller med på de samtaler, der foregår, og hvor man har nogle hurtige svar, der viser, at man er sej og cool, så man ikke blotlægger sin indre desperation.

Køn

Hvor de unge tidligere blev hetero- eller homoseksuel, fordi den primære splittelse var mellem højre og venstre side, er der i dag alle mulige kombinationer af kønsidentitet.

Akønnet: Person, der ikke identificerer sig med noget køn. Ofte interesserer disse personer sig ikke for det, der blev dem tildelt ved fødslen og søger et androgynt kønsudtryk.

Androgyn: Person, hvis køn omfatter både det mandlige og kvindelige, og dermed ligger et sted imellem de to. Mange androgyne identificerer sig som værende mentalt mellem kvinde og mand.

Ciskønnet: Person, hvis oplevede køn og kønsudtryk svarer overens med det køn, personen blev tildelt ved fødslen. En ciskønnet person identificerer sig som enten mand eller kvinde.

Demigirl: Engelsk betegnelse for nogle personer, der er tildelt kvindeligt køn ved fødslen, men som føler sig meget lidt knyttet til identiteten ”kvinde”.

Demiguy: Engelsk betegnelse for nogle personer, der er tildelt mandligt køn ved fødslen, men som føler sig meget lidt knyttet til identiteten ”mand”.

Dobbeltkønnet: Person, der føler sit køn som både fuldstændig mandligt og fuldstændig kvindeligt.

Flydende kønsidentitet: Kønnen opfattes af disse personer ikke som en konstant, men som noget, der kan skifte gennem livet.

Genderfuck: Engelsk udtryk for en person der ”leger med” eller ”fucker med” de traditionelle opfattelser af kønsudtryk, kønsroller og præsentationer af køn.

Genderpivot: Engelsk udtryk for skæringspunktet mellem flydende og dobbeltkønnede kønsidentiteter, hvor det ene af kønnene forbliver stagnerende, mens det andet varierer.

Intergender: Engelsk udtryk for personer, der føler, at deres kønsidentitet ikke kan beskrives klart som enten mand eller kvinde, men mere som værende ”mellem kønnene” eller som en kombination af kønnene.

Interkønnet: Person, der har en medfødt variation i anatomisk køn.

Intetkønnet: Person, der i forhold til sin kønsidentitet ikke identificerer sig med noget køn.

Kønsneutral: Udtrykket bruges, hvor køn ikke refereres til eller ikke er afgørende.

Neutrois: Personer, der føler, at deres kønsidentitet er neutralt kønnet. Ofte, men ikke altid indikerer begrebet et ønske om at skjule eller fjerne de køns karakterer, der er knyttet til det køn, personen blev tildelt ved fødslen (f.eks. kønsorganer, bryster, krops- og ansigtsbehåring).

Omnikønnet og pankønnet: Begreber, der beskriver personer, der føler, at deres kønsidentitet ikke kan kendetegnes som hverken mand eller kvinde. De føler, at de ikke passer ind i en binær kønsforståelse, men føler, at de er et blandet køn (både mandligt og kvindeligt) eller et tredje køn.

Polykønnet: Et begreb, der beskriver personer, der føler, at deres kønsidentitet består af mere end ét køn eller af en kombination af flere køn.

Queer: Personen anerkender ikke, at der kun er to køn. Vedkommende hverken kan eller vil identificere sig som mandlig eller kvindelig.

Questioning: Engelsk udtryk om en udforskningsproces for personer, der kan være usikre, stadigt undersøgende eller på ny undersøger eller vil redefinere sin tidligere antagne seksuelle og erotiske orientering.

Situationsbestemt kønsidentitet: Oplevelse af, at ens kønsidentitet kan variere baseret på den situation, som man befinder sig i.

Transkvinde: Person med kvindelig kønsidentitet, som ved fødslen blev tildelt mandligt køn.

Transkønnet: Fællesbetegnelse om personer hvis kønsidentitet eller kønsudtryk i større eller mindre grad ikke er i overensstemmelse med det køn, de blev tildelt ved fødslen.

Transmand: Person med mandlig kønsidentitet, som ved fødslen blev tildelt kvindeligt køn.

Transseksuel: Person, hvis kønsidentitet adskiller sig fra det køn, pågældende blev tildelt ved fødslen, og som derfor ønsker at leve og blive anerkendt som tilhørende det modsatte køn.

Tredje køn: Et begreb, som anvendes af nogle personer til beskrivelse af, at de ikke kan eller vil identificere sig som hverken mand eller kvinde.

Trikønnet: Nogle personer med en non-binær kønsforståelse føler, at de bevæger sig mellem flere kønsidentiteter:

Two-spirit: Engelsk betegnelse for mennesker, som udfylder både traditionelt mandlige og kvindelige kønsroller.

Terapi

Som jeg har skrevet tidligere i bogen blev terapi skabt på universitetet i Alexandria for et par tusinde år siden, fordi man havde erkendt, at menneskers bevidsthed var stivnet og spaltet. Og formålet med terapien var at forene højre og venstre sides bevidstheder, så man kunne blive hel. Det lykkedes ikke dengang.

Terapi blev også anvendt meget i de revolutionære kredse i 1700-tallet, hvor man skreg vreden ud (højre side) og græd en masse (venstre side) for at kunne udleve de undertrykte følelser i de to sider, så man efterfølgende kunne få en samlet bevidsthed. Men i midten af 1800-tallet var det klart, at de to sider var endelig adskilte, sådan at folk ikke magtede at tænke revolutionært.

Nu vil jeg så beskrive nogle af de mest kendte terapeuters form for terapi, sådan som det blev praktiseret i periode 1960-90. De knyttede sig alle til det europæiske bevidsthedsmønster. Jeg har både som klient og som terapeut arbejdet meget med alle disse terapiformer.

Psykoterapi

Den moderne psykologis fader, Sigmund Freud (1856-1939) studerede de folkelige bevægelser i 1700-tallet, hvor folk forsøgte at slippe ud af det undertrykkende bevidsthedsmønster. Han erkendte, at det ikke gav varige

forandringer, at folk lavede terapi med følelsesudladninger, hvor de græd sorgen ud og afreagerede vreden. Det splittede og stivnede bevidstheds-mønster genopstod af sig selv igen.

Han mente, at mønstret var opstået ved, at man havde nogle seksuelle *drifter* (underliv). For at holde dem nede, fik man et *overjeg* (hoved), der var moralsk kontrollerende. Og midt mellem de to opstod så et *følelses-jeg* (bryst).

Freud mente så, at hvis man forstod, hvordan mønstret var opstået, kunne man slippe det igen. Mange har lavet terapi på denne måde. Og jo, måske forstår man mere om sig selv. Men man forbliver i den stivnede og splittede bevidsthed.

Og kritikken i dag mod Freud går på, at man kan snakke om problemerne i årevis; men at der ikke sker nogen forandring, før man går ind i følelserne. Her er det morsomme så, at Freud jo netop erkendte, at man kan gå ind i følelserne i årevis; men at der ikke sker nogen forandring, før man bliver bevidst om problemerne.

Carl Gustav Jung (1875-1961) mente, at man primært havde et *overflade-jeg*, som han kaldte *Persona*; og der nedenunder i underbevidstheden var nogle arketyper. Ét i højre side, som han kaldte *Animus* (mandlig energi), og ét i venstre side, som han kaldte *Anima* (kvindelig energi). Han mente, at en mand først skulle lære at beherske *Animus* i højre side og bagefter *Anima* i venstre side. Og at en kvinde tilsvarende skulle gøre det i omvendt rækkefølge. Herefter kunne man slippe fastlåsningsen til disse bevidstheds-mønstre. Og så nåede man tilbage til *selvet*, som var det oprindelige, mente Jung.

For Jung var bevidsthederne i de to sider adskilt fra *jeg*'et. De befandt sig i underbevidstheden, men kom frem i drømme. Det, der kom fra kropsdele med lav ladning, var mystiske guddommelige væsner og kræfter. Op gennem hele den europæiske historie har mennesker haft drømme om sådanne *alkymistiske* fænomener. Og Jung mente, at menneskeheden havde en kollektiv religiøs underbevidsthed.

Dem, der arbejder med en jungiansk terapi, ved godt, at man både kan kommunikere med overflade-jeg'et og med energilegemet; men de fastholder det traditionelle energimønster i energilegemet.

Wilhelm Reich (1897-1957) blev klar over, at der nedenunder overflade-bevidstheden var en energistrøm - og at det vigtigste var at knytte an til

den. Han forestillede sig, at følelserne sad i 3 lag. Yderst var karakterforsvaret eller *kropspanseret* (overflade-jeg'et). Det skulle først blødes op. Nedenunder var så de undertrykte og stivnede mønstre, der indeholdt vrede og sorg (analyse-energien og enheds-energien). Disse følelser skulle så udledes. Og nedenunder igen var så de oprindelige drifter og kroppens naturlige udfoldelser.

Hans teori var, at psykiske problemer satte sig som muskelspændinger, og at man herefter stivnede bevidsthedsmæssigt. Og frigørelsesmetoden var at komme af med spændingerne og få en fri energistrøm.

Han sad så ansigt til ansigt med dem, der gik i terapi hos ham - og så dem dybt i øjnene og opførte sig som spejl for dem. Han efterlignede deres mimik og deres kropsholdning og bevægelser. Og han fik dem til at efterligne ham, når han indtog krops- og dermed også energistillinger, som han ville overføre til dem.

Et vigtigt element i hans terapi var, at han fik folk til at opbygge en *passende* energi, inden der skulle ske en følelsesforløsning.

Metoden virkede; men efter et stykke tid var man tilbage i det stivnede traditionelle energimønster. For der eksisterer ikke noget naturligt *selv*.

Enten har man de muskelspændinger, der hører til vores kulturs mønstre. Eller også har man nogle andre muskelspændinger, som hører til en anden kultur. Eller også skifter man rundt mellem alle energimønstrene. Hvis man tror, at man kan være uden muskelspændinger, snyder man sig selv. Så sætter de gamle spændingerne sig ubevidst igen. Og så er man tilbage i det gamle bevidsthedsmønster.

Frederick S. Perls (1893-1970) mente, at bevidstheden ikke dannede nogle lag ovenpå et *selv*. Dette *selv* eksisterede ikke, mente han. Der var kun bevidsthedsmønstrene. Så langt er jeg enig med ham.

Han kaldte sin metode for gestaltterapi. En gestalt er en indestængt følelse. Den er opstået i en social proces, som man ikke kunne færdiggøre. Man stivnede midt i en erkendelsesproces. Andre menneskers magt var for stor, så man ikke kunne gøre sin proces færdig. Nu sidder der så en indestængt følelse. Men den kan også rumme et billede eller en sætning. Tilsammen kaldes det for en gestalt. Metoden er så at gennemspille den sociale proces igen, men denne gang sammen med terapeuten, som giver et passende med- og modspil, så klienten kan gøre sin oprindelige erkendelsesproces helt færdig.

Han var klar over, at problemerne sad opdelt i højre og venstre kropsside. Han blev klar over, at man godt kunne forene de to sider til et fælles energimønster. Og så troede han, at det var endemålet for den personlige udvikling. Men det er kun ny stagnation. Hvis man ikke bevidst bruger alle energimønstrene, havner man ubevidst i det gamle energimønster igen, fordi samfundets påvirkning er for massiv.

Kropsterapi

Ida P. Rolf (1896-1979) fandt på en massageform, som var meget udbredt i 1970'erne i USA blandt alle de terapeuter, som siden har dannet forskellige terapiskoler. Det interessante er, at de fleste af disse "mestre" altså selv har været igennem rolfing; men at de nu tager afstand fra det. Det kritisable er, at metoden behandler kroppen som en ting. I dag er man klar over, at kroppen har sin egen bevidsthed, som det er værd at samarbejde med.

Rolfing er en massage, hvor man kun arbejder med overspændinger, og hvor man maser de hårde muskler, indtil de bliver bløde. Det gør ikke noget, at "patienten" skrider af smerte undervejs. Når alle muskler er bløde, former man kroppen som en klump ler, idet man forsøger at forme det "naturlige". Metoden virker; men det traditionelle splittede energimønster og dets tilhørende bevidstheder genopstår efter nogen tid, fordi energilegemets bevidsthed ikke er med i processen.

Kiropraktorer og mange sportsfolk arbejder også sådan, hvor de maser kroppen eller tvinger den ud over smertegrænserne. Det virker; men der går kun kort tid, og så er man tilbage, hvor man startede – og så kan man gentage det igen og igen.

Alexander Lowen (1910-2008) arbejdede med "bioenergi". Metoden er, at man stresser sine muskler i nogle ekstreme stillinger, så kroppen ikke rigtig ved, om den skal bøje eller strække. Man fortsætter øvelsen, indtil man ikke længere kan opretholde sin sædvanlige muskelbrug. Men i stedet for at glide ud af øvelsen til en fri bevægelse *fortsætter* man, men med følelsesmæssige reaktioner. Faktisk gør man vold mod sin krop. Og så reagerer kroppen med konstante impulser. Vejtrækningen bliver hidsig. Man sveder kraftig. Man får lyst til at råbe og skribe. Og hele idéen med den bioenergetiske metode er nu, at man knytter an til disse impulser og lader følelserne strømme igennem sig og ud i ansigtet og ud

ad munden. Hvis man gør det, udøver man ikke mere vold mod kroppen, end at den reagerer imod det og kæmper.

Det afgørende er, at man reagerer på kroppens impulser. Herved bringer man sig ud af det fastlåste energimønster, man er stivnet i – og så vil man efterfølgende have mulighed for at opleve og gennemleve de følelser og bevidstheder, som man har undertrykt i sig selv. Desværre misforstår mange metoden, idet de tror, at det skal være kroppen, der reagerer. Men det skal være *jeg*'et, der reagerer imod kroppens unaturlige bevægelser. Det er dette *jeg*, der skal vækkes.

Igen er problemet, at bevidstheden ikke er med. Så man finder ikke ud af, hvilke problemer man kommer fra, og hvortil man går. Og langsomt genopstår det traditionelle energimønster, hvis man ikke supplerer med anden terapi.

Jack Lee Rosenberg (1932-) fandt på at bruge bevægelserne fra en totalorgasme til frigørende kropsøvelser. Det handler især om at ophæve muskelspændingerne mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved. Åndedrættet skal også være meget stort, så det svarer til, at alle muskler i hele kroppen er aktive.

Når man ligger ned og laver øvelserne, kan man pludselig få en orgasme. Der kommer ingen udløsning; men man bølger i orgasmerefleksen. Det kan vare i 10-20 minutter; og bagefter er samtlige spændinger væk, så man går rundt som et nyfødt barn uden nogen psykiske traumer eller problemer. Denne meget magtfulde terapiform kan holde energilegemet frit meget længe. Men også her kommer det stivnede energimønster tilbage efter nogen tid, fordi bevidstheden ikke styrer processen.

Åndedrætsterapi

Psykoterapi kunne kun give bevidsthed og erkendelser. Men det gav ingen varige forandringer. Kropsterapier med følelsesforløsninger kunne godt bløde op, men gav heller ingen varige forandringer. Så derfor kom der en periode, hvor løsningen var - hed det sig - at åndedrættet skulle forbinde bevidsthed og krop. Det var åndedrættet, som udgjorde det "levende", mente man.

Arthur Janov (1924 -2017) fik med sin bog "*Primalskriget*" mange til at trække vejret dybere. En session foregik ofte sådan, at man var med i en

gruppe, der lå og trak vejret dybere og dybere. Man fyldte sine lunger til det yderste på en lang indånding og åndede også så dybt ud, man kunne. Hastigt kom man igen i gang med en ny indånding - og så få mere og mere luft ind. Til sidst brød den ene efter den anden ud i et skrig og lå og græd eller råbte. Følelserne strømmede ud.

De første par gange var det følelser, som kom fra ungdommens og barndommens oplevelser. Men til sidst nåede man ned til sit fødsels-traume. Og så kom det afgørende befriende skrig - hvorefter man var frelst - troede man.

Men efter nogen tid var man tilbage i det traditionelle stivnede energimønster. Bevidstheden knyttede jo stadig an hertil - og derfor genopstod det.

Leonard Orr (1937-2019) studerede så primalterapien og fandt, at man her fik for meget luft ind, så man ikke kunne undgå at spænde i musklerne omkring lungerne. I stedet skulle man sørge for at slappe af på udåndingerne, så spændingerne kunne frigøres ved afslapning. Metoden kaldes rebirthing.

Tankegangen er følgende: Hver gang, man har fået et traume og en tilhørende spænding i en muskel, løber der mindre blod igennem musklen, og så bruges der mindre ilt. Derfor regulerer lungerne vejtrækningen ved at foretage en mindre ind- og udånding. Vejtrækningen bliver hermed permanent mindre. Hver gang en gestalt og tilhørende muskel løsnes, bliver vejtrækningen atter større. Dette udnyttes i terapien ved at forstørre vejtrækningen, inden man går ind og mærker gestalten. Man øger blot vejtrækningen. Og alle de steder, hvor der befinder sig gestalter, der er parat til at blive befriet, vil ilten gå ind i musklerne og løsne spændingerne. Og så befries en række gestalter samtidig.

Det virker; men efter et stykke tid opstår de samme grundlæggende frustrationer igen, så man spænder op i det traditionelle stivnede energimønster. Og det sker, fordi bevidstheden stadig befinder sig i dette mønster.

Den norske psykiater Lillemor Johnsen (1920-1997) var enig med Reich i, at traumer satte sig som muskelspændinger – og også enig i, at åndedrættet så blev reduceret. Men hun mente – i modsætning til Reich – at åndedrættet blev nedsat først, og at muskelspændingerne kom bagefter. Man skulle derfor frigøre åndedrættet først.

En muskel kan være mere eller mindre overspændt: spændt, stram, sej, hård, benet. Men da hun mest lyttede til, hvor meget åndedrættet var med i disse muskler, beskrev hun derfor hellere skalaen sådan: forventning, aktiv, modstand, blokeret, barriere. På samme måde beskrev hun spændingsstyrken ved underspændte muskler: slap, mat, sej, dvask, løs. Men hun fokuserede altså mere på: mættet, mobilisérbar, eftergivende, fjern, opgivet. I begyndelse af begge skalaer er musklerne med i åndedrættet - i slutningen ikke. I de overspændte muskler kunne hun ikke fremlokke en reaktion. Men det kunne hun i de underspændte muskler, der ikke var helt fjern eller opgivet. Og dette var så den terapimetode, som hun brugte. Hun holdt sin hånd på en underspændt muskel. Hånden skulle være appellerende, støttende, respekterende og kærlig. Hånden ville så tilføre en anelse merspænding til musklen, så den vågnede op og deltog lidt i åndedrættet. Johnsen arbejdede aldrig direkte med åndedrættet, men lod det vokse spontant. Det handlede om at støtte den psykiske opvågning, og så voksede åndedrættet hen ad vejen.

Fordi hun fokuserede på enkelte muskler, forblev patienterne indenfor det traditionelle energimønster.

Det mærkelige med alle disse terapimetoder var, at terapeuterne godt kunne indse, at det stivnede energimønster i vores vestlige kultur var problemet. Men de havde intet alternativ. De forestillede sig, at man bare blev *hel*, uden at de i øvrigt gjorde sig tanker om, hvad det indebar.

Der var også en hel del terapeuter, som arbejdede mere overfladisk. Deres ambition var kun at forløse mindre psykiske problemer. De forsøgte ikke at ændre det grundlæggende. Her skifter jeg til nutid, fordi det stadig foregår.

Nogle af disse terapeuter mener, at man skal knytte sig til en *del* af det europæiske bevidsthedsmønster, mens der er en anden del, der er unaturlig, og som man helst skal glemme. Det er det, som de venstre- og højreorienterede også gør. De identificerer sig med den ene side og projicerer den anden ud på de politiske modstandere. Denne side oplever de så ikke som sig selv; for den er jo projiceret ud. De tror, at de kun har den energi i sig, som udgøres af den ene side. De er derfor heller ikke bevidste om, at de i deres egen underbevidsthed har en afstandtagen og vrede.

Blandt terapeuter er der så nogle, der projicerer underlivet udenfor. De har reelt en afstandtagen og vrede i deres underbevidsthed, men det oplever de ikke. De oplever kun, at de forholder sig til det positive. De nedskriver positive bekræftelser, som for eksempel ”*Jeg er glad, når jeg siger min mening.*” Og de tænker kun positivt, når de er sammen med andre mennesker. Ubevidst er de så med til at skabe sociale relationer, hvor de oplever, at de andre tænker og handler negativt.

Så er der andre terapeuter, der har projiceret hovedet udenfor. Hovedet er fyldt af magthavernes og systemets tankegange, hvor man er blevet taber og offer. Nu skal man finde tilbage til sig selv. Her skal man handle ud fra sin kraft i underliv – eller ud fra hjertet i brystet. Også her skabes der ubevidst en afstandtagen og vrede, så disse mennesker oplever, at dem, der bruger hovedet, altid skaber undertrykkelse.

Og så er der terapeuter, der projicerer brystet udenfor. De siger for eksempel til en klient, at han altid skal sige, at han *har* en depression. Han må aldrig sige, at han *er* deprimeret. Depressionen er altså udenfor *jeg*'et i hans hjerne.

Så er der temmelig mange terapeuter, der tager udgangspunkt i, at folk kun oplever deres overflade-*jeg*; og så har de en terapi om at opleve sandheden om sig selv – altså energimønstret nedenunder. Hos nogle terapeuter skal man opdage, at det er naturligt at bruge den ene side som et skjold, mens den anden side udgør *jeg*'ets kerne. Og så skal man bare lære at bruge den ene side udad - og den anden indad. Hos andre skal man lære, at der under *jeg*'et (overfladen) findes en beholder (højre side), der indeholder vrede. Og når den fyldt op, bliver man nødt til at afreagere. Og så findes der en anden beholder (venstre side), der indeholder kærlighed. Og når der er for lidt i den, bliver man ked af det og begynder at græde.

Der er terapeuter, der tror, at hvis man afreagerer vreden, bliver man befriet; men i virkeligheden kan det lige så godt blive højre side, der undertrykker venstre side yderligere – og det skaber bare mere vrede. Tilsvarende tror nogle, at man bare skal græde sorgen færdig; men des mere man græder, des mere fastholder man splittelsen og dermed trangen til gråd.

Der er så nogle lidt mere sofistikerede terapeuter, der snakker om, at man bruger en del af sin bevidsthed til at leve op til nogle idealer og normer, som i virkeligheden skaber adskillelse (analyse-energien). Her skal man lære at identificere sig med sin kerne (enheds-energien) i stedet

for, så man skaber fællesskaber. Det handler i virkeligheden om, at *jeg*-identiteten skal skifte fra højre til venstre kropsside.

Der er så nogle terapeuter, der ønsker at skifte den modsatte vej. De snakker om, at folk medtænker deres følelser (enheds-energien), så tankegangen bliver ahistorisk, og man derfor ikke kan ændre noget.

Endelig er der så dem, der forbliver i hjernen (analyse-energien). De har lavet, hvad de kalder nutidens psykologi, NLP. Her skal man tænke på sin livslinje og forstå den rækkefølge, der er banet i bevidstheden. Og så kan man omprogrammere denne bevidsthed, så den bliver konstruktiv. Og den virker selvfølgelig, hvis folk *kun* identificerer sig med analyse-energien.

I 1970-90'erne var der mange, der deltog i forskellige terapier for at opnå, hvad der blev kaldt en personlig udvikling. Man gik både på kurser og i individuel terapi gennem 10-20 år. Resultatet blev, at de erkendte, at man godt kan lære sin bevidsthed at kende, men man kan ikke ændre den. De magtede aldrig at komme ud af det europæiske energimønsters bevidsthed.

Terapiens fejltagelse er, at man tror, at man skal forene højre og venstre siders bevidstheder - og når det sker, er man frelst. Med den viden, som denne bog giver, er det klart, at det er meget bedre, hvis man forstår, at man nogle gange polariserer sig i højre og venstre side med to bevidstheder – og andre gange samler sig med én bevidsthed. Men også, at man skifter rundt mellem mange forskellige energimønstre og deres bevidstheder.

Nye terapimetoder

I de sidste 10-20 år er der opstået nogle nye terapier, hvor målet er det modsatte af det, som terapien var tidligere. Oprindeligt handlede terapi om at forene de splittede bevidsthedsdele og blive *hel*. De terapier, som tilbydes i dag, handler om slippe smerterne og få det bedre. Det er fysioterapi, EFT, TFT, Tankefeltsterapi, tapping, cupping mm. Det er alt sammen fysisk påvirkning af kroppen, så man slapper mere af. Der er ingen fokus på det bevidsthedsmæssige, hvor man kritisk forholder sig til samfundet og de sociale påvirkninger. Man accepterer bare den psyko-sociale virkelighed, som den er.

Min psykoterapeutiske proces

Jeg startede som 30-årig med terapi – og det tog 45 år, inden jeg kom igennem hele processen. Jeg har gået på et utal af kurser i alle terapeutiske retninger – og gået i individuel terapi hos en masse forskellige terapeuter.

I starten handlede det meget om min højre side, hvor jeg havde mit *jeg* i hovedet, men i drømme og fantasier havde oplevelser, som jeg siden kunne mærke ”sad” i underlivet. Jeg havde to meget voldsomme drømme, hvor jeg vågnede og svedte af angst. Den ene handlede om, at nogle mænd (underliv) stod foran mig og ville skyde mig. Men så trak jeg selv (hoved) en revolver og skød mod dem. Men lige meget hvor meget jeg skød dem, døde de ikke, men blev ved med at skyde mod mig. Den anden drøm handlede om, at jeg havde forskanset mig på en bakke (hoved), og at nogle ”vilde” (underliv) stormede mod mig for at dræbe mig. Men i min skanse havde jeg placeret mange maskingeværer, der pegede ud i alle retninger, og med et snoretræk kunne jeg affyre dem samtidig, så de ”vilde” døde, inden de kom frem til mig.

Jeg havde også en drøm, hvor jeg lå på at transportbånd, hvor jeg kørte højere og højere opad – for til sidst at vågne af skræk for, at jeg ville falde ned. Lidt senere i forløbet kunne jeg i drøm læne mig tilbage og løfte fødderne fra jorden – og så kunne jeg svæve. Videre i min udvikling havde jeg drømme, hvor jeg kom ned under jorden – og også drømme, hvor undergrunden rejste sig, så der blev hul ned i jorden. Til sidst havde jeg ofte en drøm om, at jeg dykkede ned i et stort hul fuld af vand, hvor en hest var bundet fast – og den befriede jeg, som den kom op og overlevede. Det tog vist cirka 5 år at komme igennem det her.

Så var der nogle år, hvor jeg kom i kontakt med min venstre side, som ellers var totalt fortrængt. Jeg havde en gennemgående drøm, som jeg siden kunne relatere til brystet. Drømmen handlede om en nøgen kvinde, der var bundet – og hvor jeg piskede hende til blods. Det udviklede sig til, at jeg bare piskede hende, indtil hun græd. Og så udviklede det sig til, at hun bare skulle have et par slag. Og til sidst behøvede hun ikke at få pisk, hvis hun bare lod mig være, som jeg var – og ikke forsøgte at lave om på mig.

Efter nogle år kom jeg så i kontakt med hovedet i venstre side, hvor jeg opdagede, at der var en lille dreng, der var gået i stå i sin udvikling. Det lykkedes mig at identificere mig med drengen – så jeg fik et *jeg* her - og

få dette *jeg* til at vokse og til sidst blive en voksen mand. Så havde jeg to *jeg*'er – ét i hver kropsside. De var meget forskellige. I venstre side snakkede jeg engelsk. Og i højre side snakkede jeg dansk.

Jeg tog så fat på shamanisme. Jeg kom i kontakt med mit kraftdyr, som er den kropslige bevidsthed i mit bryst. Her oplevede jeg en falk. Og i drømme kunne jeg flyve op over alting og se detaljerne fra oven. Nogle shamaner advarer mod at komme ned i underlivet. Men jeg forsøgte. Her fik jeg ofte en drøm, hvor jeg løb hen over en mark – og hver gang jeg satte en fod ned, var der en slange, som huggede ud efter mig, så jeg vågnede i angst. I et terapeutisk forløb gennemførte jeg så en proces, hvor en stor slange rejste sig foran mig og var parat til at hugge. Håret rejste sig på mig hoved, og jeg blev drivvåd af sved. Og så huggede slangen og åd mig. Men i samme øjeblik oplevede jeg, at det var mig, der åd slangen. Jeg har også siden fløjet op på et bjerg (hoved), hvor jeg mødte min ”åndelige vejleder”, som man kalder det indenfor shamanismen. Det er en bevidsthed, som befinder sig på overfladen af hovedet. Mange får aldrig integreret disse forskellige bevidstheder, men det gjorde jeg.

For 5 år siden lykkedes det mig at få kontakt med bevidstheden i venstre sides underliv. Der var to dygtige terapeuter, der hjalp mig til at opnå kontakten. Det viste sig, at jeg her havde et ”*jeg*”, som gav to forskellige drømmeoplevelser. Den ene var en ”djævel”, som havde været spærret inde i en fangekælder i mange år, men hvor døren så blev åbnet, og jeg kom ud. Den anden drømmeoplevelse var, at jeg var en lille baby på måske 1½ år, som lå på jorden, og hvor der var totalt mørkt omkring mig. Det tog mig mere end ½ år, inden jeg kunne kravle og sætte sig op - og mere end et år, inden jeg kunne gå omkring og opleve, hvad der var omkring mig. Efter 4 år er dette *jeg* blevet til en voksen mand, der er blevet integreret med min øvrige venstre side. Og så har jeg igen haft to voksne mænd – i højre og venstre side – som nu er blevet integreret, og jeg dermed er blevet ”*hel*”.

Det er baggrunden for, at jeg nu føler, at det er det rigtige tidspunkt til at udgive denne bog. Men det giver mig også tanker om, at magthavere i de forskellige kulturer mere eller mindre bevidst finder det godt, når små børn udsættes for bevidsthedsspaltninger. For det medfører ikke bare, at de så passer til samfundets normer, men at det også vil tage et helt liv, hvis de forsøger at befri sig.

Igennem 1990'erne arbejdede jeg som psykoterapi. Jeg lavede kurser med "Befri underbevidstheden", og jeg havde klienter med svære psykiske problemer. Der var for eksempel en kvinde, som var en dygtig og sød pædagog; men hun havde en heks boende i underlivet. Hvis hun stak en finger op i sin vagina, var hun overbevidst om, at heksen ville bide den af. Der var en mand, som også var en meget rar pædagog, men som cirka hver tredje uge gik ud sent om aftenen, og så fandt han et offer, som han slog i ansigtet, indtil det blødte. Hans højre side var den bløde og rare pædagog. Hans venstre side var en desperat hævngherrig tyrann. Så var der en ung kvinde, der havde sin mor i den ene kropsside – og sin bamse i den anden kropsside. Der var ikke noget "jeg". Så det var nogle fra hendes kollegium, der havde bragt hende hen til mig. Disse og flere andre klienter gik så i terapi hos mig ½ år, inden vi fik integreret deres opsplittede bevidsthed. Der var også en kvinde, hvor et rovdyr gik rundt i hendes stuer om natten, så hun ikke kunne sove af angst for at blive ædt. Det problem klarede vi hurtigt. Hun lå ned – og så kom hun ind i den følelse, hvor hun oplevede rovdyret – og så klappede jeg hende på underlivet, så hun opdagede, at det var her, at rovdyret var.

Spirituel terapi

Mange vesterlændinge har været på kursus hos en guru i Indien. Et sådant kursus består for eksempel i, at man er en gruppe på cirka 10 personer, som i 10 dage i træk ikke må sige noget. På 11. dagen efter morgenmaden skal man så snakke sammen. Man starter med at fortælle, hvad man drømte eller tænkte, da man vågnede, og det interessante er, at alle har drømt og tænkt præcis det samme. Det rækker ved den vestlige tankegang, hvor man tror, at ens bevidsthed er ens egen. Men nu erkender man, at bevidstheden også kan være kollektiv.

Det har medført, at der nogle gange om året er mange grupper, som sidder og mediterer på samme tid. Det er måske 50 grupper, og de er spredt over hele jorden. De har aftalt, at de skal meditere på fred, men ellers har de ikke aftalt noget. Efter meditationen ringer de til hinanden for at høre, hvad de andre har tænkt på under meditationen, og det viser sig, at alle har tænkt på præcis det samme. De forestiller sig så, at de har skabt en kollektiv bevidsthed, som alle andre mennesker også modtager. Især håber de på, at politikerne i alle lande bliver påvirket af det. Det tvivler jeg på. Jeg tror, at man selv skal deltage i meditationen for at få oplevelsen.

Lad mig give nogle eksempler fra mig selv. For mange år siden var min kæreste og jeg på vandretur i Norge – og vi var på vej til Oslo. Vi gik på en markvej, og 100 meter fremme kunne vi se, at den stødte ud til en stor landevej. Så sagde jeg til min kæreste. *”Nu vil det være dejligt, hvis der standser en stor bil – og en mand åbner døren og spørger, om vi vil med til Oslo.”* Og lige da vi kom frem til vejen, standsede der en stor bil – og en mand åbnede døren og spurgte, om vi ville med til Oslo.

Da jeg var landmand, skete det flere gange, at jeg gik med en hest og harvede et stykke jord – og jeg lige pludselig kunne mærke, at der var kommet gæster. Og så gik jeg hjem – og jo – der var kommet gæster. Og så fik vi kaffe og hyggesnak.

Dengang var der også en morgen, hvor jeg vågnede og havde et drømmesynd. Jeg så, at der kom en kvinde gående på en markvej imod mig. Og jeg genkendte stedet. Det var et sted, hvor jeg engang havde boet – og det lå nu 40 kilometer væk. Og så pakkede jeg en lille rygsæk og tog af sted. Og da jeg kom frem til stedet, kom den kvinde, jeg havde set i drømmen, gående på markvejen imod mig. Vi snakkede sammen et par dage. Det viste sig, at vi begge to havde de samme bestemte problemer, som vi ellers gik alene og spekulerede over.

Da jeg i 1975 boede på Christiania, besluttede jeg at rejse rundt i Danmark og opsøge støttegrupper. Sagen var, at regeringen havde besluttet at nedlægge Christiania – og jeg vidste, at der var mange støttegrupper, som ville bevare fristaden. Nu ville jeg så forsøge at organisere dem lidt. Så en dag pakkede jeg en rygsæk og gik ned på Hovedbanegården i København. Jeg kiggede op på tavlen, hvor man kunne se, hvornår de forskellige tog afgik. Og jeg kunne se, at der gik et tog til Esbjerg om 15 minutter. Så jeg gik hen og købte en billet til Esbjerg. Efter en lang rejse ankom jeg så til Esbjerg. Da jeg stod ud af toget, kiggede jeg mig omkring. Og der stod en mand, som jeg gik hen til. Det viste sig, at han skulle til et møde sammen med nogle andre, hvor de skulle snakke om Christiania. I de følgende 2 måneder rejste jeg rundt på samme måde – og mødte en del forskellige støttegrupper.

Mange andre har tilsvarende oplevelser. Og nogen mener derfor, at det aldrig er tilfældigt, hvem man møder og kommer i snak med.

For nogle år siden, hvor jeg skrev kladder til denne bog, var der adskillige gange, hvor jeg gik i stå, fordi jeg ikke var sikker på, om det jeg var ved at skrive også var historiske kendsgerninger. Mens jeg skrev, følte jeg, at der sad to engle ved siden af mig. Jeg vidste godt, at det var

de spirituelle bevidstheder i min venstre og højre side. Men det interessante var, at jeg fik besked på, hvad jeg skulle gøre. Nogle gange skulle jeg tænde for fjernsynet – og så var der en dokumentarudsendelse om præcis det, jeg sad og skrev om. Andre gange fik jeg navnet på en forfatter – og så gik jeg på det Kongelige Bibliotek og læste alle de bøger, som denne forfatter havde skrevet. Og jo, det gav mig den viden, jeg havde brug for, så jeg kunne skrive videre på min bog.

Der er særlig to slags terapier, hvor man gør brug af sådanne telepatiske teknikker.

 Den ene hedder regression eller ”tidligere liv”. Terapeuten forbliver i sin højre kropsside – og indtager hengivelses-energien i venstre side, som man telepatisk forener med klienten. Problemerne ”sidder” i bryst og underliv, men giver billeder i hovedet. I fantasien oplever klienten så (for eksempel), at hun bliver brændt på bålet, samt at bødlen er hendes far. Og i fantasien kan klienten så ændre forløbet.

Nogen tror, at klienten virkelig blev brændt på bålet, og at hendes nuværende far også levede dengang og var bødlen. I det nuværende liv har klienten så i sin barndom genoplevet hændelsen i fantasien, så den nu sidder som et traume i hende. Andre tror bare, at klientens nuværende far dræbte noget i hende, da hun var barn – og at det har sat sig i hende som et traume. Mange mennesker har flere sådanne indre billeder fra tidligere liv.

Hvis man først har ryddet op i sin underbevidsthed, bruger man energimønstrets bevidsthed til at erkende sin udviklingsproces frem til nu – og dermed blive klar over, hvad næste skridt skal være, hvis man vil videreudvikle sig.

 Så er der clairvoyance. Her kigger man ikke tilbage, men fremad. Nogen tror, at man sådan kan forudsige fremtiden. Det kan man ikke. Men man kan se (hoved) eller føle (bryst), hvad der er på vej nede i ens underbevidsthed (underliv). Hvis man ikke har fortrængt underlivets bevidsthed, kan man jo bare mærke efter. Men problemet er lige præcis, at mange ikke er i kontakt med deres underliv, men har projiceret det udenfor deres *jeg*.

Terapeuten indtager territorie-energien og kobler sig telepatisk sammen med klienten – og får så en oplevelse af, hvad der er på vej. Hvis det er

noget godt, kan klienten så bevidst forstærke det. Og hvis det er noget dårligt, bør klienten bevidst modarbejde det og fremme noget andet.

Der er to slags clairvoyante terapeuter. Den ene forbliver i sit dagligdags *jeg*. Den anden slags er total spaltet med et bevidst *jeg* i sin dagligdags kropsside – og skifter så til den anden kropsside, som vedkommende fik fortrængt og projiceret udenfor sit *jeg*'et som 4- årig, og hvor vedkommende nu har en ”ånd” boende. Når seancen starter, hilser terapeuten først velkommen med sit dagligdags *jeg*. Og så skifter terapeuten over til sin anden kropsside, hvorefter han/hun indtager en anden kropsstilling, snakker med en anden stemme og byder velkommen. Her kan vedkommende enten agere som en levende ånd – eller sidde med halvåbne øjne og opføre sig som delvis besat.

Der er også terapeuter/healere, der på lignende måde kontakter engle eller ånder, som man forestiller sig ude i universet, men som i seancen tager bolig i terapeuten. Og så vil ånden tale gennem terapeuten og komme med et budskab fra den åndelige verden. Måske er denne åndelige verden bare den bevidsthed, som man har den ene kropsside, som er fortrængt. Men ligesom man kan opnå telepatisk forbindelse med andre mennesker, kan man også på denne måde få ”beskeder” fra menneskehedens kollektive bevidsthed, som jo – ifølge gammel jødisk opfattelse også rummer Gud og hans engle.

Personlig benytter jeg det mest som det, nogen kalder en parkeringsengel. Når jeg skal ind til byen i bil, er det jo nærmest umuligt at finde en parkeringsplads. Men når jeg nærmer mig det sted, hvor jeg skal hen, nedsætter jeg farten og kører langsomt fremad. Lige pludselig får jeg en impuls til at dreje til højre. Og lidt senere til venstre. Og så lige pludselig er der en bil, der kører ud foran mig – og efterlader en plads, hvor jeg kan parkere. Det virker hver gang.

I sommers var jeg lidt i tvivl. Midt på dagen havde jeg været i Karrebæksminde, hvor der var tusindvis af sommerturister, og hvor der var mange hundreder biler, der stod tæt parkeret overalt, mens mindst 30 andre biler kørte langsomt rundt for at finde en parkeringsplads. Der var cirkus i byen. Og der var forestilling kl. 17. Men jeg skulle lige hjem og lave noget andet først. Men så kørte jeg tilbage og var dér kl. 16:30. Der var stadig et mylder af mennesker – og stadig mindst 30 biler der kørte rundt for at finde en parkeringsplads. Men jo, jeg kørte helt stille hen til

en tom plads, som en bil lige havde forladt. Det kedelige er bare, hvis mange også begynder på det samme, for så virker det sikkert ikke mere.

Der er dog også nogen meget få gange, hvor jeg retter min bevidsthed mod alt det åndelige i universet og stiller et spørgsmål. Og så får jeg altid svar i løbet af en brøkdel af et sekund.

Min erfaring med at snakke med nogle grønlændere og afrikanere er, at de aldrig har gået i terapi, men at de sagtens kan skifte rundt mellem alle energimønstrene – og også kender til de telepatiske bevidstheder. Det er ikke noget, man behøver at lære. Det er medfødte evner.

Evolutionen

Sandsynligvis kunne mennesker for 4.000 år siden skifte rundt mellem alle energimønstres bevidstheder – både de psykosociale og mentale samt de åndelige og spirituelle. Men det var nok mest kaotiske tanker og følelser, de havde.

Men så begyndte mennesker langsomt at blive mere selvbevidste. Og omkring år 500 før 0 stivnede de enkelte kulturer på hver deres måde. De fleste kulturer opdagede, at der var ét energimønster og dets bevidsthed, som trådte frem af den kaotiske tåge, og som gav mening. Og bevidsthedsmønstret gav både kropslige, sociale, psykiske, spirituelle og åndelige erkendelser, som kunne bruges til at organisere deres samfund.

Det interessante er, at der til enhver kombination af energimønstre og deres bevidstheder er opstået en kultur, der gennem de sidste 2.000 år har opnået erkendelse om, hvad der er godt og skidt ved det bevidsthedsmønster, som deres kultur har knyttet sig til. Alle mener dog, at deres egen kultur befinder sig på et højere vidomsniveau end alle andre kulturer. Men det skyldes nok, at de ikke kender til anden visdom end den, som deres egen kultur har opdaget – samt at det er lettest at se det dårlige i andre kulturer end at se det gode.

I de senere år har kulturerne stødt sammen på grund af turisme, fjernsyn, handel, flygtninge mm. I første omgang har det forstærket oplevelsen af, at alle andre kulturer end ens egen befinder sig nede på at halv-dyrisk niveau, og at det er nødvendigt at kæmpe for og beskytte vores egens kulturs værdier. Her i Europa klynger man sig for eksempel til 1800-tallets filosoffer, sådan at de unge på universiteterne kun skal læse om dem. Men i USA er der universiteter, hvor halvdelen af første

studieårs læseplan handler om gamle kinesiske skrifter. Og der er flere og flere, der har opdaget værdierne i andre kulturer.

Det sandsynlige er, at alle før eller siden bliver klogere. Ligesom lægerne, der for 2.000 år siden mente, at alt indenfor et menneskes krop bestod af blod, slim, gul og sort galde, men som nu har opnået viden om organerne – ligeså vil vi i fremtiden vide mere om kroppens energier og de bevidstheder, som de skaber.

Forskellige filosoffer og religiøse ledere har forudsagt, at der vil komme religionskrige, hvor kulturerne vil kæmpe mod hinanden – men der er også nogle vismænd blandt indianerne, der har forudsagt, at et lille land nordpå vil vise vejen til en fredelig verden, hvor mennesker vil lære af hinanden. Det bliver spændende, hvem der får ret.

Familiemønster

Socialantropologer har i mange år studeret kulturer rundt om i verden, og her har man fundet alle forskellige slags familiestrukturer. Nogle steder bor folk i kvindehuse og mandehuse. Andre steder er det normalt, at en mand har 2-3 koner. Der er også steder, hvor en kvinde har 5-6 mænd. Der er kulturer, hvor børnene opfattes som moderens børn, og andre kulturer, hvor børnene opfattes som faderens børn. Der er kulturer, hvor børnene ikke ved, hvem der er deres far, fordi moderen regelmæssigt har sex med 5-6 mænd i landsbyen. I nogle kulturer skelner man ikke mellem en far og en onkel, men man har adskillige af dem. Der er kulturer, hvor børnene ud over deres mor har 2-3 andre hjælpemødre osv. Disse forskelligheder har gjort, at mange forskere mener, at der ikke er noget naturligt; men at alt er kultur.

Lad os se lidt nærmere på de europæiske landsbyfællesskaber. Der var stor ligestilling mellem mænd og kvinder. Om sommeren var det normalt, at kvinderne gik med bare bryster og mændene uden bukser. Når man gik i seng, tog man alt tøjet af. Og så krøb man nøgen op i en fællesseng, hvor man lå sammen og sov. Seksuel udfoldelse var naturlig. Man berørte hinanden, kyssede og omfavnede hinanden. Forældrene onanerede på deres børn og lærte dem selv at onanere. De unge skiftede kærester cirka hver måned. Og der var altid seksuelle lege og konkurrencer.

Det lykkedes adelen totalt at knække fællesskabet i landsbyerne, og til gengæld opstod der et fællesskab med ens biologiske familie. Herefter voksede man op i den biologiske familie, der var fordelt på flere gårde, som familien ejede i fællesskab. Der var mor og far, farmor og farfar, morfar og mormor, onkler og tanter, fætre og kusiner. Her havde man sin tryghed og fik sin omsorg. Måske blev man forelsket, men det skete normalt i en fætter eller kusine, for det var dem, man kendte.

Hvis man blev forelsket i én fra en anden familie, kom der et problem om, hvem der skulle eje en gård. Og familiens mandlige overhoved opfattede de unge som seksuelle handelsvarer, som man kunne gifte bort - mod at få andel i ejerskab til en gård. Sex uden for ægteskabet blev forbudt, og børn udenfor ægteskabet fik ingen andel i familiens formue.

Kernefamilie

Senere gik de biologiske familiefællesskaber også i opløsning, og så opstod kernefamilien, hvor manden herskede over kvinden - og gav hende smæk, hvis hun ikke adlød. I 1800-tallet fik man den religiøse overbevisning, at kernefamilien var indstiftet af Gud.

I 1970'erne opnåede kvinder en ligestilling, hvor de kunne opnå skilsmisse – samt komme på arbejdsmarkedet, så de kunne forsørge sig selv.

Kernefamilien er i opløsning. Flere og flere bliver skilt. I USA er det nu over 50 %. I Europa noget mindre; men tallene vokser år for år. De fleste i dag har så, hvad nogen kalder et serielt monogami.

Man har det stivnede og splittede energimønster med analyse-energien i højre side og enheds-energien i venstre, og så identificerer man sig med den ene side og projicerer den anden ud på en kæreste. Hvis man ingen kæreste har, savner man desperat en kæreste, fordi man i underbevidstheden trænger til, at de to sider forenes. Men hvis man har en kæreste, er man lykkelig de første par uger. Så forsvinder forelskelsen, som er den følelse, der handler om trangen til at forene de to sider. Og så kommer nedturen. Partneren passer ikke til den side, som man har projiceret ud. Og derfor vil partneren igen og igen blive et problem. Dels svigter partneren, fordi man ikke får det, som man har behov for. Det kan man nemlig kun selv give ved at ophæve sin indre splittelse. Og dels føler man sig angrebet, fordi partneren også føler sig svigtet og kritiserer én. Når man så til sidst har nået til at erkende den totale splittelse, bruger man det ikke til en indre samling af de splittede

dele. Men man oplever bare, at følelserne i parforholdet er blevet totalt splittet, og at man altså ikke kan bruge hinanden mere. Så går man fra hinanden. Det føles befriende, for nu har man ikke nogen til at svigte eller kritisere. Men efter et stykke tid begynder man igen at opleve sig selv som halv. Man føler, at man mangler en kæreste. Og man får en desperat trang til igen at forene sig med den side, som man har projiceret ud, og som man altså tror er udenfor sig selv. Og så får man endnu en kæreste. Og hele processen gentager sig. På den måde skifter man fra det ene monogame forhold til det næste.

Polyamory

Det startede med nogle bøsser i USA i 1970'erne. Der var nogle miljøer, hvor man ofte skiftede kæreste. Alt var godt, indtil kæresten fik en anden kæreste. Og så fik man en desperat følelse. Man blev jaloux. Man følte det, som om man havde et stort indre tomrum. Men efter et stykke tid fik man en ny kæreste. Og så var alt godt igen. Sådant skiftede det med jævne mellemrum. Men efter nogle år blev man træt af alle disse skift. Man følte det overfladisk. Og til sidst gad man ikke søge efter en ny kæreste.

Men så kom "the turning point" (vendepunktet), som de kaldte det. Man opdagede, at den del af ens bevidsthed, der indeholdt kæresten, faktisk var en del af sig selv. Man opdagede, at man havde 2 *jeg*'er – én i højre kropsside og én i venstre. Tidligere havde man kun identificeret sig med den ene side, og projiceret den anden ud på en kæreste. Når man havde en kæreste, følte man sig fyldt op. Når kæresten forsvandt, følte man et tomrum i sin ene kropsside.

Bøsserne erkendte så, at de havde 2 sider. Tidligere brugte de den ene side til venner og den anden siden til en kæreste. De snakkede med vennerne på én måde og om bestemte emner – og her bollede man ikke. Og de snakkede med kæresten på en anden måde og om andre emner – og her bollede man. Men i stedet for at have 2 bevidstheder med henholdsvis et *jeg* og en kæreste - skiftede de til at have 2 *jeg*'er. Man kunne stadig vælge at projicere det ene ud på en person – men gjorde det kun i en erotisk situation. Man kunne også vælge at forene de to side til et *samlet jeg* – og det gjorde man, når man var sammen med vennerne. Og det medførte, at man ikke længere havde nogen kæreste, men fik vennekreds, hvor man snakkede om alt. Og det var også en slags kærestekreds, og hvor man kunne bolle med hinanden.

Erkendelsen bredte sig til heteroseksuelle kredse, hvor man begyndte med det, som nu hedder polyamory – altså at have kærlighed med mere end én person. Man snakker dog om den *gamle bevidsthed*, hvor man er stivnet og har 2 *jeg*'er – én i hver kropsside. Og den *nye bevidsthed*, hvor man har en samlet bevidsthed, og hvor man føler sig som en del af et fællesskab. Med den gamle bevidsthed har man en seksuel trang, der bevidsthedsmæssigt er adskilt fra tanker og følelser. Og med den nye bevidsthed har man tanker, følelser og seksualitet som en sammenhængende bevidsthed, der knytter sig til fællesskabet.

For 20 år siden var der i USA cirka 1 promille af befolkningen, der havde erstattet kernefamilien med en eller anden større familie. Det bredte sig i mindre omfang til Australien og en række europæiske lande. I dag er det mere udbredt. Det handler om evnen til at elske mere end én. Det drejer sig altså om, at man ikke skal være spaltet i højre og venstre side og kun føle sin ene side, mens den anden er projiceret ud på en kæreste. Det mest almindelige er dog, at man har en primær kæreste.

I USA er mange polyamory familier med i en forening, der afholder workshops og seminarer samt weekendmøder og lejre, hvor man giver sine erfaringer videre til hinanden. De handler bl.a. om:

Man inddrager ikke en ny elsker - uden først at være enig med ens nuværende elsker(e) om det. Man er hudløs ærlig - også selvom det gør ondt. Man bruger meget tid på gensidig omsorg. Man laver aftaler - og holder dem. Og man respekterer hinandens grænser. Er man indledningsvis splittet og stagneret, skal man være indstillet på en lang udviklingsproces, hvor man ændrer sig. Man skal begynde at dele følelser med andre. Man skal kunne leve med forvirring. Kunne have andres intense og ekstreme følelser tæt på uden at blive usikker. Også andres særheder tæt på sig. Man skal kunne koordinere sit ego med andre. Kunne fungere uden fælles beslutninger om interne forhold. Være seksuel i stedet for kun at have sex. Man skal turde markere sit ego - også i modsætning til gruppen. Man skal kunne tænke som et *vi*. Alt det her handler om at kunne bruge de forskellige energimønstre – og deres bevidstheder.

Det karakteristiske for de amerikanske polyamory familier er, at de er aktive i miljøbevægelser og i sociale projekter mm. Man kan nemlig ikke

adskille det seksuelle og familiemæssige fra andre bevidsthedsdele – med mindre man spalter sig igen og får en splittet bevidsthed.

Polyamory starter normalt med 2 personer. Når et forhold har stabiliseret sig, kan det vokse til 3 eller 4. En gruppefamilie vokser langsomt. Nogle forbliver kun med at være 2. Mange kommer aldrig over 3. Nogle når op på 4-6. Meget få kommer op til 8.

Der er lavet nogle undersøgelser om disse polyamory familier. Og her viser det sig, at især familiefællesskab og børns trivsel vægtes højt, når man spørger, hvorfor folk er interesseret i at leve som poly'er. Og det viser sig også, at mange af disse familier ikke er startet af seksuelle årsager, men af venskab og trang til at leve mere socialt.

Jeg har haft et polyamory forhold til 2 kvinder. Jeg husker egentlig ikke noget om det seksuelle – det var der bare. Men jeg husker især vore samtaler. Når jeg kun har haft én kæreste, havnede vi altid i en polaritet, der passer til en polaritet mellem højre og venstre kropsside, hvor jeg oplevede mig selv i højre side – og oplevede kæresten i venstre side. Og det medførte altid, at vi lidt efter lidt stivnede i en mental skyttegravs-krig, der var dræbende for forholdet. Men det skete ikke, da vi var 3. De ydre relationer mellem os passede ikke til en stivnet polariseret bevidsthed, hvor der kun var 2 muligheder. Hvis der var opræk til en konflikt, blev det hurtigt vendt til en udviklingsproces, hvor vi lærte noget nyt om at være sammen.

Seksualitet

Mennesket er et dyr, der ikke har pels – undtaget på hovedet og få andre steder. Det gør os mere sensitive – rent kropsligt. Vi er også det dyr, der har rejst sig op på bagbenene – og når vi går og står, er kønsdelene forrest. Ganske vist kan man med muskelspændinger – som det især ses i den vestlige kultur – fastholde kroppen i en unaturlig stilling, hvor hovedet er forrest. Men når man frigør sig, vil en mand have pikken forrest – og en kvinde vil have brysterne forrest. Hvor de fleste andre dyr kun har seksuel aktivitet i parringssæsonen om foråret, er mennesket seksuel aktiv året rundt.

Om natten kan man se, at der er en rytme mellem let og dyb søvn. Man er i den dybe søvn i cirka 80 minutter – og her ligger man stille. Og så

skifter man til den lette søvn, der varer cirka 10 minutter. I den lette søvn er der øjenbevægelser fra side til side, selvom øjnene er lukkede. Og det interessante er, at en mand også får stiv pik i disse 10 minutter. Om dagen er der den samme rytme.

I gamle dage varede en time 90 minutter. Mennesker har et indre ur, som man kan mærke. Jeg har eksperimenteret med det. Når jeg vågnede om natten, lå jeg og gættede på, hvad klokken var. Og det viste sig, at jeg kunne gætte ret godt med en præcision på 15 minutter.

En mand har det sådan, at hver gang der er gået cirka 1½ time, får han 10 minutters pres i nosserne og lyst til sex.

En kvinde mærker en anden rytme, der varer 14 dage. Det sker ved ægløsning og ved menstruation. Nogle kvinder føler sig urene ved menstruation, og nogen har smerter på grund af muskelspændinger. Men ellers opstår en seksuel lyst både ved ægløsning og menstruation.

Forskellen på mænd og kvinder er, at mænd gerne vil have sex, hver gang der er gået 1½ time – men bare 10 minutter. Og kvinder vil gerne have sex 2 gange om måneden – men gerne meget i 2-3 dage i træk. Der er altså forskel på kønnene. Og det kan både være en kamp eller en sjov polaritet.

Ud over disse kropslige påvirkninger, kan man jo også have lyst og vilje til at have mere sex af andre årsager. I dag er det ofte sådan i vores kultur, at en mand opfattes pervers og dyrisk, hvis han følger sin indre natur, mens en kvinde opfattes mere acceptabel – også fordi hun følger sin indre natur.

Seksuelle mønstre

Hvis man er stivnet i et energimønster, har man en bestemt mængde af seksualenergi, og når den er afladet med en orgasme, forsvinder lysten til sex. Efter en periode har man igen en portion seksual-energi, der presser på for at blive afladet. Men når man har frigjort sig og har opnået evnen til at skifte rundt mellem alle energimønstrene, er det anderledes. Des mere man bruger sin seksualenergi, des mere får man. En mand får dog ikke flere udløsninger, end sædproduktionen kan nå at følge med.

Man snakker meget om, at en europæisk mand får for tidlig udløsning. Hermed menes, at han får udløsning, inden kvinden får orgasme. Og når han har fået udløsning, bliver pikken slap, og så kan han ikke fortsætte. En ung europæisk mand får måske udløsning efter 2 minutter. En mere

voksen europæisk mand kan holde længere. Men det passer kun, når man er i det stivnede europæiske energimønster. Hvis man skifter undt mellem energimønstrene, kan man godt have seksuelle forløb, der varer i flere timer.

I det følgende vil jeg beskrive de mandlige energimønstre og skrive *han* – og de kvindelige energimønstre og skrive *hun*. Men begge køn kan udfolde alle energimønstre.

Her i **analyse-energien** har man både en lyst i underlivet og en fantasi i hovedet. Hvis en mand begynder at have kærlig medfølelse (bryst), bliver hans pik slap. For at opretholde og forøge den seksuelle ophidselse (underliv), bliver han nødt til at have ”noget” i tankerne (hoved). Des mere han klynger sig til sådan en fantasi, des mere ophidselse får han. Pornografiske billeder kan også bruges – både når han er sammen med sin kæreste, og når han onanerer alene.

Det er ikke kæresten, han tænder seksuelt på; det er fantasien om hende. Derfor skal hun helst opføre sig, så hun passer til hans fantasi - ellers går han i stå. Rollespil, udstyr og påklædning kan hjælpe ham til at fastholde energien. Det karakteristiske ved analyse-energiens seksuelle fantasier er, at han ikke behøver at opleve et helt menneske. Han kan nøjes med en kropsdel eller et par kropsdele. Han kan således ligge og have samleje, mens han tænker på bryster og balder. Der er også mænd, hvor det er fødderne, de har i fantasien. Man kan også seksualisere ting som undertøj, korset, læderremme m.m. Sådanne fetiching er helt nødvendige for nogle for at få orgasme. Mange mænd tænder kun på en kvinde, hvis hun har frækt undertøj på – og måske også er malet med læbestift, neglelak m.m.

Når manden her i analyse-energien får orgasme, sker det ikke kun i underlivet, men også i hovedet. Han oplever, at hans fantasi eksploderer. Han kan gå i "hvidt" eller "sort". Eller han kan opleve et kaotisk fyrværkeri. Hvis ladningen i underlivet er høj nok, vil der komme en energistrøm, som baner sig vej op gennem brystet. Denne strøm vil trække et brøl eller en lang rallende lyd ud af ham. Efter udløsningen er hans fantasi væk, men samtidig havner han i en drømmeverden. Måske falder han i søvn.

Her i **enheds-energien** føler kvinden, at erotikken handler om at *være sammen*. Og hun vil også gerne sove og vågne sammen med sin kæreste. Når denne enhed opstår, kan hun slappe af. For det passer med, at hun kun har én følelse i brystet. I denne ene følelse er der både sex, børn, daglig husholdning, ømhed m.m.

Psykisk danner energimønstret en grænse, så der er noget indenfor (bryst) og noget udenfor (hoved og underliv). Energimønstret gør, at kvinden kan lide at blive klædt af. Efterhånden som tøjet kommer af, åbnes der ind til hendes indre *jeg*. Hun tænder også seksuelt på, at manden trænger igennem grænsen og kommer indenfor med sin pik. I det øjeblik, han gør det, er han kommet indenfor i hendes univers; og så smelter han sammen med hende – ifølge hendes oplevelse – og så kan hun slappe af.

Mange af disse kvinder vil gerne elske om aftenen, lige før de skal sove. Kvinden skal nemlig bare lægge sig ned og sprede benene og slappe af. Her ligger hun så og nyder enheden med manden. Hun tror, at han også ligger og nyder enheden. Men hvis han gør det, havner han også i enheds-energien, og så ligger han straks med slap pik og er psykisk modtagende. Hun tror, at han har hjertefølelse i brystet - ligesom hende selv. For hvis han ikke har det, føler hun sig bare som en prostitueret. Men hvis han skal gennemføre den seksuelle handling, bliver han nødt til at indtage et mandligt energimønster. Hvis det er analyse-energien, opstår en kvinde i hans fantasi. Det kan være hans kæreste; men denne fantasikvinde opfører sig anderledes end den ”ydre” kæreste. Den ”indre” kæreste følger mandens fantasier. Hvis han fortæller kvinden det, stivner hun. For så er han et perverst svin, der ikke tåler nærhed, men flygter ind i sin fantasi – ifølge hendes og enheds-energiens logik.

Undervejs, når kvinden ophidses i enheds-energien, bliver der mere og mere vibrerende energi i hendes bryst. Og på et tidspunkt er brystet fyldt op med ladning. Der opstår så en varme og en glød, hvor cellerne i brystet pulserer – og sender energien ud i hele kroppen. Det blev tidligere af lægevidenskaben opfattet som fravær af orgasme. Men der var også læger og psykologer, som sagde til disse kvinder, at det er en slags kvindelig orgasme.

I **territorie-energien** er man meget opmærksom på sin seksualitet. Men fordi kønsdelene befinder sig under bundmusklen (bækkenbunden) - og altså udenfor underlivet – eksisterer der en

særlig seksualitet, der er begrænset til kønsorganerne. Traditionelle mænd har overspænding i bundmusklen. Så starter en kløen i mandens kønsdele. Han får lyst til noget lir – og begynder måske at onanere – eller får andre til at lire sig. Følelsen breder sig kun nogle få centimeter, fordi den bliver bremset af spændingen i bækkenbunden. Når hele området under bundmusklen er fyldt op med ophidselse efter et par minutter, kommer der en udløsning. Det opleves i kønsdelene samt som muskelsammentrækninger i bundmusklen. Det er en *udløsning*; det er ikke nogen orgasme.

En traditionel kvinde i den vestlige kultur har enormt svært ved territorie-energien, fordi hendes bækkenbund er underspændt. Men hvis hun får den optrænet, kan hun få noget lignende som hos manden – og det hedder en *skedeorgasme*. Så deltager bækkenbundsmusklen også i orgasmens muskelsammentrækninger.

En kvinde kan få en *sprøjteorgasme*. Der er nogle små rum rundt om hendes kønsdele, som hele tiden fyldes med væske. Og det er denne væske, som sprøjter ud. Når en mand vil give hende sådan en orgasme, fungerer det lettest, hvis hun ligger på ryggen og trækker benene op over sig. Så ligger manden på knæ ved siden af hende – og stikker en finger ind i hendes kusse. Han skal finde G-punktet. Det ligger 3-5 centimeter inde og oppe mod hendes mave. Han presser fingeren opad, indtil hun mærker, at han har ramt punktet. Så skal han nu være voldsom. Han holder fingeren og hånden stiv, mens han hurtigt bevæger hele underarmen op og ned. De hurtige og kraftige påvirkninger medfører, at kvinden meget hurtigt får en udløsning, hvor det sprøjter. Mens en mand normalt kun kan få én udløsning, kan en kvinde få mange sådanne udløsninger kort tid efter hinanden.

En anden form for seksuel oplevelse opstår, hvis bundmusklen har en naturlig spændstighed. Så kan ophidselsen brede sig længere væk og fylde hele underlivet, indtil den når grænsen mellem underliv og bryst, hvor den næste "spændingsmur" er. Her er følelsen af sex ikke kun en kløe, men kobles sammen med alle underlivets øvrige følelser. De handler om at tage energi fra andre (tarm), erobre et seksuelt territorium (testikler), afmærke sit seksuelle territorium (urin), men også komme af med sit psykiske affald (endetarm). Når manden lyses op på denne måde, tager det længere tid, inden udløsningen kommer. Men det er lidt mere end en udløsning, idet følelserne fra hele underlivet blander sig. Man

føler dyret i sig selv. Og det giver en oplevelse af kraft og vilje. Bryst og hoved er ikke med i følelsen.

Her i **samlings-energien** befinder det seksuelle (underliv) sig gemt nedenunder følelsen af *jeg*'et. Det er ligesom usynligt og lukket inde. Og for at få en ydre stemning, som svarer til den indre bevidsthedsoplevelse, vil kvinden gå og trække gardinerne for. Der skal også være dæmpet lys – og gerne stille musik, så omverdens lyde ikke trænger ind.

Kun når manden siger noget til kvinden (hoved), kan hun samtidig bygge følelsen op (bryst). Nogle kvinder vil høre noget romantisk. Andre vil høre noget sjofelt og frækt. Hvis manden ikke siger noget, forsvinder hendes erotiske følelse.

Når kvindens bryst og hoved via ophidselsen er fyldt op med vibrerende energi, får hun noget, hvor man også kan diskutere, om det er orgasme eller ej. Men det er en varm følelse, hvor hoved og bryst pulserer.

Meget dybe kys og følelsen af at sluge hinanden er en væsentlig del af dette energimønster. På samme måde kan det opleves tilfredsstillende at have sin partners kønsdele i sin mund. Hvis man forbliver i dette energimønster i lang tid, kan man også udføre deep-throat, hvor pikken kommer ned i halsen – uden at der opstår opkastningsfølelser. Det føles mere som at sluge noget.

Med **hengivelses-energien** oplever kvinden sig selv set fra mandens synsvinkel. Hun har ingen vilje (underliv). Hun har heller ingen af sine egne følelser (bryst). Men hendes underliv og bryst er modtagende, så hun fornemmer mandens lyster, som om det var hendes egne. Energimæssigt er det lige meget, hvad manden gør ved hendes underliv og bryst – bare han gør noget. Om det er lyst eller smerte betyder mindre. De to glider fuldstændig sammen til en samlet følelse. På eget initiativ gør hun (hoved) ikke noget – hun er modtagende og betragende.

I USA blandt Republikanerne, hvor manden er i udlevelsenergien og kvinden i hengivelses-energien, er der nogle kristne fundamentalister, som mener, at manden skal opdrage kvinden, og at det indebærer, at han nogle gange skal straffe hende med en endefuld. Man opfatter det ikke seksuelt. Hun skal have smæk, når hun indtager et andet energimønster.

Og når hun har fået smæk og er havnet i hengivelses-energien, føler hun, at det er her, hun hører til, og at manden gjorde det helt rigtige. Der er grundige instruktioner til manden. Han skal ikke bare slå hende hurtigt og hårdt, så hun græder. Han skal langsomt varme hendes ende op og slå hende i længere tid, indtil hun slapper af i den underkastende bevidsthed, der hører til hengivelses-energien.

I sadomasochistiske kredse i Europa, hvor kvinden normalt er i enheds-energien, kan man ved en slags rolleleg tvinge kvinden ud af enheds-energien ved at ydmyge hende eller herske over hende følelsesmæssigt og på den måde bringe hende ind i hengivelses-energien, hvor hun så føler sig som en lille pige, der ikke kan tage initiativer; men som bare adlyder og gør, hvad der bliver sagt. Sådant en kvinde opdager så, at hengivelses-energien er dejlig at være i, for det er alle energimønstrene.

I sådan en leg er manden i **udlevelses-energien**. Her udfolder han sig hovedløst og hæmningsløst – men dog med en passiv opmærksomhed (hoved), så han hører, hvis kvinden siger stop. Brystets pol er langsom og blid; underlivets pol er hurtig og grov. Først underordner brystet sig, mens underlivet dominerer. Så omvendt. Det siges ofte, at den seksuelle spænding falder med årene, når man har den samme kæreste; men det er kun rigtigt for analyse-energien, hvor det kvinden, der skal fodre mandens fantasi. Her i udlevelses-energien skaber manden *hele* spændingen inden i sig selv. Det "onde" i underlivet og "kærligheden" i brystet skaber spændingen og veksler energi med hinanden. Det foregår på en "hovedløs" måde; og det skal forstås sådan, at manden ikke kontrollerer sig selv, men bare udfolder sig hensynsløst i forhold til kvinden. I hovedet har han dog en opmærksomhed, så han bremser op, hvis kvinden giver modstand. Når ophidselsen har fyldt både underliv og bryst op med højeste ladning, får manden en orgasme. Den føles meget kropslig; men hans hoved er tilskuer til festen.

Når man har sex i **skaber-energien**, breder ophidselsen sig ud i hele kroppen fra celle til celle. Det kan tage lang tid, inden hele kroppen når en samlet orgasme; men så kan man undervejs få nogle *delorgasmer*. Man kan spænde op i bækkenbundsmusklen, så ophidselsen i kønsdelene nedenunder ikke breder sig ud, men bliver under bundmusklen eller delvis går ind i den. Når man så har fyldt dette område helt op med energi, vil udløsningen presse sig på. Men lige inden udløsningen kommer, slapper man af i bundmusklen og overgiver sig

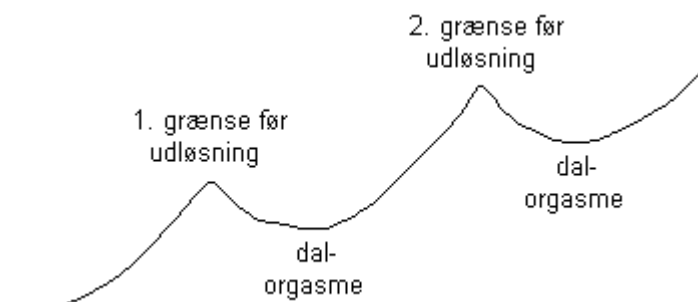
passivt til kroppens egen reaktion. Så vil ophidselsen brede sig væk fra området i form af en stor energisamling, og det vil ske som en refleks. Udløsningen udebliver; men der kommer en lille *bundorgasme*. Så kan man slappe lidt af, inden man igen spænder op i bundmusklen og fortsætter ophidselsen af kønsdelene. Og når man atter kommer til det punkt, hvor der skal uendelig lidt til, inden udløsningen sætter ind, overgiver man sig igen til afslapningen - og får atter en lille orgasme. De første par gange er orgasmen så lille, at man mere mærker manglen på udløsningen. Men efterhånden, som man får mere liderlig energi i underlivet, oplever man orgasmerne tydeligere.

Hvis sådan en delorgasme går som et samlet energibundt hele vejen op gennem kroppen og op til hovedets top, kaldes det en *åndelig orgasme*. Den giver ligesom et pust. Det er, som om man bliver blæst igennem.

I stedet for at bruge bundmusklen og kun samle en portion ladning omkring kønsdelene, kan man også bruge mave- og lændemusklerne, så man langsomt fylder hele underlivet med en stor liderlig energiladning. Og når der ikke kan være mere energi her, og man derfor lige skal til at have udløsning, slapper man af i musklerne - og får en stor *centerorgasme*, der som en varm energibølge ruller op i brystet. Så ændrer hele oplevelsen sig. Man mærker nu sit bryst meget, og kærligheden i hjertet vil føles lige så stærk som - eller stærkere end liderligheden i kønsdelene. Her skal man spænde lidt op ved halsen for at bevare ophidselsen i brystet - ellers fyldes hovedet også. Når man fortsætter, skal der en del energibølge til, inden brystet helt er fyldt op med energi.

Man kan også slappe af både mellem underliv og bryst samt mellem bryst og hoved; og så kan man sende en energibølge op til hovedet. Så ændrer oplevelsen sig én gang til. Nu er hele energilegemet uden opdelinger, og så oplever man heller ingen grænse mellem sig selv og universet; det giver en *kosmisk orgasme*.

Man kan også lade være med at holde en spænding under ophidselsen, men slappe af, når man nærmer sig en udløsning. Herved mærker man det ikke som en delorgasme. Man mærker mere, at man var oppe på et højt liderligt niveau, og at man nu er nede på et meget lavere niveau; og det hedder *dalorgasme*. Når man så efter et stykke tid genoptager ophidselsen, starter man fra et udgangsniveau med større energiladning i kroppen. Og de celler, der allerede nu vibrerer på grund af ophidselsen fra før, vil nu ophidses yderligere.

Det betyder, at man kan opnå endnu højere liderlighed, inden udløsningen "truer". Når man så går ind i en ny dalorgasme, befinder man sig på et højere liderligt niveau, end hvis man fik udløsning tidligere. Sådan kan man fortsætte med at få dalorgasmer på højere og højere liderligt niveau.

I stedet for del- og dalorgasmer, kan man også slappe af på hver udånding, så man bare sender energien videre ud i hele kroppen.

En mand mister sin energi, hvis han får udløsning. Men en kvinde kan få adskillige orgasmer uden at miste lyst eller kraft. Hun kan derfor vælge, om hun vil følge manden i hans del- og dalorgasmer, eller om hun vil have rigtige orgasmer undervejs. Hvis hun vælger det sidste, kan hun få *multiorgasmer*. Hun skal så vænne sig til, at manden ind imellem standser og slapper af, når han får en dalorgasme. Og når hun får en orgasme, skal manden vente et minuts tid, inden han fortsætter. Men så kan hun kort efter opnå en ny orgasme, og den vil sikkert inddrage mere af kroppen end den første.

Når både underliv, bryst og hoved er fyldt helt op med ophidselse, sanser man ikke hinanden mere. Alt flyder sammen i en højere enhed. Man elsker med universet. Og når der ikke kan være mere ophidselse, starter orgasmerefleksen. Den svinger mellem bækkenbunden og toppen af hovedet. Alle muskler og organer deltager. Det hedder en *total-orgasme*; og det kan tage op til 20 minutter, inden refleksen går i stå. Bagefter er alle psykiske og fysiske spændinger forsvundet. Man er som genfødt. Alle de medfødte evner har man fået igen.

Når man har fået erfaring med skaber-energien, ved man, at en udløsning er en kortvarig fornøjelse, der slutter hele festen. Og så kan det tage adskillige timer at lire hele kroppen op. Så i stedet vælger man nogle gange at lade sig ophidse delvis. Så handler det ikke om at få en udløsning, men at have en høj og liderlig energiladning i kroppen. Og

hvis denne ladning er faldet - få den op igen på et højt niveau, hvor alle cellerne vibrerer og pulserer. Så går man rundt i en euforisk lyksalighed.

Man kan sagtens udføre alle dagliglivets arbejdsopgaver, mens man har denne følelse i kroppen. Det er kun en stivnet vesterlænding, der føler, at en høj seksuel ladning er frustrerende; og her vil man gerne have en hurtig udløsning, så kroppen atter får en generel lav energiladning.

Nogle mennesker kan kun være her i **modtager-energien**, når de mediterer. Men man kan faktisk være meget aktiv, så længe man blot laver rutinearbejde og ikke skal tage initiativer. Der er ikke nogle grænser i energilegemet. Og derfor kan man heller ikke psykisk skelne mellem sig selv og kæresten. Kæresten skal gerne befinde sig i et energimønster, hvor der noget høj ladning – ellers sker der ingenting.

Når kæresten så tager et initiativ, følger man bare. Bruger man det seksuelt, kan man lege, at man er slavetøs; men i dette energimønster skal manden så dirigere kvinden hele tiden i mindste detalje.

Man kan også bruge energimønstret til masochisme. Her i modtager-energien føler man ingen grænser. Så længe legen står på, opdager en masochist ikke, hvis hendes grænser er overskredet; men bagefter er hendes selvværd måske brudt sammen. Der er uhyggelige eksempler, hvor sadister har pisket masochister ihjel, mens de bare stod og tog imod.

Der er nogle sadister, der begår den fejl, at de tror, man bare skal slå eller piske hårdere for at få kæresten til at reagere her i modtager-energien; men det gør hun ikke. Hun tager bare imod. Og det vil altid være kedeligt for sadisten.

Der er jo ingen høj ladning, der kan aflades i en orgasme. Men selve det at overgå til modtager-energien kan opleves lækkert. Og man kan også nyde at være i energimønstret meget længe.

Der er mange, der kan lide *bondage*. Her bliver man bundet, så man ikke *kan* bevæge sig – eller ikke *kan* flygte fra energimønstret. Man vil måske forsøge på det – for at få høj ladning i en af kropsdelene. Men til sidst opgiver man, og så bliver man nødt at forblive i energimønstret. Når man så slapper af her, opdager man, hvor dejligt energimønstret er. Alle energimønstre er lige dejlige.

Tantra

Oprindeligt handlede det om, at man skifter mellem opladning og afladning. Man starter ophidselsen med lir i underlivet, går så videre med også at have seksuelle fantasier, får så også seksuel ophidselse i bryst og ender med at have seksuel ophidselse over det hele.

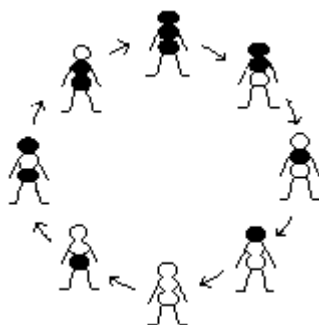
Inden det munder ud i en orgasme, skifter man over til afladning. Det starter også i underlivet. Så aflades man også i brystet. De seksuelle fantasier forsvinder så. Og til sidst opleves afladninger over det hele.

Men så går man i gang med næste runde, hvor man igen får en seksuel opladning – og dernæst en seksuel afladning. Det interessante er, at man ikke aflades totalt. Og når man starter på næste runde, begynder opladningen på et lidt højere niveau. For hver runde bliver ophidselsen større end i foregående runde. Hvis orgasmen truer med at starte, skynder man sig at overgå til afladning.

Det føles mere og mere lækkert. Det er som at danse på en sky. Undervejs slipper man muskelspændinger og indestængte følelser. Man skifter mellem det rå og det blide. Det hurtige og det langsomme. Det kropslige og det spirituelle. Fantasier og følelser. Man kan fortsætte i timevis. Når man er blevet lidt træt, kan man holde pause. Men fordi hele kroppen vibrerer, får man lyst til at gå i gang igen. Men kan optræne sig til at fortsætte i dagevis, idet man ind imellem udfører de daglige pligter og praktisk arbejde.

En mand skal ikke blive ved med at udskyde udløsningen. I Østen vejleder man mænd sådan, at man skal gange sin alder med 0,2. Hvis man er 20 år, ganger man 20 med 0,2 og får 4, og så skal man ikke udsætte sin udløsning i mere end 4 dage. Hvis man er 40 år, ganger man med 0,2 og får 8, og så skal man ikke udsætte sin udløsning i mere end 8 dage.

En kvinde kan vælge, om hun undervejs vil have orgasmer. Hvis hun nærmer sig en orgasme, kan hun vælge at sige til manden, at han skal holde lidt pause, sådan at hun ikke får orgasme. Hun kan også vælge bare at slappe af og tage de orgasmer der kommer.

I Indien, hvor flertallet var stagneret i et bestemt energimønster på grund af kastesystemet, opstod der en række forskellige slags tantra'er, der hver for sig intet havde med tantra at gøre, ud over at det handlede om mere fri sex.

Vestlig tantra

Her i Danmark har vi 2 steder, hvor man underviser i tantra. Begge steder forholder man sig ikke til energimønstre, men antager bare, at mennesker er, som de er – og at de altså har det europæiske energimønster.

Det ene sted skal man samtidig gå til yoga og tantra. På tantrakurset skal man igennem flere måneder opøve en bestemt bevægelse. Her skal man ligge ned på ryggen. Og så skal man forestille sig en energibold på størrelse med en tennisbold. Man starter med at forestille sig den ved navlen. På en udånding skal man så forestille sig, at den bevæger sig nedad til bækkenbunden. Og på næste udånding skal man forestille sig, at den bevæger sig op til lænden, men samtidig skal man vugge med underlivet. Når man fortsætter øvelsen skal man forestille sig, at bolden bevæger sig op langs ryggraden og senere op til toppen af hovedet. Og her skal man samtidig vugge med hovedet. Dernæst skal bolden bevæge sig nedad og komme ned til navlen. Den samlede kropsbevægelse er den samme som orgasmerefleksen ved total orgasme.

Det specielle ved denne tantra metode er, at man kan få en speciel slags orgasme, der varer i små 20 minutter, og hvor man føler, at energikuglen bevæger sig under bækkenbunden, op langs ryggen, op over hovedet, ned af forsiden, ned til bækkenbunden igen osv. Og den fortsætter med at køre rundt i samme bane adskillige gange. Når man behersker metoden, kan man bolle sammen med en partner og få den samme oplevelse. Men hvis man får lidt mere fri energi, kan energikuglen løbe løbsk. Så løber den måske ind i din partners mave, så ind i dit eget bryst, op til dit hoved, ud ad munden og ind i partnerens mund osv.

Det andet sted – hvor man underviser i tantra - starter man med lidt sadomasochisme og kommer i kontakt med underlivet. Dernæst skal man være spirituel og komme i kontakt med hovedet. Så skal man mærke sin mandeside og sin kvindeside. Og herefter skal man bolle hver dag, idet kvinden skal rette sig ind efter mandens behov.

I de sidste par år er der kommet ganske mange, der lave tantra-massage. Her betaler man en terapeut for at massere sine kønsdele. Idéen er, at man skal turde være i kontakt med underlivet – i stedet for at projicerer det udenfor *jeg*'et.

Seksualkultur

Inden den religiøse selvundertrykkelse i 1800-tallet, hvorefter sex var syndigt, og arbejdet blev helligt, var det normalt her i Europa, at man havde mange forskellige seksuelle udfoldelser – og havde det med både en kæreste og med nogle venner og veninder. Måske er det ved at komme igen.

Jeg kender heteroseksuelle mænd, der er begyndt at have sex med mænd – og heteroseksuelle kvinder, der er begyndt at have sex med kvinder. Jeg kender bøsser, der er begyndt at elske med kvinder – og lesbiske, der er begyndt at elske med mænd. Jeg kender nogle, der er begyndt at lege med sadisme – og som efter nogle år leger med masochisme. Også nogle med den modsatte rækkefølge. Og så kender jeg sadomasochister, der har gennemlevet det så meget, at de nu er skiftet til mere spirituel sex. Og så er der trekanter og polyamory familier. Det er alt sammen spændende – og det kan tage et helt liv at komme igennem det alt sammen. Det er vigtigt at understrege, at sex kun er godt, når man ikke er spaltet energimæssigt eller bevidsthedsmæssigt. Og derfor skal man kun have sex med nogle, som man har et tæt følelsesmæssigt forhold til.

De vesterlandske normer, hvor især mænd har sex med prostituerede eller fremmede, kan kun fungere følelsesmæssigt, fordi man har en stivnet og splittet bevidsthed.

Del 5

Samfundslivet

Vi skal leve af jorden

Alt for store dyrehold, - tunge maskiner, der presser jorden, så der ikke kommer ilt ned til rødderne og mikrolivet, - samt gift, kunstgødning og kunstvanding har i løbet af de sidste 100 år ødelagt stort set alt liv i jorden.

I mellemkrigsårene i 1920'erne begyndte nogen at reducere antallet af køer - samt samle jordbakterier i enge, moser skovkanter og opformere dem og sprede dem ud på jorden – og dannede det biodynamiske jordbrug.

I 1940'erne i Tyskland var der en bondebevægelse, som arbejdede videre med at tilføre jordbakterier til jorden og skabte det organisk-biologiske jordbrug.

I slutningen af 1970'erne var jeg selv med til at starte et økologisk jordbrug. Vi begyndte med at grubbe jorden – altså lave dybe sprækker. Så såede vi græsser, der lavede dybe pælerødder, som groede ned i sprækkerne. Og jeg samlede jordbakterier i skovkanter og enge, - opformerede dem i komposter og tilførte dem til jorden. Vi stoppede med at bruge traktorer og andre tunge maskiner. Og jorden voksede 30 cm i løbet af et par år. Vi producerede korn og grønsager. Kornet dannede kun lidt stivelse, men meget kornsukker. Når vi skar en skive af rugbrødet, var det, som om der allerede var smurt et lag smør på. Så meget olie var der i kornet. En gulerod var saftig som et æble, olieholdig som en avocado og sød som et bolsje (lidt overdrevet). Det smagte så godt, at vi ikke gad spise kød.

Dengang startede den økologiske jordbrugsbevægelse. For det enkelte landbrug var de første 3 år en omlægning, hvor man skulle opbygge livet

i jorden. Her i Danmark var vi vist 10-15 økologiske avlere. Men vi blev alle udkonkurreret i 1984 af nogle smarte forretningsmænd, der lejede noget jord rundt om København og Århus, hvor de producerede grønsager. De omformulerede begrebet økologi, så det betød, at grønsagerne var produceret uden brug af gift og kunstgødning. De opretholdt, at der skulle være en 3-årig omlægningsfase; men nu handlede det om, at man i 3 år ikke måtte brug gift og kunstgødning – og hokus pokus, så var det økologisk – mente de.

I de sidste 30 år er de økologiske grønsager blevet dårligere og dårligere – både i smag, holdbarhed og sygdom. På de fleste økologiske jordbrug er der kun liv i de øverste 5 centimeter af jorden. Samtidig er nogle af de traditionelle gift-industrielle jordbrug blevet bedre til at skabe liv i jorden, sådan at forskellen mellem økologiske og ikke-økologiske grønsager nu er minimal.

De grønsager, som man kan købe i dag, smager af pap, - indeholder alt for få grundstoffer, - mangler sukkerstoffer osv. Derfor spiser de fleste af os animalske fødevarer. Problemer med det er, at der kommer syre i blodet. Syren ætser væggene i blodårerne, så der flyder flager rundt i blodet. Det giver blodpropper, som er årsag til de fleste dødsfald. Det giver gigt. Det ætser knoglerne, så de fleste over 60 år skal have kunstige hofter og kunstige knæ.

Nu er jeg aktiv i et andet økologisk jordbrug. Og i 2019 søgte jeg landbrugsministeriet om at måtte hente sunde jordbakterier fra urørt vild natur, så jeg kunne genskabe livet i jorden. Tre gange svarede henholdsvis to embedsmænd og en minister, at vi så ville miste retten til at kalde jordbruget økologisk. Det er ikke fordi de er dumme eller onde.

Men hele deres bevidsthed er spaltet. Og de tænker kun på det, som er over jorden. Det, der er nede i jorden, indgår slet ikke i deres tankegang - udover at det er noget dårligt, som man skal tage afstand fra.

De mener, at alt til jorden skal tilføres ovenfra. Man skal så nogle frø. Så skal man bruge organisk gødning og vande. Og hvis man vil kalde det økologisk, skal man undgå gift. De har dog lavet en liste på cirka 100 stoffer, som man kan bruge til at bekæmpe skadedyr, svampe, sygdomme mm. De fleste af disse stoffer er meget unaturlige for jorden. Og der er ét af stofferne, som er meget giftigt, og det er svovl til at bekæmpe skurv på æblerne.

I den igangværende debat om at skabe mere biodiversitet er tankegangen også udelukkende om det, der er *over* jorden. Der skal være flere vilde planter, vilde dyr osv. Men hvis vi skal redde jorden, skal vi starte med første led i fødekæden. Og det er vira, svampe og bakterier nede i jorden. For at de skal leve, skal hele den øverste meter af jorden være fuld af levende og døde rødder. Der skal også være sprækker, så ilt og kvælstof kan sive ned til rødderne. Og når det regner, vil vandet hurtigt sive ned til grundvandet, hvorfra det konstant suges op i rødderne, så hele den øverste meter bliver fuld af vand, som både mikroorganismer og planter kan drikke. Det er bakterierne, der frigør grundstofferne fra ler og sand, sådan at alle grundstoffer føres med op og ind i planterne. Så kan vi igen få grønsager, der er fulde af energi og smager godt, og som vil gøre os sunde og raske.

For at opnå det, kan vi ikke fortsætte med at drive landbrug, som vi gør det i dag. Nu er der 1½ % af befolkninger, der driver al landbrug. Og det kan de kun, fordi de bruger store maskiner, der trykker jorden og kvæler alt liv. Der skal måske bruges 10-15 % eller mere af befolkningen, hvis vi skal genskabe livet i jorden.

Ganske vist kommer der små lette landbrugsmaskine, der er GPS-styrede, og som sikkert både kan så, luge og meget andet. Men de passer kun til den eksisterende dyrkningsform. Og de kan på ingen måde genskabe livet i jorden. Så den nuværende debat om, at landmændene skal omlægge produktionen, er at fralægge sig ansvaret. Det er i høj grad dig og mig, der skal omlægge vores liv og yde en praktisk arbejdsindsats i jordbruget.

Ulandshjælp

FN (De Forenede Nationer), som jo var tænkt som en slags verdensregering, har formuleret nogle mål for verdens udvikling – herunder udviklingshjælp. Men i 2005 og igen i 2008 blev der afholdt nogle internationale konferencer med statslige og private ulandshjælpeorganisationer, hvor man erkendte, at ulandshjælpen de sidste 20-30 år ikke havde givet nogen udvikling for de fattigste.

Ulandshjælpen var primært gået til at bygge jernbaner og havne, så råvarer og fødevarer kunne transporteres fra miner og landbrug til havne, hvorfra store containerskibe kunne fragte det videre til os i Vesten. Og år

for år er overførslen steget – og alle planer handler udelukkende om at øge overførslen.

Det medførte, at FN følte behov for at overbevise os om, at ulandshjælp faktisk hjælper – og derfor udsendte man en rapport om, at fattigdommen i verden var halveret fra 1990 til 2012. Formålet med denne erklæring var, at man skulle få vesterlændinge til at fortsætte med at give ulandshjælp – og ikke resignere og give op.

De faktiske tal var, at der i 1990 var 600 millioner, der var under fattigdomsgrænsen - og at der i 2012 var 900 millioner, der var under denne grænse. Det blev udnævnt som en halvering. Årsagen til, at man kaldte det en halvering, var, at verdens befolkning havde vokset meget i de år. Og hvis man så på, hvor mange procent der var under grænsen i 1990 – og hvor mange procent der var under grænsen i 2012, var procent-tallet i 2012 det halve af procent-tallet i 1990. Så det var ikke helt løgn.

I dag proklamerer FN, at mere end 1 billion mennesker er blevet løftet ud af ekstrem fattigdom siden 1990. Men samtidig erkender de, at der i dag lever over 800 millioner mennesker i ekstrem fattigdom.

Hvis vi ser på de konkrete mennesker i ulandene, viser det sig, at der i de sidste 10-15 år er nogle, der er blevet rigere, og andre, der er blevet fattigere. Der er sket det, at vestlige fabrikker er flyttet ud i ulandene. De har meget automatiserede fabrikker. Man ansætter lokale arbejdere, og de får en god løn, kommer i fagforening osv. Men disse fabrikker udkonkurrerer de lokale oprindelige virksomheder, som så må lukke. Nettoresultatet bliver, at der kommer stor arbejdsløshed. Nogle af de arbejdsløse kan få job som bygningsarbejdere for den nye mellemklasse. Men mange arbejdsløse bliver i høstsæsonen nødt til at tage ud på landet og tilbyde deres arbejdskraft til bønder. Herude er der i forvejen mange fattige, som plejer at tage dette høstarbejde. Men nu er der altså flere, der gerne vil have dette arbejde; og resultatet er, at lønnen presses nedad.

Hermed bliver de fattigere endnu fattigere. Hvor en fattig landarbejder for nogle år siden kunne være heldig at få 2-3 måneders arbejde om året, er det nu svært bare at få en måned. Mange af disse fattige landsarbejdere ser sig derfor nødsaget til at drage til en storby i håb om at kunne tjene penge. Og her slår de sig ned på lossepladser og i vejgrøfter, hvor de bygger små skure af pap, og hvad de ellers kan finde. For 20 år siden

boede de fattigste på landet; nu bor de i slumkvarterer rundt om byerne. På verdensplan bliver de rigeste rigere, og de fattigste bliver fattigere.

Der er variationer fra sted til sted i ulandene. Nogle steder får de fattige rationeringsmærker og kan købe billig, men ernæringsfattig ris i særlige butikker. Andre steder går mange mennesker sultne i seng. Og der er kommet flere og flere steder, hvor den globale opvarmning har medført, at der stort set intet kan høstes, og hvor der er reel hungersnød, og hvor millioner sulter ihjel.

Det tragiske er, at der på verdensplan produceres rigeligt med fødevarer, så der egentlig er nok til samtlige mennesker. Men fordelingen er skæv. De fattigste dør af sult. Og i vores del af verden bliver folk alt for fede.

90 % af Jordens råvarer og fødevarer går til de 10 %, som bor her i Vesten. Hvis de fattige i ulandene skal op på vores niveau og bruge lige så mange råvarer og fødevarer som os, er der brug for 4-5 jordkloder.

Det såkaldte effektive landbrug, som vi har i Vesten, forbruger mere energi, end det producerer. Men det kan lade sig gøre, fordi det, som vi importerer, er langt billigere end det, som vi eksporterer. Vi importerer enormt store mængder af foder, kunstgødning og andre kemikalier til landbruget – og lige så meget frugt, korn og forskellige slags grønsager, så vi vælter os i madvarer.

Hele den dyrkningsmetode, som man anvender her i Europa, kan kun lade sig gøre, fordi vi dels importerer meget billige råvarer til landbruget – og dels fordi landbruget får økonomisk støtte fra stat og EU. Dansk landbrug praler med, at vi eksporterer en masse fødevarer – og dermed bidrager godt til nationalproduktet. Men vi importerer betydelig mere til landbruget, end vi importerer. Det er især foder, der bliver importeret, men også råvarer til gødninger. Når det kan lade sig gøre, skyldes det en uretfærdig handelsbalance mellem de rige og de fattige lande.

Hvis vi skal ophøre med imperialismen og udbygningen af de fattige, skal hele strukturen og dyrkningsmetoden her hos os ændres ganske meget. Det nytter ikke, at vi fortsætter med, at en landmand skal have over 50 hektarer og køre rundt på store maskiner mm. Det bliver kun en anelse bedre af, at han undlader at bruge kunstgødning og sprøjtegift. Det er selvfølgelig udmærket, hvis al jord i Danmark bliver dyrket økologisk. Men der skal meget mere til for at rette op på elendighederne. Det nytter

heller ikke, at flertallet af os kritiserer de 1½ % af befolkningen, der dyrker jorden – og at vi så kræver, at de skal gøre det anderledes. Når de ikke er flere til at udføre arbejdet, bliver de nødt til at fortsætte med store maskiner og med at købe billige råvarer fra ulandene. Landbruget disponerer over 2/3 af al jord, og 80 % af jorden bliver brugt til foder, så vi kan producere en masse kød, som sælges til den nye mellemklasse i ulandene.

Det helt afgørende for at ændre udviklingen i en god retning er, at flere af os skal ud af byerne og deltage i produktionen – og gøre det med håndkraft og mindre maskiner og redskaber. Der er faktisk også mange, der gerne vil.

Politikerne i dag snakker om ulandshjælp. Men for hver krone, der går til ulandshjælp, går der 10 kroner tilbage til Vesten i form af billige råvarer. Den internationale politik går ud på at fastholde arbejdsfordelingen mellem fattige og rige lande. De 10 % rigeste på jorden forbruger 90 % af jordens råvarer.

↑ Men politikerne i Vesten har en bevidsthedsstruktur, hvor der hele tiden skal overføres mere fra jorden og fattige mennesker (underliv) til os, der har en civiliseret bevidsthed (hoved). Vi skal hele tiden have en økonomisk vækst, så vi bliver rigere. Det er menneskets natur – mener de.

Når vi har opbrugt jordens ressourcer, skal vi hente råvarer på Månen. Senere skal vi udnytte Mars. Hele verdensrummet venter bare på, at vi befolker det. Jorden er bare en slags begyndelse. Den udnytter vi fuldt ud, indtil alt er brugt. Der vil være mennesker, der går til grunde. Men vi – de rige – har en strålende fremtid for os. Vi vil finde ud af at kombinere krop og maskiner. Vi vil producere mad i fabrikker, så vi ikke behøver marker - tænker magthaverne.

Vi har dog lige et problem med, at de fattigste på jorden bliver fattigere. Og diskussionen, om hvordan vi løser det problem, forvirres af, at mange mener, at jorden er overbefolket. Men mennesker har det åbenbart lige som rotter. Vi formerer os, indtil der ikke er mad nok til alle. Lad os tage Indien som eksempel. Her har man 3 årstider: En tør og kølig fra december til februar, en tør og varm fra marts til midten af juni, og regntid fra midt i juni til december. Tidligere kunne man høste én gang om året i december-januar. Men i slutningen af 1960'erne begyndte den "grønne revolution" i Indien. Den handlede først og fremmest om at

vande i tørtiden, sådan at man kunne høste 2 gange om året. Man gravede store dybe brønde, hvor bredden typisk var cirka 3 meter og dybden cirka 10 meter. Når man havde trukket så meget vand op, at brønden var tørlagt, gravede man en ny brønd. Og når man i dag går rundt på de indiske marker, ser man overalt store dybe brønde, der nu er tørlagte. Man begyndte også at bruge kunstgødning og sprøjtegifte, så det var ikke ”grønt” i den forstand, som vi forstår det i Vesten i dag. Når inderne kalder det for grøn revolution, skyldes det, at man kunne fordoble den årlige produktion af fødevarer. Og det interessante er, at befolkningstallet i Indien ret præcist i løbet af 25 år steg til det dobbelte.

Mennesket har bredt sig ud over hele kloden. Og overalt er antallet af mennesker vokset op til den grænse, hvor man ikke kan producere mere mad. I dag er det kun i Afrika, at befolkningsantallet stiger. Og der er enormt store arealer, der stadig kan tages i brug til fødevarerproduktion. Så befolkningsantallet vil fortsat stige. Men i løbet af forholdsvis få år vil antallet af mennesker på vores klode stabilisere sig på et bestemt niveau.

Magtpolitiske forandringer

Den stadig større overførsel af råvarer og fødevarer fra de fattige lande til os – samt udflytning af fabrikker til de fattige lande, har medført, at arbejderklassen i dag findes i de fattige lande.

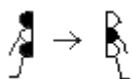
Det store flertal af vores egen befolkning har fået vilje (alienation), lyst (reifikation) og krop (deperdution) fortrængt, sådan at der kun er hjernen tilbage, som noget man kan mærke, når man har den splittede bevidsthed. Og her bliver man bombarderet med reklamer og politiske TV reportager, så de fleste bare følger med strømmen.

Den splittede bevidsthed medfører handlingslammelse. Og det er blevet udnyttet groft af de rige i samfundet. For 20 år siden kunne en dansk direktør tjene 3 gange mere end en industriarbejder. I dag tjener sådan en direktør 10 gange mere, og en topchef for en stor koncern tjener nu 50 gange mere. EU har samtidig lavet en datebeskyttelseslov, der sikrer, at man ikke kan få adgang til, hvad den enkelte tjener. Men det er ikke ualmindeligt – når en direktør fratræder sin stilling – at han får et afskedshonorar på 5-20 millioner kr.

Det har smittet af på lønningerne til politikere og chefer i offentlige institutioner. Deres lønninger er også steget ganske meget i de sidste 20 år. For at få almindelige mennesker til at acceptere det, er lønningerne generelt steget for alle. Men afstanden mellem de riges lønninger og almindelige menneskers lønninger er blevet større og større år for år.

Europa

Den tyske filosof og sociolog Jürgen Habermas (1929-) har præget den europæiske politiske tankegang meget. Han mener, at der i dag ikke kun er kapitalister og arbejdere, men også forskellige etniske grupper bestående af flygtninge og indvandrere – og også religiøse mindretal. Og han mener, at de europæiske lande er og vil blive multi-etniske og multi-kulturelle samfund, hvor forskellige dele af befolkningen har forskellige bevidstheder.

Habermas kan godt se, at store dele af befolkningen tager afstand fra pampere (hoved), der styrer folket (underliv), og at de i stedet vil have et nationalt fællesskab, hvor vi er én stor familie (bryst). Men sådan et skift var præcis, hvad nazisterne foretog, og den fejl må vi ikke gøre igen – mener han. Vi er nødt til at lade fornuften (hoved) styre.

Udfordringen er derfor, hvordan man kan få samfundet til at fungere, når bevidsthederne trækker i forskellige retninger.

Her mener Habermas, at der skal være en politisk ledelse (hoved) af samfundet. Og så er der folket (underliv), hvor der er kapitalister, arbejdere, etniske og religiøse mindretal m.fl. Alle disse forskellige grupper tænker forskelligt. Og reelt kan de ikke forstå hinanden. Derfor bliver de nødt til at organisere sig. Og i deres organisationer må de vælge nogle talsmænd, som behersker analyse-energiens bevidsthed. Og disse talsmænd skal så være dem, der forhandler politisk med hinanden – og finder kompromisser, som så skal blive til love og regler for alle.

Den stivnede og splittede bevidsthed er ikke permanent. Den indtræder, når man stivner, og det sker, når man kommer ind i en ”normal” social situation, hvor man bliver bange for at være oprindelig og naturlig.

Men der er mange, som er mere eller mindre apolitiske, og som ikke vil påtage sig bevidsthedsspaltninger, men bare holder sig til deres følelser omkring egne fællesskaber. De bliver flere og flere i disse år. De glider ind i enheds-energiens energimønstre og bevidsthed. Samfundets "elite" betragter dem som en slags under-mennesker. Men egentlig handler det bare om, at disse mennesker er "hoppet" over til det modsatte energimønster/bevidsthed end det, som eliten knytter sig til.

Der er også en stadig større gruppe, som heller ikke beskæftiger sig med traditionel politik, men som oplever, at der er noget – måske nogle – som udøver en styrende og kontrollerende magt (hoved og bryst), der er mystisk og uforståelig. Denne gruppe kan ikke kende forskel på videnskabelige kendsgerninger og konspirationsteorier. Men de føler, at de selv har en ægte jordbunden bevidsthed – nemlig territorie-energiens bevidsthed - mens samfundets pampere har en splittet og destruktiv bevidsthed.

De mere intelligente og vidende personer i samfundets "elite" har erkendt, at disse nye grupper er kommet for at blive – og at de sandsynligvis vil vokse fremover. Men "eliten" forstår ikke, hvorfor det sker. Og når de forsøger at analysere de nye gruppers bevidstheder, kan de kun se fraværet af den gamle bevidsthed.

USA

Tilbage i 1700-tallet kom der folk hjem fra Indien og fortalte om en bevidsthed, hvor man ikke skulle undertrykke sig selv.

Man skulle bare koble brystet ømhed, kærlighed og lyst med underlivets vilje, aggression og kraft. Og så blev man spændende, sjov og mere social. Styring og kontrol skulle man overlade til Gud (hoved). Det var grundlaget for revolutionen i Europa; men det var også denne bevidsthed, som emigranterne tog med, da de tog til Amerika og bosatte sig. De blev til Republikanerne. Senere kom der immigranter, der bare tog den europæiske bevidsthed med sig. Og de blev til Demokraterne.

I starten var det Republikanerne, der var de revolutionære. De gik imod slaveri. De ønskede ligestilling mellem alle mennesker. Og de opbyggede den tradition, som stadig findes i de republikanske områder – nemlig at man koordinerer sig med hinanden og hjælper hinanden. Det var

Demokraterne, der ville fastholde slaveri – og også videreføre den europæiske samfundsmodel med politikere, der skulle herske over folket. Republikanerne opfatter derfor, at det er deres bevidsthed, der er den ægte amerikanske, som står for frihed.

Republikanerne er stadig modstandere af Demokraternes bureaukrati. I stedet ønsker de frihed, hvor man bare skal gøre, hvad man har lyst til. Men samtidig skal man lade Gud (hoved) styre, hvad der kommer ud af det.

Demokraterne føler og oplever en energistrøm fra det dyriske (underliv) op til det forstandige (hoved); og derfor mener de, at menneskeheden har været gennem en evolution fra abe til primitiv menneske og videre til de forstandige, som vi er i dag.

Det føler og oplever Republikanerne ikke. De mener, at Gud skabte menneskene for 3.000 år siden, og at der ikke har været nogen evolution – bortset fra den tekniske udvikling.

Som vi har set det i andre kulturer, er der også sket det i den Republikanske kultur, at når man er stivnet i ét energimønster og dets bevidsthed, opstår der en polariseret bevidsthed, hvor man også har det modsatte energimønster og dets bevidsthed.

Og det, som vi har set i de sidste mange år er, at der er kommet Republikanske politikere, som er stivnet i hengivelses-energien. Når sådan en politiker står og taler, er hans krop helt livløs, som om den er død. Øjnene er stive, og det er kun munden, der bevæger sig. Og de politiske budskaber handler om, at det, som man har skabt – og som man nu har i sin bevidsthed (hoved) – skal være, som det er. Og der skal ikke ske nogen forandring. Disse politikere er blevet de konservative, som bare vil bevare det nuværende.

I januar 2017 fik vi så en Republikansk præsident, Donald John Trump (1946-), som i enhver henseende udfolder udlevelsens-energien og dets bevidsthed. I de 4 år han var præsident har vi set, at op mod halvdelen af amerikanerne stadig har den oprindelige ”amerikanske bevidsthed”. Når Trump talte, var der ingen af hans tilhængere, der gik op i, hvad han sagde. Og han kunne derfor sige det mest besyn-

derlige og modsætningsfulde; men det var tilhængerne ligeglade med. Det var hans energi, de var glade for.

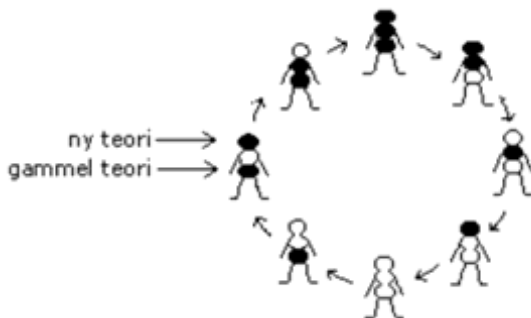

Nu var det jo tragikomisk at sætte sådan en mand ind i et embede, hvor han skal udfylde en rolle, der passer til analyse-energien. Og mange Demokrater har også sagt, at Trump var totalt uegnet som præsident.

Men det rokker ikke ved den kendsgerning, at cirka halvdelen af amerikanerne hellere vil have en præsident, der opfører sig og tænker i overensstemmelse med udlevelsens-energien – end en præsident, der tilpasser sig analyse-energien og tilhørende bevidsthed.

Kina

Igennem mange hundrede år skiftede kineserne bare rundt i en cirkelproces mellem alle de 8 energimønstre og deres bevidstheder.

Men Mao læste Karl Marx og opdagede analyse-energiens bevidsthed og kombinerede den med gammel kinesisk bevidsthed, sådan at man efter hver runde standsede op og analyserede bevidstheden fra før sidste runde med erfaringerne fra

runden, så man blev klogere og kunne udtænke en ny teori for næste runde osv.

Det har kineserne så brugt i de sidste 20 år til at efterabe Vesten 100 %. Man har kopieret alt. Det har medført, at kineserne i dag kan lave alt det, som vi også kan i Vesten. Og så har de lige gjort det lidt smartere og meget billigere.

Mange her i Vesten tror, at kineserne nu går ind for kapitalisme, fordi de i mange år har rettet sig ind efter analyse-energiens bevidsthed. Men i disse år har myndighederne i Kina mere og mere talt for, at man udover at bevare den gamle kinesiske bevidsthed med runden gennem alle energimønstrene – ikke bare skal standse op i analyse-energien og bruge

dens bevidsthed – men fremover også skal standse op i de andre energimønstres bevidstheder og lære at bruge dem.

Hermed vender man tilbage til den gamle kinesiske filosof Konfucius (551-479 før 0), som netop mente, at det var vigtigt at forstå og bruge alle energimønstrene.

Konfucius blev siden kritiseret for at være en bedreviddende bureaukrat, der i samarbejde med myndighederne undertrykte almindelige mennesker, der ikke havde hans indsigt. Og der er også kritikere i dag, som mener, at myndighederne i Kina kun knytter an til Konfucius for at styrke deres bureaukrati og undertrykke folket. Det er sikkert en berettiget frygt, som man kan have; men det ændrer ikke ved, at kineserne ser nogle nye muligheder ved at inddrage andre energimønstre ligeså konsekvent, som man har gjort det med analyse-energien.

Kineserne kan godt se, at den europæiske kultur er stivnet i analyse-enheds-energien.

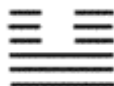
De kan også se, at den arabiske kultur er stagneret i territorie-samlings-energien.

Og de kan se, at Republikanerne i USA er stivnet i udlevelseshengivelses-energien.

Og de ser også, at der er indianere og andre natur-folk, der er stagneret i skaber-modtager-energien.

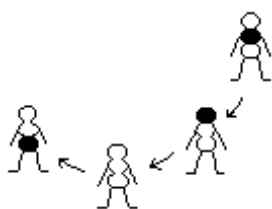

Kineserne har ikke lyst til at stivne sådan, og de gør alt for at bekæmpe interne befolkningsgrupper, der er stivnede i disse energimønstre. Men ligesom de har lært rigtig meget af europæerne og analyse-energiens bevidsthed, vil de fremover også inddrage andre bevidstheder.

I al beskedenhed opfatter Kina sig som ”Riget i midten”. Og i den kinesiske forståelse heraf handler det mere om det bevidsthedsmæssige end om det geografiske.

Som det ser ud nu, vil Kina i de kommende 20 år sandsynligvis overgå Vesten som økonomisk supermagt. Og i de følgende 20 år vil Kina sandsynligvis blive en militærmagt, der bliver mindst lige så stærk som USA. Det interessante er så, at Kina ikke har nogen ambitioner om at være klodens politi, ligesom USA stadig gerne vil være det.

Mediekommunikation

Lad os begynde med den borgerlige kulørte presse, der fokuserer på kongelige, skuespillere og rige mennesker, der gifter sig, får børn, bliver skilt og gifter sig igen. Vi ser på tegningen en del af cirklen med de 8 energimønstre - bestående af enheds-energien, hengivelses-energien, modtager-energien og territorie-energien. Når bevidstheden gennemgår en proces gennem disse 4 energimønstre, opstår der en fortælling, som er den, man gerne vil give læserne. Læseren kan så spejle sig i fortællingen og få følelser, der passer til det, man oplever i sit eget indre.

Det starter med enheds-energien. Fokus er på følelserne. Det handler om ømhed, omsorg, medfølelse, ansvar, familie og kærlighed. Det er fortællingen om en person (bryst), der er omgivet af gode (hoved) og onde (underliv) kræfter, men som har fundet sig selv og nu ved, hvad vedkommende vil. Måske handler fortællingen så om, hvordan vedkommende blev klar over, at hun ville giftes med ham.

Så skiftes til hengivelses-energien, hvor fokus er på, hvad hun har betydet for ham. Her handler fortællingen ikke om hende (hoved), men om hendes relation (underliv og bryst) til ham. Det er en modtagende bevidsthed. *Hvad skete der med hende, da han gjorde... Hvad tænkte hun, da han... Hvordan reagerede hun, da han...*

Så er der forvandlingen, der sker i modtager-energien. Personernes tanker (hoved), følelser (bryst) og kropslige handlinger (underliv) betyder her ikke noget. Bryllupsceremonien fylder det hele. Ritualer er en magisk handling. Hvis personer kommer til at gøre eller sige noget, smiler vi tilgivende; de er jo kun mennesker.

Til sidst er der territorie-energien. Hvad kommer brylluppet til at betyde? Hvad ligger der og ulmer af problemer? Er der noget, der peger frem mod noget? Hvad skal der måske nu ske? Hvad tegner der sig af muligheder? Alt sammen vage tanker og følelser (bryst og hoved), der ikke har taget form endnu. Er hun (underliv) spændt? – usikker? – nervøs? – håbefuld?

Det er et drama, som læseren opnår inde i sig selv. Man bliver ført igennem de 4 energimønstre; og man danner sine egne tanker og følelser undervejs.

Fortællingen føres aldrig videre til analyse-energien, hvor det handler om, hvad der så skete, og hvad der kom ud af det. For så brydes illusionen. Så kommer man til at sammenligne fortællingens hovedperson med sig selv. Og så erkender man sin egen fastlåsthed. Det er vigtigt at standse, inden det sker. Så kan læseren forblive i drømmen. Så kan man tænke: De levede lykkeligt til deres dages ende. Der er heller ingen af de øvrige energimønstre, som blandes med fortællingen. De ville i givet fald kun spolere historien.

Så er det sportsjournalistik. Det knytter sig til udlevelsenergien og skaber-energien. Og der er ingen sammenhæng med andre energimønstre. Men i og med at der er to energimønstre, giver det også en oplevelse af et forløb.

Det starter med den enkelte sportsstjerne. Vedkommende skal helst have en aggression som et vildt dyr. Der skal ikke være nogen som helst selvkontrol (hoved) på banen. Og ellers (bryst og underliv) skal der være total høj ladning. Den enkelte spiller skal kunne orientere sig (hoved) i forhold til de andre og huske sin placering mm. Men det er den individuelle præstation, der er vigtigst.

Men så handler det også om holdsport. Det går ud på at få den enkeltes indsats til at gå op i en højere enhed med de andre, så man udgør et hold. Den enkelte skal være som et tandhjul i en maskine. Når det hele kører, bliver holdet en effektiv kampenhed. Med skaber-energien er der ingen indre bevidsthedsmæssige polariseringer

mellem høj og lav ladning. Og det gør, at man oplever sammenhold og fællesskab.

Journalistikken handler så om processen fra udlevelsens-energien til skaber-energien. Om hvordan den enkelte spiller bygger sin styrke op. Hvordan han eller hun får teknikken ind i kroppen, så der ikke skal tænkes, men kun handles. Og om hvordan man træner taktisk, så man passer sammen med holdkammeraterne – eller matcher modstanderen.

De to energimønstre opfattes som primitive og dyriske – og kan ikke anvendes sammen med andre energimønstre - er den almindelige opfattelse. Men man ved godt, at de eksisterer. De er reminiscenser fra dengang, vi var dyr. Der er brug for dem, når man går i krig. Men i fredstid er de problematiske. Derfor mener man, at sport er en god ting, for her får man afløb for disse instinkter, og så kan det øvrige samfund fungere på en civiliseret måde.

Så er der samlings-energiens bevidsthed. For ikke at føle et tomrum har man brug for at fylde denne bevidsthed med nogle tanker og følelser. Men da der ikke er nogen sammenhæng i folks liv - og altså ikke sammenhæng mellem energimønstrene, bliver det til, at man bare blander nogle tanker (hoved) og følelser (bryst). Det foregår så enten som sæbe-opera eller livsstilsudsendelse i TV, hvor man konfronterer nogle mennesker, der har forskellige tanker og følelser. Eller det er læserbrevkasser eller debatsider, hvor man kan skælde ud på dem, man er uenige med. Hvis et skrevet indlæg er for langt, bliver det forkortet af redaktionen; og man skærer så det væk, som ikke passer til energimønstret. Det, der er tilbage, skal være noget, hvor der både er tanker og følelser, men hvor de ikke er forbundet fuldstændig (endnu), og hvor læseren derfor ikke kan lade være med at bruge energimønstret til selv at danne en forbindelse mellem tanker og følelserne. Det handler nemlig om at tilfredsstille folks behov for at bruge energimønstret.

Nogen undrer sig over, at der er så mange af disse udsendelser i fjernsynet, fordi de jo alle sammen er ens, og at indholdet og konklusionerne også altid er ens. Når man undrer sig, er det, fordi man tror, at det er indholdet i fortællingerne, der betyder noget. Det er det ikke. Det er glemt dagen efter. Det er selve brugen af energimønstret, der er afgø-

rende. Folk har behov for at bruge det. Oprindeligt brugte mennesker det i deres sociale liv, men det sker ikke mere. Og nu føler man et tomrum. Når man så oplever det på skærmen eller på papir, slapper man af og føler sig mere hel.

Endelig er der analyse-energien. Det er de intellektuelles og de venstreorienteredes energimønster. De to energipoler i energilegemet overføres via nervetrådene til en tilsvarende energistruktur i hjernen, så man har to tanker samtidig, som man kan sammenligne. Så oplever man sig selv (hoved), der studerer noget (underliv). Man har så opdaget eller afsløret noget. Og man kan med de to energipoler i hjernen analysere det. Hermed opbygger man en viden; og man er sikker på, at det er videnskabeligt sandt, fordi man har anvendt en videnskabelig metode til at studere den sociale virkelighed. Når de venstreorienterede så i TV, radio eller på skrift udbreder sig om noget, indtager de en attitude, hvor de ved bedre og skal fortælle andre om sandheden.

Hvis en lytter eller læser identificerer sig med analyse-energien, går budskabet rent ind. Men andre lader sig ikke snyde. De mærker intuitivt, at denne sandhed kun er en ottendedel af virkeligheden. De syv andre energimønstre giver andre synsvinkler på virkeligheden og indeholder andre tanker og følelser. Og den sammenhæng, som der er mellem hoved og underliv i energimønstret, og som de venstreorienterede bruger til at opnå en forklaring og begrundelse, oplever andre meget snæver, fordi de jo identificerer sig med et andet energimønster og ikke kan se sammenhæng mellem deres eget energimønster og så det, som de venstreorienterede taler ud fra.

Den venstreorienterede presse giver ingen oplevelse af processer, fordi der kun anvendes ét energimønster. Det giver en følelse af, at tiden er gået i stå. Man er havnet i en kunstig og kedelig verden, hvor tankerne er spærret inde i en mental labyrint, og hvor alt er gråt. Ordene tårner sig op som kulisser, der tvinger fantasien ind i firkantede rum og mørke gange. Mennesker, der ikke er stagneret i analyse-energien, føler det uhyggeligt.

I Danmark har vi en statslig støttet TV-kanal, som hedder DR. Den blev for mange år siden kritiseret for at være for venstreorienteret, fordi den altid anvendte analyse-energien. Oprindeligt

var der nogle ”bedrevidende” journalister og TV-værter (hoved), der snakkede ”ned” til folket (underliv). Og de (hoved) forsøgte at afdække, hvordan den sociale virkelighed (underliv) var.

Det medførte, at vi så fik TV2, som er en anden delvis statsstøttet TV-kanal, som bringer det samme indhold som DR, men som følelsesmæssige (bryst) historier. De to kanaler har siden beriget hinanden – og der er klart sket nogle forbedringer.

DR formidler stadig nyhedsstof ved hjælp af analyse-energiens bevidsthed. Men i stedet for at snakke ned til folk, snakker man nu ”op” til folk. Det betyder, at man formidler forskningens syn på, hvad der sker.

TV2 er blevet inspireret af de uge- og månedsblade, hvor man skriver om processer, der bevidsthedsmæssigt bevæger sig gennem enheds-energi, hengivelses-energi, modtager-energi og territorie-energi – sådan som jeg redegjorde for i starten af dette kapitel.

Men de har de seneste år formået at lave dokumentarudsendelser, hvor de redegør for nogle processer, der bevidsthedsmæssigt bevæger sig gennem analyse-energi, udlevelsens-energi, skaber-energi og samlings-energi.

Og disse udsendelser handler om politiske partier, processer i parlamentet, skandaler i sygehusvæsenet og plejehjem samt andre mere eller mindre offentlige institutioner.

De tager samme udgangspunkt som DR – nemlig, at nogen (hoved) har afsløret eller afdækket noget (underliv).

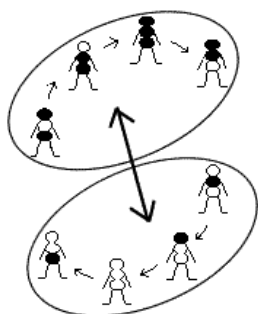
Så følger man nogle mennesker (bryst/underliv), som ikke forstår eller magter at indordne sig under de vilkår, som magthaverne har dikteret – men som prøver sig frem og koordinerer sig med hinanden.

Det munder ud i en situation, som ingen helt har styr på, men hvor alt blander sig med hinanden. Nogle gange er det vældig godt. Andre gange er det uacceptabelt.

Og så slutter det med, at nogle implicerede personer fortæller, hvad de føler (bryst) og tænker (hoved).

Når man ser sådan en dokumentarudsendelse, følger man ikke kun de bevidstheder og følelser, som knytter sig til de 4 energimønstre, som udsendelsen fokuserer på. Inde i ens egen bevidsthed kan man ikke lade være med at indtage de modsatte energimønstres bevidstheder. Så tænker man: *Det er da urimeligt. Det ville jeg ikke kunne leve med. Det må man da ændre. Hvis det var mig, ville jeg gøre sådan.*

Underholdningsværdien er betydelig større end de kendsgerninger, som DR kommer med. Og det er også meget mere engagerende og bevidsthedsskabende.

Set fra en revolutionær synsvinkel er det problematisk, at sådanne udsendelser altid handler om offentlige institutioner (højre side i det europæiske energimønster), hvor der er nogle politiske ledere (hoved), der styrer og kontrollerer folk (underliv).

De handler aldrig om private virksomheder (venstre side i det europæiske energimønster), hvor man udadtil altid har en pæn facade, og hvor man løser problemerne internt – på samme måde, som man også gør, når det drejer sig om familie og parforhold. Men det betyder, at befolkningen ikke kender til – og ikke får erfaringer om, hvilke sociale problemer der er, når man skal organisere noget. Det er ikke TV-kanalens skyld. Det er befolkningens bevidsthedsspaltninger, der er årsagen.

Revolutionære projekter

Tilbage i kulturrevolutionen i 1970'erne slap man sine bevidsthedsspaltninger – og man forlod også det polariserede energimønster og erklærede det private for politisk. Det må vi gøre igen. For at lære af hinandens erfaringer, bliver vi nødt til at fortælle, hvad der foregår. Det er nærmest deprimerende at være vidne til, at der hele tiden opstår nye økologiske landsbyfællesskaber, men hvor ingen af dem bygger på erfaringer. Man nøjes med at visualisere, og så håber man på det bedste.

For at skabe bevidsthed hos nye potentielle deltagere, skal vi kommunikere om processer for det enkelte menneske. Det vigtige i territorie-energien er at fortælle om sig selv. Hvilke erfaringer har man fået, og hvad er det, som man nu mærker (underliv), at man gerne vil. Og når man så går videre til analyse-energien, skal man fortælle, hvad man nu kan indse (hoved), at der er rigtigt og vigtigt at gøre. Dernæst skal man bruge udlevelsens-energien til at fortælle, hvad man kropsligt (underliv/bryst) har gjort og gør for at møde og koordinere sig med andre. Og med skaber-energien (hoved/bryst/underliv) berette, hvad der er kommet ud af det.

Vi skal bruge de sociale medier. Gerne med videoer, hvor vi fortæller om vores bevidsthedsmæssige proces. Det kan være på egne hjemmesider. Men vi skal nok også have en eller flere græsrods TV kanaler på internettet. Her kan der dels være en ugentlig eller månedlig nyheds afspilningsliste af aktuelle videoer – og dels et bibliotek med links til videoer.

Del 6

Revolutionær bevidsthed

Frigørelse

Det er nødvendigt med nogle klare beskeder omkring frigørelse. Hvis kvinder går med høje hæle, påvirker det hele kropsholdningen, sådan at man fastholder det stivnede energimønster, hvor der er permanente spændinger mellem underliv og bryst, men hvor det også forplanter sig op til permanente spændinger mellem bryst og hoved. Dermed fastholder man det bevidsthedsmønster, som vi gerne vil kunne slippe.

Det nytter heller ikke, at en kvinde hver morgen skal sidde 20 minutter foran spejlet og lægge make-up, sådan at hun får det vestlige kvinde-look. Dette udseende passer til en bestemte muskelspændinger i ansigtet, som opstår med det vestlige energimønster. Hvis hun vil skifte frit rundt mellem energimønstrene, vil hun også skifte rundt mellem forskellige muskelspændinger i ansigtet – og så passer den lagte make-up kun, når hun indtager det vestlige energimønster.

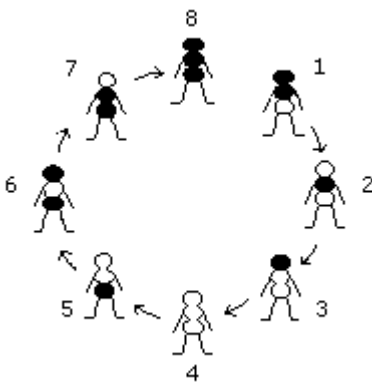
Det er heller ikke frigørende, hvis en kvinde forbliver i det dobbelte europæiske energimønster, men bare skifter fra at identificere sig med den kvindelige bevidsthed i venstre kropsside til den mandlige i højre – og så affinder sig med, at hun har opnået ligestilling.

Og mænd skal selvfølgelig ikke projicere den ene kropsside udenfor deres *jeg* – og over på kvinder, som så bliver upersonlige sexobjekter, som man kan fortælle sjofle vittigheder om og udnytte seksuelt. Men de skal heller ikke fortsætte med at projicere underlivet udenfor deres *jeg* – og blive som en andenrangs gammeldags mor. I stedet skal mænd frigøre deres nosse-energi, så de bliver sjove, frække og spændende – og trækker deres kærester med i frigørende kropslige lege.

Med den total splittede bevidsthed, som de unge har i dag, er de nødt til konstant at manifestere deres virtuelle *mig* på Facebook, Instagram m.fl. Men det er vores fælles ansvar, at de unge primært får et *jeg*, der skabes og udvikler sig i fysiske konkrete fællesskaber. Et sådant *jeg* er forudsætningen for enhver form for frigørelse.

Og så skal vi også holde op med at tvinge børnene til at spalte deres bevidsthed – for at gøre dem civiliserede og dermed passe til det eksisterende samfundssystem.

Forvandling

Vi skal nu følge en bevidsthedsproces, hvor der ikke bare er udvikling, men også en egentlig forvandling. I den virkelige virkelighed foregår det sikkert mere kaotisk; men nu tager vi det skematisk trin for trin.

(1) *Samlings-energien*: Det starter med, at man mister viljen (underliv) til bare at fortsætte. Og man kobler tanker (hoved) og følelser (bryst) sammen – og får lyst til at snakke med andre om, hvad det er, der foregår.

(2) *Enheds-energien*: På et tidspunkt mærker man i sit hjerte og sine følelser (bryst) en overvældende trang og lyst til, at der skal ske noget andet.

(3) *Hengivelses-energien*: Så begynder man at se tilbage på, hvad der er sket, og hvad man har ofret sig for – men nu ikke vil længere.

(4) *Modtager-energien*: Og så sker der noget i ens hjerne. Nogle celler og nervetråde bliver spist af hvide blodlegemer. Og der dannes nye celler og nye nerveforbindelser. Her er der ingen bevidsthedsoplevelser.

(5) *Territorie-energien*: Nede i ens dyriske bevidsthed (underliv) opstår der en energi uden ord og uden følelser, men med en spæd voksende vilje til at gøre noget nyt.

(6) *Analyse-energien*: Oppe i ens tanker (hoved) bliver man bevidst om, hvad det nye er, som man vil.

(7) *Udlevels-energien*: Man kobler vilje (underliv) og lyst (bryst) – og så begynder man at orientere sig (hoved) for at finde nye muligheder.

(8) *Skaber-energien*: Og så begynder man at gøre det nye.

Trin (4) kender vi fra børn. Ind imellem sker der en forvandling af deres bevidsthed. Og det anser vi for helt naturligt. Men når de bliver store, forventer vi, at det sker mindre og mindre. Og når de er blevet voksne, skal det slet ikke ske, med mindre de får et psykisk sammenbrud. Vi forventer af en voksen, at han eller hun er stagneret i et bestemt bevidsthedsmønster.

Det er lige, hvad magthaverne har brug for. Og derfor har man en masse love, regler og velfærdsordninger, som fastholder folk i det eksisterende bevidsthedssystem. På den ene side sikrer man folk økonomisk. På den anden side er de så nødt til at rette sig efter systemet. Folk er fanget i en fælde. Bevidsthedsmæssigt befinder de sig i en labyrint, hvor der ikke er nogen udgang. Man kalder systemet demokratisk, og formelt er der alle muligheder for ændringer. Det afgørende er – set fra magthaverne synsvinkel – at man kan fastholde befolkningen i det gamle energimønsters bevidsthed. Det nye er, at vi nu skal overgå til en revolutionær bevidsthed. Og så skal voksne også - ligesom børnene – udvikle sig. Det indebærer, at man anvender alle energimønstrene og deres bevidstheder – herunder også modtager-energien, hvor der sker en forvandling af ens bevidsthed.

Vi skal lige lære og forstå noget

De enkelte energimønsters bevidstheder kan misbruges og misforstås – og i sig selv virker de dybt problematiske, hvis de bruges uden sammenhæng med de andre energimønstre. Vi skal derfor i det følgende se på nogle af de klassiske problemer.

Samlings-energien

Her har man tankemæssige følelser og følelsesmæssige tanker. Hvis A snakker med B, skal A's tanker mødes med B's følelser, og B's tanker skal mødes med A's følelser. Og inde i hver person skal tanker og følelser mødes.

I gamle dage var der, hvad mænd kaldte kællinge-snak. Så sad 2 kvinder og snakkede på denne måde. De havde egentlig ikke noget at snakke om. Der var hverken mål eller retning i snakken. De snakkede bare. Når den ene sagde noget, fik den anden en følelse, som hun straks omsatte til nogle tanker, som hun sagde. Og så fik den anden en følelse, som hun også omsatte til nogle tanker, som hun sagde. Og sådan foregik

det hele tiden. Hvis den ene fik øje på en fugl, sagde hun straks: *Se, der er en fugl*. Og så fik den anden måske en følelse om fuglenes frie liv, og det gav en tanke, så hun sagde: *Jamen, de lever da også frit*. Og det gav en følelse hos den første og dernæst en tanke, og så fortsatte snakken: *Jørgen lever også sådan. Nå, der gør Peter ikke. Der var også en fjernsynsudsendelse om sådan noget. Var det med hende den lyshårede journalist. Mener du hende, der altid har en sort kjole på. Ja, det er altså også sørgeligt, som de unge klæder sig in dag. Da jeg var barn, gik vi altid med blomstrede kjoler. Ja, det er der kun på mit tapet i soveværelset. Har I fået udskiftet den gamle seng? Ja, det er længe siden. Nu mangler jeg bare at få en ny røremaskine til at lave dej. Har du hørt det med kanelsnegle? Der er 2 slags kanel, ikke? Nå, det kender du. Jeg har i øvrigt fået en ny bluse. Ja, det har jeg altså ikke råd til. Jamen, du fik da nye bukser i sidste måned. ...* Når de så havde snakket en times tid, var de blevet trætte, og så standsede snakken.

For et par år siden troede jeg, at den slags snak ikke længere foregik. Men jeg har erfaret, at der i dag er unge teenage-piger, der snakker sådan. Hvis jeg psykoterapeutisk tænker tilbage på den kællingesnak, jeg i sin tid var vidne til – og også tænker på de pige-snakker i dag, hvor samme form for snak foregår, er det tydeligt, at de oplever en slags ubevidst frygt på grund af fraværet af energi og vilje i deres energilegemes underliv. Det er, som om tæppet er trukket væk under dem. De har intet mål i livet. Det handler om at overleve her og nu.

Den progressive brug af samlings-energien opstår, når den kommer i forlængelse af skaber-energien, hvor man er aktivt deltagende i et fællesskab, som faktisk er ved at skabe noget eller har skabt noget. Skabelser er nemlig altid kaotisk, og der er altid forvirring om, hvad man egentlig har opnået – og hvad det giver anledning til fremover.

Og så er det, at man typisk snakker to-og-to om det. Den viljes-energi (underliv), som var den drivende kraft i at skabe noget nyt, slipper man nu. Og i stedet mærker man efter i sine tanker (hoved) og følelser (bryst). Her er der dels trang til at udtrykke, hvad man selv tænker og føler - men lige så meget blive klar over, hvad andre tænker og føler. Og så er det, at man får en følelse, når den anden siger noget. Og at man dernæst får en

tanke, som man siger højt til den anden – for at få feedback om, hvad den anden så føler og tænker.

Når man har snakket sammen på denne måde, kan der opstå en *vi*-følelse, hvis det viser sig, at man har nogenlunde samme tanker og følelser. Og det er starten på en socialiseringsproces, hvor de ”ydre” sociale handlinger, der medførte, at man skabte noget nyt, nu begynder at blive til ”indre” bevidstheder om, hvad det er, *vi* står for.

Enheds-energien

Det er det gamle jødiske energimønster, som europæerne i dag har i venstre kropsside, og som de højreorienterede identificerer sig med.

”Vi går ind for, at det enkelte menneske bedst ved, hvad der er godt for vedkommen – og ikke som de venstreorienterede, der mener, at staten ved bedst og skal styre og kontrollere den enkelte.” Sådan siger de højreorienterede ofte. Og det bekræfter dem i, at analyse-energien, som de venstreorienterede bruger, er unaturlig og menneskefjendsk.

Når man har en samlet bevidsthed med samme energimønster i begge kropssider og indtager enheds-energien, oplever man, at der er noget ”ydre” rundt om én (hoved og underliv), som er fremmed. Men den stærkeste oplevelse (bryst) er, at man føler en social enhed.

Det er det gamle europæiske kvinde-energimønster, hvor kvinden i familien oplevede, at alle i familien havde en fælles familiefølelse. Det handlede hele tiden om *vi*. Og kvindens følelse af sig selv og denne *vi*-følelse var én og samme følelse. Det gav anledning til mange konflikter, fordi mand og børn havde deres egne *selv*-følelser. Men for at skabe fred underordnede man sig mors følelse, for så kunne hun slappe af.

I dag lider vi stadig under noget lignende. Og det kan lade sig gøre, fordi vi polariserer os, så vi kun har enheds-energien i venstre kropsside. Så bruger vi højre side som et skjold, hvor vi med analyse-energiens bevidsthed siger det politiske korrekte og socialt acceptable. Og inde bag skjoldet har vi så enheds-energiens bevidsthed. Den lufter vi svagt – for ikke at komme i konflikt med andre. I forhold til vores kærester, bliver vi nødt til at åbne op, for ellers slutter parforholdet.

Den progressive brug af enheds-energien er at erkende, at vi alle sammen har denne bevidsthed – og at den ikke er en fælles bevidsthed for familien eller gruppen, men en individuel bevidsthed. Og ligesom det er helt nødvendigt at snakke frit om denne bevidsthed i forhold til sin kæreste – er det også helt nødvendigt at snakke frit om den i forhold til sit fællesskab, hvis man vil have, at det skal kunne etablere sig og udvikle sig.

Hengivelses-energien

Hvis man ikke fuldt ud har forløst sine følelser i enheds-energien, havner man let i hengivelses-energien på en måde, hvor de samme tanker kører rundt oppe i hovedet igen og igen og aldrig vil stoppe. Især i USA, hvor kvinder typisk er stagneret i hengivelses-energien, ses det ofte, at en kvinde desperat hænger fast i en bestemt tanke, og at hun enten bliver hysterisk og skriger eller gemmer sig under dynen i timevis.

Her i Europa ser vi noget lignende, hvis en kvinde ikke har forløst sine følelser i enheds-energien. For sagen er, at man i enheds-energien oplever ansvar og føler omsorg for andre i fællesskabet, mens man i hengivelses-energien hverken magter at have ansvar eller tage initiativ til noget.

For både amerikanske og europæiske kvinder ser vi den samme reaktion, når det drejer sig om ens udseende. For når man i hengivelses-energien føler sit *jeg*, ser man (hoved) sig selv (bryst/underliv) udefra. Man føler sig som sit udseende. Eller mere præcist – man tænker over, hvordan andre ser på én. Og når man så lever i et individualistisk samfund, giver det anledning til, at man skal iklæde sig sin personlighed - via tøj, smykker og make-up.

Hvis man derimod lever i et kollektivt fællesskab, giver hengivelses-energien en bevidsthed om, hvordan man er i forhold til andre. Og for at udleve denne bevidsthed helt, vil man føle trang til at underordne sig, indrette sig og yde noget for andre. Hengivelses-energien er således fundamentet for ægte kærlighed og fællesskab.

Modtager-energien

Hvis man har udlevet samlings-energien, enheds-energien og hengivelses-energien fuldt ud, er man i stand til at slippe alle følelser, tanker, lyster og vilje – og overgå til modtager-energien

på en god måde, hvor man gør sig total modtagelig for nye impulser, hvorefter man kan "se" sig selv, andre og verden omkring sig på en ny måde.

Men man kan også gå ind og ud af modtager-energien på en kunstig måde, hvor man bare får et kort hvil uden tanker og følelser.

Michael Barnett (1930-2019) sad engang og kiggede ud over landskabet – og iagttog nogle vilde gæs. Og så blev han opmærksom på, at han kunne gøre det uden at tænke på noget samtidig. Han blev så en spirituel healer – og i 1982 dannede han et fællesskab, der hed de Vilde Gæs. Her skulle man i timevis sidde og meditere, indtil alle tanker og følelser var væk. Hans følgere opfattede ham som en slags gud. Han gav dem nye navne. Og han flyttede i et kollektiv, hvor de andre beboere var en slags tjenere for ham. Han var populær i mange år i Europa, fordi han netop var i stand til at overgå til modtager-energiens bevidsthed.

Eckhart Tolle (1948-) har skrevet bøgerne "*Lev i Nuets kraft*", "*Stilhedens budskab*", "*En ny jord*" m.fl. Han er født i Tyskland, boet i Spanien og England - og bor nu i Canada. Efter en langvarig selvmordsdepression sprang han ud som spirituel lærer med bogen *The Power of Now: A Guide to Spiritual Enlightenment* (1999) (*Nuets kraft. Nøgle til personlig frigørelse*). Tolle blev meget populær i USA, men også lidt i Europa.

Tolle har den almindelige europæiske bevidsthed med analyse-energien og enheds-energien. Og den kalder han "smertekroppen". Og så kan han skifte til modtager-energien, som er en "befrielse" fra denne verdens elendighed. Hvis man søger det spirituelle, *forbliver* man i analyse-energien. Så er man en krop (underliv), der vil frem til noget (hoved). Men så kommer man aldrig til noget spirituelt. Hvis man vil i kontakt med det spirituelle, sker det altid *nu*, mener Tolle. Det handler om totalt at slippe den bevidste bevidsthed.

Når man først er blevet fortrolig med modtager-energien, kan man let skifte over til den. Det gør jeg flere gange dagligt, hvor jeg tager en lille afslapning – uden tanker, følelser eller kropslige energier. Men de fleste gange er jeg nødt til hurtigt at skifte igennem samlings-energien, enheds-energien og hengivelses-energien først - for at slippe disse energimønstres bevidstheder.

Det karakteristiske for modtager-energien er, at man er ”offer” eller ”modtagelig” for kollektive telepatiske impulser. De lave ladninger i hoved, bryst og underliv gør, at man suger spirituelle eller åndelige energier til sig.

Territorie-energien

Hvis man fuldt ud har gennemlevet ovenstående 4 energimønstre – med lav energi i underlivet – ”vågner man op” til energimønstre med høj ladning i underlivet, idet der her rejser sig en dyrisk vilje og kraft.

Det interessante ved dette energimønsters bevidsthed er, at der opstår 2 bevidsthedsmæssige territorier – det ene inde i det andet. Det mindste er primærgruppen eller den nære familie. Når man tænker på denne gruppe, oplever man kun det, der er indenfor den bevidsthedsmæssige grænse, der er omkring gruppen. Det største territorium er sekundærgruppen eller landsbyfællesskabet. Det er de lave energier i bryst og hoved, der giver sådan en telepatisk oplevelse. Det er ikke institutionerne ”familie” og ”landsbyfællesskab”, som man oplever. Det er konkrete mennesker, der dukker op i de to gruppebevidstheder.

I begge de to oplevelser, føler man også sit dyriske *jeg* (underliv). Så den samlede oplevelse består både af grupperne og af *jeg*'et.

Analyse-energien

Dette energimønster kan bruges bevidsthedsmæssigt på 3 måder: (1) Den dyriske og vilje-orienterede bevidsthed (underliv) giver en bevidsthed (hoved) om et mål eller noget, som man vil. (2) Denne bevidsthed (hoved) bruges til at styre og kontrollere ens dyriske vilje (underliv). (3) Man svinger mellem (1) og (2), hvorved man analyserer og mærker mulighederne.

Med den traditionelle europæiske bevidsthedsspaltning, befinder man sig altid i (2). Her har man et *jeg* (hoved), og så har man nogle dyriske energier (underliv).

Det almindelige er så, at en europæer snakker ud fra sit hoved – og at fællesskabet snakker ud fra en dagsorden. Og så tror man, at man skal snakke og blive enig om noget – og beslutte, hvad man skal gøre. Der kan være situationer, hvor det er nødvendigt. Men den del af bevidstheden, som ”sidder” direkte i energilegemet i underlivet er altid individuel – og bliver aldrig ”enig” med andre. Vi ser derfor også altid, at

sådanne beslutninger bliver fulgt op af økonomiske, juridiske og magtmæssige foranstaltninger – og at der altid opstår mindretal, der er uenige i beslutningerne.

Nogen tror, at vejen fra analyse til handling kun kan lade sig gøre, hvis man tilsidesætter sit ego. Derved viser man, at man er social. Man skal undertrykke noget i sig selv for at få fællesskabet til at fungere. Men det er forkert.

Der var engang en musiker, som var lidt spirituel og som fortalte om sit band. Når de begyndte at spille, tænkte hver musiker på sit eget spil, mens man forsøgte at få det til at lyde godt sammen med de andre musikere. Men så lige pludselig var det, som om man glemte sig selv. Og så begyndte musikken at hænge sammen, som om det var musikken, der styrede musikerne. Det var en fantastisk følelse af fællesskab. Og moralen var, at man skulle glemme sit ego, hvis man ville opnå et ægte fællesskab.

Udlevels-es-energien

Men musikeren tog fejl. Der var en mellemfase. Og det var, når den enkelte musiker slap sine tanker (hoved) og bare lod kroppen (bryst/underliv) spille. Så var der ingen, der styrede. Og uden at tænke over det, begyndte musikerne at koordinere sig med hinanden.

Når man har været i analyse-energien – og fået et mål (hoved) om, hvad man vil, er det naturlige er, at man skifter til udlevels-es-energien, hvor man slipper målet og i stedet kobler lysten (bryst) sammen med sin dyriske vilje (underliv) – hvorved man begynder at finde mulighederne for at gøre noget. Her skal man ikke være enige med nogle. Enhver forsøger bare at koordinere sig med andre, så man kan gøre det, som man gerne vil.

Skaber-energien

Når mange går i gang hver for sig – og får noget nyt til at fungere, sker det – i bedste fald – at de nye aktiviteter supplerer og komplementerer hinanden, så selve fællesskabet også udvikler og for-

vandler sig. Derved bidrager man med et lille skridt i evolutionen. Men er med til at skabe menneskehedens fremtid.

Fremtidens samfund

Jeg tror, at mennesker i forskellige kulturer i den kommende tid vil lære af hinanden - og at vi før eller siden vil indrette samfundet efter vores menneskelige natur. Og jeg synes, at vi skal begynde nu. Her vil jeg gerne gentage de gamle visdomsord: *Sådan som det er i begyndelsen, sådan ender det også med at blive*. Vi skal derfor ikke lave noget overgangssamfund, for så kommer vi aldrig længere end til overgangen. Men da det tager mange år at lave forandringer, må vi begynde i det små. Og her er det, at vi skal huske, at socialpolitiske strukturer og bevidsthedsstrukturer altid er de samme og følges ad.

Vi skal tænke på det nye på samme måde, som når man lægger et frø jorden, og det vokser op til en lille plante, der til sidst bliver et stort træ, der kan leve i tusinde år. Et andet billede er, at vi befinder os ude på oceanet, hvor stormvejret truer med forlis, men hvor vi finder en ø, hvor der ikke længere er noget, der truer os, og hvor vi derfor ikke behøver at sikre os mod uvejret. Et tredje billede er, at vi befinder os i et landskab, der engang var fuld af liv, men som – både materielt og åndeligt – er blevet en ørken, hvor livet gradvis uddør, men at vi er i stand til at skabe en oase, som siden kan blive til flere oaser – for til sidst at blive et frodigt landskab.

Med alienationens bevidsthedsspaltning opstår følelsen skam, fordi det er os selv, der har undertrykt dele af os selv.

Med reifikationens bevidsthedsspaltning opstår følelsen skyld, fordi det er os selv, der har undertrykt mere af os selv.

Med deperditionens bevidsthedsspaltning opstår følelsen destruktion, fordi det er os selv, der har undertrykt vores egen krops bevidsthed.

For at undgå disse følelser af skam, skyld og destruktion, fortrænger vi dele af os selv. Med alinationen fortrænger vi underlivets bevidsthed. Med reifikationen fortrænger vi den ene kropssides bevidsthed. Med deperditionen fortrænger vi hele kroppens bevidsthed.

Men vi kan også undgå disse følelser og fortrængninger ved at genskabe et naturligt og oprindeligt energilegeme, hvor vi skifter rundt mellem alle energimønstre og deres bevidstheder.

I det gamle Kina kom der to dominerende ”skoler”, nemlig konfucianismen og taoismen. Den første handlede om at beherske visdommen omkring energilegemet, energimønstrene og bevidsthedsstrukturene. Den anden handlede om, at man bare skulle slappe af og tillade at være naturlig og oprindelig, for så ville man opnå det samme – bare uden at vide hvorfor.

Men der var også andre ”skoler”, som placerede sig mellem de ovennævnte to. Og det er min erfaring, at hvis man ændre sin bevidsthed, er det nødvendigt at vide lidt om, hvilken bevidsthed man kommer fra, og hvilken bevidsthed man skal hen til. Det er samme erfaring, som Freud, Perls og andre dygtige terapeuter også kom frem til.

Børn

Jeg bor midt i København i et boligkompleks med 4-etages huse rundt om en stor firkantet gård. Nede i stuen i en opgang er to lejligheder slået sammen til en børnehave. Og hver morgen ankommer forældre på cykler med deres små børn og afleverer dem i børnehavnen. Der bor også familier med børn her i vores eget boligkompleks, og de tager på cykel hen til børnehaver i andre boligkomplekser. I vores børnehave er der ansat pædagoger, som bor i andre bydele. De er uddannet til at være professionelle. Dels må de kun vise positive følelser. Og dels skal de forhindre, at børnene kommer i konflikt med hinanden. På denne måde sikres det, at der ikke opstår personlige eller familiemæssige relationer mellem hverken børn eller voksne.

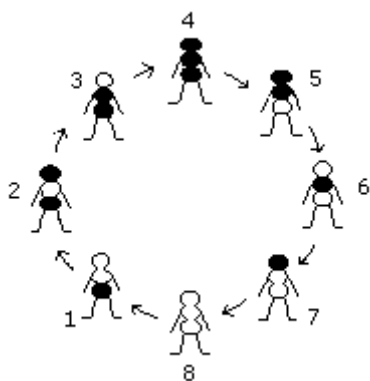

Det er første trin i at vænne de små til et samfund, hvor alle går rundt og er ”professionelle”, sådan at vi opfører os ”civiliserede” og retter os ind efter autoriteterne, som her er pædagoger, der har lært, at enheds-energiens bevidsthed er den eneste rigtige i forholdet mellem voksne og børn. Her er der ømhed, medfølelser og ansvar for hinanden. Så kan det vel ikke være bedre.

Men hvis vi ønsker frihed, skal der ske noget andet. Jeg synes, at de børn, der bor her i vores kompleks, skal gå i den børnehave, som er her, hvor de bor. Børnene skal vide, i hvilken opgang og hvilken etage de andre børn bor, sådan at børn også kan besøge hinanden og lære hinandens forældre at kende. Og forældrene skal ind imellem også del-

tage i børnehaven. Nogle af de gamle pensionister, der bor her, skal også deltage i børnehaven. Og store skolebørn skal have fritidsjob og lege sammen med børnene. Når lille Peter så er ked af det, kan han vælge at kontakte gamle Ida Hansen, som er pensionist, og som elsker at snakke med børn. Hun boede tidligere på 3. sal. Men da hun blev gammel, fik hun tilbudt en lejlighed i stuen. Tidligere var der en venteliste, når en lejlighed blev ledig, og så skulle den, der stod øverst på listen, have forsteret til lejligheden. Men nu er der beboerdemokrati, hvor det er beboerne, der demokratisk bestemmer, hvem der skal flytte ind. Og børnefamilier, som gerne vil have, at deres børn skal vokse op i fællesskab med andre børn, voksne og ældre, har så mulighed her.

Lad os lige kigge ud i fremtiden – og forestille os, hvad der kan ske. I børnehaven vælger man at bruge en måned på dukketeater. Fra nymåne til fuldmåne gennemlever man de mandlige energimønstre - og fra fuldmåne til næste nymåne gennemlever man de kvindelige.

(1) Processen starter med territorie-energien. Man finder en masse dukker, strømper og træstykker, som kan fungere som midlertidige dukker, og så prøver børnene at spille roller med dem. Hvert barn prøver at lege med forskellige dukker og roller for at finde frem til den eller de roller, som lige præcis passer med nogle følelser og tanker, som barnet har lige nu. Alle prøver at være sømænd, pirater, købmænd, aber, malkepiger,

astronauter, røvere, babyer, kinesere m.fl. Og man prøver at lyve, overdrive, skælde ud, trøste, synge og meget mere. Efterhånden bliver det tydeligt, hvilke roller, som passer til, hvad der foregår inde i barnets bevidsthed. Det er selvfølgelig problemer eller udfordringer, som barnet har for tiden. Men det er ikke stivnede tanker eller følelser (hoved og bryst), som ofte handler om andre personer, som barnet har relationer til. Det er i højere grad noget kropsligt (underliv), som bygger på, hvad barnet vil. Og det viser sig ved, at barnet spiller rollen med dukken på en direkte overbevisende måde. Det leger man med i cirka 3 dage – altså cirka 1/4 af den tid, der er frem til fuldmåne.

(2) Næste trin foregår med analyse-energien. Her skal man finde ud af, hvilke mål, man skal prøve at nå frem til. Man arbejder videre med det enkelte barns roller. ”*Hvad vil du godt med ham røver?*” kan pædagogen spørge. Og så prøver man at gennemspille nogle episoder. Hvis der er kraft i rollen, tegner man det på en tavle. Og det er drejebogen til teaterstykket. Det tager også cirka 3 dage.

(3) Så kommer man til udlevelsens-energien, hvor der skal lægges kraft og følelser i rollerne (underliv og bryst), og hvor hvert barn skal finde ud af (hoved), hvordan dets rolle passer i forhold til de andre roller. Her ændrer man så dukkernes udseende, så de passer til rollespillet. Også det leger man med i lidt over 3 dage.

(4) Næste trin er skaber-energien, hvor det hele skal koordineres. Ingen børn skal have begrænsninger i deres roller – i forhold til deres ”indre” tilskyndelser – men man skal nu få det hele til at hænge sammen. Egentlig kører forestillingen nu. Man har bygget den op gennem de mandlige energimønstre. Men nu skifter man over til de kvindelige energimønstre.

(5) Og så kommer man til samlings-energien. I takt med at børnene prøver forestillingen, opdager de, at replikkerne og handlingerne ikke hænger sammen. Det, som den ene siger, giver en følelse (bryst) hos den anden. Og det resulterer straks i, at den anden siger noget (hoved), som hænger sammen med denne følelse. Så får den første også en følelse (bryst), og det resulterer også i, at der bliver sagt noget (hoved). Hver gang man gennemspiller stykket, ændrer det sig lidt, så det begynder at hænge sammen.

(6) Nu er man så ved enheds-energien. Det enkelte barn kan dels føle sig selv som et ego (bryst), men kan også føle dette egos rolle i forhold til de andre (hoved og underliv). Man laver afsluttede prøver og forpremiere. Og så viser man forestillingen for andre.

(7) Bagefter er der cirka 3 dage i hengivelses-energien. Der er oprydning og snak. Hvert barn evaluerer sig selv. Og man tegner og snakker. Man skiftes til at fortælle, hvad man har oplevet undervejs. Og det enkelte barn bliver klar over, hvad man har lært.

(8) Så er der endelig modtager-energien. ”*Hvad skal jeg lave?*” er der måske et af børnene, der spørger. Og så kan pædagogen passende svare: ”*Du skal kede dig!*” For der skal ikke tages nogen initiativer. Månedens projekt har sat noget i gang i underbevidstheden. Noget vil glide ind i jeg’et. Andet vil forsvinde. Og når man senere går i gang med næste projekt, vil barnet være en lille smule forvandlet.

Undervejs har barnet lært noget om det gode og civiliserede. Det har også lært noget om sig selv og de andre. Og det har lært noget om fornuft. Ikke som undertykkelse, hvor barnet får at vide, at det ikke er godt nok, og at det må stivne og spalte bevidstheden. Men som en vækst, hvor barnet folder sig ud – og bliver et kraftfuldt, kærligt og indsigtfuldt menneske. I barnets underbevidsthed vil der så rejse sig nogle bevidsthedsmæssige energier, som er dem, barnet nu har lyst til at arbejde med. Det betyder, at barnets videre bevidsthed bygger på dets egen dyriske bevidsthed (underliv) – i modsætning til forældres og pædagogers i rettesættelser.

Når børnene kender alle energimønstrene, har de også en masse sociale evner. De er i stand til at løse sociale konflikter, uden at der er voksne, der blander sig. De er i god kontakt med deres vilje og lyst. Og alt hvad de lærer, bygger ovenpå et kropsligt fundament, så de får et kraftfuldt *jeg*.

Skole

I gamle dage havde man en "tankpasser"-undervisning, hvor læreren hældte viden ind i hovederne på eleverne. I dag ved man, at det medfører en splittelse, hvor man får en viden i hovedet, men en helt anden bevidsthed i kroppen, sådan at man ikke kan bruge sin viden i praksis. Derfor snakker man nu om, at der skal være 3 "lærings-rum". (1) Det ene er en lærer-styret undervisning, (2) Det andet handler om, at eleverne skal gentage og repetere det lærte, så det sidder fast i hovedet. (3) Og det tredje er, at eleven skal "arbejde med" eller afprøve den nye læring, sådan at den nye viden i hovedet kobles med elevens kropslige bevidsthed. Det fungerer altså sådan, at man først skal gøre det forkerte og dernæst rette op på det.

Tilbage i 1970'erne, hvor en del lærere havde sluppet den splittede bevidsthed, opstod proces- og projektorienteret undervisning.

Det starter med *problemformuleringsfasen* En traditionel lærer i dag tror, at det har noget med analyse-energien at gøre, hvad det netop ikke har. Det handler om **territorie-energien**.

De modtagende energier i hoved og bryst fungerer som en antenne, mens underlivet er jordforbindelsen. Eleven suger til sig; men der suges kun det, som passer med, hvad eleven i forvejen ved. Eleven finder altså ud af, hvor han selv er (underliv) i forvirringens kaos (hoved og bryst). Og

her skaber han en kropslig platform, hvorfra han kan forholde sig til omverden. Han tager så udgangspunkt i sig selv (underliv) og suger det (hoved og bryst) til sig, som han kan se er betydningsfuldt for ham.

Det har intet med demokrati og selvbestemmelse at gøre. Læreren kan godt diktere emnet. Men eleven finder de aspekter og perspektiver, som betyder noget for ham selv. Når eleven siden går i gang med at skaffe sig ny viden, bliver dette nye (hoved og bryst) lagt i forlængelse af den bevidsthed, som han allerede har (underliv). Der bliver tale om en vækst, hvor elementerne i den gamle og nye bevidsthed hænger sammen som et hele.

Kun sådan opstår sammenhæng i bevidstheden – og fortalerne for problemorienteret undervisning har igen og igen påpeget, at dette er forudsætningen for, at metoden virker i praksis.

Med denne undervisningsmetode har man altid lagt vægt på, at eleverne samtidig skulle danne en gruppe. Det passer også fint med territorie-energien. Når eleven bruger energien frit, vil han trække nogle til sig (underliv) og skubbe andre fra sig (hoved og bryst). Det kan så være, at de stærke elever finder sammen, og at der står en enkelt svag elev tilbage. Her kommer den traditionelle lærers enheds-energi ind. Hun kan simpelt hen ikke tåle at se territorie-energien udfolde sig. Og hun føler, at børnene skal lære enheds-energien, hvor alle skal samles op og være med. Og hermed spolerer hun det element i læringsprocessen, at det er elevens gamle viden, der vokser.

Så kommer eleven/gruppen til *planlægningsfasen*. Nu kan de fleste lærere være med, for nu skal man anvende **analyse-energien**. Men alligevel begår de fleste en fejl. I civilisationens navn har læreren lært at bruge hovedet til at undertrykke underlivet. Men eleven skal det modsatte og naturlige, hvor energien kommer fra underlivet op til hovedet. Det giver en retning. Det giver en vision. Det skaber et indre billede eller forestilling om, hvad man skal nå frem til.

Mange børn vil i de første projekter stille sig urealistiske mål. Og den fejl, som læreren så kan begå, er at tvinge eleven til at have mest ladning i hovedet og undertrykke underlivet. Så sikrer læreren sig, at eleven kommer i gang med et overskueligt projekt, hvor der er mulighed for at nå et resultat. Men hermed ødelægges alt for eleven. Det er bedre, at eleven – efter at hele projektet er overstået - indser, at hans projekt var

for urealistisk og ikke førte til noget. Så vil han næste gang stadig kunne tage udgangspunkt i sig selv – og stadigvæk sikre en bevidsthedsmæssig sammenhæng, men nu have et mindre ambitionsniveau. Måske kan læreren gennemskue, at det stadig er urealistisk. Men hvis eleven selv tror på det, bør eleven prøve. Kun sådan lærer eleven at beherske analyse-energien. Og så bliver læring er proces, hvor viden vokser i forlængelse af den viden, som eleven allerede har.

Så kommer *udførelsesfasen*. Det kan bestå i at læse bøger, snakke med mennesker, lave eksperimenter osv. Hovedet er modtagende (lav ladning) – ikke styrende eller kontrollerende. Her kan eleven let komme ud af kurs; og så kan læreren begå den fejl at repetere analyse-energien og få eleven til at revidere sin plan (hoved). I så fald lærer eleven aldrig denne fase med **udlevelsens-energien**, men kun at handle ud fra hovedets styring. Eleven skal i stedet lære at gøre erfaringer, uden at der på forhånd er nogen kontrol (hoved) over, hvad der kommer ud af det. Det handler om at opdage noget, der er helt nyt og ukendt (for ham).

Til sidst kommer *produktfremstilling*. Her bruger eleven nu hovedet igen til at afslutte og konkludere. Det kan gøres med en skriftlig rapport. Men det kan også være video, teater, collage mm. At man standser her er med til at lære børnene en dårlig brug af skaber-energien. Her lærer man at bruge hovedet til at opnå den højeste selvrealisering. Og så er processen slut.

Men det er ikke godt. Det er bedre at lære børnene af få en mere hel bevidsthed ved at fortsætte med de såkaldte kvindelige energimønstre, hvor der er lav ladning i underlivet. Og jeg foreslår derfor følgende udvidelse af læringsmetoden, hvor børnene skal bruge **skaber-energien** på en anden måde. I stedet for et færdigt produkt skal eleven komme med en foreløbig konklusion. Man kan så passende kalde denne fase for *koordinationsfasen*, hvor eleverne i hver gruppe skal forbinde deres erfaringer, så de hænger sammen (hoved, bryst og underliv).

Næste trin kan så hedde *fremlæggelsesfasen*. Den lave og aftagende energi i underlivet her i **samlings-energien** handler om, at man godt ved, at man nu skal indskrænke de synspunkter, man er kommet frem til, så de ikke bare er rigtige inde i ens eget hoved, men knytter an til andre, så de også kan forstå det, som man har fundet ud af.

Fokus er på at kommunikere. Det kan være paneldiskussion, tale, drama, video eller en reception i anledning af, at ens rapport er færdig. Eleven eller gruppen præsenterer sine synspunkter. De andre kommenterer. Og så får eleven nogle følelser (bryst), som straks omsættes til tanker (hoved), når der svares på kommentarerne. Efterfølgende rettes rapporten ud fra den feedback, som man har fået.

Så kommer *standpunktsfasen*. I forlængelse af feedbacken skal eleven i denne fase med **enheds-energien** udleve sine egne følelser (bryst) og omsætte energien til nogle standpunkter, som han inderst inde kan mærke er rigtige for ham lige nu. Eleven kan vælge at nedskrive det til slut i sin rapport. Men eleven kan også afholde et kort foredrag, hvor han tilkendegiver sit standpunkt.

Så kommer *efterbearbejdsfasen*. Den skal først komme, efter at alle følelser er afreageret. Denne fase med **hengivelses-energien** handler om at kigge (hoved) tilbage på projektet (bryst og underliv) – og sætte nogle afsluttende ord på det. Her formes en indsigt, som sætter det hele i perspektiv – og som kan bruges som overskrift for projektet - nu hvor eleven bedre kan se, hvad det egentlig er, han har været igennem.

Til allersidst kommer *afslutningsfasen*. Det fungerer nærmest som en pause. Men denne fase med **modtager-energien** er meget vigtig. Det gamle og det nye skal smelte sammen, så eleven opnår sammenhæng i bevidstheden. Det sker ubevidst, hvis man ikke straks kaster sig over andre projekter. Det sker i drømme. Men det sker også, at man lige pludselig får indre billeder, hvor man i "bakspejlet" indser, hvad det hele (hoved, bryst og underliv) handlede om, og hvad det giver anledning til fremover.

Den problemorienterede undervisning forudsætter selvfølgelig, at læreren behersker energimønstrenes bevidstheder – og det er der næsten ingen, der gør i dag. Men der er lærere, der behersker mere end analyse-energien.

Det ses tydeligst i USA, hvor republikanerne identificerer sig med **udlevelses-energien**. Allerede filosofen John Dewey (1859-1952) prægede den amerikanske skole ganske meget. Han fore-

stillede sig den ideelle skole sådan: Når børnene begynder, skal de blot lege og lave de aktiviteter, de kender hjemmefra: lave mad, sy tøj og lave brugsgenstande. Undervejs opstår problemer. Man skal for eksempel læse en madopskrift. Ergo må man lave et fag, der hedder læsning. Og først på dette tidspunkt opstår dette fag. Så skal man skaffe en bestemt grønsag, som kun kan fås på bestemte tider af året. Og så opstår behovet for at lære om natur. Hvis opskriften lyder på 1,5 dl mælk til 2 personer, og man er 3 - hvor meget mælk skal man så bruge? Og her opstår faget regning.

Eleverne øver sig kun i de grundlæggende fag, når de skal bruge det til konkrete arbejdsopgaver. Der er ikke noget bestemt pensum. Men eleven vil af egen indre drift stille spørgsmål. Og det er disse spørgsmål, som eleven via sit skolearbejde skal besvare ud fra eksperimenter og opsamling af erfaringer.

Den tyske sociolog Niklas Luhmann (1927-1998) knyttede sig også til udlevelsens-energien. Han beskrev en helt ny sociologi ud fra udlevelsens-energiens bevidsthedsmønster. Efter hans opfattelse er der ikke længere en overklasse (hoved), der hersker over folket (underliv). Men alle kommunikerer konstant med hinanden. Hans tanker blev populære i de skandinaviske skoler, hvor børnene nu ikke mere skal have en viden, men lære hvordan man skaffer sig viden. Og de skal især lære, hvordan man kommunikerer.

Rudolf Steiner (1861-1925) udviklede en pædagogik, som findes i Steinerskolerne i dag. Et barn fra 0-7 år kan kun bruge sit fysiske legeme som erkendelsesredskab. Opdragelse og uddannelse kan kun foregå ved *efterligning* og *forbillede* - ingen belæring er mulig. Det er altså præcis det samme, som børnehavepædagerne mener, idet de begrænser sig til **enheds-energien**.

Hos et barn fra 7-14 år kan opdragelse og uddannelse kun ske gennem billeder, eksempler og ved fri fantasi. Børnene skal ikke forstå (hoved) - kun tage passivt ind i bevidstheden. Børnene er meget kropslige aktive (bryst og underliv), så de opnår *erfaringer* ud fra deres aktiviteter. Men de skal ikke styre (hoved) – det klarer læreren. De skal altså lære **udlevelsens-energien** at kende. Når de laver musik, er der

ikke trommer, for kraften (underliv) skal ikke isoleres, men kombineres med følelserne (bryst).

For en ung fra 14-21 år skal opdragelse og uddannelse ske via *forståelse*. Først nu kan mennesket udvikle en abstrakt bevidsthed uden at blive offer for den. Så kan barnet bruge **analyse-energien** og få to energipoler (underliv og hoved), der så giver to bevidsthedspoler i hjernen – så den unge dermed kan analysere og forstå. Børnene får nu også lov til at lave musik med trommer, så de kan få kendskab til deres kraft (underliv), der kan pege frem mod intellektuelle mål (hoved).

Der er flere andre pædagogiske teorier om læring; men de handler alle om, at man ikke kun skal bruge analyse-energiens bevidsthed – men også et eller to andre energimønstres bevidstheder.

Min egen erfaring – og jeg har både været lærer for børn, unge og voksne – er, at alle mennesker let kan smide deres bevidsthedsspaltninger og frit skifte rundt mellem alle energimønstrene og deres bevidstheder. Når de ikke gør det, skyldes det, at de anstrenger sig for at leve op til normerne og dermed være ”normale”. Men når jeg – som lærer – tillader mig bare at være fri, tør eleverne også at slippe selvundertrykkelsen. Og så viser det sig, at de gerne vil lære noget – og at ny lærdom skal bygge videre på det, som de allerede kan. Og det kan kun lade sig gøre, hvis de tager ”ansvar for egen læring” – som er vor tids pædagogiske slogan. Altså, hvad vil de lære? – og hvordan vil de lære det?

Familie

Jeg bor på første sal, og jeg har flere gange hilst på min nabo, når vi går forbi hinanden på trappen. Jeg kan også genkende et par andre, der bor i opgangen; men ellers lever jeg i min lejlighed - ligesom andre bor i en villa. Forskellen er, at jeg ikke behøver slå græs – og hvis noget går i stykker, skal jeg bare ringe til ejendomsfunktionæren, og så sender han en håndværker. Det er en livsstil, som er opstået langsomt gennem de sidste par hundrede år. Engang boede man i landsbyer, hvor alle kendte hinanden. Så flyttede man til nogle gårde, som familien ejede. Og inde i byerne flyttede man til leje-kaserner, som var en slags landsbyfællesskab i store boligkarréer. I min barndom husker jeg, hvordan naboen nogle gange kom og skulle låne noget salt. Og hvis vi fik gæster, lånte min mor nogle øller fra andre i opgangen. En familie på tredje sal kom ofte på

Besøg hos os – og så spillede de voksne kort sammen. Der var også en familie fra naboopgangen, som ofte kom på besøg. Men i dag er det normale, at man holder sig for sig selv. Cirka halvdelen af os bor stadig med en kæreste. Men flere og flere bor alene. Og hvis en kæreste har psykiske problemer, må hun gå til en psykolog, for enhver har rigelig i sine egne problemer. Engang havde man noget, der hed fælleseje. I dag har enhver sin konto. Og hvis man ikke kan klare sig økonomisk, er der kun bank og socialkontor til at hjælpe. Idealet for kapitalismen er, at alle er alene og ensomme, og at man skal opfatte arbejdspladsen som sin familie. Man skal heller ikke have naturlige udfoldelsesmuligheder. Dem skal man købe. Nu er vi kommet op på, at halvdelen af os har store psykiske problemer. Og alt tyder bare på, at flere og flere af os får mere stress og depression.

Den totalt splittede bevidsthed – og det totalt splittede fællesskab er to sider af samme sag. De er opstået samtidig som en proces gennem flere trin – og nogen kan så forlede til at tro, at man kun kan ændre det igen gennem flere trin. Men sagen er, at bevidsthedsspaltningerne kun opstår, når man befinder sig i bestemte sociale situationer, hvor man så undertrykker sig selv for at opføre sig ”normalt”. Indimellem slipper man alle spaltningerne – og kan tænke, føle og udfolde sig frit. Og hvis man skal ændre sin situation fra noget meget dårligt til noget lidt mindre dårligt – orker man det ikke. Den eneste realistiske ændring er at genskabe et naturligt fællesskab, hvor man ikke behøver nogen bevidsthedsspaltninger.

Hvis vi kigger på høns, har de deres form for naturligt fællesskab. Kommer en hønseflok op over 20 individer, deler den sig i 2 familier. Og hvis vi mennesker spærrer dem inde, og flokken kommer op over 100 individer, går de frustreret rundt og hakker på hinanden. Mennesker har det på samme måde – her er tallene bare lidt andre.

Menneskers naturlige fællesskab består af to grupper, hvor den ene er en del af den anden. Primærgruppen er den nære familie. Her rummer bevidstheden 5-20 personer. Sekundærgruppen er landsbyfællesskabet eller noget lignende. Og her rummer bevidstheden 30-300 personer.

Hvis vi placeres i andre sociale gruppestørrelser, kan vi ikke finde ud af at være naturlige og oprindelige – og så spaltes og undertrykker vi vores egen bevidsthed.

Folkeråd

For en del år siden oprettede man her i Danmark i København nogle lokalråd. Idéen var, at man skulle decentralisere kommunens beslutninger, sådan at en bydel havde sit eget lokale kommunalråd. Disse råd skulle repræsentere flere tusinde mennesker. Men det virkede ikke. Nu har man lavet det om til lokaludvalg, der ikke har nogen magt.

For at få et lokalt folkeråd til at fungere, skal det knytte sig til sekundærgruppen. Det vil sige, at 2-4 lokale boligkarréer danner et folkeråd, som træder i funktion, når og hvis der sker noget, som man gerne vil have indflydelse på.

Det er samlings-energiens bevidsthed, som trænger sig på. Og det handler først og fremmest om at snakke to-og-to, sådan som man ikke kan lade være med. Men i stedet for at affinde sig med, at man ingen indflydelse har, institutionaliserer man den folkelige bevægelse til et folkeråd, hvor man for eksempel indretter en lejlighed til kontor, hvor nogen kan sidde og lave lokal-radio, lokal-TV, plancher, internetsider mm. – og hvor man kan organisere møder, seminarer, gadefester mm.

Unge

I de gamle landsbyfællesskaber var samtlige unge en kollektiv arbejdsstyrke, når der skulle produceres fødevarer eller bygges huse. Alle var med i en gensidig kollektiv opdragelse, sådan at der ikke var nogen, der udviklede sig asocialt og siden blev til et socialt problem. Det normale var, at man cirka hver måned skiftede kæreste, sådan at man til sidst havde været kærester med alle af modsatte køn i ens sekundærgruppe. Fælles onani og sex med samme køn forekom også. Som voksen var det normalt med en primær kæreste, men der var også lege og fester, hvor man havde sex med tidligere kærester.

I dag tager de unge hver fredag til en fest, hvor musikken er så høj, at man ikke kan høre hinanden. Man drikker en masse alkohol og tager en del forskellige stoffer. Og aftenen munder ud i, at man har sex med en fremmed, som har klædt sig godt ud og er fuld og skæv. Forinden har de unge kvinder købt en fortrydelsespille, for de ved godt, at man midt i rusen ikke formår at bruge kondom eller andet. Efter et par dage kan man kun huske, at der var ”nogen” i forlængelse af sin kønsdel.

I løbet af ugen går de mest velhavende unge til hobby, sport eller på besøg i hinandens værelser. Og så er der cirka en fjerdedel af de unge, der mest står samlet på gadehjørnerne og små-fryser. Nogle af dem udvikler sig asocialt og havner i kriminelle bander. Her oplever de fællesskab med andre, og det tilfredsstillende deres naturlige behov. Men så går det galt et par gange – og så spærres de inde i fængsel, hvor resterne af deres sociale evner nedbrydes.

Noget af det vigtigste for et lokalråd er at sikre, at fællesskabet kan udfolde sig. Det betyder, at der skal være ungdomsboliger til alle unge – og at disse boliger skal være i fællesskabets område. Ingen behøver kun at forsamle sig på gadehjørnerne. På de øverste etager skal der være værelser til alle de unge. Den lokale skole eller andre bygninger skal tages i brug, sådan at de unge har værksteder, musik øvelokaler, koncert- og dansehal, hyggestuer mm. Disse faciliteter er forudsætningen for, at de unge kan danne naturlige menneskelige relationer – i stedet for at være fulde og skæve og se hinanden som objekter.

Folkemagt

Territorie-energien giver også det, som jeg kalder folkemagt. I frie kulturer danner de unge mænd en eller flere små bander, som træner sig i at forsvare fællesskabet. Og hvis der sker voldelige overgreb og råbes alarm, står banden parat efter 2 minutter - klar til forsvar.

I vores samfund dannes der også sådanne bander. Men her gør magt-haverne alt for at splitte dem og nedlægge dem. De bliver så kriminelle bander, hvor politiet sørger for, at så mange som muligt af dem kommer i fængsel. Men det medfører kun, at der kommer flere af dem. I en fri kultur er der hverken brug for politi eller fængsler. Her sørger banderne for at opdrage de unge, der ikke selv kan finde ud af at opføre sig socialt.

Tilbage i 1970'erne sagde vi, at *"et bevæbnet folk aldrig kan erobres"*, fordi en stormagt ikke har lyst til at besætte et land, hvor der er mange almindelige mennesker, der indgår i bevæbnede bander, og hvor stormagten ikke ved, hvem de er, fordi de skjuler deres våben. Denne "teori" har vi fået bekræftet i Afghanistan, hvor først Sovjet og siden USA og allierede har forsøgt at besætte landet. Det endte med, at Sovjet trak sig ud. Og i disse år er USA og dets allierede også ved at trække sig. Det

peger mod en fremtid - måske langt ud i fremtiden - hvor stormagterne er magtesløse, og hvor vi forhåbentlig får en verden, hvor militær er erstattet af lokal folkemagt.

Særlig grelt er det i Afrika, hvor landene tidligere var kolonier, men så blev frie – og nu har grupper, der kæmper om magten. For her ser vi frygtelige episoder, hvor en magtfuld befolkningsgruppe med skydevåben og knive massakrerer landsbyer og hele landområder, uden at der er nogen lokalt bevæbnet folkemagt, der kan forsvare og forhindre det.

Når vi så engang ikke har politi, men lokal folkemagt, er der ingen statslige eller kommunale magthavere, der kan gennemtrumfe noget. I stedet for topstyring bliver der så brug for koordination mellem de forskellige folkeråd.

Mens folkemagten sandsynligvis mest består af unge kraftfulde personer, vil folkerådet sandsynligvis nedsætte arbejdsgrupper, som mest består af erfarne voksne mennesker. Og de vil helt naturligt være en lokal autoritet, der vejleder dem, der udgør folkemagten – og hvis det er nødvendigt få hele lokalbefolkningen til at irttesætte folkemagten.

Samarbejde og kommunikation

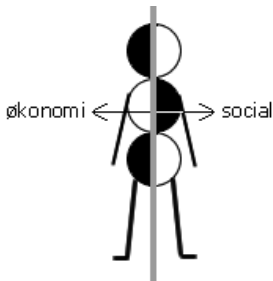
Der verserer en række forskellige teorier om, hvordan vi skal kommunikere, når vi ikke længere er underlagt magthavernes formynderi, men selv skal bestemme. I nogle af de økologiske landsbyfællesskaber, som er dukket op de senere år, går man ind for følgende Gaia-model:

Her er det populært at snakke om verdenssyn og økologi. Man er meget kritisk overfor det gamle verdenssyn. Man skal i stedet have et holistisk verdenssyn. Det er splitelsen mellem hoved og underliv, der er det gamle. Nu skal man have en bæredygtig produktion, hvor man ikke længere hæver sig op over naturen. Man skal fremme alsidighed og modstandsdygtighed – i stedet for den nuværende monokultur, der ødelægger livet. Man skal

tænke i vedvarende energiforsyning, så livet på jorden kan fortsætte. Og man skal stoppe med at forurene, bruge gift og kunstige næringsstoffer. For at nå frem til alt det her, skal man meditere og finde den indre

harmoni. Det er alt sammen ganske udmærket; men man kommer ikke ud over analyse-energiens bevidsthedsmønstre. I disse ”alternative” kredse er der stort set ingen kendskab til andre kulturers bevidstheder.

Så snakkes der også meget om økonomi og det at være social. Og den overordnede idé er, at disse to sfærer skal hænge sammen, hvad de jo ikke gør nu. I dag ødelægger økonomien det sociale liv. Og det sociale liv bliver noget fritidsliv, der både er ahistorisk og afskåret fra natur og produktion. Man skal overgå til en lokaløkonomi - gerne med egen valuta. Når man

så snakker om det sociale, er det i virkeligheden bare gammel borgerlig moral, hvor man skal behandle hinanden pænt. Der er ingen kendskab til andre kulturers sociale normer. Og man kender ikke til sociale processer, hvor man undervejs skal skifte energimønstre og indtage forskellige bevidstheder. Trangen til at forene de to sider er meget stærk. Og det giver sig udslag i, at man forsøger at snakke sig til enighed. Det er temmelig reaktionært. For i virkeligheden er vi ikke enige – og skal heller ikke være det. Men selve det splittede energimønster giver en bevidsthed, hvor man tror, at man skal beslutte noget. Man tror, at man skal finde frem til noget, hvor alt sammen hænger sammen. Det skyldes selvfølgelig, at alt nu er splittet. Og så må lykken være det modsatte. *Alt er forbundet* hedder det sig. Og man skal finde frem til de naturlige sammenhænge.

Der er ikke noget galt i, at man snakker på denne måde. Det er negationen af splittelserne. Når der er en splittelse mellem hoved og underliv, går negationen ud på at forbinde bevidsthederne i disse 2 kropsdele. Og når der er en splittelse mellem højre og venstre side, går negationen ud på at få de 2 siders bevidstheder til at forene sig. Problemet er bare, at man aldrig kommer ud over analyse-energi og enheds-energi. Det viser sig tydeligt i de skrifter, foredrag og seminarer, som disse ”alternative” kredse udgiver/afholder. Og når de arrangerer kurser, foregår det 100 % på analyse-energiens præmisser, når det drejer sig om læring – og det foregår 100 % på enheds-energiens præmisser, når det drejer sig om det sociale samvær.

En anden populær model er konsensus-demokrati, som går ud på, at man kun beslutter det, som man kan tale sig frem til og blive enige om. På ét møde snakker man sig så frem til én beslutning. På næste møde snakker man sig frem til at ændre beslutningen lidt. På tredje møde kommer der nogle helt nye deltagere, og her træffer man igen beslutninger, der ændrer, hvad man tidligere har besluttet. Inderkredsen, der deltager i alle møderne, kan godt følge med. Men hvis man kun er med til nogle møder, vil man opdage, at det som man beslutter, kun har gyldighed, indtil der er nogle andre, der på et andet møde beslutter noget nyt. Jeg var for eksempel med til et møde omkring, hvordan en hjemmeside skulle fungere. Og der var 3 programmører, der meldte sig til at udarbejde det, som vi besluttede. De arbejdede så et par måneder med det. Men undervejs var der et møde, hvor der var andre deltagere; og de havde andre idéer til, hvordan hjemmesiden skulle fungere – og de traf så nogle andre beslutninger. På et tredje møde var der nogle helt nye, som traf en helt tredje beslutning. Og så opgav programmørerne. De havde bare spildt et par måneders arbejde.

Jeg husker også et møde, hvor vi skulle træffe en vigtig beslutning; men hvor der var én, der var uenig med os andre – og derfor insisterede på, at vi ikke kunne træffe nogen beslutning, fordi – som hun sagde – at man med konsensus-demokrati enten snakker sig til enighed – eller også træffer man ingen beslutninger.

Sådanne problemer medførte, at man i Holland fik en ny demokrati-model, som har fået navnet sociokrati. Her delegerer man beslutninger til undergrupper, som ved, hvad de snakker om. Andre skal have lov til at nedlægge veto, hvis en beslutning direkte vedrører dem direkte. Men bevidstheden er stadig knyttet til analyse-enheds-energien.

I nogle af de økologiske landsbyfællesskaber her i Danmark har man erkendt, at beboerne er så forskellige, at det er umuligt at træffe beslutninger. Der kommer højst halvdelen af landsbyens beboere til møderne, og halvdelen af dem synes ikke, man skal træffe nogle beslutninger.

En fjerdedel af beboerne er praktikere og håndværkere (udlevelsens-energien), som bare går i gang og koordinerer sig med hinanden. En anden fjerdedel er forretningsfolk (analyse-energien), som gerne vil holde møder og

træffe fælles beslutninger. En tredje fjerdedel er kunstnere (territorie-energien), som mener, at deres kunst er bedre end beslutninger. Og en fjerde fjerdedel er pædagoger og healere (modtager-energien), som går ind for rent individuelle løsninger på alle problemer.

I det gamle Indien var man godt klar over, at mennesker opdelte sig i disse 4 grupper (kaster), og landsbyerne var delt op i 4 områder, sådan at ens naboer tænkte og opførte sig som én selv. Og så var der en gang imellem nogle koordinationsmøder. Til disse møder var der en ældre mand, som evnede at snakke med hver af de 4 grupper, og som kunne formidle koordinationen. Han var også var en slags dommer, hvis der opstod stridigheder mellem folk i landsbyen.

Jeg husker tilbage i 1975-76, hvor vi på Christiania havde sådanne koordinationsmøder, og hvor vi formåede at koordinere de forskellige grupper, som ellers ikke kunne finde ud af at snakke sammen.

I USA er der de senere år kommet nye kommunikations- og beslutningsmodeller, hvor man bygger på, at det enkelte menneske udfolder *alle* energimønstrenes bevidstheder. Det sker kun i ganske få af de helt store virksomheder, hvor der både er bollerum, hvilerum, bordtennis, udflugter mm. – med stor fokus på individets frie udfoldelse samt evnen til at opleve et fælles *vi*. Udfordringerne er, at de forskellige deltagere ikke indtager samme energimønster samtidig. Men så laver man en procedure, hvor man gennemlever ét eller et par energimønstre ad gangen.

Min erfaring er dog, at man ikke behøver - og det faktisk slet ikke er nogen fordel – at følge energimønstrene og deres bevidstheder i en bestemt rækkefølge eller bruge dem på bestemte måder. Her er jeg mere enig med taoisterne end konfucianisterne i det gamle Kina. Man behøver ikke være ekspert i at bruge energimønstrene. Man skal bare én gang for alle lære dem at kende.

Første gang man indtager et nyt energimønster, oplever man en ny bevidsthed, som synes anderledes og mærkelig. Og så kan man ikke rigtig bruge den til noget. Men når man først har lært den at kende, kan man let indtage den nye bevidsthed igen – og så får man nogle aha-erkendelser og indsigter i, hvordan og til hvad den kan bruges. Det er

ligesom at lære at køre på cykel. Man behøver ikke kende til gravitationsloven eller de ingeniørmæssige beregninger for forgaflelsens vinkel, der skal sikre genopretning af køreretning. Man kan nøjes med at slingre lidt i starten – og så kører man bare resten af livet.

Når man først har lært et energimønster at kende, mærker man tydeligt, hvilke kropsdele der har høj ladning – og hvilke der har lav ladning. Man kan let mærke sin højre side – eller sin venstre side. Og man kan let mærke sit underliv, sit bryst og sit hoved hver for sig. Man mærker, om man er polariseret med forskellige energimønstre i de to kropssider – eller om de to sider er samlet, så man kun har ét energimønster. Man lærer også hurtigt at kende de bevidstheder, som der knytter sig til energimønstrene. De bliver ligesom nogle ”værktøjer”, som man kan bruge frit.

Magten i samfundet

I slutningen af 1700-tallet og begyndelsen af 1800-tallet fik vi den borgerlige revolution med en 3-delning af magten:

 Kapitalisterne - som bestod af den del af adelen, som ikke blev halshugget, men som godt ville være med til kolonier, slaveri mm. – tog afstand fra kirken og knyttede sig til den gamle græske bevidsthed, hvor man (hoved) kunne udnytte hele Jorden og arbejdere (underliv).

 Kirkens indflydelse i samfundet blev afløst af domstole, hvor man skulle sikre, at kapitalisterne ikke udnyttede hinanden. Man dannede en ”nationalstat”, hvor man skulle opfatte sig som en enhed (bryst).

 Den indiske bevidsthed, som blev populær i alle revolutionære kredse i 1700-tallet, blev til et parlament, der skulle sikre, at der ikke var nogen ledelse i samfundet (hoved), men at frie mænd kunne snakke sig til rette om problemer.

 Men folk i Europa var jo stivnet i det gamle græsk-jødiske energimønster og dets bevidstheder, så lidt efter lidt fik vi og har nu en 3-delning af magten, som bare knytter sig til 3 dele af samme overordnede splittede energimønster, og hvor vi nu har en lovgivende

magt (hoved), der forsøger at bestemme over den udøvende magt (underliv) og domstolene (bryst).

Nu antager jeg, at vi fremadrettet vil skabe et nyt og anderledes samfund, hvor alle de 8 grundlæggende energimønstre kan udfolde sig frit. Som jeg har påvist tidligere, vil strukturen i bevidstheden og strukturen i samfundet altid blive den samme. Og det betyder, at vi vil få en 8-delning af magten i samfundet – eller rettere, at vi vil få en 8-delning af samarbejdet.

Jeg har allerede introduceret folkeråd, som knytter sig til samlings-energien. Det er ikke bare en idé, at vi skal have det. Det har altid eksisteret, men magthaverne har altid forsøgt at undertrykke det eller begrænse det.

Jeg har også introduceret folkemagt, som knytter sig til territorie-energien. Det har også altid eksisteret. Og magthaverne har med politi og fængsler forsøgt at eliminere det; men det har bare medført stadig flere kriminelle bander.

Vi skal bevare et demokratisk parlament, sådan at der ikke (hoved) er en konge, kejser, præsident eller teknokrat, der hersker over os. Der vil opstå problemer, hvor vi bliver nødt til – lokalt, regionalt og nationalt – at snakke os frem til, hvordan vi vil løse dem. Hvis sådanne demokratiske forsamlinger forsøger at tage magten fra de lokale folkeråd og folkemagt, ender vi hurtigt i en opslidende magtkamp, hvor vi sandsynligvis havner i det gamle europæiske energimønster og dets bevidsthed igen.

Fejlen ved de hidtidige parlamenter har først og fremmest været, at medlemmerne har været valgt lokalt, og de derfor skulle repræsentere lokalbefolkningen. Det skal de ikke mere. Lokalt skal man respektere det lokale folkeråd.

Det progressive vil være, hvis alle i nationen kan stille op til valg – og at folket så vælger (måske) 100 personer til det nationale parlament. Det er “samfundsmæssiggørelse” af udlevelsens-energien. Man skal vælge mennesker med livserfaring, visdom og mod. De skal ikke lave love, sådan som det sker i dag. De skal indkaldes en eller et par gange om året – eller en ekstra gang, hvis noget brænder på. Og så skal de beslutte

nogle overordnede rammer og principper for, hvordan vi alle sammen kan udfolde os.

Hvis vi ikke gør det her, får vi i stedet “gadens parlament”, hvor forskellige grupper i samfundet kæmper om “sandheden”.

I stort set alle kulturer har der altid været nogle “vismænd”, som har dannet kirker, moskeer, sekter, vismandsråd eller lignende, hvor man har talt magthaverne midt imod – og har forsøgt at rumme en mellemmenneskelig evig bevidsthed om, hvordan vi mennesker bør leve og behandle Jorden. Her handler det hverken om tanker (hoved), følelser (bryst) eller dyriskhed (underliv), men ydmygt om at tage imod det liv, som evolutionen har givet os.

Som jeg har redegjort for, sker de egentlige forvandlinger (modtager-energien) for et menneske, når man netop overgiver sig – i stedet for at ville styre og kontrollere.

Der er for tiden en tendens blandt mange af dem, der stræber efter magt, at ville nedgøre eller privatisere sådanne “religiøse” personer og grupper. Det er sket før – og det ender altid i en opblomstring af fanatiske grupper, der danner sig fantasier om noget evigt.

Det er derfor klogt at gøre, som det er sket tidligere, at respektere sådanne grupper ved at give dem frie vilkår, så de er med i samfundet, men udenfor samfundets begrænsende regelsæt.

Menneskeheden har altid stræbt efter at opnå mere viden (hoved) om den fysiske og sociale virkelighed (underliv). Altså brugt analyse-energien. Og det medførte allerede i 1200-tallet, at vi fik universiteter i Europa. Men magthaverne har siden sat sig på denne bevidsthed, så de (hoved) kan kontrollere forskerne (underliv), som nu bare opfattes som praktikere. Og i dag har vi politikere, som er uvidende om det, de snakker om, men som behersker energimønstret – og argumenterer, som om de er en gud – og forventer, at vi folket (underliv) følger dem (hoved).

I fremtiden skal vi overgå til at bruge dette energimønster på en anden måde. Udover at forske skal der også vælges et forskningsråd, som skal formidle, forklare, begrunde og overbevise os andre om at følge deres indsigter.

Det handler ikke om at afskaffe den diskurs-videnskab, der opstod i kulturrevolutionen i 1960-70’erne, og som knytter sig til udlevels-

energien – og registrerer, hvad det er, vi snakker om. Snarere er det ønskeligt, at andre energimønstres bevidstheder også indgår i en videnskabelig forskning.

Men vi vil ikke have populistiske politikeres fortolkninger af videnskab – hvor de forsøger at bilde os ind, hvad der er nødvendigt at gøre. Vi er ikke en umæglende flok, som nogen manipulerer rundt med.

For tiden har vi en corona-pandami, hvor politikerne træffer nogle nødvendige beslutninger på baggrund af forskeres viden. Det har udviklet sig sådan, at der er grupper i befolkningen, som nu opfatter statsministeren som en diktator, der vil bestemme alt. Og der er efterhånden et flertal i befolkningen, som er trætte af politikernes fortolkninger af forskerne – og som nu vil have forskerne til at tale frit og formidle deres viden til os. Når vi så har forstået forskernes viden, kan vi godt acceptere politikernes nødvendige beslutninger, som altid er et kompromis mellem mange muligheder.

Samfundsmæssiggørelsen af enheds-energien handler stadigvæk om domstole og dommere. I dag, hvor retsvæsnen blot er en underafdeling af statssystemet, handler det om at straffe dem, der overtræder loven. Ofrene er man ligeglad med. Vi skal tilbage til det oprindelige efter den borgerlige revolution, hvor det handlede om at forlige mennesker, så der igen kan opstå en social enhed, hvor alle samarbejder. Her er det nødvendigt, at dommerne vælges lokalt – og at de kommer fra samme sociale befolkningsgruppe som dem, der skal dømmes.

I dag er det sådan, at der er menneskefjendske personer, som groft udnytter andre mennesker, men hvor det ikke kan bevises, at de har overtrådt en lov. De kan i årevis fortsætte deres ødelæggende aktiviteter. I fremtiden skal vi gøre – som man gør i de fleste andre kulturer – at man ikke skal fokusere på beviser i forhold til en lovparagraf; men fokusere på, om der er to parter, der ikke kan forliges. I dag er det også sådan, at en domfældt person skal have en straf, så vedkommende bliver endnu mere asocial. I fremtiden skal vi gøre meget mere for at socialisere dem, der er utilpassede.

En dommer skal derfor dømme i overensstemmelse med den retsfølelse, som man har i den befolkningsgruppe, hvor problemet er opstået.

I disse tider, hvor mennesker med forskellige kulturelle og etniske baggrunde bor tæt sammen, og der derfor opstår konflikter, hvor to partnere ikke forstår hinanden, skal man sørge for, at der er to dommere, der hver tilhører én af de to kulturer.

Ligesom med de andre energimønstre gælder det også for hengivelses-energien, at folk enten savner eller har brug for en samfundsinstans, hvor denne del af bevidstheden er samfundsmæssiggjort.

Allerede i 1809 fik Sverige en justitsombudsmand, men det var først i 1950, det blev gjort til en politisk samfundsinstitution. Her i Danmark fik vi sådan en ombudsmand i 1955. Idéen var og er, at han skal være modstykket til den udøvende magt. Hvis nogen embedsmand misbruger sin magt, skal ombudsmanden kunne gribe ind og kræve, at en afgørelse trækkes tilbage – og at der træffes en anden afgørelse, som er mere retfærdig. Det har bredt sig til langt de fleste andre lande her i Vesten.

I Danmark har man dog svækket ombudsmandens magt, sådan at han ikke kan kræve noget, men kun rådgive. Han er blevet til en del af et teknokratisk system, hvor han i lighed med andre instanser kan rejse sager ved at komme med tusindvis af dokumenter. Til gengæld er Danmark enestående derved, at det er forholdsvis let at omgå lovene, hvis man kan argumentere for, at der er lokale eller særlige årsager til det. Det virker dog kun, hvis man kan trække en sag i langdrag, så ingen til sidst orker at forholde sig mere til den. ”*Her i Danmark snakker vi os frem til løsninger*” – siges det ofte.

I dag er det sådan i Danmark, at hvis en tandlæge har ødelagt min kæbe under en operation, kan jeg klage til Tandlægerådet; men de beskytter i virkeligheden tandlægerne. Og hvis en advokat har svigtet mig, kan jeg klage til Advokatrådet; men de beskytter i virkeligheden advokaterne. Der er faktisk tusinder af klageråd, som jeg som borger kan klage til. Men reelt er der ingen, der varetager mine interesser. Der er brug for en magtinstans, som hjælper mig i klagesager. Og der skal ikke være mange klageråd, men kun ét. Hvis jeg så er blevet udsat for noget, som er urimeligt, skal jeg kunne gå til et ombudsmandsråd og klage. Og hvis de også synes, jeg er blevet urimelig behandlet, skal de have myndighed til at gribe ind. De skal ikke komme med beviser for noget som helst. De

skal bare forholde sig spontant til de etiske tanker, der dukker op i hengivelses-energiens bevidsthed. Og så skal de kunne tvinge en offentlig instans til at ændre beslutning. Men de skal også kunne gribe ind overfor private virksomheder og give dem påbud eller selv rejse særlige retssager imod dem.

Skaber-energien kender vi fra gamle kejsere, der troede, at alle deres tanker (hoved), følelser (bryst) og dyriske vilje (underliv) var perfekte, fordi der jo ikke var nogen indre adskillelser mellem høje og lave ladninger. De troede selv, at de var geniale. Og de troede, at de kunne få alt til at gå op i en højere enhed. De mente, at alle andre før eller siden også kunne forstå det. Og indtil da måtte man herske over dem.

I dag kender jeg det lidt fra et par amerikanske indianerstammer, hvor der er nogle, der har samme form for bevidsthed, og hvor deres indsigt og visdom ikke kan diskuteres. Men her er det befriende, fordi de ikke har nogen magt – og fordi der er flere af dem, og de ikke har de samme idéer.

Vi kender bevidstheden fra situationer, hvor vi har kæmpet os frem til en sejr – og hvor vi alle oplever og nyder sejren, selv om vi undervejs var uenige og spændte ben for hinanden. Alle forhindringer er nu glemt, og vi føler os som én stor fælles organisme.

Ligesom vi har brug for at mærke alle de andre energimønstre, har vi også brug for dette. Og i alle kulturer ser vi, hvordan man holder forskellige årstidsfester eller fejrer store begivenheder. Vi har brug for sådanne fejring. Vi kan ikke bare altid være undervejs mod noget. Vi har behov for at nå et mål, hvor vi standser op og mærker efter.

De nuværende årstidsfester handler om materielle gaver i et kapitalistisk merforbrug. Gaverne deler os op i adskilte samfundsgrupper. De rige giver dyre gaver til hinanden. Mennesker i mellemlagene giver mindre dyre gaver. Og de fattige giver billige gaver. Det gør, at vi ikke kan udleve skaber-energien. Den fungerer kun, når vi er én gruppe.

Nu er dette kapitel om fremtidens samfund bare en forudsigelse. Det kan jo være, at den totalt splittede bevidsthed er kommet for at blive. Klimakrisen, ulighedskrisen, biodiversitetskrisen og alle de andre kriser, som ikke har fået navne, vil måske “løses” – og så vil man se tilbage på vor tid som den periode i menneskehedens historie, hvor vi stadig var afhængige af vore kroppe og af naturen. Man vil mene,

at vi var primitive. Vi var vilde. Vi havde en dyrisk bevidsthed. Vi var forblændet af himmellyset, der gav strukturerne i vores bevidsthed, så vi ikke var i stand til at se de muligheder, der er, når vi ikke længere er påvirket af Himlens kræfter. Der er sikkert mange af de nuværende magthavere, der ønsker det sådan. Men jeg er overbevist om, at den gamle forudsigelse om at skabe Gud rige på Jorden vil sejre til sidst. Og hvis man så tror på Guds skaberkraft, skal man huske, at det er os her på Jorden, der er Guds redskaber, og at det er os, der skal udføre handlingerne.

Jeg synes, at vi skal begynde så småt. Omkring *hver* storby danner vi et lokalt fællesskab "Folkets Samling". Og her er der en hjemmeside www.folkets-samling.dk med lokal debat, fællesspisning med og uden børn, samkørsel, fælles ferier, arbejde i lokal grønsagsproduktion, deltagelse i musik- og teatergrupper, møder, konferencer, festivaler, ungdomsfester, sport-for-sjov arrangementer, naturvandring, udviklings-grupper osv.

Og i takt med at de nuværende politikere ødelægger livsbetingelserne på Jorden, og flere og flere indser, at det er nødvendigt med grundlæggende forandringer, blander vi os i den politiske proces.

Himlen på jorden

Nede på gaden står en masse biler – også på hverdage, hvor folk er på arbejde. Bilerne fylder cirka halvdelen af arealet. Men når vi nu overgår til et fællesskabssamfund, kan vi nøjes med en fjerdedel af bilerne – og alligevel køre lige så meget, som vi gør nu. Så omlægger vi $\frac{3}{4}$ af gaderne til haver. Her skal der være frugttræer og bærbuske. Op ad husmurene skal der være hylder med jordbær, krydderurter og blomster. Al grønsagsaffald samt menneskeafføring skal i særlige afgasningskamre, så der dannes biogas. Det skal dels gå til brændsel til fælles biler og til fælles knallerter – og sidstnævnte skal have lyddæmpere. Efter afgasningen af det organiske materiale, skal det komposteres. Først i en kompost, der skal op på 60 graders varme, så alle sygdomsbakterier dør. Og bagefter i en opformeringskompost på 30 grader, hvor der tilsættes sunde jord-bakterier, som så opformerer sig. Det er disse bakterier, som siden ude i jorden skal frigøre grundstoffer til planterne. Al urin skal opsamles i tanke, hvor der skal tilføres lidt jord og nogle bakterier, så det bliver lugtfri. Og så skal det også opvarmes til 60 grader for at fjerne

eventuelle sygdomsbakterier. Herefter er det førsteklases gødning til planterne.

Klods op af husmurene graves der 80 centimeter ned. Her er der året rundt cirka 8 graders varme – uanset hvad temperaturen ellers er. Herfra føres der rør op ad husmuren og ind i alle lejligheder hen til et køleskab. Oppe på hustagene er små vindmøller. De kører, selv om der kun er svag vind. De laver en 12 volts strøm. Og den bruges til blæsere, der sørger for, at den 8 graders varme luft føres fra jorden op til køleskabene, så der inde i dem bliver 8-10 graders varme. Det er meget bedre til opbevaring af fødevarer end de 3-7 grader, som køleskabene har i dag.

En del af biogassen bruges også til en generator, der laver 12 volt strøm. Strømmen bruges dels til fjernsyn, radio, computer, opladning af mobil mm. - og dels til mini-ovne. Sådant en ovn er på 30x15x15 centimeter og opvarmes af et trådnet. Det tager noget tid, inden ovnen kommer op på 60-80 graders varme. Noget skal stege/bage i 8 timer. Andet kun i 3-4 timer. Med sådan en langsom bearbejdning af maden, bevares alle de gode smagsstoffer og grundstoffer.

Nu hvor vi ikke længere anvender glødepærer, men små LED-pærer, kan al belysning også foregå med 12 volt.

Der etableres fælles vaskeri og badeanstalt, hvor det varme vand renses og genbruges.

I stedet for de nuværende supermarkeder, der har et enormt madspild, etableres mange små fødevarelagre og fælleskøkkener. Her ved man præcis, hvor mange brød der skal bages hver dag, så det dækker det lokale behov. Og man lærer hen ad vejen, hvor mange, der bare vil have råvarer og selv lave mad, - eller komme og hente fællesmad, men spise hjemme i egen lejlighed, - eller deltage i fællesspisningen.

Rundt om i haverne er der både indendørs og udendørs caféer, musik- og dansepladser, små scener til teater, dukketeater, oplæsning af digte, revyer – og her optræder alle på skift med korte indslag.

Der er alle mulige fælles værksteder. Og der er anlæg, så man kan lave sjov sport. Der er også træningsfaciliteter, så man kan lære selvforsvar, og hvor de lokale grupper af folkemagten holder til. Og der er fælleskontor og grupperum til de lokale folkeråd.

Dengang hvor man lavede byfornyelse og rev de gamle bygninger ned og opførte nye bygninger med grønne arealer om, blev beboerne genhuset i andre boliger, mens de gamle huse blev revet ned og nye blev bygget. Noget lignende kan vi gøre for at transformere små eller store bydele til de nye forhold. Dem, der vil være med til de nye, skal hurtigst muligt have en bolig dér. Andre skal genhuses i andre bydele.

Rundt om byerne skal markerne nationaliseres. Og folk inde byen kører så i fælles biler ud og deltager i markarbejdet. Her produceres korn, grønsager, bælgfrugter og andre fødevarer. Og der produceres planter, hvis fibre kan bruges til at lave garn, så vi kan lave vores eget tøj. Der er også marker, hvor der produceres industrihamp, som skal knuses og iblandes kalk, så de bliver til isoleringsmåtter. De skal bruges inde i byen til at lave et ekstra lag ydermur, så alle husene i byen skal bruge meget mindre energi til opvarmning.

Der laves så en ny lov, sådan at alle, der vil deltage i det fælles liv, skal ret til det, så de både deltager i produktion og forbrug samt al mulig fri udfoldelse.

Andre, der hellere vil leve individualistisk og deltage i kapitalismen og imperialismen, skal også have lov til det. Der vil så ske en gradvis forvandling af samfundet. Og hvordan det udvikler sig – ved ingen af os. Men vi går alle ind for, at det nye fælles skal have lov til at etablere sig.

I Danmark bruges 60 % af arealet til fødevarerproduktion – og heraf bruges 80 % til kødproduktion. Den samlede globale kødproduktion står for halvdelen af CO2 udledningen, og kødspisning giver syre i blodet, som giver blodpropper, ætser knogler og sløver bevidstheden. Så i takt med at vi bliver klogere og afvikler kødproduktionen, bliver der masser af land til rådighed, så vi kan flytte ud af byerne og danner fællesskaber på landet. For at undgå alles kamp mod alle, skal vi have sluppet bevidsthedsspaltningerne, så vi kan tænke og organisere os kollektivt – altså ingen privateje eller andelseje, men fælleseje

I første omgang kan det blive nogle nye landsbyfællesskaber, hvor vi er selvforsynende med fødevarer og tekstilplanter til tøj. Og så skal vi have marker, der producerer byggematerialer. Det er pilemarker, der skal bruges til letvægtskonstruktion af tage. Det er marker med langstrået rug,

hvor negene skal bruge til at lave stråtage. Og det er marker med industrihamp, som sammen med kalk skal bruge til ydermure.

I anden omgang kan det blive til nye økonomiske zoner på 10-30 kvadratkilometer med flere landsbyfællesskaber, og hvor man fritages fra internationale og nationale kapitalistiske og imperialistiske økonomiske regler og love.

Dem, der allerede bor i området, kan vælge at blive boende, hvis de vil være med på de nye betingelser. Ellers skal de tilbydes et andet sted, hvor de kan flytte hen.

I de nye økonomiske zoner skal hele den øverste meter jord fyldes med levende og døde rødder, der altid er fulde af vand. Rødderne vil binde enormt meget CO₂. Tunge maskiner skal fravælges, så der kan opstå sprækker i jorden, hvorved ilt og kvælstof kan sive ned til livet hernede. Alle slags insekter og smådyr vil så tage bolig i jorden. Alle planter, dyr og mennesker vil så få alle grundstoffer i sig – og blive sunde og raske.

I fællesskab bygger vi svømmehaller, haller til markeder, fester, koncerter mm. Vi bygger fælles værksteder, børne- og ungdoms-faciliteter, sportsanlæg mm. Vi laver offentlige markveje, der er koordineret med naboombådernes markveje, så der opstår et alternativt vejnet overalt, hvor gående cyklister, hestevogne og lignende kan færdes. Langs vejene er der frugttræer og bærbuske, borde og bænke, primitive overnatningssteder samt kroer med sovesale og fælleskøkkener.

Så laver vi sammenhængende arealer med brede hegn og små skove, så vilde dyr har levesteder. Nogen dygtiggør sig i at kommunikere med dyrene, så der opstår et harmonisk fællesskab mellem mennesker og dyr. Nogen dyr vil knytte sig til landsbyfællesskaberne, fordi vi mennesker kan tilbyde masser af lækker foder, ly for regnvejrs samt stalde, hvor dyrene kan sove trygt. De mere vilde dyr vil også lære os at kende, fordi vi ikke skyder dem. Og så realiserer vi den drøm om paradiset, som menneskeheden har håbet på i de sidste par tusinde år.

Alt det her er selvfølgelig, når og hvis vi integrerer vores splittede bevidsthed. Magthaverne i dag mener, at den totalt splittede og stivnede bevidsthed er menneskets natur, som man ikke kan lave om på. Vi kan næppe overbevise dem om andet. Men vi kan overfor os selv erkende fortidens fejl – hvis vi vil. Jeg vil gerne. Vil du?

Index

- abstrakt 139
adel 52
Adizes 105
Adorno 95
Afghanistan 217
afholdenhed 58
aflad 57
afladning 174
afreagere 151
Afrika 218
afsløre 192
afspilningsliste 195
akse 24;26
Alexandria 37
alienation 52;129
Allah 47
anabolske steroider 123
analyse-energien
17;19;23;105;166;192
;208;210
Analyze Energy 17
anarkister 73
Anden. Internationale .. 75
Anima 145
animalisme 113
Animus 145
ansigt 124;128
anti-psykiatri 141
antroposofi 71
appreciative inquiry ... 107
Aquinas 50
arbejderkurser 84
arbejdsfællesskab 98
arbejdsløshed 180
arbejdsstyrke 59
argumentere 42
Aristoteles 14
astrologi 12
ateisme 66
atmosfæren 87
Australien 163
Bailey 69
Bakunin 72
bander 217
barduner 26
Barnett 202
beholder 93;151
Beinstein 75
beslutning 26
betændelse 124
bevidsthed 42
bevidsthedsindustri 97
bevidsthedsmønster 94
bevidsthedspoler 114
bind 68
biodynamisk jordbrug 177
bioenergi 147
biologisk familie 161
bjælder 67
Blavatsky 69
blindebuk 54
blive klædt af 167
blødkredsløbssygdomme
..... 124
blodprop 178
bluse 102
blåksprutte 90
bogtrykkerkunst 59
bolig 93
bondage 173
bondehær 51
borg 51
borgerkrig 52
borgerlig presse 189
broderskab 62
Bronstein 77
bryst 22;93;124
bryster 27
brystånderæt 19
brænde 58
brøl 166
buddhisme 34
budget 99
bughule 22
bundmusklen 167
bundorgasme 171
bure 68
bureaukrati 64
bysvende 56
bækkenbund 167;175
bæredygtig 218
bøddel 53
bønder 51
børn 129;160
børnehave 206
børnekursus 98
bøsser 162
celle 16
centerorgasme 171
chakra 32
chok 41
Christiania 156;221
cirkelproces 20
civilisation 52
civiliseret 93
clairvoyance 157
Comte 94
Create Energy 17
dalorgasme 171
dameblad 102
Darwin 75
decentralisere 216
dekonstruktion 116
delorgasme 170
Demokrater 186
demokrati 14;59
den dømmende magt ... 63
den lovgivende magt ... 63
den udøvende magt 63
Derrida 114
destruktion 205
Det éndimensionelle
menneske 96
Det nødvendige
Seminarium 98
Devote Energy 17
Dewey 212
dirigere 173
dommer 64
domstol 64;225
DR 192
drivhuseffekt 87
druk 56
drømmesyn 156
Durkheim 94
dybe kys 169
dyrisk 60
EFT 152
ekstrem sport 123
elektrisk kredsløb 15
elektrochok 141
Elendighedens filosofi .65
elske om aftenen 167
endefuld 169
energibold 175
energiknudepunkt 32
energilegeme 17;192

energimønster.....	17	Foucault	109	helbredelse	40
energipumpen.....	19	Fourier.....	62	Helligånd.....	44
energistrøm	33	Frankfurterskolen	95	hengivelses-energien	
Engels	75	fred	155	17;24;169;189;208;21	
engelsk	17	Freud.....	144	2	
engle.....	156	frihed.....	62	hensynsløs	24
enheds-energien		fræk.....	169	heteroseksuel.....	135;163
17;23;167;189;208;21		fugle	104	hexagram.....	21
2		fundamentalister.....	169	Himlen	69
enig	26	fængsel	56;217	hinduisme.....	34
enighed.....	219	fødsel.....	128	hjerne	18
enke.....	55	følehorn.....	22	hjernedød	119
Enzensberger.....	97	følelsesstrøm	16	hofter.....	135
EPO.....	123	Første Internationale ..	66	holistisk.....	218
erektion	67	Første Verdenskrig.....	76	homoseksuel.....	135
erfaringe	163	Gaia.....	218	Horkheimer	95
erkendelse	42	Gather Energy	17	hormonbehandling ..	135
erotik	167	gaver	227	hospital.....	33
Essæerne	39	general.....	54	hovedløst.....	170
etik	121	generalstrejke	78	human resource	107
evolution	70;186	genfødt	172	hund	33
fagforening.....	180	gift.....	56;161;218	hungersnød.....	181
falk	154	gifte sig	60	husdyr	10
falsk	84	gigt.....	124	Husserl	114
familiestruktur.....	160	give	91	hysterisk.....	25
fantasi.....	166	glødende jern.....	68	hæmningsløs	170
fascisme	74	gnosticisme	45	hær	45
fastelavnsris	67	GPS	125	høje hæle	196
fattigdomsgrænse	180	G-punktet	168	højreorienteret	85
fetich	166	gravhule	41	høns.....	215
Feuerbach.....	66	grine	118	håndled.....	68
Filosofiens elendighed	65	Grundrids	71	I Ching	21
fitness.....	123	grundstoffer.....	178	ideologi	104
Fjerde. Internationale ..	81	gruppefamilie	46	idrætsfolk	123
fjernsyn	122	grænse.....	25	Indien.....	61;182
fjernsynsudsendelse ..	119	grænser.....	173	individualisme.....	61
flod	10	græsrodsbevægelse	61	indre	167
foder.....	76	Grønland	87	inkquisition	59
folkefront	80	gud	11	integreere	27;40
folkemagt	217	Gud	36	Internationale	
folkeråd	216	guder	126	Arbejdersammenslutni	
Folkets Samling	228	Guds rige.....	44;57;68	ng	66
folkevandring	37	guru	155	ironman	123
for tidlig udløsning....	165	gård	60	istid	10
forelskelse	161	Habermas	184	jaloux	162
Forenede Nationer....	179	handelsbalance	181	Janov	148
forening.....	163	handelsknudepunkt	37	Jerusalem	37
forhud.....	68	Hatha-yoga.....	29	Jesus.....	39
formue.....	60;161	Hauen.....	108	Jesusbevægelsen	38
forsoner	40	Hegel.....	65	Johannes.....	44
forurene.....	218	heks	58	Johnsen	149

jord	59	kriser	227	Luther	51
jordbakterier	178	Krishnamurti.....	69	Luxemburg	75
Jung	145	kristne	169	lyst	169
jungle.....	10	kristne kultur	38	læderrem	67
kaffesalon	61	kritisk teori	95	lænd	175
kamelkaravane.....	37	krop	124	lærende organisation..	107
kapitalisme	62	kropspanser.....	146	lærings-rum	209
Karl Marx	65	kropsterapi.....	147	løve	115
kaste.....	30	kræft	124	madonna	98
katolsk	51	kuldioxid	87	madopskrift.....	213
kejsler	227	kulturindustri	96	magt.....	107
kejsersnit.....	128	kulturrevolution	97	magtinstrument	91
kerne	151	kulørte presse.....	189	Maitreya	69
kernefamilie.....	161	kundalinirejsning	33	make-up.....	102;196
Kina	52	kursus	155	mand	89
kirke.....	45;57	kvantitativ	121	mandebevægelse	97
kirkeklokke.....	44	kvinde	89;156	mande-energi	18
kiropraktor.....	147	kvinde-energi	18	mandehuse	160
klage	226	kvindehuse.....	160	mandeideal	98
klasesamfund	88	kvindelig orgasme	167	mantra.....	30
Klemens.....	43	kvindelighed	102	Mao	103
klima.....	10	kys	169	maoist	109
klitoris	68	kællinge-snak	198	maraton.....	123
klokke	35	kæreste.....	135;162	Marcuse	96
klokker.....	67	kæret	55	Markus.....	40
kloster	45	kærlighed.....	151	Mars.....	182
kollektiv.....	61;98	kød	10;43;60	Marx	65
kolonier	76	kønsroller.....	89	marxister	74
Komintern.....	77;81	køreplan	92	masochisme	173
kommunalråd	216	Laing	140	materialisation	32
kommunikere.....	213	landbrug.....	11	materialisme	66
konfucianisme	20	landsby	51;60	maveåndedræt.....	19
Konfucius	188	landsbytosse	53;109	medicin	123
konge.....	54	ledelse	104	meditere	30;108;218
konkret.....	139	ledertype	105	mellemgulvsmusklen ..	19
konkurrence	54;160	legeskammerat	136	mellemlagene	96
konsensus	220	legeme	13	menstruation	128;165
Konstantinopel.....	45	lejlighed	163	meridian.....	15
kontrakt	61	Lenin	76	middelalder	45
kontrollere	61	lever	22	midnat.....	44
koordination	26	ligestilling.....	54	mikrochip	125
koordinationsmøder ..	221	lighed.....	62	militær	63;218
korn	104	lille pige.....	170	milt	22
korsfæste.....	39	lille-skoler.....	99	mirakel.....	85
kosmetik	102	livsline	152	misbillige	135
kosmisk orgasme	171	lokalråd.....	216	mis-management	105
kraft	11	lokaløkonomi.....	219	modernisme	100
kraftdyr	154	love	11;87	modtager-energien	
kredsløb	15	Lowen.....	147	17;27;173;189;208;21	
krig	11;36;55	luder.....	98	2	
kriminelt	53	Luhmann.....	213	Mohammed.....	47

monokultur..... 218
 moral 94;121
 multiorgasme 172
 munke 31
 muskelspænding..... 149
 mål 107
 månen..... 182
 Månen 15
 månerytme 207
 navle..... 175
 nazi..... 81
 negation..... 219
 Negt 84
 nervetråde..... 18
 NLP..... 152
 normer..... 135
 Nuets kraft..... 202
 nyrer 22
 nærhed..... 167
 offer 151
 ofre sig 107
 OM..... 30
 ombudsmand 226
 onanere..... 54;160
 ond ånd..... 35
 onde 43
 ondskab 88
 opdrage 169
 operation 102
 opgive 29
 ophidselse 16;170
 opladning 174
 organisation..... 104
 organisk-biologisk
   jordbrug 177
 orgasme..... 97;165;174
 orgasmerefleks 148
 Orr..... 149
 overflade-jeg 142;145
 overklasse 11;88
 overspænding 16
 overspændt..... 150
 papir 64
 paradiset..... 94
 Paradiset..... 10
 Paris 97
 Pariserkommunen 72
 parkeringsengel 158
 parlament 223
 partisangruppe..... 38
 Patriark..... 44
 Paulus..... 42
 Pave 44
 penis..... 67
 Perls 146
 permanent revoution ... 77
 persona..... 145
 pest 54
 Petrograd..... 77
 pisk..... 67
 piske..... 56
 planeter 12
 plastikskjold..... 124
 polarisere..... 133
 politi..... 63;217
 politikertype 101
 polyamory 163
 pornografi 166
 positiv bekræftelse ... 151
 positivisme..... 94
 postmodernisme 100
 pottetræning 129
 presse 189
 primalskrig..... 148
 produktionskollektiv ... 98
 professor 104
 proletarietets diktatur .. 88
 prostitueret 167
 prostitution..... 55
 protestantisk 51
 Proudhon..... 65
 præsident..... 186
 præstebolig..... 45
 psykologi..... 110
 psykoterapi..... 144
 pubertet 137
 pædagogik..... 134
 påklædning..... 166
 rallende lyd 166
 rationeringsmærker ... 181
 rebirthing..... 149
 Receive Energy 17
 refleks 172
 reflekszone 124
 reformation..... 51
 regler 94
 regression 157
 Reich..... 145
 reinkarnation 69
 Release Energy 17
 rente 49
 Republikaner..... 100;185
 Republikanere 169
 retsfølelse 64
 retsprotokol 64
 revolution..... 61
 ribben 19
 ring..... 68
 robot..... 120
 Rolf 147
 rolfling 147
 rolle 120
 rolleleg 170
 rollespil 166
 romantik 169
 romerne 38
 rose 135
 Rosenberg 148
 Rote Armee 79
 Ruhr 79
 Rusland 76
 rygrad 175
 rytme 164
 røverbander 11
 sadisme 130
 sadomasochisme 131;170
 Saint-Simon 62
 Salomom 11
 samfundsmæssiggjort 122
 samfundsvidenskab ... 113
 samlings-energien
   17;26;169;191;208;21
   1
 sammenhæng..... 219
 samtalerapi 141
 Satan 43;57
 seksualitet..... 165
 selv 146
 selvstændighedsalder 134
 selvundertrykkelse ... 101
 seminarer..... 163
 Senge..... 107
 serielt monogami..... 161
 Shia 48
 sindssyg..... 53
 sjofel 169
 sjæl 13;53;69
 skaber-energien
   17;26;105;170;190;20
   8;211
 skam..... 205
 skamlæber 68
 skedeorgasme 168

skilsmisse	117	studenteroprør.....	97	tromme	35
skjold.....	151	studievært	119	Trotskij	77
sko	93	styre	61	Trump.....	186
skole	137;212	stål	104	træhest	53
skriftsprog.....	10	sult	60;104;181	turning point	162
skygge	15	sultegrænse	62	TV2	193
skyld	205	Sunni	48	Tvind	98
skære	68	syfilis	55	TV-kanal.....	192
Skærsilden	58	syg	40	tyran.....	104
slange.....	33	sygdom	110	Tyskland	78
slap pik	167	sygehus	110	tømmerflåde.....	120
slappe af	167	synd	43	udlevelses-energien	
slave.....	36;173	syre	68;178	17;24;105;111;170;19	
slavetøs.....	173	systemisk ledelse	107	0;208;211	
slippe ansvar	108	sædproduktion	165	udløsning	165;168
slips	118	søn	128	udsagnsord.....	139
sluge hinanden.....	169	søvn	164	udseende	102
smerte	169	tam	101	udstyr	166
smæk	169	tankefeltterapi	152	udstødt	35
snor	68	tantra	34	udsætte sin udløsning	174
social	219	taoisme	20	ulandshjælp.....	179;182
socialdemokrati	74;75	teambuilding.....	106	Uljanov	76
sociale medier.....	195	teknokrati.....	64	underklasse	88
socialisme	62	telepati	157	underspænding.....	16
socialisme i ét land	79	temperatur.....	87	underspændt.....	150
Socialistisk Internationale		tennisbold	175	undervisning	209
.....	76	teori og praksis	103	undskyld	49
socialistisk revolution ..	88	teosofi.....	69	unge	59
socialøkologi	74	terapi.....	38;61;99	Unity Energy	17
sociokrati	220	territoire-energien		universitet	38;50;224
sociologi	94;213	17;25;105;167;190;20		USA	162;169
soldat	54;56	9		utopi.....	88
Solen.....	15	Territory Energy	17	utopia.....	94
sort hul.....	90	TFT	152	uvidenskabelig.....	113
sovjet	77	Thomas	39	valuta	219
Sovjetunionen.....	79	Thyssen	134	vandgruppe	39
spedalsk	109	tidligere liv	157	vedvarende energi.....	218
spild	104	tilgive.....	40	vegetar	60
sport.....	147;190	tilskuer.....	101	ven	162
sprøjteorgasme.....	168	time.....	165	vendepunktet	162
spænding	16;170	Tolle	202	venstreorienteret ..	85;192
spændingsmur.....	16	tomhed.....	90	Venus.....	15
stald	109	tommelskrue	53	verdenshav	87
Stalin	79	to-regime	51	verdensregering	179
stammekrig	35	totalorgasme	148;172	verdensrummet ..	125;182
Steiner	71;213	Transcendental		verdenssyn	218
stjernebilleder	13	Meditation	30	videnskab.....	14;85;225
stjernehimlen	15	transhumanistisme ..	125	videnskabelig opdragelse	
stoffer	123	Tredje. Internationale ..	77	.....	134
straf.....	65;91	trigram	21	videnskabelige socialisme	
straffe.....	169	trodsalder.....	133	.....	75

video	195	workshops	163	økologi	101;218
vilje	107;130;131	ying-yang	20	økologisk jordbrug	177
vinkel	25	yoga	29	økonomi	219
vippe	26	yogi-vejen	28	økosocialisme.....	74
vismænd.....	224	ytring.....	112	Østen	174
voksen	54	zappe.....	121	ånd.....	35;40;41
vrede	151	zig-zag.....	124	åndedræt.....	18;19
vugge.....	24;175	ægløsning	165	åndedrætsterapi	148
vækst.....	82	ægteseng	67	åndelig orgasme	171
væksthormon.....	123	ægteskab	60;161	åndsvidenskab	71
værdiledelse	106	ætse	68	år 1000	44
weekendmøder	163	øjenbevægelser.....	165	årstidsfester	227